

Møte fredag den 15. juni kl. 10

President: K i r s t i K o l l e G r ø n d a h l

D a g s o r d e n (nr. 103):

1. Innstilling frå sosialkomiteen om endringar i statsbudsjettet for 2001 som følge av takstoppgjera for psykologar og fysioterapeutar (Innst. S. nr. 339 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 93 (2000-2001))
2. Innstilling frå næringskomiteen om statens eierandel i Telenor ASA (Innst. S. nr. 348 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 95 (2000-2001))
3. Innstilling frå næringskomiteen om forslag fra stortingsrepresentant Inger Stolt-Nielsen om tiltak som kan sikre norske sjøfolks konkurransedyktighet innenfor det regelverk som gjelder for EU-området (Innst. S. nr. 349 (2000-2001), jf. Dokument nr. 8:98 (2000-2001))
4. Innstilling fra finanskomiteen om Revidert nasjonalbudsjett 2001 (Budsjett-innst. S. II (2000-2001), jf. St.meld. nr. 2 (2000-2001))
5. Innstilling fra finanskomiteen om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2001 (Innst. S. nr. 325 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 84 (2000-2001) og St.prp. nr. 94 (2000-2001))
6. Innstilling fra finanskomiteen om statsrekneskapen medrekna folketrygda for 2000 (Innst. S. nr. 244 (2000-2001), jf. St.meld. nr. 3 (2000-2001))
7. Innstilling fra finanskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 44/2001 og 45/2001 av 30. mars 2001 om endring av vedlegg IX i EØS-avtalen (direktiver om elektroniske penger) (Innst. S. nr. 323 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 85 (2000-2001))
8. Innstilling fra finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Djupedal og Kristin Halvorsen om en forvaltning av Petroleumsfondet som ivaretar grunnleggende hensyn til både miljøet og menneskerettigheter (Innst. S. nr. 320 (2000-2001), jf. Dokument nr. 8:79 (2000-2001))
9. Innstilling frå finanskomiteen om forslag frå stortingsrepresentantane Siv Jensen og Øystein Hedstrøm om å unnta bedrifter som blir momspliktige 1. juli 2001 frå investeringsavgift (Innst. S. nr. 322 (2000-2001), jf. Dokument nr. 8:92 (2000-2001))
10. Innstilling fra finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Kenneth Svendsen og Per Erik Monsen om å likestille privat utleie av båtplasser og båtforeninger når det gjelder merverdiavgiftsplikt (Innst. S. nr. 321 (2000-2001), jf. Dokument nr. 8:104 (2000-2001))
11. Forslag fra stortingsrepresentant Britt Hildeng på vegne av Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti oversendt fra Odelstingets møte 28. mai 2001 (Jf. Innst. O. nr. 115):
«Stortinget ber Regjeringen legge fram en opptrappingsplan med statlig finansiering for bygging av billige utleieboliger, studentboliger og lavinnskuddsboliger for førstegangsetablerere i statsbudsjettet for 2002.»
12. Forslag fra stortingsrepresentant Per-Kristian Foss på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre oversendt fra Odelstingets møte 28. mai 2001 (Jf. Innst. O. nr. 115):
«Stortinget ber Regjeringen instruere ligningskontorene om å legge til grunn at klager på dagens ligningstakster skal tas til følge ved at takst maksimalt settes til 30 pst. av husets tekniske verdi eller 30 pst. av observerbar markedspris hvis dagens ligningstakst overgår dette.»
13. Forslag fra stortingsrepresentant Per-Kristian Foss på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Karl N. Meløysund oversendt fra Odelstingets møte 28. mai 2001 (Jf. Innst. O. nr. 115):
«Stortinget ber Regjeringen legge til grunn at formuesskatten og fordelsbeskatningen av egen bolig skal avvikles gradvis i løpet av 4 år, og fremme forslag i statsbudsjettet for 2002 til 1. trinn i en slik fireårig avviklingsplan.»
14. Forslag fra stortingsrepresentant Valgerd Svarstad Haugland på vegne av Kristelig Folkeparti og Venstre oversendt fra Odelstingets møte 28. mai 2001 (Jf. Innst. O. nr. 115):
«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag til nytt system for boligtaksering basert på brannforsikringstakst/fullverdiforsikringstakst, der inntektsbeskatningen av fordel ved å bo i egen bolig og fritidshjem opphører, og boliger av normal standard unngår boligskatt.»
15. Forslag fra stortingsrepresentant Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 28. mai 2001 (Jf. Innst. O. nr. 106):
«Stortinget ber Regjeringen fremme en stortingsmelding som gir en oversikt over rammebetingelser for petroleumsvirksomheten til internasjonalt konkurrerende oljeselskaper i Norge, på Norges kontinentalsokkel, samt andre territorier og kontinentalsokler.»
16. Forslag fra stortingsrepresentant Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 28. mai 2001 (Jf. Innst. O. nr. 106):
«Stortinget ber Regjeringen fremme en sak som utreder og/eller fremmer forslag om systemer/modeller for en varierende marginalsatt avhengig av oljeprisen, slik at marginalsatten reduseres når råoljeprisen er lav.»
17. Forslag fra stortingsrepresentant Øystein Djupedal på vegne av Sosialistisk Venstreparti oversendt fra Odelstingets møte 28. mai 2001 (Jf. Innst. O. nr. 106):

«Stortinget ber Regjeringen å fremme forslag om endring av kapitalavskrivningsreglene for virksomhet på sokkelen, slik at disse blir mer i samsvar med installasjonenes faktiske levetid, i løpet av året.»

18. Innstilling fra Stortingets presidentskap om opprettelse av en fast delegasjon til den Interparlamentariske Union (IPU)
(Innst. S. nr. 350 (2000-2001))
19. Referat

Dessuten forelå følgende

t i l l e g g s d a g s o r d e n (nr. 104):

1. Innstilling fra Stortingets presidentskap om valg av medlemmer til styret for domstoladministrasjonen
(Innst. S. nr. 351 (2000-2001))

Presidenten: Presidenten vil foreslå at Stortinget behandler tilleggsdagsordenen etter den ordinære dagsordenen. – Ingen innvendinger er kommet mot dette, og det anses vedtatt.

Før vi går i gang med behandlingen av dagsordenen er det en glede for meg å ønske parlamentspresident Heinz Fischers delegasjon fra Det østerrikske parlament velkommen til Stortinget – til et offisielt besøk i Norge. Vi ønsker dere et godt opphold og håper på og ser fram til hyggelige og nyttige samtaler.

Før sakene på dagens kart tas opp til behandling, vil presidenten foreslå at formiddagsmøtet – om nødvendig – fortsetter utover den reglementsmessige tid kl. 15 til dagens kart er ferdigbehandlet.

– Ingen innvendinger er kommet mot presidentens forslag, og det anses vedtatt.

Presidenten kan allerede nå si at det blir nødvendig å fortsette etter kl. 15.

S a k n r . 1

Innstilling frå sosialkomiteen om endringar i statsbudsjettet for 2001 som følgje av takstoppgjera for psykologar og fysioterapeutar (Innst. S. nr. 339 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 93 (2000-2001))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 4028)

S a k n r . 2

Innstilling frå næringskomiteen om statens eierandel i Telenor ASA (Innst. S. nr. 348 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 95 (2000-2001))

Presidenten: Etter ønske fra næringskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 50 minutter, og at taletiden blir fordelt slik:

Arbeiderpartiet 10 minutter, de øvrige gruppene 5 minutter hver og en av de uavhengige representantene 5 minutter.

Videre vil presidenten foreslå at det ikke blir gitt anledning til ordinært replikkordskifte, men til fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, har en taletid på inntil 3 minutter.

– Dette anses vedtatt.

Kjell Opseth (A) (ordfører for saka): Noreg har få næringsverksemdar som er eller kan bli lokomotiv for små og mellomstore verksemdar inn i ein internasjonal marknad. Telenor er og framfor alt kan bli ei slik verksemd, og er ei av dei få innan teknologi og kommunikasjonsområdet. Dette er område som er i sterk vekst, men det er også på desse områda dei strukturelle endringane skjer raskast. Det dreier seg om å kjøpe eller bli kjøpt. Det er difor naturleg og nødvendig at staten som ein dominerande eigar av Telenor legg tilhøva til rette for at selskapet kan utvikle seg til ei drivkraft på dette viktige området.

Det å leggje tilhøva til rette for at Telenor kjøper og ikkje blir kjøpt, kan skje på fleire måtar: Staten kan med sin finansielle styrke kapitalisere opp selskapet slik at det har musklar til å kjøpe. Ein kan, slik det blir foreslått i St. prp. nr. 95, selje seg ned – i dette tilfellet frå 51 pst. og nedover mot 34 pst. For det tredje kan ein velje å gå for å gje fullmakter både til nedsal og kapitalutviding.

Slike fullmakter burde Regjeringa ha sjølv om eit oppkjøp eller ein fusjon kjem når Stortinget er samla. Det å sleppe å gå vegen om Stortinget i ein slik situasjon er det som gjev størst fleksibilitet.

Det er eit fleirtal som sluttar seg til at Regjeringa får fullmakt til å redusere staten sin eigardel i Telenor ned mot 34 pst. gjennom ein kombinasjon av emisjon og nedsal.

Fleirtalet understrekar at ein må sikre at hovudkontoret og viktige strategiske funksjonar som mobil- og satelittenestene framleis blir i Noreg, vidare at Telenor også i framtida må vere aktiv i forskings- og utviklingsarbeidet.

I proposisjonen heiter det:

«For at Telenor skal kunne utvikle seg som en konkurransedyktig aktør, må selskapet ha mulighet til å kunne foreta større oppkjøp eller delta i fusjoner hvor selskapets aksjer benyttes som byttemiddel i transaksjonen.»

Eg må vedgå at eg vil bli forundra dersom eit slikt oppkjøp eller fusjon kan skje berre ved å bytte aksjar. I ein slik større transaksjon er det i høgste grad sannsynleg at det også blir nødvendig med vederlag i kontantar.

Så nokre ord om det som har vore mest omtalt i saka etter at komiteen avgav innstilling.

Eg har meint og meiner at ut frå ønsket om å utvikle Telenor til eit sterkt nasjonalt kommunikasjonselskap burde selskapet ha større handlefridom til strategiske tilpassingar. Det ville verksemda først ha dersom det også vart gjevne fullmakt til Regjeringa til å leggje inn ytterlegare eigenkapital for å finansiere nye strukturtransaksjonar og eventuelle oppkjøp.

Det var eg som brakte dette spørsmålet inn i saka, ved at eg tok spørsmålet opp med både departementet og Tele-

nor. Eg fekk ikkje noka negativ tilbakemelding frå departementet. Telenor si tilbakemelding kom, som naturleg var, under høyringa i komiteen – ikkje som ei oppmoding, men som eit uttrykk for at det ville vere ein fordel at det også vart gjeve ei fullmakt til Regjeringa slik at ein kunne delta i ei eventuell kapitalutviding. Eg kan ikkje sjå at det er nokon grunn til å kritisere administrerande direktør Hermansen i denne saka. Eg meiner Telenor si åtfærd overfor saksordførar og komite har vore profesjonell.

Høyringa med departementet gav ikkje avklaring på spørsmålet om ei ytterlegare fullmakt. Den kom først etter at representanten Lilletun stilte eit skriftleg spørsmål. I svaret vart det gjeve uttrykk for at departementet meinte at spørsmålet om kapitalutviding kunne ein komme tilbake til Stortinget med på vanleg måte. Eg vonar for Telenor sin del at departementet har rett. Det låg nemleg til rette for å få fleirtal for å gje Regjeringa fullmakt også på dette området. Eg understrekar at det var snakk om ei fullmakt.

Eg vedgår at det gjekk noko fort i svingane i denne saka. Det får vi grunngje med den korte tida vi hadde på ei så viktig sak. Det var berre viljen alle partia synte, som gjorde det mogeleg å handsame saka innanfor den fristen vi hadde – all den tid dette er siste dagen i dette Stortinget.

Gunnar Breimo hadde her overtatt presidentplassen.

Jon Lilletun (KrF): Telenor ASA er eit av våre viktigaste selskap. Innanfor telekom, IKT, er det hovudmotoren og den viktigaste årsaka til at Noreg er eit leiande land innanfor bruk av mobiltelefon og satellittkommunikasjon.

IKT er eit av dei satsingsområda som Stortinget har vedteke ved behandlinga av forskingsmeldinga. Det er difor viktig at Telenor framleis er eit selskap med norsk hovudkontor. Dette vert slege fast i innstillinga skal vere slik. Det er òg viktig at FoU-aktivitetar, viktige strategiske funksjonar og hovudkontor for mobil- og satellittfunksjonar framleis blir i Noreg. På dei premissane sluttar Kristeleg Folkeparti seg til ei fullmakt om eit nedsal til 34 pst. av aksjane, men vi vil òg stå fast på at 34 pst. skal det vere, for å sikre dei funksjonane som eg snakka om.

Så til ein del andre forhold i saka som har fått mykje merksemd.

St. prp. nr. 95 må vere eit av dei tynnaste dokumenta Stortinget har fått presentert i ei så stor og viktig sak. Svaret for Telenor ASA vart flytta over frå Samferdsdepartementet til Nærings- og handelsdepartementet for å sikre meir profesjonell eigarskap til selskapet. Lat oss sjå på kva som har skjedd: fyrst ei behandling av nedsalet som skapar mykje merksemd i avisene; mange konsulentar er nytta til høge prisar; det er sett fram skuldingar som ikkje vert tilbakeviste, i forhold til favorisering av dei store kontra dei små aksjonærane.

Så har vi òg lese i avisene den seinare tid at det er strid i Regjeringa i forhold til utnemning av nytt styre og ny styreleiar. Ytterlegare er det uheldig for selskapet at ein slik strid pågår, og at ein ikkje kjem fram til ei avklaring.

Så har me kome dit at me no har fått ein proposisjon med lite substans. Ut frå kor viktig saka er, har komiteen likevel behandla den – og gjeve den ei ansvarleg behandling. Men eg må seie eg er forundra over departementet si handtering av saka. Det kjem eit innspel frå Telenor om at ein òg treng ytterlegare ei fullmakt utover det som ligg i proposisjonen. Ut frå Kristeleg Folkeparti sitt syn må ein ta ei slik oppmoding på alvor, og eg tok så eit initiativ, slik som saksordføraren seier, til å få ei vurdering frå departementet. Det er altså ikkje slik som ei avis refererer statsråden, at det er ho som har spurt komiteen om å kome med førespurnad om eit brev – det er eg som har teke det initiativet. Så vert det slått fast at det ikkje er eit slikt behov. Då er det sjølv sagt at ein ikkje går for det, ut frå det brevet som ein fekk attende.

Men ein vert endå meir forundra når ein les i avisa at statsråden ønskjer å sende direktøren for Telenor på vaksenopplæringskurs. Både sitjande statsråd og eg har vore opptekne av kompetansereforma og vaksenopplæring, men eg trudde ikkje at ein skulle bruke det på den måten som statsråden her tilrår. Ser ikkje statsråden kva dette gjer med tilliten til eit slikt selskap som heile tida er avhengig av tillit?

Det er no behov for ei klargjering frå statsråden. For det fyrste: Vil statsråden syte for at eit eventuelt nytt nedsal vil foregå på ein profesjonell måte som ikkje får samme slagside som førre nedsal? For det andre: Vil statsråden i salen her i dag gje uttrykk for om ho har tillit til direktøren i Telenor? Det går ikkje an at det skal henge igjen ein uklårleik. Viss ho er sitert rett, at han skal på vaksenopplæringskurs, er det opplagt at slik kan det ikkje halde fram. Dette må statsråden seie frå om i dag: Har statsråden tillit til direktør Hermansen, eller har ho ikkje? For det tredje må statsråden klargjere følgjande: Når vil vi få utnemninga av eit nytt styre, og vil ein no syte for at det vert tryggleik rundt selskapet?

Ansgar Gabrielsen (H): Den saken vi behandlar i dag, har absolutt prinsipielle overtoner når det gjelder statlig eierskap, for ikke å si hemmende statlig eierskap. Men det er først og fremst en sak om Telenor og om hvem som *ikke* skal sitte på en totalt dominerende aksjepost.

Regjeringen foreslår et nedsalg av statens eierandel i Telenor i dag fra ca. 77 pst. til 34 pst. Forslaget er kort og godt begrunnet med at et statlig eierskap i det omfanget som nå er tilfellet, er skadelig for selskapet. Regjeringen mener at dagens statlige eierskap i Telenor er en hemsko hva gjelder selskapets industrielle muligheter, og det svekker faktisk verdien av statens egne aksjer. Regjeringens konklusjon og det operative grepet som tas, er at man foreslår å selge seg ned til 34 pst.

Jeg har registrert LOs sterke og vedvarende motstand mot å svekke statens eierskap i Telenor, en motstand som

komiteen aller motvilligst fikk meddelt i høring mandag 11. juni fra Stein Reegård.

Høyre deler fullt ut beskrivelsen fra Regjeringen om behovet for nedsalg. Telenor går imidlertid et skritt lenger enn Regjeringen ved at Hermansen i notat datert 11. juni til komiteen også beskriver omdømmet til både Regjeringen og for så vidt Stortinget når han skal beskrive hvordan markedet oppfattet et nedsalg til 34 pst.:

«Staten kan bli oppfattet som en mer finansiell og profesjonell investor, selv om den norske stat og vårt politiske miljø i så måte ikke har et spesielt godt omdømme i markedet.»

Høyre deler Telenors syn på hvordan markedet må antas å oppfatte staten som eier. Gårsdagens uttalelse fra næringsministeren i Aftenposten om Telenors konsernsjefs behov for voksenopplæring, er etter mitt skjønn et eksempel på hvordan man som storaksjonær ikke bør oppføre. I et selskap av Telenors størrelse vil det selvfølgelig være en stor fordel at man til enhver tid har en konsernsjef som ikke har et påtrengende behov for voksenopplæring.

Representanten Lilletun stilte spørsmål om statsråden har tillit til Hermansen. Det får selvfølgelig statsråden rikelig anledning til å utdype siden. Men la meg si det slik: Det er ikke vilkårlig hvordan man saksbehandlingsmessig skal håndtere disse tingene, og hvilke uttalelser som kommer fra en aksjonær som sitter på 77 pst., selv om det er styret som primært skal ha tillit til sin administrerende direktør. Jeg minner om at statens eierandel har en verdi på 50 milliarder kr, så dette investeringsfondet vi diskuterte i begynnelsen av uken, hvor før øvrig også Grete Knudsen led et nederlag, blir jo for rene småpenger å regne i forhold til dette.

Det som imidlertid vakte en viss oppsikt, var jo at Telenor i høringen hadde et fromt ønske om en fullmakt fra Regjeringen på 15 milliarder kr. Saksbehandlingsmessig kan man mene mye om at de kom som de gjorde. Men det som er underlig, er at ikke statsråd Grete Knudsen har problematisert rundt det poenget i det hele tatt i denne proposisjonen vi nå behandler. For det er klart at med et nedsalg til 34 pst., hvor man samtidig har den prinsipielle holdningen at man skal beholde den 34 pst.-andelen, må man jo legge sjekkheftet på pulten til Hermansen hvis man samtidig mener at han skal ha industriell frihet til å gjøre det som er nødvendig for å ivareta Telenors interesse, og derigjennom aksjonærenes interesse. Jeg syns det er høyst kritikkverdig at ikke Regjeringen og Grete Knudsen som næringsminister har problematisert rundt dette. Jeg opplevde det som kom fra Telenor, som om det nærmest brast for Telenor.

Det som også er oppsiktsvekkende, er at saksordføreren – fra Arbeiderpartiet – retter en så utvetydig og eksplisitt kritikk mot Regjeringens håndtering av denne saken. Jeg syns det er en understreking av det Høyre sa da vi behandlet Telenors privatisering for et år siden, om hvilken rolle staten bør ha i dette. All erfaring tilsier at Telenor har rett i sitt notat når de beskriver staten som eier. Det er politisk virvar, og det ser man også av innstillingen, der en del partier ønsker å henge en hel masse

juletrepynt på Telenor som vi vet vil svekke verdien av disse aksjene i markedet, og at ledelsen i Telenor, i komiteen representert ved sosialdemokratene Hermansen og Moland, nærmest får allergiske utslett når de hører beskrivelsen av hvilke oppgaver enkelte politiske partier tillegger Telenor. Så det er helt åpenbart at man setter store verdier på spill.

En annen ting man skal være klar over, er at nærmest all ekspansjon for Telenor nå vil foregå utenfor Norges grenser, og ved å øke kapitaltilgangen til Telenor er det klart at man eksponerer en større risiko på andre steder enn på norsk jord.

Til slutt vil jeg ta opp Høyres forslag i innstillingen.

Presidenten: Representanten Ansgar Gabrielsen har tatt opp det forslag han refererte til.

Øystein Hedstrøm (Frp): Fremskrittspartiet er enig i at staten gis fullmakt til å redusere sin eierandel i Telenor. Vi mener det er fornuftig at selskapet selv bestemmer fremdriften for dette, basert på forretningsmessige vurderinger. Gjennom å gi fullmakt for nedsalg og emisjon ned mot 34 pst., vil det gi større fleksibilitet og muligheter til raskere beslutninger om løsninger som er til selskapets beste, og som ivaretar statens og dermed befolkningens verdier.

Vi er inne i en tid sterkt preget av endrede strukturer og nye allianser innenfor teleindustrien. Denne prosess må ikke hindres eller vanskeliggjøres gjennom at Telenor har mindre mulighet til deltakelse på grunn av politisk sendretthet i beslutningsfasen, eller ved å gi potensielle partnere et inntrykk av at det dreier seg om et sterkt politisert selskap. Telenor må ikke tape fordi selskapet ikke gis spillerom for utvikling. Derfor må forholdene nå legges til rette og virksomheten gis rammebetingelser på linje med hva andre land har gitt sine teleselskaper.

Etter gjennomført børsnotering og påbegynt delprivatisering er det selskapets ledelse og styre som på normal måte i forhold til sine aksjonærer styrer selskapets virksomhet og vurderer hvilken struktur, utbyttepolitikk og lønnsomhetskrav som bør danne grunnlag for den langsiktige forretningsutvikling og verdiskaping. Det må være klinkende klart.

I den rivende utvikling som telesektoren befinner seg i over hele verden, må selskapene yte maksimalt for å henge med i utviklingen. Utfordringene er å tilby nye og bedre tjenester til lavere priser til bedrifter og personer. Derfor er det viktig å åpne for at flere eiere kan komme inn i Telenor. Nye profesjonelle krefter og spredning av risiko kan være fornuftig, tatt i betraktning de store investeringer Telenor sannsynligvis skal gjennom.

Det som er noe spesielt i denne saken, er at Tormod Hermansen i høringen i næringskomiteen gav uttrykk for ønskeligheten av statlig deltakelse ved en kapitalutvidelse i selskapet med inntil 15 milliarder kr. Selskapet skulle jo være et profesjonelt selskap etter børsnoteringen. Likevel hadde ikke Hermansen varslet verken den dominerende eier, styret eller de ansatte på forhånd. Det er oppsiktsvekkende at en så rutinert konsernsjef velger

ikke å følge de vanlige spillereglene. I vårt åpne samfunn kan det virke svært uheldig i forhold til både mulige strukturtransaksjoner og allianser, som nettopp er bakgrunnen for at denne saken har kommet raskt og har fått en rask behandling i næringskomiteen. Det kan gi signaler i markedet og være til skade for selskapet.

Jeg skjønner godt at Tormod Hermansen vil ha et størst mulig sugerør i statskassen. Enhver konsernsjef vil selvfølgelig ikke si nei til mest mulig egenkapital som ikke må forrentes til enhver tid.

Fremskrittspartiet vil si et bastant nei til ny statlig deltagelse. Det blir for lett hvis Hermansen bare kan knipse med fingrene for å få sin vilje gjennom. Heldigvis har næringskomiteen vendt tommelen ned for disse ønsker. Det er et signal om at i en ny tid for Telenor må også Hermansen og selskapet følge de normale spillereglene, nemlig å overbevise aksjonærer om at en aksjeutvidelse er fornuftig. Det er ikke lenger noen lettveit vei til statens penger.

Det politiske flertallet er fortsatt fiksert på at staten skal beholde minst 34 pst. eierandel for å sikre at hovedkontorer og forskningsenheter har nasjonal forankring. En annen måte å sikre dette på uten en betydelig statlig eierandel, er å etablere en såkalt gyllen aksje på statens hånd, som gir veto når det gjelder endringer i selskapets vedtekter. Fremskrittspartiet mener dette er å foretrekke, fordi en betydelig statlig eierandel ikke gir noen garanti for en fornuftig og god forretningsmessig styring.

Morten Lund (Sp): Denne saken har avslørt for dem som ikke visste det før, at det ikke er det statlige eierskapets størrelse som er problematisk, men måten eierskapet håndteres på i praksis. Jeg vil få ta opp Senterpartiets forslag om at Regjeringen skal utrede og foreslå en ny organisering av eierskapet, bl.a. for at en statsråd og et viktig selskap ikke skal kunne komme i en situasjon som den vi nå opplever. Det må bli et ekstra ledd mellom en statsråd og det enkelte aksjeselskap. Jeg er redd krangelen mellom direktøren og statsråden i media kan koste selskapet tillit og staten store beløp.

En grundig debatt om formålet med statlig eierskap, hvordan dette forvaltes i det enkelte aksjeselskap, og i sum for alle for å oppnå det som er til beste for Norge, hvordan sameierskap med private skal håndteres, burde vi hatt før privatiseringsbølgen startet. Men bedre sent enn aldri. Vi mener at også eierskap under andre departementer bør vurderes, inkludert «pengebingene» Folkestrygdofondet, Petroleumsfondet, Bankinvesteringsfondet og SND Invest.

Den norske stats finansielle styrke er et faktum som må kunne utnyttes som et konkurransefortrinn for næringslivet. Derfor ønsker Senterpartiet å få en utredning om et stort private equity – fond som kan tre inn i tilfeller som Dyno, Hydro Seafood, Storebrand og nå Telenor.

Jeg er fornøyd med at det nå er avslørt vilje til å ta risiko for å beholde og styrke norske hovedkontor og utviklingsmiljøer. Dog må det være lov å være kritisk til hastverket sist mandag og tirsdag. Vi bør skaffe oss et finansielt instrument som kan hjelpe flere enn Tormod

Hermansen. Når det er så mange som nå stiller kritiske spørsmål, bør Regjeringen få det oppdraget som Senterpartiet foreslår.

Jeg vil understreke at jeg mener Telenor er et godt eksempel på at statlig eierskap ikke er et hinder for å hevde seg godt i internasjonal konkurranse. I fjor da selskapet var 100 pst. stateid inntil 4. desember, investerte man for 50 milliarder kr. Jeg greier ikke å se at dagens situasjon for selskapet er så vanskelig at det kreves hastebehandling. Det er vedtatt at den statlige eierandelen kan reduseres fra dagens 77 pst. til 51 pst. Aksjekapitalen kan utvides med 10 pst. uten nye vedtak. Det er ikke mange selskap som har en slik handlefrihet. Senterpartiet kan ikke gå inn for å redusere statens eierandel til 34 pst. – og det er fordi begrunnelsen er så farlig negativ, og fordi utredningen er så overflattisk og mangelfull. Stortinget bør ta debatten om å forbedre det statlige eierskapet, og så gjøre det som trengs for at det skal bli bedre. Gjør vi ikke det, blir vi møtt med de samme argumenter om dårlig eierskap i Statoil, i finanssektoren og i kraftsektoren, og etter hvert når det gjelder veier, sykehus, jernbane og post. Da er vi snart husmenn i eget land.

Senterpartiet ønsker å vurdere en slik sak på et bredere og bedre grunnlag enn den syltynne utredningen som har blitt kalt en proposisjon. Telenor eier og driver det meste av norsk telekommunikasjon. Hva betyr endringen for de samfunnsoppgaver Telenor er pålagt? Hvordan påvirkes mulighetene for å beholde hovedkontoret mv.? Hva mener de ansatte? Vil ikke en økt investering i Nye Telenor være mer lønnsomt enn å spre milliardene tynt utover globusen?

Ingen av disse forhold er nevnt. Det som er nevnt om selskapet og bransjen, er alt slikt som var velkjent da forrige vedtak om statens eierandel ble gjort.

Senterpartiet vil at det statlige eierskapet skal være langsiktig og forutsigbart, ikke minst av hensyn til private medeiere. Det er det ikke når 51 pst. statlig andel ble bestemt for ett år tilbake, men nå omtales som problematisk for staten og selskapet.

Senterpartiet vil at det statlige eierskapet skal være aktivt, og at formålet skal være tydelig for de selskap som eies, og for dem vi eier sammen med. Jeg tror ikke det skremmer andre eiere at staten er en krevende eier, ikke bare når det gjelder økonomisk utbytte, men også når det gjelder plassering av hovedkontor og FoU-aktiviteter.

Senterpartiet vil at statlig eierskap skal være positivt for de selskaper som eies. Vi som mener det, kan ikke samtidig omtale staten som eier på en negativ måte. Vi må kunne tale at en stor statlig eierandel er uvant for enkelte av aktørene på Nasdaq-børsen. Det går an å forklare at slik er det bestemt. Jeg tror våre selskaper med en stor statlig eierandel er fristende investeringsobjekter fortsatt. Det må også flertallet på Stortinget ha ment da vedtak om børsnotering og privatisering ble gjort. Eller er det kanskje slik at vedtakene om beskjedne private andeler ble gjort bare for å tilfredsstille kritikerne i Arbeiderpartiet?

Presidenten: Morten Lund har tatt opp det forslag han refererte til.

Øystein Djupedal (SV): Sjelden, tror jeg, har Stortinget fått seg forelagt en sak med så store økonomiske konsekvenser som er så dårlig forberedt, og ikke minst, som er så dårlig begrunnet.

Man kommer altså her, helt på slutten av en fireårsperiode, med et lite hefte som man slenger på Stortingets bord og ber om at man må bli ferdig med dette før sommerferien – en sak hvor konsekvensene utgjør mange, mange milliarder, og som begrunnes ut fra følgende, nemlig selskapets industrielle muligheter.

Hvis en tenker på hva Telenor har vært gjennom de siste årene under det statlige eierskapet, er det ingenting som tyder på at Telenor ikke kunne ha vært en betydelig aktør. Telenor befinner seg allerede i dag på de fleste av kontinentene i vår verden under det statlige eierskapet. Etter at man i høst hadde bestemt at man skulle slippe inn privat kapital, har Telenor fremdeles fortsatt å være aktiv. Og hvis en tenker gjennom denne begrunnelsen som gis, nemlig at statlig eierskap i et sånt selskap i seg selv er en hemsko for industriell utvikling, hva vil da være det neste argumentet når det gjelder Statoil, Hydro eller andre selskaper som staten har betydelig eierandel i? I disse selskapene, sier Arbeiderpartiet – iallfall så langt – er det viktig å ha en dominerende statlig eierposisjon, fordi disse selskapene representerer noe mer enn bare å være industrielle selskaper. Det betyr at disse argumentene som Arbeiderpartiet i dag fører i marken for å selge ned Telenor, i neste omgang selvfølgelig vil slå tilbake som en boomerang mot alle de andre selskapene som Arbeiderpartiet så langt mener det er viktig å ha statlig eierskap i. Dette var bare én begrunnelse, for å vise hvor dårlig forberedt denne saken er, og hvor lite tid man må ha brukt i departementet til å tenke gjennom dette.

Så følgende: Ville en privat aksjonær ha oppført seg på denne måten? Telenor eller telekom-aksjer er nå på sitt laveste på mange år. I Aftenposten forleden stod det i en artikkel at en fryktet total kollaps innenfor telekomsektoren. I en situasjon hvor telekom-aksjer gjennom de siste år er priset historisk lavt – det viste jo også høstens salg av Telenor, da vi bare fikk en brøkdel av det man i utgangspunktet hadde forventet da man drev med forhandlinger med Telia året før – ville et privat selskap ha sagt at vi skal gi bort dette selskapet til spottpris, som jo i realiteten er det Stortinget nå er i ferd med å gjøre. Man gir en fullmakt til å selge et verdifullt kompetanseselskap i en situasjon der aksjene er priset lavere enn på mange, mange år! Ville en privat aksjonær ha oppført seg sånn? Selvfølgelig ikke. Og det som forbauser meg, helt uavhengig av hva man måtte mene om privat eierskap i Telenor, er at ikke noen snart begynner å ha omsorg for statens – folkets – penger. Er det riktig å gi bort folkets penger til spottpris, uavhengig av om man mener at det skal være privat eierskap i Telenor eller ikke? For det er jo det man her gjør, ut fra en begrunnelse som er så syltynn at jeg vil tro at de fleste i Arbeiderpartiet krympet seg da de fikk denne lille lefsa slengt på bordet og ble bedt om å ferdigbehandle saken før sommeren.

Jeg føler meg relativt overbevist om følgende: En privat aksjonær, eller en privat eier, i Telenor eller i et hvil-

ket som helst annet selskap, ville aldri ha oppført seg på en sånn måte. Jeg føler meg også overbevist om følgende: Hvis Telenor har bruk for større handlekraft, ville en profesjonell, langsiktig eier ha sagt at denne staten er rik, vi kan omprioritere noen av statens midler for eventuelt å gå inn i Telenor.

SV har da fremmet et forslag som et alternativ til den rådende innstilling: Hvis Telenor er nødt til å ha mer kapital enn det man i dag har for å være industrielt aktiv, kan man rette en emisjon mot aksjonærene, både de i staten og de øvrige aksjonærene, for å gi selskapet denne handlekraft – hvis det da er nødvendig. Og det er godt mulig at det er nødvendig. Jeg har også registrert at selskapets administrerende direktør har antydning at dette er nødvendig, for det er altså sånn at dette selskapet på mange måter er ganske verdifullt for det norske samfunnet.

Begrunnelsen som nå gis, er at man skal ha en eierandel på 34 pst., fordi det skal gi ringvirkninger i det norske samfunn. Men 34 pst. eierandel i dag, hva er det i morgen, når de som forvalter eierskapet, har et så lite langsiktig perspektiv? Og med utsiktene til det stortinget vi muligens får til høsten, kan det selvfølgelig bety at vi kanskje i løpet av de neste fire år, ikke har noe norsk teleselskap. Det betyr altså at Telenor kan være et helt annet sted, og at det vi har igjen i Norge, er en filial av et stort internasjonalt telegigantselskap. Den utviklingen skyldes arbeiderpartiregjeringen gjennom denne perioden, og etter den første fadese i fjor høst – det var etter alle betraktninger, kommersielle eller politiske, en fadese – går man med åpne øyne inn og gjør den samme fadese en gang til, med utsikt til et svært borgerlig storting som lenge har ønsket å kvitte seg med hele Telenor. Da sitter Norge og kompetansen og industrien i Norge ribbet igjen, dessverre.

Jeg tar også opp det forslaget som er omdelt i salen.

Presidenten: Øystein Djupedal har tatt opp det forslaget han refererte til.

Leif Helge Kongshaug (V): I denne saken ber Regjeringen om fullmakt til å redusere statens eierandel i Telenor ned mot 34 pst. Dette benevner mange som et frislepp som var nesten utenkelig for et år siden. Saken viser også hvor fort bransjen endrer seg, og nødvendigheten av handlefrihet og posisjonsendringer.

At saken blir underlagt så kort behandlingstid, er kanskje et eksempel på hvor fort ting skjer i bransjen. Likevel har merknaden fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre sin berettigelse med tanke på muligheten for grundig behandling sett i forhold til sakens store nasjonale betydning.

Venstre er en del av flertallet i komiteen som ser det som viktig at selskapet deltar i allianser med andre selskaper for å kunne opprettholde sin konkurransedyktighet på sikt. Dersom den nye handlefriheten brukes fornuftig i de strukturendringene som pågår, vil det bidra til å øke aksjeverdien i selskapet.

Fra Venstres ståsted er det viktig at Telenor gis muligheter til å forbli et sterkt og konkurransedyktig selskap med en sterk nasjonal forankring. Dette sikrer en ved å ha en størrelse på eiersiden som kan hindre eventuelle vedtektsendringer. Hovedkontoret må ligge i Norge. Viktig er det også at strategiske funksjoner og hovedkontor for mobil- og satellittfunksjoner fremdeles blir i Norge. Videre er det viktig med satsing på FoU og IKT, med det lokomotivet som Telenor er innen IKT.

Når næringskomiteens tilråding blir vedtatt i dag, har selskapet et handlingsrom og et økonomisk potensial som medfører at selskapets ledelse ikke trenger å stå på gangen med lua i hånda når forhandlinger og strukturendringer pågår i bransjen. Dagens vedtak vil etter Venstres mening klart styrke selskapet i konkurransen på det internasjonale markedet, og gi rom for ytterligere vekst og sysselsetting.

Når det gjelder de 15 milliardene og, hadde jeg nær sagt, spillet og underholdningen rundt disse i forhold til ulike personer, er ikke det en del av det formelle saksunderlaget. Likevel kan ikke dette forbigås uten kommentar. Det kan synes som om det er et behov for sterkere styringssignal og en tydelig klargjøring av spillereglene som gjelder mellom den største eier og frontspilleren på laget. I en så stor og viktig sak er det uheldig at det kommer motstridende signaler om behov fra den største eier og daglig leder i selskapet. Dette kan påvirke tilliten til selskapet og likeså dets renommé. Strategiene og tiltakene i et selskap som Telenor, deriblant kapitalbehov, må være avklart internt med eieren og ikke basert på spontanitet og polemikk. Dette er en dramatisk situasjon. Stortingets uttrykte vilje er å styrke Telenor. Statsråden og ledelsen i selskapet kan ha svekket selskapet.

Jeg syns dette er en vanskelig situasjon og en dramatisk situasjon. Vi snakker om milliardverdier tilhørende det norske folk. Statsråden må nå, når hun om et øyeblikk får ordet, avklare disse forholdene og gjennom klare signaler tydeliggjøre spillereglene og styringssignaler, og gjennom det gjenopprette den nødvendige tilliten til selskapet og ledelsen.

Statsråd Grete Knudsen: Det denne saken dreier seg om, er behandlingsformen på statens hånd dersom det fremmes et konkret forslag fra Telenor om en transaksjon som er så stor at spørsmålet kommer opp om staten vil redusere sin eierandel i Telenor til under 51 pst.

Det er her viktig å understreke at når Stortinget gir Regjeringen fullmakt til å kunne ta stilling til en eventuell konkret transaksjon som Telenor måtte fremme, medfører det i seg selv ikke noen endring i hvordan staten vil stille seg til et slikt konkret forslag fra selskapet. Regjeringen vil ikke stille svakere krav for å si ja til en slik transaksjon i en situasjon hvor den har fullmakt til å ta beslutning selv i forhold til om den måtte ha forelagt saken for Stortinget. Det er tempoet i beslutningsprosessen som er den vesentligste forskjellen.

Proposisjonen er ikke basert på et konkret forslag fra selskapet. Den dreier seg, som sagt, om hvordan staten på sin hånd vil behandle eventuelle forslag som måtte

komme fra selskapet, og som ikke vil kunne håndteres innenfor den eksisterende fullmakten om å redusere statens eierandel ned til 51 pst.

Departementet har imidlertid gjennom den ordinære, løpende kontakt med selskapet kjent til og blitt gjort kjent med at det foregår samtaler og gjennomføres samarbeidstiltak mellom mange av de sentrale aktørene i telekom-sektoren. Noe av dette kan det også på kort varsel bli nødvendig for Telenor og Telenors eiere, eller aksjonærer, å ta stilling til. Et eksempel som var oppe en periode, var samtalen med en tung eier i TeleDanmark.

Departementet har jevnlig dialog med flere av de internasjonale bankene som følger Telenor og telekombransjen nøye. Gjennom denne kontakten holder vi oss løpende oppdatert om hvordan Telenors stilling og utvikling etter børsintroduksjonen vurderes i de internasjonale kapitalmarkedene. Vi har også påbegynt vurderingen av hvordan en reduksjon av statens eierandel bør skje. Jeg viser her til at Regjeringen har fullmakt til å redusere statens eierandel gjennom en kombinasjon av aktivt salg og emisjon, samt at bindingstiden etter børsintroduksjonen gikk ut 4. juni, slik at vi nå også – om det skulle vise seg at det var tid og det riktige tidspunktet for selskapet – kan foreta nedsalg.

Når det gjelder rådgivere, kan jeg for øvrig opplyse at departementet har gjennomført en internasjonal anbudsrunde for å knytte til seg også noen banker som på kort varsel kan engasjeres som rådgivere for departementet dersom det kommer opp forslag fra Telenor om gjennomføring av en større transaksjon.

Så til slutt til spørsmålet fra representanten Lilletun. Stortinget har sluttet seg til en helt bestemt prosedyre når det gjelder valg av styre og valgkomiteordninger i Telenor. Det valgkomitearbeidet pågår, og det er faktisk bedriftsforsamlingen som i neste omgang skal utnevne en styreleder. Valgkomiteen har ikke kommet til Regjeringen med et endelig forslag. Men Stortinget har altså sluttet seg til helt bestemte prosedyrer for hvordan dette skal skje. Det ivaretas.

Det andre spørsmålet gjaldt hvorvidt hovedaksjonæren har tillit til konsernsjefen. Ja, i aller høyeste grad. Det som er aller viktigst, er at også styret har tillit til konsernsjefen, for det er styret også aksjonærene forholder seg til. Men samtidig måtte jeg på spørsmål om man hadde opprettholdt ordinære kommunikasjonslinjer og kjørerregler, si at her har det nok vært noe kommunikasjonskrøll som må rettes opp.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Jon Lilletun (KrF): Eg tek til etterretning svaret frå statsråden i forhold til utnemning av ny styreleiar, men registrerer at måten det er handtert på, har ført med seg dei spekulasjonane som eg nemnde. Men eg avventar, og forventar at det her vert ein ryddig prosess som kjem til ei snarleg avklaring.

Når det gjeld spørsmålet om tillit til konsernsjefen, er eg glad for at det er avklart. Samtidig vil eg gjerne spørje statsråden: Er det ein profesjonell måte å utøve eigarskap

på å skape den typen mistillit, ved rett og slett å seie at ein direktør skal sendast på vaksenopplæring? Er ikkje ein profesjonell måte å gjere det på å ta det opp med sitt styre? Når ein seier at ein direktør skal sendast på vaksenopplæring, er det så dramatisk at det eigentleg er kort prosess. Når ein majoritetsaksjonær seier det, vil eg seie at det er sterkt kritikkverdig, og eg vil gjerne spørje ein gong til: Meiner verkeleg statsråden at det er ein profesjonell måte å utøve sin eigarskap på?

Så er eg glad for at ein no har skaffa seg ytterlegare kompetanse når det gjeld rådgjeving i forhold til dei eventuelle emisjonane og nedsala som skal skje. Vil då statsråden love at vi slepp den type oppslag om forfordeling, om mangel på informasjon osv. som vi hadde i fyrste runde? Har ein teke sjølvkritikk, og vil ein no syte for at det vert ryddige forhold rundt det?

Statsråd Grete Knudsen: Først til prosedyrene om hele børsintroduksjonen, som Regjeringen har lagt frem i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett. Vi har fra Regjeringens side vurdert det slik at børsintroduksjonen foregikk på en ryddig måte. Selvsagt er det alltid ting som kan gjøres bedre, og som vi i alle fall må gå inn og se på i et eventuelt videre arbeid med et nedslag.

Når det gjelder styret, er jeg glad for at også representanten Lilletun er innforstått med den måten dette skjer på. Men ellers er det naturlig i et slikt kjempeselskap at det er mange som både er engasjert og har ulike agendaer i slike prosesser. Det er nok velkjent i lignende selskap.

Så tilbake til dette med tillit, som vi absolutt har, som en stor aksjonær. Men Telenor har flere aksjonærer, og i forbindelse med en eventuell kapitalutvidelse vil det være flere som måtte være involvert. Når ikke styret hadde noen planer om en slik utvidelse, og jeg ble spurt om kjøreregler i dette tilfellet – i et helt åpent samfunn og med åpne prosesser der alle visste hva som hadde skjedd også i forbindelse med komiteens arbeid – skulle det bare mangle at jeg ikke sa at her syntes jeg, som hovedaksjonær, at det var noen skjønnsfeil som burde rettes opp.

Ansgar Gabrielsen (H): Da jeg hørte Grete Knudsens svar nå, slo den tanken meg at statsråden er meget selektiv med hensyn til når hun velger å være veldig formell, og når hun velger den andre utgaven. Når man snakker om valgkomiteen og det som skal foregå der, blir det veldig formelt, og når man kommer til karakteristikker av administrerende direktør, skal man ha en folkelig utgave av Grete Knudsen. Jeg synes kanskje man skulle legge seg på én linje hele tiden – det er litt mer forutsigbart.

Til voksenopplæringen: Lilletun snakket som om det liksom var tenkt å sende Hermansen av sted på voksenopplæring. Jeg tviler på at det var det som var statsrådens tanke – jeg oppfattet det som at hun selv hadde tenkt å forstå voksenopplæringen. Men det som er det underlige i denne saken, er alt det som i realiteten ikke kommer frem. Man kan bare ane en del understrømninger i det man hørte i innlegget fra Opseth. Det er klart at i trekanten Opseth–Knudsen–Hermansen kan man bare tenke

seg hvilken energi som utløses i dens origo. Det er betydelige krefter! Og det er klart at når det her blir et snev av motstridende interesser, kan man jo bare tenke seg hvilken lydisolering som må til for at det ikke skal slippe ut og nå frem til redaksjonene i Akersgata.

Dette er et kroneksempel på hvordan man ikke bør forvalte et statlig eierskap. Og det viser meg at det i realiteten ikke er mulig med noe alternativ til samrøre på den ene siden og profesjonalitet på den andre siden. For jeg registrerer at det ikke er noen annen aksjonær i Telenor som har hatt behov for å karakterisere Hermansen.

Det andre som jeg virkelig lurer på, er om det rett og slett er ren taktikk fra Grete Knudsen at hun først fremmer en proposisjon som går på nedslag. Hun vet jo hvilke partier hun vil få med på det – det sa vi fra om i fjor – og hun vet hvem hun kan få med på å putte penger inn i statlig eierskap. Er det faktisk slik at Grete Knudsen også ser 34 pst.-grensen som et problem?

Statsråd Grete Knudsen: Regjeringen ser ikke 34 pst.-ordningen som noe problem, og vi har også vært klare på at vi slutter oss til den holdningen som komiteens flertall har både om et hovedkontor og om utvikling og forskning.

Så til spørsmålet om det har vært noe taktikkeri her, ved at man på den ene siden gikk til 34 pst. og så på den andre siden eventuelt skulle ha fått til noe i et samrøre i komiteen. Det er jo nettopp det jeg har vektlagt når jeg sier at Telenor har mer enn én aksjonær. Og så vidt vi som hovedaksjonær var og er kjent med, foreligger det ingen planer om emisjon. Hvis det skulle foretas en kapitalutvidelse, er det jo klart at en måtte ha forholdt seg til den samlede aksjonærgruppen. Og når vi da naturlig nok har hatt kontakt med styrets ledelse, har ikke dette med en kapitalutvidelse vært noe tema.

Oystein Hedstrøm (Frp): Det var med stor overraskelse og forbauselse komiteens medlemmer møtte konsernsjef Tormod Hermansen til høring, hvor han gav uttrykk for at det kunne være ønskelig med nye statssubsidier i inntil 15-milliarderkronersklassen – og dette uten at styret, den mest dominerende eier eller de ansatte i selskapet hadde hørt noen ting om det. Det virker jo nesten som om konsernsjefen lever i de gamle statsselskapenes tidsalder og har glemt at selskapet nå er børsnotert og inne i en delprivatiseringsprosess. Og dette er jo ikke noe hvilket som helst selskap, det er det største og mest dominerende telekom-selskapet i Norge, der skattebetalerne og det norske folk har satt inn betydelige milliardbeløp. Så hvor har Hermansen vært?

Jeg er mest opptatt av de internasjonale ringvirkninger og signaler dette kan gi. Vi er inne i en strukturprosess, det skal knyttes nye strategiske allianser osv. Her snakker vi om å spise eller å bli spist. Jeg vil derfor stille følgende spørsmål til statsråden: Hva kan dette selskapet ha tapt i anseelse på grunn av den uproffe behandlingen og håndteringen som konsernsjefen stiller seg bak og har hatt hovedansvaret for? Vil det redusere det norske folks verdier i selskapet når det gjelder aksjens likviditet?

Statsråd Grete Knudsen: Det var nettopp på bakgrunn av hovedaksjonærens kontakt med internasjonale miljøer at selskapets styre vurderte det slik at det var riktig å legge frem den proposisjonen som vi i dag behandler her i Stortinget, med å ha en romslighet om det skulle vise seg å oppstå en situasjon der allianser og fusjoner kunne være aktuelle. Og vi har absolutt det inntrykket at Telenor står seg bra internasjonalt, noe som også blir vurdert ut fra hvordan selskapet fungerer. Selskapet har en god ledelse, og det har også et godt styre. Og det er jo på den bakgrunn man blir vurdert.

Når det gjelder denne skjønnhetsfeilen, må vi rette den opp igjen. Og jeg mener fortsatt det er riktig – i et åpent samfunn – at vi også gjør rede for dette. Jeg har heller ikke i det brevet som gikk til komiteen, avvist det som komiteen tok opp, men jeg har hatt en ikke-holdning til en slik kapitalutvidelse, fordi det faktisk var helt umulig innenfor en ramme på fire timer å gjøre alle slike vurderinger, i og med at styret heller ikke har hatt dette som en aktuell problemstilling.

Kirsti Kalle Grøndahl hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Odd Roger Enoksen (Sp): Jeg tror det skal langt mer til enn å rette opp noen skjønnhetsfeil, som statsråden nå hevder, for hvis det er én ting jeg er enig med representanten Gabrielsen i, så er det at dette er et kron eksempell på hvordan eierskap ikke skal utøves – ikke bare statlig eierskap, men eierskap generelt. En privat eier kunne aldri ha funnet på å håndtere eierskapet sitt på en slik måte som statsråden her har gjort. Statsråden har nemlig skapt det inntrykk at statlig eierskap er til hinder for at selskapet skal kunne utvikle seg videre. Samtidig sier hun her i dag at det ikke er sikkert at Regjeringen vil bruke fullmakten til å selge seg ned. På tross av at statlig eierskap er et hinder for videre utvikling, har Regjeringen og stortingsflertallet fortsatt til hensikt å opprettholde et sterkt statlig eierskap. Staten skal være den dominerende og faktisk også en blokkerende eier, samtidig som det er til hinder for videre utvikling, og man bruker den type argumenter åpent i media.

Dernest sier statsråden at Telenor har en leder som trenger voksenopplæring, og hun sier også her i dag at det er styret som får avgjøre hvorvidt man har tillit til denne lederen. Da må jeg si at i sum skaper dette et inntrykk av håndteringen som mildt sagt ikke er bra. Jeg er enig med dem som tidligere har hatt ordet, og som sier at dette rett og slett vil bety å kaste milliarder på båten når nå nedsalget i Telenor skal gjennomføres.

Mitt enkle spørsmål til statsråden er: Ser ikke statsråden at det også er en del andre som har behov for voksenopplæring når det gjelder hvordan eierskap skal håndteres, og at det kanskje ville være en fordel å organisere eierskapet i statlige bedrifter slik som Senterpartiet har foreslått, nemlig å fristille det i et eget investerings-selskap som skal opptre rent profesjonelt, og hvor statens eierinteresser skal ivaretas på en måte som gjør at vi får mest mulig ut av det statlige eierskapet?

Statsråd Grete Knudsen: Først har jeg lyst til å si at dersom Stortinget nå slutter seg til Regjeringens forslag om en fullmakt, må det bety at flertallet i dette hus mener at det kan oppstå situasjoner hvor det vil være riktig av staten å akseptere ikke lenger å ha majoritet i selskapet. Man gir herved en fullmakt til at Regjeringen kan vurdere det, og ha en enklere form for behandling om den situasjonen skulle oppstå.

Så har styret tillit til konsernsjefen, og det har også den største aksjonæren. Men man snur saken på hodet hvis man ikke mener at det må være visse prosedyrer og kjøregregler som er klare, og som en aksjonær må kunne si hva man mener om.

Så til Senterpartiets forslag om holdingselskap. Jeg har stor sans for det forslaget som Senterpartiet har kommet med, men jeg tror det også trenger å utredes nærmere. Regjeringen har et arbeid i gang mellom ulike departementer, og jeg har selv slått til lyd for at selve holdingselskapsmodellen kan være en måte å få statens eierskap ytterligere profesjonalisert på. Men det betyr også at Stortinget må avgi til regjeringsapparatet en rekke fullmakter som i dag er nedfelt i Grunnloven. Derfor mener jeg at dette er et arbeid som trenger noe tid.

Rolf Reikvam (SV): Det prinsipielle spørsmål som ligger til grunn her, er hvorledes staten skal forvalte sin finansformue. Man har egentlig to muligheter, enten som egenkapital eller som fremmedkapital. Det er for så vidt ikke noe nytt at Høyre mener at dette primært skal brukes som fremmedkapital i ulike bedrifter. Det er også det Regjeringen legger opp til ved at man foreslår å gå ut på egenkapitalsiden, og det innebærer at man sannsynligvis skal inn med fremmedkapital i andre virksomheter.

Men uavhengig av dette prinsipielle spørsmål er det en del pragmatiske spørsmål som melder seg i den situasjonen vi er i nå. Mener statsråden at det er et godt tidspunkt å selge seg ut av Telenor? Er det en god måte å forvalte fellesskapets formue på, å gå inn for et nedsalg med så lav aksjekurs som det er nå? Vil ikke dette bety at staten, fellesskapet, taper store summer, at man overfører statlige verdier til eventuelle fremtidige, private nye – jeg tenker det blir en del nye – aksjonærer i dette selskapet? Det synes jeg statsråden må svare på på en rimelig god måte.

Så til forslaget vårt om å legge til rette for en emisjon i Telenor. Telenor er jo ute blant ulver, og skal man være ute blant ulver, må man tute sammen med de ulvene man er sammen med. Egenkapitalsituasjonen for Telenor, iallfall slik som det blir framstilt av direktøren, er slik at den bør bli bedre, slik at de får større handlefrihet. Mener statsråden at det vil være fornuftig å gå inn for en rettet emisjon, og at staten bør være villig til å tilføre egenkapital, slik at de får en noe større handlefrihet for å kunne fungere blant de ulvene de er ute blant?

Statsråd Grete Knudsen: Det at Stortinget i dag mest sannsynlig vil gi Regjeringen fullmakt til å gå videre ned mot en terskel på 34 pst., betyr ikke at staten skal selge seg ut med en gang og skal selge til – jeg holdt på å

si – lavest bydende. Det betyr at det kan oppstå situasjoner der det kan være aktuelt å gå inn i allianser.

Ta eksemplet med Telia/Telenor. Den situasjonen oppstod at det kunne bli en fusjon mellom Telia og Telenor. Da hadde også den statlige andelen der kommet under 51 pst.

Det kan med det arbeidet som nå pågår, og den aktiviteten som pågår internasjonalt, oppstå situasjoner der det blir muligheter for allianser, som også hovedaksjonæren må ta standpunkt til. Da gir i dag Stortinget fra seg den fullmakten man ellers hadde hatt, til Regjeringen, som kan foreta salget på en rask måte, hvis man mener det er riktig.

Så til det andre spørsmålet, om SVs forslag om å oppkapslisere selskapet, der styret ikke har foreslått det. Styret i et børsnotert selskap har ikke foreslått det, men SV mener å kunne vite at det er det beste for selskapet. Departementet har ikke på det nåværende tidspunkt vurdert spørsmålet om å gi Regjeringen fullmakt til å delta i en slik kapitalutvidelse, fordi heller ikke det spørsmålet har vært vurdert av styret i Telenor.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Kjell Magne Bondevik (KrF): La meg først gjøre det klart at Kristelig Folkeparti er enig i det hovedgrepet som dagens innstilling handler om, nemlig at statens eierskap i Telenor kan reduseres ned mot 34 pst., av grunner som har framgått både av innstillingen og i debatten. Jeg vil likevel understreke viktigheten av at vi beholder Telenor som et selskap hvor staten har betydelig innflytelse, med hovedkontor og viktige strategiske funksjoner også når det gjelder mobil- og satellittfunksjoner, i Norge.

Men jeg tror at slik som det internasjonale telemarkedet har blitt, er det nødvendig at staten går ned i eierandeler i Telenor for at Telenor skal få den handlefriheten en trenger til å inngå fornuftige allianser.

Så til det spørsmålet som særlig har vært oppe mot slutten av debatten, nemlig spørsmålet som kom opp under komiteens behandling om en mulig kapitalutvidelse på 15 milliarder kr. Slike spørsmål må håndteres på en helt annen profesjonell måte enn det det var tilløp til.

Det kan sies mye om konserndirektørens håndtering av dette. Men når så statsråden selv fulgte opp i intervju i Aftenposten og uttalte at konserndirektøren her trenger voksenopplæring, har hun ikke akkurat bidratt til å styrke tilliten til konsernsjefen, som er avhengig av tillit når han skal operere i et tøft internasjonalt telemarked. Dette har ikke bare vært uprofesjonelt håndtert av en konserndirektør. Det har vært uprofesjonelt håndtert av statsråden.

Det er også en annen side ved dette som gir grunn til undring. Statsråden har snakket om krøll i kommunikasjon og manglende koordinering. Vi har sett det i forholdet mellom statsråden, som representant for majoritetseierne, og Telenor-ledelsen, men det har sannelig også avslørt seg krøll eller manglende koordinering innad i re-

gjeringspartiet i håndteringen av denne store saken. Når vi har hørt statsråden uttale seg, og vi har hørt Arbeiderpartiets fraksjonsleder, Kjell Opseth, uttale seg, ser vi hvordan et stort spørsmål takles så ulikt innad i regjeringspartiet at det er grunn til forbauselse. I saker av denne karakter må et regjeringsparti opptre på en helt annen og ryddig måte.

Vi kommer forhåpentligvis ut av denne saken uten at for stor skade er skjedd, men det skyldes i denne saken dessverre ikke regjeringspartiet.

Lars Sponheim (V): Vi er kommet i en merkelig situasjon i denne saken. Statsråden har gitt uttrykk for at hun har tillit til Telenors konsernleder, men ikke sett behov for å gå tilbake på sine uttalelser om at han har behov for voksenopplæring. Hun forklarte det med at det var en slags skjønnsfeil over dette. Det er et slags skjønnskurs hr. Hermansen da har behov for, etter hva jeg forstår. Dette bør statsråden rydde opp i.

Saken, slik den står nå, har etter mitt skjønn følgende elementer: Regjeringen har bedt om – det er hovedelementet i saken – å få den forretningsmessige frihet til å sikre verdier i Telenor. Det er bra. Det styrker selskapet. Det får Regjeringen i dag, og jeg er sikker på at den kommer til å bruke den på en forretningsmessig riktig måte for aksjonærene, også staten.

Men under saksbehandlingen i Stortinget har Telenors konsernsjef svekket seg selv og selskapet i betydelig grad gjennom sin oppførsel overfor Stortinget. Det er alvorlig. Det er i og for seg ikke en sak for Stortinget kanskje, kanskje heller ikke for statsråden, men jeg regner med at det er en sak mellom styret i konsernet og konsernsjefen.

Så har statsråden bidratt til å svekke Telenors ledelse og autoritet gjennom sine uttalelser om behovet for voksenopplæring. Det er et betydelig problem for Stortinget og statsråden.

Så har statsråden satt styret i selskapet i en håpløs situasjon. For det er jo slik at det er styrets, ikke den enkelte eiers, oppgave å uttrykke tillit eller det motsatte til konsernets ledelse. Når så da den største eier har valgt å gå inn i den rollen som er styrets, har styret selvfølgelig kommet i en håpløs situasjon. Skal de nå ekspedere videre den største eiers syn på konsernlederen, eller må styret trekke noen konklusjoner om sin egen rolle? Det er i en situasjon hvor vi leser i avisene at Regjeringen sliter med å finne ny styreformann til selskapet. Hvem som er kompetent til å være styreformann i det selskapet, stiller nå opp for å bli det, når en har en eier som opptre på denne måten? Det er kanskje det største spørsmålet etter denne debatten.

Etter min oppfatning har statsråden valget mellom å gjøre to ting: enten sørge for å stå dette løpet ut, og dermed sørge for på en eller annen måte – uten å vise til formalisme, for dette handler om realiteter – at konsernledelsen må trekke noen konklusjoner på grunnlag av den største eiers syn på konsernledelsen, eller innrømme at disse uttalelsene om konsernlederen og behovet for voksenopplæring aldri skulle vært sagt, og at det var uheldig.

Det har statsråden fortsatt anledning til å gjøre fra Stortingets talerstol.

Kjell Opseth (A): La meg få lov å seie til representantane Djupedal, Reikvam og Enoksen, som alle tre var inne på at dette fyrst og fremst dreier seg om nedsal: Nei, det gjer ikkje det, det dreier seg fyrst og fremst om å ha ein handlefridom til å la Telenor gå inn i fusjonar dersom det kjem opp spørsmål om det i løpet av dei månadene Stortinget ikkje er samla. Slik sett er det prisverdig både frå Telenor si side og departementet si side at dei ber om den handlefridomen.

Så er det nokre av oss som meiner at det burde vore gjeve endå større handlefridom, nemleg også ei fullmakt til å vere med i ei eventuell kapitalutviding, men dette blir så av mange, også av representanten Bondevik, framstilt som om det nærmast er ei løyving på 15 milliardar kr. Det det var snakk om, var altså ei fullmakt til å delta i ein emisjon med inntil 15 milliardar kr. Det er noko forskjell på dei to resonnementa.

Men så vil eg gjerne seie at det er sjeldan eg har høyrtd ein debatt i Stortinget som så klart fortel oss at no må vi gjere noko med den statlege eigarskapen. Det kan ikkje herske tvil om at ein bør leggje den statlege eigarskapen ut i eit eller fleire holdingselskap som opererer innanfor fastsette rammer, fastsett av Stortinget, på lik linje med Bankinvesteringsfondet eller liknande institusjonar.

Ein kan seie mykje om handsaminga av denne saka her i Stortinget. Ja, det spesielle med den er jo at den har vore gjennomført på relativt kort tid, særdeles kort tid, sett ut frå sakas store verdi, men nettopp fordi det var viktig for Telenor å få større handlefridom dersom det var nødvendig, var det viktig å få saka handsama.

Det har ikkje skjedd noko særdeles unormalt, slik representanten Bondevik ville ha det til. Eg har vore i dette huset i snart 20 år, og det har ikkje vore noka uvanleg handsaming i komiteen. Men eg kan klart sjå i ettertid at ein kanskje skulle ha tatt seg tid til å stille ein del spørsmål skriftleg. Då hadde vi iallfall unngått ein del debatt om dette. Det er ikkje nokon tvil om at Telenor fekk eit spørsmål frå mi side om det var behov for også ei fullmakt til kapitalutviding, og det svarte dei på i komiteen. Ære vere dei for at dei gjorde det, men det var ikkje noka oppmoding om å få den fullmakta. Dei sa berre at det kunne vere tenleg å få den.

Ansgar Gabrielsen (H): Man kan mene mye om Opseth, og det er vel en av de representantene som i dag går ut, som det har vært ment mye om. Jeg synes at han i dag i hvert fall har lagt til grunn en grad av ærlighet som jeg nesten ikke hadde trodd jeg skulle høre fra talerstolen. Og da tenker jeg på hvem som har spurt om hva – og det er ikke skriftlig.

Det som imidlertid er denne sakens kjerne, er handlemåten til statsråden, og på hvilken måte hun i realiteten har svekket Telenor. Hun har gjort det vanskelig for Telenor. Etter mitt syn har hun gjort det vanskelig for styret, og selvfølgelig har hun gjort det vanskelig for konsernsjefen. Hun har faktisk også bidratt til å gjøre letin-

gen etter ny styreleder vanskelig. Så her er altså selve problemet statsrådets håndtering – jeg vil si statsrådets utsagn i Aftenposten i går. Og da betyr det følgende: Det er bare statsråden som kan løse den knuten. For hvis det er slik at Grete Knudsen, statsråden, under vignetten åpenhet forbeholder seg retten til å meddele det norske folk til enhver tid hva hun måtte tenke om de enkelte konsernsjefers behov for voksenopplæring, betyr det f.eks. at vedkommende som er styreleder i Telenor, som også er direktør i Hydro, kanskje om 14 dager får en slik karakteristikk. Hva vet jeg?

Jeg kan ikke begripe med min beste vilje at det skal koste næringsministeren noe som helst å gå opp på denne talerstol og si at når det gjelder krøll i kommunikasjon – det har hun selv sagt at det har det vært, og det tar jeg til etterretning – har det i tillegg vært en viss grad av krøll i hennes egen formulering. Det betyr at hvis statsråden kunne gå opp på denne talerstolen og liksom viske ut det som ble sagt på en mobiltelefon fra sydlige breddegrader, ville det faktisk kunne bety at det norske folks verdier i Telenor i realiteten ville kunne få en opptur. Hun ville gjøre det lettere for selskapet, og hun ville i realiteten gi et bidrag for å sikre Telenors framtid. Jeg vil gjerne at næringsministeren i et innlegg sier hvorfor det er så veldig vanskelig for næringsministeren å bidra til dette.

Jon Lilletun (KrF): For Kristeleg Folkeparti har det vore omsynet til Telenor, omsynet til ei viktig bedrift innanfor eit satsingsområde, som har lege til grunn for våre handlingar i denne saka.

Eg har gjennomgått tidlegare at eg synest det har vore uryddig behandling av Telenor, heilt frå overtakinga i Nærings- og handelsdepartementet og fram til i dag, som har svekt Telenor. Eg har vidare gjeve uttrykk for at det bør statsråden rydde opp i. Det skal eg kome tilbake til.

Eg vil òg gjerne få seie eit par ord om saksordførar. Saksordførar har opptreidd heilt ryddig, og eg kan stadfeste det han har sagt i den delen som eg har vore inne i, i denne saka. Dette seier eg ikkje for å setje opp saksordførar i forhold til statsråden, men rett skal vere rett, og sanninga skal fram her.

Men så til realiteten – det er to ting.

Eg er veldig skuffa over at ikkje statsråden har vore villig til å gå noko i seg sjølv på talarstolen vedrørende oppslaget i Aftenposten. Eg deler heilt representanten Gabrielsen sitt krav om at ho må komme opp og gjere det.

Det andre er: I Aftenposten er ho sitert på at ho bad komiteen sende eit brev. Det er altså ikkje tilfellet. Det var eg som tok initiativet til det brevet. Ho kan vere feil-sitert, og det kan ho få lov til å stadfeste.

Meiner statsråden at statleg eigarskap skal utøvast på den måten at ein skal uttrykkje seg offentleg kvar gong det kjem opp ein situasjon der ein direktør eventuelt har gjort noko som statsråden som majoritetseigar ikkje er samd i? Ser ikkje statsråden at her har ho gått eit steg for langt? Og er det ikkje mogleg å få ei orsaking for det? For Kristeleg Folkeparti er det altså viktig framleis å gå inn for statleg eigarskap på 34 pst., både her og i ein del

andre bedrifter. Men måten som statsråden handler det på, gjev jo representanten Gabrielsen rett i at det ser ut som om det er vanskeleg å få det til.

Eg deler representanten Opseths intensjonar og visjonar om korleis statleg eigarskap skal utøvast og norsk kapital skal setjast inn i norsk næringsliv. Men statsråden held på å undergrave heile moglegheita for å gjennomføre den politikken ut frå det som er Kristeleg Folkepartis visjon her.

Eg ventar at statsråden no kjem opp og går i rette med seg sjølv både i høve til sitatet om at ho har bede om eit brev, og i høve til vaksenopplæringa.

Odd Roger Enoksen (Sp): Jeg registrerer at både statsråden og Kjell Opseth uttaler seg positivt om våre forslag. Da er det desto mer uforståelig at Arbeiderpartiet ikke kan stemme for et forslag som ikke innebærer på sparket å organisere eierskapet i et eget selskap, men som faktisk bare ber Regjeringen om å utrede en annen organisering av det statlige eierskapet – helt i tråd med det som både representanten Opseth og statsråden har uttalt.

Kjell Opseth sier også at dette dreier seg ikke om et nedsalg, men om muligheten til å delta i fusjoner som det måtte komme opp spørsmål om i løpet av sommeren, når Stortinget ikke er samlet. Det er for enkelt. Næringsministeren har nemlig lagt igjen det inntrykk at statlig eierskap er uheldig for selskapets utvikling. Det er mulig hun har ment å si noe annet. Det er mulig at næringsministeren ikke har ment noe annet enn å si at dersom selskapet skal kunne delta i fusjoner, så må vi selvsagt ha mulighet til å redusere statens eierandel for at det skal bli en fusjon med et annet selskap. Det åpnet faktisk også sentrumspartiene for i forbindelse med fusjonen med Telia – riktignok gjennom en langvarig prosess og etter en helt annen modell enn den Regjeringen nå har valgt. Men statsrådets uttalelser har altså bidratt til å skape det inntrykk at statlig eierskap er uheldig for utviklingen av et selskap. Det vil selvsagt få konsekvenser også for Statoil, hvor man nå er ute i markedet og skal selge aksjer i et selskap hvor staten fortsatt skal ha 2/3 eierskap. Det vil selvsagt også ha konsekvenser for Telenor og for videreutviklingen av Telenor, hvor staten fortsatt skal sitte som den største eier og ha en blokkerende posisjon. Så det er for enkelt å si at det dreier seg om et nedsalg.

Dernest sier representanten Opseth at det ikke er noe uvanlig i håndteringen av denne saken fra komiteens side. Jeg må oppriktig talt si at jeg vil håpe det er noe uvanlig over håndteringen av denne saken! Hvis det er så enkelt at lederen for en stor statlig bedrift skal kunne komme på høring i en komite og på spørsmål fra komiteemedlemmene, så vidt det framgår av oppslag i media, og de rykter som verserer, nærmest over bordet signalisere at det kunne vært kjekt å ha 15 milliarder kr i økt egenkapital, hvorpå partiene er innstilt på å gi fullmakt til at Regjeringen skal kunne gå inn med 15 milliarder kr i egenkapital, uten noen forutgående saksbehandling, uten å ha stilt spørsmål til Regjeringen, ja, hvis ikke det er en uvanlig måte å håndtere saken på i næringskomiteen, så skjønner ikke jeg noen ting. Og med tanke på at de sam-

me partier har vært særdeles tilbakeholdne med å bruke 50 mill. kr for å opprettholde 160 grendeskoler i en annen sak vi skal behandle i dag, settes det hele i et ganske merkverdig lys.

Øystein Djupedal (SV): SVs syn på denne saken skulle etter hvert være vel kjent. Vi deler ikke den innstilling som flertallet nå vil gå inn for.

Det betyr allikevel ikke at vi ikke mener at mye av det som har skjedd her, er kritikkverdig. Jeg var en av dem som tok initiativet til den store etterutdanningsreformen i forrige stortingsperiode, og de fleste av oss har vel til tider bruk for både voksenopplæring og etterutdanning. Det er i grunnen en klok leveregel at man aldri har lært nok her i verden, at man stadig vekk kan lære mer, og ikke minst stadig vekk kan se at ting man har både sagt og gjort, nødvendigvis ikke bestandig var fryktelig klokt. Det er også en del av den store etterutdanningsreformen.

Når jeg registrerer at statsråden har sagt det hun har sagt, må jeg si at hvis jeg hadde vært adm. direktør i et selskap som slik hadde fått passet påskrevet offentlig, så hadde jeg vel tatt det som en ganske sterk irettesettelse. Jeg ville sterkt ha vurdert hva dette egentlig betyr. Etter min vurdering er den oppfordring som har kommet fra representanter fra en rekke parti, svært riktig: Dette er uklokt og må korrigeres fra Stortingets talerstol!

Det som er åpenbart, er følgende, helt uavhengig av hva SV måtte mene om børsnoteringen av Telenor: Telenor er ikke lenger en statlig forvaltningsbedrift, men et børsnotert selskap og dermed underlagt helt andre – skal vi si – kommersielle og lovmessige spilleregler enn de gamle forvaltningsselskapene var. Og det betyr at det er selskapets styre som er ansvarlig overfor departementet, og ikke selskapets adm. direktør. Grete Knudsen lever åpenbart i den villfarelse at det fremdeles er den gamle arbeiderpartikulturen som skal kunne styre disse selskapene. Det betyr at min svært innstendige oppfordring er, i likhet med mange andres her, at det ville være klokt av fru Knudsen å korrigere det inntrykket som er skapt gjennom disse intervjuene i avisene.

Statsråd Grete Knudsen: For å ta det siste først: Som også Gabrielsen og Lilletun har vært inne på, så har jeg sagt det jeg har sagt, at jeg ser at kjørereglene burde vært overholdt på en bedre måte. Så kan jeg utmerket godt ta innover meg, at det burde jeg sagt i de stille rom og ikke i de åpne rom.

Samtidig er det helt klart at de vanlige kjørereglene ikke minst må følges i et børsnotert selskap, og at det er de styrende organene som vis à vis sine ulike aksjonærer må ta opp ordninger som igjen i tilfelle et storting kan gi fullmakt til. Og i dette tilfellet hadde altså Regjeringen på den korte tiden, med en 24 timers frist, ikke noen muligheter til å kunne si verken det ene eller det andre. Og det gir jo også brevet klart melding om.

Når det gjelder oppslaget i Aftenposten, om at jeg har bedt om et brev, som representanten Lilletun også bad meg om å svare på, er jeg feilsitert. Det er mye jeg er feilsitert på. Det jeg ikke er feilsitert på, er det jeg sier

om at jeg burde ha tatt opp i de stille rom dette med voksenopplæring, men de øvrige tingene når det gjelder akkurat det brevet, er jeg feilsitert på i Aftenposten.

Jeg er glad for at det nå er en bred enighet om den fullmakten som Regjeringen får. Men det betyr ikke, som Enoksen også er inne på, noe nødvendig nedslag. Det betyr at det kan være en mulighet for å gå inn i allianser og fusjoner.

Helt til slutt om det som Enoksen videre tar opp når det gjelder det statlige eierskapet. Nå er ikke jeg sikker på, for jeg mener at det bør utredes, at svaret er f.eks. ett eneste holdingselskap. Det kan være flere ordninger, for det blir ganske mye hvis dette skal være inn under ett. Jeg har tidligere nevnt Bankinvesteringsfondet som selve malen, at det vil kunne være en mulig modell å gå videre etter. Men igjen, det er mye som er knyttet til Grunnloven når det gjelder statens eierinteresser, så dette er òg en debatt som må foregå i Stortinget ved avgivelse av eventuelle fullmakter.

Kjell Opseth (A): Det er iallfall ein ting som er bra med denne debatten, og det er at det er full semje om at alle ønsker eit sterkt og slagkraftig telekommunikasjonselskap i landet vårt gjennom Telenor.

Elles bad eg først og fremst om ordet for å seie at etter 20 år er det siste gongen eg er på denne talarstolen, og vil gjerne få lov til å takke for mange harde debattar, også i dag.

Kjell Magne Bondevik (KrF): Når representanten Opseth avsluttet på den måten, vil jeg gjerne for min del kvittere tilbake og takke representanten Opseth, og det gjør jeg i full oppriktighet, for et stort arbeid som har satt ham i respekt, men også for mange «fighter» og harde oppgjør. Denne debatten har hatt et visst slikt innslag, men det ødelegger ikke den anerkjennelse vi gir Opseth både som stortingsrepresentant og som statsråd i ulike departement.

Likevel må jeg få lov til å kvittere litt tilbake til ham – og det vet jeg at han liker – for noe han sa i sitt forrige innlegg, nemlig at han ikke trodde at representanten Bondevik var fullt klar over forskjellen på en bevilgning og en fullmakt til en kapitalutvidelse. Jo, jeg har vært med så lenge i politikken at den forskjellen vet jeg faktisk. Selv om det her har vært snakk om en fullmakt til en kapitalutvidelse på inntil 15 milliarder kr, betyr ikke det at det er et lite spørsmål. Det er jo en svær sak å skulle gi en slik fullmakt. Det var vel heller ikke så troskyldig som det kunne høres ut fra Opseth, at det bare var et spørsmål som var reist nærmest i all troskyldighet i komiteen. Det var fordi det var aktuelt, at et slikt forslag om en fullmakt kunne bli fremmet. Det vil jeg fastholde – og både Opseth og jeg har lang fartstid i dette huset – ville være en veldig uvanlig fremgangsmåte. Det fremkommer av statsrådens svarbrev til komiteen, hvor det står:

«Departementet har forutsatt at man vil måtte gå til Stortinget dersom et slikt tilfelle ble aktuelt...».

Det står videre:

«Departementet har for øvrig ikke hatt anledning til å vurdere nærmere de forskjellige spørsmål – i relasjon til selskapet og markedet – som reiser seg ved eventuelt å ha en stående fullmakt av den karakter som er omtalt.»

Det er megetsigende – det står mye både på og mellom linjene i det svaret.

Det verste ved denne saken er likevel måten statsråden har opptrådt på. Nå sa hun at hun tar innover seg at det hun sa i forhold til konserndirektøren og voksenopplæring, burde hun ha sagt i de stille rom, og ikke i de åpne rom. Det var en ganske klar innrømmelse av noe som ikke burde ha skjedd. Det var godt innrømmelsen kom, og da synes jeg vi skal ta den til etterretning.

Presidenten: Ansgar Gabrielsen – representanten har hatt ordet to ganger før og får ordet til en kort merknad.

Ansgar Gabrielsen (H): Den skal bli meget kort.

Det statsråden sa etter oppfordring, om at disse uttalelsene burde vært sagt i de stille rom, var et nødvendig svar, og jeg tar det til etterretning.

Odd Roger Enoksen (Sp): Jeg tar også til etterretning det svar som er gitt, og som var helt nødvendig å få. Men jeg vil føye til, i forhold til statsrådets imøtekomende svar når det gjelder vårt forslag, at jeg tror det også kan være fornuftig å organisere eierskapet i flere selskap. Det kan være én tenkelig modell. Vi er selvsagt ikke fastlåst på måten dette bør organiseres på. Jeg tror faktisk vi er såpass nær hverandre nå at det burde være mulig å få flertall for at dette spørsmålet bør utredes. For Senterpartiets forslag er formulert som følgende:

«Stortinget ber Regjeringen utrede og foreslå en ny organisering av det statlige eierskapet i selskaper som er organisert som aksjeselskaper og som driver forretningsvirksomhet.»

Det er altså åpent. Regjeringen kan selv velge å utrede og organisere eierskapet i flere holdingselskap, i ett holdingselskap eller etter andre modeller som Regjeringen måtte finne formålstjenlig. Så det er et forslag som er utformet helt i tråd med det som statsråden nå gir uttrykk for bør gjennomføres.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 2. (Votering, se side 4028)

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten nå foreslå at sakene nr. 3–10 blir behandlet under ett. – Det anses vedtatt.

S a k n r . 3

Innstilling frå næringskomiteen om forslag fra stortingsrepresentant Inger Stolt-Nielsen om tiltak som kan sikre norske sjøfolks konkurransedyktighet innenfor det regelverk som gjelder for EU-området (Innst. S. nr. 349 (2000-2001), jf. Dokument nr. 8:98 (2000-2001))

S a k n r . 4

Innstilling fra finanskomiteen om Revidert nasjonalbudsjett 2001 (Budsjett-innst. S. II (2000-2001), jf. St.meld. nr. 2 (2000-2001))

S a k n r . 5

Innstilling fra finanskomiteen om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2001 (Innst. S. nr. 325 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 84 (2000-2001) og St.prp. nr. 94 (2000-2001))

S a k n r . 6

Innstilling fra finanskomiteen om statsrekneskapen medrekna folketrygda for 2000 (Innst. S. nr. 244 (2000-2001), jf. St.meld. nr. 3 (2000-2001))

S a k n r . 7

Innstilling fra finanskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 44/2001 og 45/2001 av 30. mars 2001 om endring av vedlegg IX i EØS-avtalen (direktiver om elektroniske penger) (Innst. S. nr. 323 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 85 (2000-2001))

S a k n r . 8

Innstilling fra finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Djupedal og Kristin Halvorsen om en forvaltning av Petroleumsfondet som ivaretar grunnleggende hensyn til både miljøet og menneskerettigheter (Innst. S. nr. 320 (2000-2001), jf. Dokument nr. 8:79 (2000-2001))

S a k n r . 9

Innstilling fra finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantane Siv Jensen og Øystein Hedstrøm om å unnta bedrifter som blir momspliktige 1. juli 2001 fra investeringsavgift (Innst. S. nr. 322 (2000-2001), jf. Dokument nr. 8:92 (2000-2001))

S a k n r . 10

Innstilling fra finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Kenneth Svendsen og Per Erik Monsen om å likestille privat utleie av båtplasser og båtforeninger når det gjelder merverdiavgiftsplikt (Innst. S. nr. 321 (2000-2001), jf. Dokument nr. 8:104 (2000-2001))

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 2 timer og 35 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene:

Arbeiderpartiet 60 minutter, Kristelig Folkeparti 25 minutter, Høyre og Fremskrittspartiet 20 minutter hver, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti 10 minutter

hver, Venstre og Tverrpolitisk Folkevalgte 5 minutter hver.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil fem replikker med svar etter innlegg fra statsministeren og finansministeren, og tre replikker med svar etter innlegg av hovedtalerne fra hver partigruppe og etter parlamentariske ledere samt etter innlegg fra øvrige medlemmer av Regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Dette anses vedtatt.

Dag Terje Andersen (A) (finanskomiteens leder og ordfører for sakene nr. 4–7): Årets behandling av revidert nasjonalbudsjett og endringene i statsbudsjettet har blitt oppfattet som lite dramatisk. Det er kanskje en fordel i en situasjon der økonomien ikke akkurat skriker på nye løfter og eventuelle sprekk i budsjettsammenheng.

Budsjettet og revisjonen bygger på den budsjettavtalen som vi hadde sammen med sentrumpartiene for årets budsjett, der vi mener å ha fått til gjennomslag for ytterligere styrking av velferden, oppfølging av de vedtatte reformene som vi er i gang med innenfor helse, psykiatri, kreft, fastlegeordningen, innenfor eldrereformen med satsing på en bedre eldrereform, som vi er inne i det siste året av, og en historisk satsing på kommunesektoren, som jo står for mye av velferdsproduksjonen.

Revidert nasjonalbudsjett har jo tidligere blitt omtalt som gjennomføringsmeldingen, og det er helt i tråd med det nylig avsluttede Budsjettreformutvalgets intensjon og innstilling at årets reviderte nasjonalbudsjett i stor grad er tekniske endringer på grunnlag av anslagsendringer gjennom året. I fjor startet vi revideringen med en del udekkede regninger som måtte finansieres, og av den grunn ble det en del store kutt. I år har vi altså hatt et noe annet og mer oversiktlig utgangspunkt.

Vi har kommet fram til innstilling ved skiftende flertall, det som ofte omtales som slalåmkjøring. Fra regjeringspartiets side ville vi selvfølgelig gjerne hatt en helhetlig avtale som kunne gi noe større forutsigbarhet i forhold til hvilke områder som skal prioriteres, men det er altså noe varierende flertall bak de forslag som nå ligger i innstillingen.

Det er likevel bred enighet om noen punkter. Det er satset ytterligere 100 mill. kr til omstilling og forskningsmidler ved universitetene. Det er satt av 17,5 mill. kr for å styrke muligheten for at nyutdannet politifolk kan få komme i jobb så fort som mulig. Ikke minst er vi glade for den styrkingen av opptreningsinstitusjonene som det er bred oppslutning til, på 25 mill. kr, og det er også godt at vi har klart å finne en økonomisk mulighet til å sørge for at de som eventuelt ville fått investeringsavgift i bare ni måneder, slipper den omstilling som de ville vært avhengige av for en kort periode. I tillegg til de rene driftsutgiftspostene er det satt av ytterligere 2,5 milliarder kr til forskningsfond og GIEKs garantiramme. Jeg må legge til at det er ikke lånerammen, som det står i innstillingen,

det vil bli korrigert, men *garantirammen* som blir utvidet. Det har vi fått til innenfor et ansvarlig finanspolitisk opplegg som gir inntrykk av god økonomisk orden, og det er nødvendig.

Vi har mye penger i Norge: 632 milliarder kr på oljefondet er det anslaget som det blir operert med i revidert nasjonalbudsjett. Det betyr at hver eneste nordmann har 130 000 kr–140 000 kr stående på konto, som en sikkerhet både i forhold til framtidige pensjoner og sikkerhet i forhold til å opprettholde velferdsnivået framover. Det gir oss et svært godt økonomisk utgangspunkt hvis vi klarer å forvalte disse pengene på en slik måte at vi ikke får pris- og kostnadsvekst, som jo ville spise opp mye av effekten av den handlefriheten som vi har.

Derfor er det bra at vi i løpet av våren har blitt enige om økonomiske rammer og om retningslinjer for den økonomiske politikken, som gjør at vi på et bredt politisk grunnlag i Stortinget snakker om de samme økonomiske størrelsesordenene, ved at Norges Bank har fått et operativt mål på 2,5 pst. inflasjon som styringsmål for et fortsatt mål om stabil valutakurs. Vi har her i Stortinget fått bred oppslutning om en handlingsregel som sier at vi skal bruke realavkastningen av oljefondet, og ikke slik som enkelte til stadighet foreslår, at vi skal ta av kontoen til norske innbyggere for alle gode formål, men bruke noe av avkastningen til investeringer som kan gi fellesskapet ny utvikling. I tillegg skal vi selvfølgelig ta hensyn til konjunktorene og justere i forhold til det. Det gir forutsigbarhet i forhold til å bygge velferd. Det gir også forutsigbarhet i forhold til den konkurranseutsatte sektoren, som da vet hva de økonomiske rammevilkårene kommer til å bli framover, og som vet at det kommer til å bli investert i samferdsel, i forskning og i rammevilkår som har stor betydning for den konkurranseutsatte sektorens konkurransevilkår i fremtiden.

Vi vil altså bruke handlefriheten til å styrke helsesektoren – bruke penger på helse – men også få mer effekt ut av de pengene vi bruker på helse. Vi vil styrke barnehagesektoren, både ved at alle må få tilbud, men også ved at tilbudet må bli billigere. Vi vil fortsatt ha betydelig støtte til skolefritidsordningen. Vi må sørge for at kommunene er i stand til å ivareta skolene fysisk bedre enn det de gjør i dag, slik at vi ellers i landet ikke får like mange dårlige eksempler som i det Høyre-styrte Oslo på hvordan skolen framstår. Vi trenger å redusere egenandelene i skolen. Vi trenger å styrke eldreomsorgen. Vi trenger å styrke samferdselen innenfor et ansvarlig økonomisk opplegg.

Vi trenger også å justere – og det skjer i år – noe på avgifter. En del avgifter går ned i år, selv om en kanskje ikke kan få inntrykk av det i den daglige debatten. Det er signalisert at trinn I i toppskatten bør oppjusteres slik at ikke så mange – som i dag – betaler toppskatt av relativt alminnelige inntekter. Og det er andre forhold, som f.eks. fradrag for fagforeningskontingent på skatten, som vi mener bør justeres opp. Men det er justeringer.

Det som vi nok en gang opplever på slutten av en stortingsperiode, er en enorm flom av løfter. Vi har nå kveld etter kveld kommet med forslag om – ikke vi da, men

«vi» i form av debatten her i Stortinget – enorme utgiftsøkninger, som det ikke er anvist inndekning for.

Det er også enkelte som kjører det samme løpet i forhold til skatt. For det budsjettet som vi reviderer, var Høyres ambisjon at skattene skulle reduseres med 19,4 milliarder kr, i hovedsak for næringslivet, og – i den grad personskatteyttere vil dra nytte av det – for dem med absolutt høyest inntekt. For å få til det var det forslag om å kutte i sykelønnen, slik at en person som f.eks. har 300 000 kr i inntekt og ville fått en skattelette på 700 kr, allerede ved én dags sykdom ville ha tapt på opplegget til Høyre, mens de som har over 1 mill. kr inntekt, selvfølgelig ville tjent på opplegget til Høyre. Det var forslag om å kutte i AFP-ordningen og andre ordninger som vi mener det er viktig å satse på.

Men så har det tatt av. I løpet av mars, etter Høyres landsmøte, passerte skatteløftene til Høyre 40 milliarder kr. Og nå er Høyres skatteløfter oppe i 78 milliarder kr, hvis en da skal ta på alvor det som Høyres tillitsvalgte sier om det norske skattenivået framover. Dette minner litt om valgkampen i 1981 – for de av oss om husker den – der Kåre Willoch måtte gå ut og be sin partileder Benkow om å vise noe edruelighet. Det gjorde han allerede da Høyres løfter den gangen passerte 10 milliarder kr. Men det er ingen Willoch som griper inn i den løftegalloppen som nå foregår. For i tillegg til 78 milliarder kr i skattelette er det nå – i sene nattetimer her – et mye større tilbud til Forsvaret, et mye større tilbud til samferdsel og større tilbud til helse, skole og utdanning – i tillegg til de enorme løftene om skattelette.

Dette er løfter som selvfølgelig aldri i verden kommer til å bli oppfylt. Det er antakeligvis heller ikke meningen at de skal bli oppfylt – det er for å lokke velgere. Men det er et tankekors – når vi har det presset i økonomien som vi har – at den type pengebruk eventuelt ville føre til en pris- og kostnadsvekst som ville ødelegge den unike muligheten vi nå har til å bruke vårt felles handlingsrom.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Valgerd Svarstad Haugland (KrF): Det er eit oppslag i Dagens Næringsliv i dag som eg vil spørja representanten Dag Terje Andersen noko om. Det står at Finansdepartementet ikkje orienterte Stortinget om Sosial- og helsedepartementet sitt syn på kven innafor alternativ medisin som skulle bli fritatt for moms på sine tenester. Det står vidare:

«Schjøtt-Pedersen orienterte ikke politikerne i Stortingets finanskomité om Sosial- og helsedepartementets syn på saken. Først torsdag i forrige uke da fikk finanskomiteen kjennskap til anbefalingen.»

Det eg vil spørja representanten om, er: Visste arbeidartifiraksjonen i Stortinget om Sosial- og helsedepartementet sitt syn på kven dei syntest skulle bli fritatt for moms når momsreforma tar til å gjelda?

Etter mitt og Kristeleg Folkeparti sitt syn er det betre å frita ei behandlingsform for mykje enn ei for lite. Det har vore mykje merksemd rundt momsreforma i forhold til

alternativ behandling. Vi har òg hatt ein del rundar i komiteen om det.

Mitt andre spørsmål til Dag Terje Andersen er om han kan vera ein pådrivar overfor finansministeren og Finansdepartementet for at ein skal frita så mykje som mogleg innafor alternativ medisin, og om ein kanskje kan setja seg ned og lytta til kva Sosial- og helsedepartementet seier i denne saka.

Altså: Visste arbeidartifaksjonen om dette før oss andre? Kvifor vart vi ikkje orienterte? Og kan Dag Terje Andersen ta på seg oppgåva å vera ein pådrivar i forhold til finansministeren?

Dag Terje Andersen (A): Jeg oppfattet spørsmålet dit hen at tidligere statsråd Svarstad Haugland nok i noen grad har levd med at den regjeringen hun var en del av, lot seg representere med forskjellige syn. Det la vi jo av og til merke til på utsiden av den regjeringen.

Jeg tar utgangspunkt i at de svarene Stortinget får fra Regjeringen, er Regjeringens syn og alle statsråders syn. Det er slik vi i Arbeiderpartiet er vant til å ta ansvar og sitte med regjeringsmakt. Andre får eventuelt forklare behovet for at forskjellige statsråder skulle fly rundt og representere forskjellige syn. Det ble lagt merke til at det var en del av den forrige regjeringens arbeidsform.

Jeg forutsetter altså at Regjeringen har gitt uttrykk for Regjeringens samlede syn, og at den har gjort det samme i de brev som er besvart. Når vi får et svar fra finansministeren, stiller jeg som leder av komiteen aldri spørsmål til andre fagstatsråder for å kontrollere om de eventuelt har et annet syn på vegne av Regjeringen enn det finansministeren har. Jeg beklager at jeg må bruke tid på å si dette, for det burde være ganske åpenbart.

Når det gjelder grensegangene på helsedelen av momsreformen, vet jeg at statsråd Schjøtt-Pedersen på vegne av en samlet regjering kommer til å gå igjennom de avgrensninger som nå er gjort, i det forskriftsarbeidet som er gjennomført. Men det er nå litt merkelig, for vi har faktisk sittet sammen og laget en budsjettavtale, der vi vedtok i fellesskap lovgrunnlaget for hva som skulle være innenfor og hva som skulle være utenfor momsreformen. I tillegg har altså Regjeringen etter det inkludert navngitte helsetilbud som i tillegg til den regelen som Kristelig Folkeparti for et halvt år siden var for, har fått fritak. Da virker det ganske underlig at Kristelig Folkeparti fremdeles er på full flukt bort fra sine egne standpunkter – også på dette området.

Per-Kristian Foss (H): Man kan iallfall si at Høyre og Arbeiderpartiet har én ting til felles, at begge partier snakker om Høyre. Nå har Arbeiderpartiet hatt sentralstyremøte, forstår jeg, og brukt to dager på å snakke om Høyre, og dette innlegget fra Dag Terje Andersen var intet unntak.

Problemet er bare at man ikke engang kan klare å holde seg til sannheten, men sprer usannheter, og man sprer forvrengninger som man selv har lansert i pressen. Oppslaget i dagens Dagbladet var initiert av en henvendelse fra statssekretær Norheim til Dagbladet som presenterte

et tall som vi ikke går god for. Og så hitsetter man det som Høyres tall. Det er en måte å bruke Finansdepartementet på som jeg tror man skal tenke seg godt om før man fortsetter med. Man kan lett inflatere respekten for embetsverket på den måten.

Det andre jeg vil si, er at lederen i finanskomiteen kanskje bør holde seg til egne dokumenter, og bør veilede sin parlamentariske leder til å lese Budsjett-innst. nr. 1 for 2000-2001, altså finansinnstillingen, hvor det på side 18 står en tabell som grundig tilbakeviser det skattetal som er brukt ved en inntekt på f.eks. 300 000 kr. Der står det meget enkelt – og jeg skal ta den enkleste tabellen – at en enslig lønnskaker i skatteklasser 1 får en lettelse på 1 905 kr med vårt opplegg. Det er ikke 700 kr! Såpass må det kunne gå an å sitere fra en innstilling. I tillegg kommer selvfølgelig lettelsene som knytter seg til avgifter. Hvis vi holder oss til Statistisk sentralbyrås beregninger, vil gjennomsnittlige avgifter for en enslig person innebære ca. 1 200 kr.

Det må iallfall kunne gå an å føre en debatt hvor man holder seg til tall som er trykket i innstillingen. Så kan man være enig eller uenig om en enslig forsørger, en enslig person, fortjener 1 900 kr i skattelettelse, og om det er en trussel mot velferdsstaten. Om en enslig forsørger, en enslig person, fortjener 1 200 kr i skattelettelse, kan man være enig eller uenig i, men la oss holde oss til faktiske tall. Jeg tror faktisk debatten vil tjene på det.

Dag Terje Andersen (A): Det tallet som jeg har registrert at Dagbladet i dag bruker, 78 milliarder kr, kommer altså av relativt enkel prosentregning med utgangspunkt i det brutto nasjonalprodukt som Norge i dag har. Å regne prosent av det kan de selvfølgelig gjøre i Finansdepartementet, men det kan andre også – de fleste av oss har lært det. Jeg for min del har for øvrig lært det på en grendeskole som ble nedlagt mens nåværende stortingsrepresentant Enoksen var kommunalminister. Men det kommer vi vel tilbake til senere i debatten.

Det blir altså lovet 78 milliarder kr i skattelettelse hvis vi skal ta det Høyres representant, i dette tilfellet Børge Brende, sier, på alvor. Det forbeholdet må jeg nødvendigvis ta. Når representanten Foss ironiserer i forhold til at jeg skulle ha spredd usannheter, må jeg si at det legger jeg stor vekt på ikke å gjøre. Men det har jeg registrert at Høyre nå om dagen legger stor vekt på å gjøre – om skatt, der de framstiller Norge som et høyskatte-land til tross for at vi måtte øke våre skatter og avgifter med 50 milliarder kr hvis vi skulle hatt samme nivå som Sverige, og ikke minst i forhold til moms, der diverse representanter fra Høyre har vært ute og beklaget at det blir moms på dirigenter, som aldri har vært foreslått, at norske finansinstitusjoner taper i forhold til utlandet, som er direkte feilinformasjon. Aktiv feilinformasjon fra Høyres side på punkt etter punkt hører til dagens orden. Det preger det tidligere seriøse partiet Høyre om dagen.

Og når representanten Foss tar utgangspunkt i en advarsel mot å spre usannheter, har jeg en mistanke om at han gjør det med utgangspunkt i den kjente realitet at tyven tror at alle stjeler.

Kjell Engbreten hadde her overtatt presidentplassen.

Kenneth Svendsen (Frp): Jeg skal verken snakke om skatt eller avgifter denne gangen, jeg skal snakke om Arbeiderpartiets svik mot arbeiderne.

Ut fra navnet skulle en tro at Arbeiderpartiet var et parti for arbeidere, og kanskje det var slik en gang. I festtaler er det kanskje slik ennå den dag i dag, og der hører vi også at det var Arbeiderpartiet som bygde dette landet. I virkelighetens verden er det ikke slik lenger, selvfølgelig utenom i festtaler. Dette får den delen av arbeidskraften som arbeider i anleggssektoren, erfare – og det til gagns. Over 3 000 personer står arbeidsledige, over 3 000 hender er ledige, klare til å ta tak for å bygge landet fremover, istedenfor passivt å sitte og motta arbeidsledighetstrygd.

Maskiner og utstyr står ubrukt og er klart til bruk. Vi har arbeidskraft, vi har utstyr og ikke minst har vi penger, mer enn nok av det. Vi har med andre ord alt det som skal til for å bygge landet. Og hva gjør da det som skulle være partiet for arbeiderne og for dem som tidligere har bygd dette landet? De vil ikke bruke penger på å sette disse arbeidsledige hendene i arbeid, de vil ikke bruke penger på å bygge ut dette landet. Arbeiderpartiet har et standard svar på alle slike spørsmål. Hver gang ordene «bruk penger» nevnes, sier de: inflasjon, press i økonomien. Og det gjentar de til det kjedsommelige.

Mitt spørsmål er: Når man har disse pengene og har muligheten til å bruke dem, når vi har ledige anleggsarbeidere som mottar arbeidsledighetstrygd, men som er klare til å begynne å arbeide, når vi har maskinene – alt ligger til rette – hvordan kan det bli press i økonomien da?

Dag Terje Andersen (A): Det er faktisk et innmari godt spørsmål. Hvis vi har ledig kapasitet, bør vi ikke da øke aktiviteten? Vårt svar på det er ja. Derfor har vi lagt fram et forslag til transportplan for den neste perioden som tar utgangspunkt i at vi skal bruke 2 milliarder kr, nesten mer hvert år enn det vi bruker i denne perioden. Regjeringen foreslo ca. 1,3 milliarder kr mer enn det som er årets nivå, og vår stortingsgruppe var med på å løfte det med 500 mill. kr., en halv milliard. Det var begrunnet nettopp i at vi ser at det her er en mulighet til å gjøre noe som vi kan få en effekt ut av når vi setter inn mer penger, ikke bare få økte priser, men faktisk få bygd mer.

Så utgangspunktet for spørsmålet er feil. Vi har foreslått mer til den sektoren, for det er en av de tingene vi prioriterer innenfor den handlingsregel som vi nå har lagt for den økonomiske politikken; av hensyn til innbyggerne rundt omkring i landet, av hensyn til konkurranseutsatt industri og fordi det er kapasitet til å gjøre det.

Jeg gleder meg over at en representant fra Fremskrittspartiet så grundig har understreket at det er viktig å ha nasjonalbudsjetter, å ha målstyring, å bruke ressursene på en for samfunnet god måte – altså det som heter blandingsøkonomi, og som Fremskrittspartiet ofte tar avstand fra. Jeg er glad for at verden går framover, og at vi

kan være enige om at det er riktig å prøve å målsikte oss inn mot det som gir samfunnsmessig gode resultater.

Presidenten: Replikkordskiftet er avsluttet.

Valgerd Svarstad Haugland (KrF): I Noreg har den økonomiske politikken vore stabil lenge. Finanspolitikken har vore lite ekspansiv, noko òg revidert nasjonalbudsjett viser ganske ettertrykkeleg. Vi politikarar må ta eit stort ansvar i forhold til fordeling av finanspolitikken, pengepolitikken og inntektspolitikken.

Pengepolitikken er blitt endra nyleg, men det har ikkje ført til dei store endringane anna enn i teorien. Likevel ser vi at det ikkje akkurat er rentenedgang som blir mest omtalt for tida. Prisveksten er i grunnen for stor, og også det private forbruket. Dette er ikkje bra. Men eg vil peika på at revidert nasjonalbudsjett vel ikkje tar tak i eit av dei verkeleg store problema vi har her i landet, nemleg mangelen på arbeidskraft. SV har lagt inn eit forslag i revidert nasjonalbudsjett om det, og vi frå Kristeleg Folkeparti vil støtta dette forslaget, der ein ynskjer ein plan for auka tilgang på arbeidskraft, som er ei av dei store utfordringane vi har i landet vårt i dag.

Regjeringa har lagt fram ein revisjon av budsjettet, og det er bra. Det er ikkje ein full budsjetttrunde, og det skal vi vera glade for. Vi frå opposisjonen la heller ikkje opp til krise då dette vart behandla. Frå Kristeleg Folkeparti og sentrum si side har vi forslag til omposteringsar på om lag 1 milliard kr, og det er ikkje meir enn ein kan venta seg når ein handsamar eit revidert budsjett.

Eg vil nemna nokre få punkt, bl.a. i forhold til momsreforma. For det fyrste synest eg det er litt pussig med alle desse partia som seier ja til moms på tenester, men ikkje akkurat i dag – vi må venta til etter valet før vi kan innføra det. Og det seier jo sitt om haldningane deira. Men eg er òg glad for at vi no har gått inn i behandlinga av momsreforma. Kristeleg Folkeparti har vore med på å ta ansvar, vi må òg ta belastningane, og vi må få lov til å gi beskjed når det er noko vi reagerer på.

For det fyrste er eg veldig glad fordi vi har fått unntatt bedrifter som blir momspliktige, frå investeringsavgifta når den òg fell vekk frå 1. april 2002. Eg er òg glad for at alle dei frivillige organisasjonane skal få kompensasjon for det som dei blir belasta med i forhold til momsreforma – for å nemna eit par område.

I samband med representanten Dag Terje Andersen sitt svar når det gjeld moms på alternativt medisin, vil eg minne han om at vi frå Kristeleg Folkeparti si side held oss faktisk til avtalar, og ein av føresetnadene i den avtalen som vi hadde med Regjeringa, var at ein skulle sjå på dette med alternativt medisin og moms fritak. Det bad vi om. Regjeringa kom tilbake med eit for dårleg opplegg. Vi har hatt mange rundar, og no er det Finansdepartementet som skal utarbeida forskrifter. Då er det viktig for oss at òg vi får all den faginformasjonen på bordet som Finansdepartementet har tilgjenge til. I staden for å hovra over ulike standpunkt som statsrådar i tidlegare regjeringar har hatt, synest eg at representanten kunne ha svara på spørsmålet mitt, noko han faktisk ikkje gjorde.

Vi held oss til avtalen, vi ynskjer momsfristak for alternativ medisin, og vi vonar at det blir følgt opp på ein betre måte enn det som representanten Andersen la opp til i sitt innlegg.

I tillegg vil eg nemna ein del av dei store utfordringane vi har når det gjeld helsevesenet. Det ligg mange utfordringar framfor oss, både når det gjeld helsevesen og når det gjeld eldreomsorg. Difor kjem vi til å støtta forslag som går på at eldreforma skal vidareførast. Med omsyn til forslaget som ligg føre frå Senterpartiet når det gjeld sjukehusreform og etterslep i forhold til fylka, må vi ikkje leggja til rette for at sjukehusa no legg ned avdelingar og lét vera å behandla pasientar fordi dei ikkje har midlar til det. Å venta på at staten skal overta frå 1. januar 2002 blir for defensivt. Difor kjem vi til å støtta forslaget frå Senterpartiet som ligg på bordet i dag.

Det er ikkje mange vekene igjen til valet, og regjeringsproblematikken blir tatt opp av både den eine og den andre. Eg ser det slik at Arbeidarpartiet si glanstid kanskje er over i norsk politikk. Dei får det ikkje til like bra som enkelte andre sosialdemokratar i andre land får det til for tida. Arbeidarpartiet har vel òg – med dei mange år med makta som dei har hatt – fått ein slags kultur og ein samarbeidsevne som gjer at ikkje alle andre hoppar til med ynske om å samarbeida med partiet. Dette er ei utfordring for partiet som dei bør ta innover seg.

Så blir det peikt på at det er Høgre som er det einaste reelle alternativet til Arbeidarpartiet. Eg trur at det frå Arbeidarpartiet si side er lettast å seia det på den måten. Men eg vil minna om at trass i dårlege meiningsmålingar for enkelte i dag, er det òg eit anna alternativ, nemleg sentrumsalternativet. Vi står faktisk med tre statsministerkandidatar – Jens Stoltenberg, som er statsminister, Kjell Magne Bondevik frå sentrumspartia og Jan Petersen frå Høgre. Det er ikkje berre kampen mellom Arbeidarpartiet og Høgre som står på dagsordenen.

For Kristeleg Folkeparti har familiepolitikken alltid vore viktig, og inkludert i den har satsinga på barnehagar vore viktig for partiet, langt viktigare enn enkelte politiske motstandarar ynskjer å tillegga oss. Når vi går for valfridom for barnefamiliane, er det tre poeng som eg vil trekkja fram. Valfridomen legg til rette for ei kontantstøtte til dei som ikkje vel barnehageplass. Det er eitt moment, det er på plass. Men eg vil òg nemna barnehageplass til alle og til ein pris som foreldra kan betala. Dei to siste momenta er ikkje på plass enno. No har vi sett at Høgre har skifta standpunkt når det gjeld finansieringa av barnehagane. Vi er glade for det, no ynskjer dei ikkje at støtta skal gå direkte til familiane, men til den barnehagen som barnet er i. Kristeleg Folkeparti vil støtta det framlegget som ligg her frå Høgre og Framstegspartiet, for vi trur at det vil føra til at barnehageprisane vil kunna gå ned, og ikkje minst vil det føra til at både dei private og dei kommunale barnehagane får den same statsstøtta. Vi vonar at Regjeringa kjem tilbake med ein offensiv plan når det gjeld det.

Eg vil utfordra Arbeidarpartiet i denne saka. Det går rykte om at Arbeidarpartiet sjølv jobbar med ei slik omlegging. Då kan dei jo nytta sjansen til å visa gjennom

innlegg i dag at dei støttar forslaget frå Høgre og Framstegspartiet.

Dokument nr. 8:79, som vi òg handsamar i dag, er forslag om etiske retningslinjer for oljefondet. Sentrumspartia har heile tida ynskt å etablera etiske retningslinjer for oljefondet som tar omsyn til menneskerettar og miljø – det gjorde vi i førre periode, og det gjorde vi i regjering. Men dette krev betre og meir stabiliserte kriterium og verktøy som kan handtera informasjon i forhold til investeringar i veldig stort omfang.

I handlingsplanen for menneskerettar foreslo sentrumsregjeringa i tillegg ei fornya vurdering av omsynet til menneskerettar i forhold til Petroleumsfondet. Dette skulle gjerast når ein hadde gjort seg praktiske erfaringar med forvaltninga av miljøfondet, og i mellomtida skulle Noreg vera ein pådrivar internasjonalt for å utvikla verkemiddel og verktøy for ivaretaking av slike omsyn. Stortinget slutta seg til dette, og dette inneber at Regjeringa er forplikta til å følgja det opp. Difor er det i grunnen ganske oppsiktsvekkjande at verken Arbeidarpartiet eller Høgre lét til å villa slutta seg til eit tilsvarande forslag her i dag, nemleg forslag nr. 2 i innstillinga til Dokument nr. 8:79. Det har mykje den same ordlyden og det same innhaldet som det som vart omtalt i handlingsplanen for menneskerettar.

Utviklinga internasjonalt går òg såpass fort at det bør vera grunnlag for ei fornya vurdering i løpet av 2002 for etablering av etiske retningslinjer for menneskerettar og miljø. Desse bør baserast på erfaringane internasjonalt og frå forvaltning av vårt eige miljøfond. Frå Kristeleg Folkeparti si side meiner vi at Petroleumsfondet ikkje skal investera i selskap som produserer landminer i strid med internasjonale konvensjonar som Noreg har underteikna. Vi bør trekka oss ut. Vi meiner likevel at det prinsipielt er betenkeleg dersom Stortinget skal begynna å behandla enkeltelskap her i salen. Dette høyrer med til Regjeringa sitt eige ansvar. Regjeringa må kartlegga og verifisera kva for selskap det gjeld, og følgja stortingsfleirtalet sine retningslinjer i forhold til dette. Dette er grunnen til at Kristeleg Folkeparti ikkje kan stemma for SV sitt forslag på dette punktet.

Eit anna forhold som òg bør vurderast, er investeringar i selskap som er involverte i verksemder som finansierer krig. Vi har no ein situasjon i Sør-Sudan som er vanskeleg for oss å takla. Vi prøver å hjelpa til med konfliktmekling, samtidig som det ser ut som pengane våre òg er med på å finansiera ein del av den krigen som går føre seg der.

Heilt til slutt vil eg fremma alle dei forslaga som Kristeleg Folkeparti er forslagsstillar til.

Presidenten: Representanten Svarstad Haugland har tatt opp de forslag hun refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Ranveig Frøiland (A): Arbeidarpartiet og sentrum har jo avtale om det budsjettet som vi har for inneverande år. Og sjølv om Kristeleg Folkeparti ikkje var så hippen på å vera med når det gjaldt revidert nasjonalbudsjett

– etter det dei uttalte den gongen – så ser vi, og det stadfester jo òg Svarstad Haugland i dag, at innstillinga ber preg av stor semje. Sjølv om ein flyttar på nokre millionar, er det stor semje om dette opplegget, og det er vi sjølvsagt glade for. Mange av desse påplussingane er det behov for.

Men det eg vil utfordra Svarstad Haugland på, er litt av det ho var inne på i innlegget sitt om det framtidige regjeringssamarbeidet. Eg veit ikkje om vi skal snakka så mykje om dagens gallup, for etter den er det jo mange parti som ikkje kjem inn på Stortinget, og det er vel nødvendig dersom ein skal vera i regjering. Men Kristeleg Folkeparti har opna meir og meir for eit samarbeid med Høgre. Eg føler no at døra er vidopen for at Høgre skal vera ein del av den regjeringa som Kristeleg Folkeparti vil vera med i. Eg forstår òg at det er samtalar med Framstegspartiet i forhold til å verta president, for no skal dei ha den store semja på borgarleg side om at politikken må leggjast om.

Eg synest det er rart når eg ser i innstillinga på alle desse velferdsordningane og barnehagane, som Svarstad Haugland peikar på, som er så viktige. Eg er heilt einig i at det må verta lågare pris for foreldra – det er vi nøydde til å få til. Men alle desse velferdsordningane krev auka inntekter til staten. Eg skal ikkje snakka om Høgre sine skattelettar i 70-milliardarklassen, eg kan halda meg til 40-milliardarklassen, og eg spør Svarstad Haugland: Korleis kan ho tenkja seg eit samarbeid med Høgre, som vil ha store skattelettar, når Kristeleg Folkeparti er så opptekne av å ta vare på desse velferdsordningane?

Valgerd Svarstad Haugland (KrF): No skal eg ikkje nytta høvet til å forsvara andre parti sine standpunkt. Det kan dei gjera sjølve. Men eg vil slå fast at vi i Kristeleg Folkeparti – eller sentrum, så vidt eg har oversikt over – ikkje har inngått nokon avtale, korkje om presidentskap eller noko anna. Det vi går til val på, er sentrumsalternativet. Sentrumsalternativet er Kristelig Folkeparti sitt val, som vi vil fremma for veljarane. Det er veljarane som bestemmer om vi får høve til å danna ei ny sentrumsregjering. Eg har ikkje spekulert i andre regjeringsalternativ, og det vil eg heller ikkje gjera. Men eg veit det er mange andre som spekulerer. Eg les òg aviser og ser kva dei skriv. Dette observerer vi. Men vårt alternativ er sentrum, og så er det veljarane som skal bestemma om vi får høve til å danna ei ny sentrumsregjering, noko som vi ynskjer, og som eg trur vil vera godt for norsk politikk. Det ligg masse fornuftig politikk i dei tre sentrumspartia, og vi har samarbeidd og har klart å bli einige, trass i at vi er ueinige på nokre enkeltpunkt. Den spekuleringa som alle andre held på med, er noko vi observerer. Eg vil seia det slik: Dersom vi begynner å spekulera i andre alternativ, svekker vi vårt eige alternativ. Det ynskjer eg ikkje å gjera.

Altså: Kristeleg Folkeparti går for sentrumsalternativet.

Per-Kristian Foss (H): Jeg vil si meg enig i den siste uttalelsen om at det er massevis av fornuft i de tre sen-

trumspartiene. Jeg er enig i to tredjedeler av den uttalelsen.

Min replikk blir vel litt på siden, for på mange måter var ikke det siste innlegget til Svarstad Haugland rettet mot Høyre. Det var mer en slags intern diskusjon mellom forlikspartiene om hva de egentlig ble forlikte om. Det skal ikke jeg legge meg bort i. Jeg vil bare konstatere at partier som blir forlikte om det samlede økonomiske opplegget i et land, iallfall veldig vanskelig kan fremstå som hovedmotstandere. Jeg tror man skal ha en viss forståelse for at folk ikke oppfatter det slik.

Jeg registrerer at man fortsatt er uenig om momsreformen. Jeg registrerer at Kristelig Folkeparti føler seg snytt når det gjelder grensegangene mellom skulemedisin og alternativ medisin. På en pressekonferanse i dag kl. 9 sier finansministeren ifølge pressereferatene til NTB «at alle unntaksbestemmelser og avgrensingsproblemer nå er avklart fra departementets side». Betyr det at Kristelig Folkeparti med dette har gitt sin fullmakt til departementet? Eller er det fortsatt en diskusjon om avgrensingsproblemene? Det brev som i dag er omtalt i avisene, som gjelder alternativ medisin, er et brev som meg bekjent har vært offentlig tilgjengelig siden februar. Det er jo mulig å spørre om faglige råd, også fra andre enn Finansdepartementet, særlig når det gjelder medisinske problemer, skulle jeg tro.

Valgerd Svarstad Haugland (KrF): Det er no ein-gong slik at her i denne salen er det ikkje noka regjering som har hatt fleirtal på mange, mange år. Difor er kvar regjering – og slik trur eg faktisk det vil vera etter valet òg, om ikkje noko veldig revolusjonerande skulle skje – avhengig av å få ei avtale med parti på Stortinget for å få i stand eit budsjett.

Høgre valde ein litt feig variant. Dei ville berre subsidiært støtta eit budsjett som sentrumsregjeringa la fram. Vi valde i haust å gå inn i ei budsjettavtale, og stod for den. Då blir det alltid noko vi er nøgde med, og noko vi er mindre nøgde med, på same måten som det er noko regjeringspartiet er nøgd med, og noko regjeringspartiet er mindre nøgd med. Dette er politikkenes vesen dersom vi ynskjer å utføra noko, og det ynskjer faktisk både eg og Kristeleg Folkeparti.

Eg føler meg absolutt ikkje snytt når det gjeld grensegangane mellom skulemedisin og alternativ medisin. Eg veit ikkje korleis forskriftene er utforma; eg har ikkje sett dei, men eg vil lesa dei. Finansministeren har sagt at dei er i samsvar med dei merknadene vi har lagt inn, og så får vi lese og sjå om vi er nøgde. Vi har gitt sterke signal om at det er betre å la ei behandlingsform for mykje få fritak enn ei behandlingsform for lite. Dette har vi òg gitt uttrykk for i samtalar vi har hatt med finansministeren og arbeidspartifraksjonen. Difor vonar eg at vi blir nøgde når vi ser forskriftene. Om vi ikkje blir nøgde, så veit vi telefonnummeret til finansministeren.

Per Erik Monsen (Frp): Jeg vil spørre om noe som faktisk har vært tema tidligere, og som sannsynligvis kommer til å bli diskutert både i dag og i valgkampen

framover. For oss som står utenfor samarbeidet rundt budsjettet, er dette et tema som egentlig er ganske uforståelig.

Kristelig Folkeparti skriver i sine merknader under sysselsettingspolitikken følgende:

«Manglende arbeidskraft i noen sektorer, begrenser mulighetene til å satse.»

Gjennom møter, brev og høringer har vi fått grundig dokumentert både fra arbeidsgiver- og arbeidstakersiden at anleggsbransjen har ca. 3 000 ledige, og at 80 pst. av det tunge anleggsutstyret står ubrukt for tiden. Jeg har også fått lister over ferdig planlagte prosjekter som kan settes i gang umiddelbart.

Vi har altså arbeidskraften, pengene og prosjektene. Likevel går Kristelig Folkeparti imot de nødvendige bevilgninger. Mener virkelig Kristelig Folkeparti at det er bedre å ha disse 3 000 menneskene gående på dagpenge? Det er høyt kvalifiserte arbeidstakere som kunne utført viktig samfunnsgagnlig arbeid. For sikkerhet skyld: Dette er ikke arbeidstakere som uten videre kan overføres til andre bransjer, som f.eks. bygg, og det er også viktig å presisere at det haster med å gjøre noe, både av hensyn til arbeidstakerne og av hensyn til det kostbare utstyret som nå er i ferd med å bli solgt ut.

Valgerd Svarstad Haugland (KrF): Representanten Monsen peiker på eit veldig viktig område. Mangel på arbeidskraft er – som eg òg sa i innlegget mitt – ei av dei store utfordringane vi står framfor i Noreg i dag. Difor vil vi støtta SV-forslaget der ein ber Regjeringa leggja fram planar for å få auka arbeidskrafttilgang. Eg vil utfordra Framstegspartiet til å vera med på dette forslaget. Når det gjeld større arbeidsinnvandring, er jo Framstegspartiet og Arbeidarpartiet dei to partia som seier nei til det, men dei kunne ha vore med på å betra den situasjonen vi har på arbeidsmarknaden når det gjeld mangelen på arbeidskraft.

Når det så gjeld anleggsbransjen, har mange av oss vore i samtalar både med LO og andre. Dei peikar på det same som representanten Monsen peikar på. Vi har nok hatt eit ynske om å kunna bruka meir midlar i anleggssektoren, infrastrukturen og vegsektoren, men det har vi ikkje funne rom for. Alternativet er jo å bruka meir midlar, slik at vi sprengjer dei økonomiske rammene vi har. Faren ved å bruka mykje meir pengar enn det vi gjer i dag, som regjeringspartia har peikt på – eg må innrømme at eg likar det ikkje, men det er no slik det er – er at vi kan få auka renta. Og det ville vera veldig uheldig for mange andre. Det er klart at det ikkje er bra at desse folka går utan arbeid, det er klart at det ikkje er bra at anleggsmaskinane står der utan at dei er i verksemd, og det er klart at det heller ikkje er bra at vi har mange uløyste oppgåver på denne sektoren.

Det eg kunne tenkja meg, var å få ein skikkeleg gjennomgang av kva vi kan gjera utan at det skaper større press i økonomien vår – setta desse folka i arbeid med midlar utan at det blir skapt større press i økonomien vår. Det vonar eg at finansministeren jobbar vidare med. Dei momenta som Monsen trakk fram i sin replikk til meg, er

heilt korrekte, men eg har ikkje det heilt gode svaret på det.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Per-Kristian Foss (H): Etter det nå etter hvert mye omtalte budsjettforliket for inneværende år er det kommet sterke reaksjoner på skatte- og avgiftsnivåene. Det gjelder både økningene på det svært høye skatte- og avgiftsnivået vi hadde fra før, og det gjelder utformingen av de skatter og avgifter vi nå er i ferd med å få.

De siste økningene som Arbeiderpartiet og sentrumspartiene gjennomførte, var vel for mange dråpen som fikk begeret til å flyte over. Ikke minst var mange skuffet over at Regjeringen foreslo skatte- og avgiftsøkninger etter at Arbeiderpartiet – regjeringspartiet – så sent som i revidert nasjonalbudsjett i fjor gav uttrykk for at det norske skatte- og avgiftsnivået var høyt, og at det ikke var rom for økninger. Før dette var også Arbeiderpartiets leder Thorbjørn Jagland på et ganske kjent landsmøte, 17. november 1998, mener jeg å huske det var, ute med en ganske omfattende omtale av det norske skattenivået, og da i en politisk situasjon som var vanskelig for regjeringen Bondevik. Han uttalte meget klart at det norske skatte- og avgiftsnivået var meget høyt, og at Arbeiderpartiet var innstilt på for neste år, altså 1999, å gå for ingen økning verken av skatter eller avgifter. Dette utsagnet står i skarp kontrast til det arbeiderpartiregjeringen gjorde etter at den kom til makten og la frem sitt første helhetlige budsjett for 2001. Da foreslo de skatte- og avgiftsøkninger på 13,5 milliarder kr! Litt mindre ble det gjennom sentrumsforliket, men fortsatt var det en rekord i skatte- og avgiftsøkninger. Det er ikke rart at nye utspill fra finansministeren på forsiden i VG hvor han sier at skatte- og avgiftsnivået ikke skal øke i 2002, blir møtt med hånlatter. Dette har folk hørt før, men det har altså ikke skjedd. Folk har sin egen oppfatning om troverdigheten av den type utspill.

Finansministerens skatteløfte ble da også raskt avkledd som det det egentlig var, nemlig en garanti for at Arbeiderpartiet vil øke nye skatter og avgifter i 2002 for å finansiere de ubetalte regningene fra budsjettforliket. Det er disse ubetalte regningene i 2002 finansministeren gjemmer seg bak når han hevder, stikk i strid med enhver virkelighetsoppfatning, at det ikke er skatteøkninger i budsjettet for inneværende år.

Det er all grunn til å advare mot denne taktikken. Fra regjeringspartiet kommer man nå, når Stortinget tar sin siste arbeidsdag i dag, i tiden framover til å lekke stadig nye godbiter. Nye politiske sekretærer og statssekretærer kommer til å løpe ned avisredaksjonene for å fortelle om alt det gode som kommer til høsten på ulike utgiftsområder. Da er det på tide å stille spørsmål om hvordan dette skal finansieres. Da vil svaret på det være, når det bringes nederst i spalten: Det kommer vi tilbake til i budsjettet for neste år. Dette er jo det eneste svar vi får når vi spør Arbeiderpartiet hvordan de vil finansiere de ubetalte regningene som allerede ligger, før lekkasjene starter, i forliket for inneværende år. Derfor er ikke Regjeringens

fagre løfter særlig mye verdt. Ingen andre er så gjennomførte på dette at de kun viser frem den ene siden av medaljen, som nettopp Arbeiderpartiet.

Folk flest er grundig lei av skatte- og avgiftsnivået. Det synes jeg er med god grunn. Norge har et skatte- og avgiftsnivå i verdenstoppen. Samtidig er ikke de offentlige tjenestetilbudene gode nok på en rekke viktige områder. Det offentlige velferdstilbudet står ikke i forhold til et skatte- og avgiftsnivå på verdenstoppen.

Hva er så Arbeiderpartiets svar på dette? Jo, de mener at det norske skatte- og avgiftsnivået ikke er høyt, altså i strid med det de har uttalt tidligere, så sent som i den berømte landsmøtetalen fra Jagland i november 1998. De hevder at det faktisk er ganske lavt, i hvert fall hvis man sammenligner med de land som ligger høyest i verden, nemlig resten av Norden.

Selv dette er galt. Arbeiderpartiet lever også på dette området i fortiden. Det går an, og vi har gjort det, å hente inn oppdaterte tall fra Internett fra de respektive lands finansdepartementer – de ligger ute. Tallene for 2001 viser at Fastlands-Norge og Danmark ligger omtrent likt på rundt 49 pst. skatt i andel av BNP. Finland ligger på rundt 45 pst., altså klart lavere enn Norge. Det som derimot er riktig, er at svenskene, foreløpig, har et høyere skatte- og avgiftsnivå enn oss. I 1997, om vi går tilbake, hadde svenskene et skattenivå på rundt 55 pst. av BNP. Siden da har Sveriges skattenivå gått ned hvert eneste år. I 2001 anslår det svenske finansdepartementet at tallet vil ligge på rundt 51 pst. av BNP, og at det vil komme ned mot 50 pst. i 2002. Det er en nedgang på nærmere 5 prosentpoeng på fem år. Det er ikke lenge før Sverige har et lavere skatte- og avgiftsnivå enn Norge, etter de tall som nå er innhentet. Da vil Norge ha verdens høyeste skatte- og avgiftsnivå – ikke slått av noen. Det kunne kanskje være på sin plass å minne om Gro Harlem Brundtlands ord: Det er typisk norsk å være god. Hun burde tilføyd at det i hvert fall gjelder på skatte- og avgiftsområdet.

Det bør ikke overraske noen, når man ser dette høye nivået kombinert med det inntrykk man har – og det er jo et dekkende inntrykk – av at Norge er ganske rik på olje- og gassinntekter, at man ikke skjønner sammenhengen mellom å ha et så høyt nivå og samtidig være så rik. Skal ikke vanlige folk også få nytte noe godt av den rikdom som tilflyter staten?

I tillegg til skatte- og avgiftsøkningene og det høye nivået, er det en tredje grunn til reaksjoner og til den skatte- og avgiftstretthet som nå oppleves blant folk flest. Det er merverdiavgiftsreformen. Jeg skal ikke her gå inn på alle eksemplene, de er velkjente fra de siste måneders mediedekning. Det er åpenbart et problem at en så omfattende reform, med store avgrensingsproblemer, presses gjennom på kort tid uten skikkelig høring og uten skikkelig tid til grundig behandling i Stortinget. Når behandlingen i Stortinget ender opp med at man skal avklare de siste detaljer i forskriftene via telefon mellom forlikspartiene etter at Stortinget har gått fra hverandre, er det noe som tyder på at dette er uforberedt, og at de stakkars næringsdrivende som skal forholde seg til dette, kan ha et problem. La meg tilføye at det er vel ikke alle som har

anledning til, som fru Svarstad Haugland, å ta en telefon til finansministeren for å ordne opp i sine momsregnska-per.

Dette er noe av bakgrunnen for at Høyre gikk mot hele reformen, og jeg må si at i ettertid har det vist seg at vi fikk rett: Den var dårlig forberedt.

Det er patetisk når Arbeiderpartiets nye strategi går ut på å hevde at Høyre egentlig er for momsreformen. Høyres standpunkt er: Vi utelukker ikke at det på enkelte områder som i dag er fritatt fra momsen, kan være grunn til å pålegge moms. Etter Høyres mening må imidlertid dette avgjøres etter en langt grundigere behandling enn det vi har sett til nå. I tillegg ønsker vi, i forhold til Regjeringens forslag, overgangsordninger for å redusere problemene med konkurranseordning mellom de som investerer før og etter en slik reform, og for å gi næringsdrivende en viss grad av forutsigbarhet.

Etter en slik grundig prosess kan det tenkes at Høyre ville støttet utvidelse av merverdiavgiften til enkelte nye områder. Men det blir meningsløst å påstå at Høyre er for en reform vi i Stortinget har stemt imot. Når finansministeren på en pressekonferanse i dag uttaler at Høyre gjennom hele 1990-tallet har støttet dette, vil jeg utfordre finansministeren til å finne dokumentasjon for det. Første gang, i fjor, da momsreformen ble lagt frem for Stortinget, hadde vi tatt vårt standpunkt. Jeg ber om å bli respektert for det standpunkt man har inntatt i Stortinget, og det er vel uttrykk for en slags form for desperasjon når man må søke andres støtte for en reform man føler det litt problematisk å stå for.

Jeg har også med interesse merket meg Arbeiderpartiets varme forsvar for lavere matmoms, et tiltak som finansministere fra Arbeiderpartiet – ja, ikke bare finansministere, men også Arbeiderpartiets talsmenn i slike saker – har argumentert godt mot på hele 1990-tallet; enkelte har sågar fortsatt med det. Etter at Arbeiderpartiet tapte denne saken i forliket med sentrumspartiene i fjor, har vi imidlertid sett et eksempel uten sidestykke på at man prøver å snu nederlag til seier. Nå er det matmomsen som er Arbeiderpartiets bærebjelke i forsvaret av statsbudsjettet for i år. Jeg tror faktisk at den type kuvedinger er noe folk gjennomskuer og skjønner.

Jeg skal i denne sammenheng droppe å gå videre med å omtale matmomsen, bare peke på at vi er imot den halvering som har funnet sted, og har en annen innretning på avgiftskutt knyttet til reduksjon i elavgift, flyplass- og passasjeravgift, bensin- og dieselsavgift, alkoholavgifter og engangsavgift på bil.

Samtidig foreslår Høyre en del nye satsinger på viktige utgiftsområder. Jeg er glad for at Høyre har vunnet gjennom særlig på området forskning. Forskningsfondet får økte midler. Det er flertall nå for en skatteordning som stimulerer bedriftene til å satse på forskning og utvikling. Vi får flertall et stykke på vei for å øke bevilgningene til universitetene, omstillingsbevilgningene, som er særlig viktig. Og jeg må si at denne forskningsvilligheten er det gledelig at vi har fått tilslutning til; forskning er grunnmuren for fremtidens samfunn, og det er et område der Norge beklageligvis etter hvert har blitt hengen-

de etter andre land. Det hadde vært hyggelig om vi også hadde fått flertall for noen av påplussingene på skolesektoren, ikke minst på etterutdanning, men vi får vente til neste års budsjett. Samtidig foreslår Høyre også økte bevilgninger til veiinvesteringer, til politi og fengsler og til regionsykehusene.

Til behandling i dag ligger også St.meld. nr. 2, revidert nasjonalbudsjett, utover selve bevilgningsbiten. Ett punkt jeg har merket meg her, er omtalen av industrisektoren. Der fremgår det at industrien nå har tapt markedsandeler i utlandet hvert år i fire år, og denne utviklingen vil fortsette ifølge Regjeringen. Samtidig ser vi at sysselsettingen i eksportindustrien faller. Vi har nå flere uførepensjonister enn sysselsatte i industrien. Det sier noe om landets strukturproblemer.

Norge har i dag et høyt rentenivå, og det er fare for ytterligere økninger. Vi har høy inflasjon. Ifølge Statistisk sentralbyrå har konsumprisveksten vært 4,3 pst. de siste 12 månedene. På toppen av dette har Arbeiderpartiet økt skatter og avgifter kraftig. Folk får seg nå med andre ord en trippelsmell fra Regjeringen og fra Arbeiderpartiet: høye renter, høy inflasjon og høye skatter og avgifter.

Samtidig har vi en skole som ikke er god nok, et hel-sevesen som preges av sykehuskøer, køer på veier og tendenser til utflytting av bedrifter og næringsliv. Vi ser altså at Arbeiderpartiets politikk bygger ned næringslivet for å gjøre plass for en stadig økende offentlig sektor. Dette er Arbeiderpartiets velferdsstat. Det er det Arbeiderpartiet går i forsvar for når de angriper Høyre fordi vi vil legge om politikken.

Høyre har en visjon om et velferdssamfunn der pensjonen i større grad er sikret gjennom individuelle ordninger, der skatter og avgifter er lavere og gir folk flest større frihet, der bedrifter flytter til Norge, og hvor kunnskapsindustrien dominerer konkurranseutsatt sektor. Da trenger vi verdens beste skole og en universitets- og forskningssektor som internasjonalt er konkurransedyktig, i alle fall på en del viktige områder.

En slik visjon lar seg ikke omsette i praksis over natten. Desto viktigere er det da å begynne med et av de mest påtrengende problemene, nemlig mangel på arbeidskraft. Vi har lagt frem følgende forslag i denne siste sesjonen og i stortingsperioden under ett:

- Vi vil åpne for økt arbeidsinnvandring.
- Vi vil redusere antallet forbrukte sykedager gjennom egenandeler.
- Vi vil redusere tendensen til å bruke uføre- og AFP-pensjon.
- Vi vil ha endringer i alderspensjonen, slik at folk flest får større belønning dersom de står ett år eller to eller tre ekstra før de pensjonerer seg.
- Vi vil ha mindre byråkrati. Bare momsreformen i seg selv krever 200 ansatte, har Finansdepartementet opplyst.
- Vi vil fjerne fylkeskommunen.
- Vi vil ha tiltak som får folk raskere tilbake i jobb ved sykdom og lidelser, uavhengig av hvem som betaler og utfører behandlingen.

- Vi vil konkurranseutsette offentlige tjenester, for å sikre at vi får best mulige tjenester for lavest mulig ressursbruk.

Dette er noen av de tiltakene som går inn i den helhet å øke tilgangen på arbeidskraft. I sum vil disse tiltakene monne. De vil føre til at vi kan løse samfunnsoppgavene på en bedre måte og samtidig gi rom for lavere skatter og avgifter – uten at norsk økonomi tar skade.

Samtidig har tiltakene jeg har nevnt, ett fellestrekk: Arbeiderpartiet er stort sett mot alle. Arbeiderpartiet kaller det rasing av velferdsstaten når vi foreslår slikt. Det er det selvfølgelig ikke. Dette er noen av tiltakene som vil gi oss ny kurs og nye muligheter for velferdssamfunnet. Det er dette som gjør det mulig med lavere skatter og avgifter og en bedre skole.

Jeg tillater meg avslutningsvis å ta opp de forslag der Høyre er alene eller største forslagsstiller.

Presidenten: Representanten Foss har tatt opp de forslag han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Dag Terje Andersen (A): La meg få begynne med å ta opp de forslag Arbeiderpartiet har fremmet eller er medforlagsstiller til. Det var formaliteten.

Jeg la merke til at representanten Foss sa at vi bygger ned næringslivet i Norge. Og det sier representanten Foss på det tidspunkt da sysselsettingen er høyere enn den noen gang har vært. Norske bedrifter, den ene etter den andre, legger fram rekordgode resultater, og vi har bedre kontroll med de framtidige utgifter enn alle andre land rundt oss. Det blir av Høyre om dagen beskrevet som om det skulle være selve verdens jammerdal. Jeg lurer på om vi er tjent med sånt.

Livet er ikke enkelt, men det er på langt nær så vanskelig som Høyre vil ha det til. Og et eksempel på det er momsreformen. Nå har det pågått en kampanje i lang tid med aktiv feilinformasjon fra Høyres side. Det gjelder moms på dirigenter, noe Høyre førte kampanje på noen dager, til alle ble klar over at det aldri var foreslått. Det gjelder finansinstitusjoner, som representanten Foss påstod burde sette opp renten på grunn av momsreformen, inntil den ballen ble lagt død og han gikk på trynet dagen etter. Ganske nylig var det en reportasje i NRK om forskjellen på moms i Stortingets egen kantine og den kantine som er satt bort til drift av andre, som åpenbart var feil, men som likevel ble framstilt som riktig.

Da er spørsmålet mitt: Skal det fortsette slik? Og det andre spørsmålet mitt er: Er det det Jan Petersen sier om 40 milliarder i skattelette, eller er det det Børge Brende sier om 78 milliarder i skattelette, som er det riktige for Høyre?

Presidenten: Presidenten vil anta at «å gå på trynet» ikke er en del av det parlamentariske språk.

Representanten Dag Terje Andersen har tatt opp de forslag han refererte til.

Per-Kristian Foss (H): Jeg skjønner på tonen at Dag Terje Andersen ikke har det godt om dagen, men jeg skal ta det litt lugnt jeg, tror jeg. Og la meg si det sånn at hvis Dag Terje Andersen trenger råd for hvordan man håndterer dårlige meningsmålinger og dårlige resultater, så er det bare å spørre oss. Vi kan alle svar, og har holdt på med dette i mange år. Så på det konsulentområdet skulle vi kunne by på litt av hvert.

Jeg har ikke uttrykt at Norge er verdens jammerdal. Det jeg faktisk har fremstilt, er det som står i Regjeringsens egne dokumenter. Konkurransetsatt sektor faller, både i markedsandeler og i sysselsetting. Det er ubestridelig. Jeg synes kanskje man da skal holde seg til det, fremfor bare å finne på en rekke morsomme ord og uttrykk om noe helt annet.

Dag Terje Andersen påstod at vi driver aktiv feilinformasjon. La meg da bare ta eksemplet med Stortingets kantiner, siden det er nærliggende. Det oppslaget i en TV-kanal var faktisk basert på opplysninger fra Finansdepartementet, ved en av tjenestemennene. Og det viser vel kanskje at spørsmålet om grensegang i forhold til hva som er kantinedrift som et ledd i egen virksomhet, og hva som er innleid forretningsvirksomhet, kan være noe vanskelig, for å si det forsiktig. Det andre eksemplet hans var fra finansnæringen. Jeg vet ikke hvilket uttrykk som der er parlamentarisk, men jeg står ved hvert ord jeg har sagt i den sammenhengen. Det er klart at hvis finansnæringen påføres økte utgifter til moms på 800 mill. kr, slik Finansdepartementet mener de gjør – det står altså i dokumentet – eller på ca. 1,5 milliarder kr, slik næringen selv mener de gjør, om det er det høyeste eller det laveste tallet, kommer kunden uansett til å måtte betale for dette. Hvis man tror at bankene tar dette på egen kappe og ikke sender regningen videre, må jeg faktisk tillate meg å si at da tror jeg man er naiv i forhold til hvordan markedet virker. De økte kostnader bank og forsikring får som følge av momsreformen, kommer noen til å betale, og de noen er oss vanlige kunder, enten i form av økte gebyrer eller i form av økt rentemargin – hvilket betyr økte renter for oss.

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF): Gjennom 10–15 år vart ei rekkje pasientar på Vestlandet feilbehandla av ein tidlegare tannlege. Feilbehandlinga førte for mange til både store problem, sterke smerter, delvis uførleik og for ein del òg psykiske lidingar. 66 av desse pasientane har reist erstatningssøksmål mot staten på grunn av staten sitt tilsynsansvar. I revidert nasjonalbudsjett foreslår Regjeringa ei opprydding i desse tilhøva. Oppryddinga går ut på ei statleg medfinansiering av behandlingkostnadene. Men så stiller Regjeringa eit krav for ei statleg støtte, den skal nemleg berre gjevast dersom mottakar gjev avkall på framtidig krav mot staten grunngeve i staten sitt tilsynsansvar.

I Kristeleg Folkeparti har me i merknads form gjeve tydeleg uttrykk for at me er sterkt ueinige i dei vilkåra som Regjeringa her stiller. Me meiner at dette er eit viktig rettsprinsipp, mens Høgre også i denne saka stiller seg bak Regjeringa sitt vilkår for støtte til tannlegeoffera.

Kan representanten Foss forklara den prinsipielle bakgrunnen for Høgre sitt standpunkt her?

Per-Kristian Foss (H): Ja, som man skjønner er det ikke de store prinsipielle problemene mellom Kristelig Folkeparti og Høyre.

I denne saken synes jeg i og for seg Regjeringen har kommet til en konklusjon som er fornuftig, og som har rimelig god dekning i øvrig rettspraksis. Inngår man et forlik, godtar man en erstatning, så får man også si at det er det siste ord som er sagt om saken. Da må man ikke på toppen av det fortsette rettsforfølgelse. Det synes jeg er rimelig, og vi har godtatt det.

Siv Jensen (Frp): Hvert år i hele denne perioden har finanskomiteen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett sørget for å sikre alle de nyutdannede politistudentene jobb. I år, i motsetning til alle de andre årene, sørger et flertall i finanskomiteen for at så ikke skjer. Flertallet har bevilget 17,5 mill. kr, som betyr at kun et fåtall av politihøgskolestudentene vil gå rett ut i jobb i stedet for rett ut i arbeidsledighet. Jeg har sågar hørt forlydende om at Oslo politidistrikt kunne trenge 200 av de nyutdannede for å få bukt med kriminalitetsbølgen i Oslo.

Så har jeg registrert at det i et av politistudentenes egne skrifter har vært uttalt fra representanten Foss at Høyre selvsagt ville vurdert å foreslå mer midler hvis det hadde vært mulig å anta at det kom til å bli flertall for det. Men all erfaring tilsier at man er nødt til å foreslå disse tingene for at det skal være et grunnlag for å samle flertall. Meg bekjent er det bare Fremskrittspartiet som har fremmet forslag i innstillingen om de tilstrekkelige midlene for at alle studentene skal komme seg ut i jobb. Derneft har Senterpartiet den nest beste bevilgningen.

Hva er grunnen til at Høyre i år i motsetning til i alle tidligere år har valgt å sende viktige og dyktige nyutdannede rett ut i ledighet?

Per-Kristian Foss (H): Jeg vet ikke om representanten Siv Jensen helt har fått det med seg, men Politihøgskolen i dag er ingen etatsskole – det er ikke slik at alle som kommer ut av Politihøgskolen, har et krav på å få jobb i en etat – den er etter omleggingen en høyskole der man må søke på vanlig måte.

Vi har denne gang prioritert sterkest det vi mener er det største problemet, nemlig soningskøene. Jeg er faktisk overrasket over at representanten Jensen heller ikke legger så sterk vekt på det, for det har vært en av Fremskrittspartiets sterke deler av debatten nå i vår, nemlig at det er der det i vesentlig grad svikter. Et stykke på vei får vi her flertall. På driftsbevilgningen til politiet har vi 27,5 mill. kr i påplussinger, hvorav 17,5 mill. kr går direkte til stillingsopprettelse, mens andre går til spesialtiltak som også innebærer stillinger. Så det korrekte beløp er ikke 17,5 mill. kr, men 27,5 mill. kr. Hvorvidt dette gir opprettelse av et antall stillinger som gir alle politihøgskolestudenter som vil søke, en jobb – og jeg understreker: ikke nødvendigvis søke en jobb i Oslo-området, men

søke en jobb i Norge et sted – har det vært noe uklarhet om.

Jeg forstår det slik på de opplysninger jeg har fått rett før denne debatten, at Justisdepartementet regner med at dersom det som nå ligger an til å bli vedtatt, blir vedtatt, vil det bare være 50–60 studenter som ikke har fått jobb før sommeren starter – før sommeren starter. Det må jeg si er rimelig godt tatt i betraktning av at Justisdepartementet også har opplyst at det blir ledige stillinger etter hvert. Så her synes jeg man har strukket seg meget langt. Og la meg si det slik: Det var ikke på noe tidspunkt under komiteens arbeid noe som tydet på at det ville være flertall for en høyere bevilgning.

Presidenten: Replikkordskiftet er avsluttet.

Før vi går videre på den ordinære talerlisten, får Lars Sponheim ordet til en meget kort merknad.

Lars Sponheim (V): Siden jeg ikke er tildelt taletid, vil jeg få ta opp forslag nr. 120 på vegne av Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representantene Vidar Kleppe og Steinar Baslesen.

Presidenten: Lars Sponheim har tatt opp det forslag han refererte til.

Siv Jensen (Frp): Regjeringen presenterte et revidert budsjett med en del salutter. Man skryter av at statens nettoinntekter fra petroleumsvirksomheten øker med 33,5 milliarder kr i forhold til saldert budsjett. Det er en reell økning i innbetalte skatter og avgifter på vel 6,7 milliarder kr. Oljefondet ligger an til å bli 41 milliarder kr større enn forventet. Man ser ut til å styrke driftsbalansen med utlandet med 45 milliarder kr mer enn forventet, nå anslått til totalt 200 milliarder kr. Så skal selvsagt Regjeringen i tillegg til dette bruke 6,6 milliarder kr mindre av de såkalte oljepengene enn man forutsatte i budsjettet i høst. Med andre ord: Staten tjener mer penger enn forventet. Og da skal man altså ifølge Regjeringens logikk bruke enda mindre penger på befolkningen. En eller annen magisk formel har ført til at dette kalles for budsjettbalanse. Jeg konstaterer at det er beregnet ytterligere 6,7 milliarder kr mer i inntekter fra skatter og avgifter.

Hva gjør Regjeringen med det? Jo, de tar det til etterretning og reduserer bruken av oljepenger. Tenk om de heller kunne sagt: Så flott, da kan vi redusere noen avgifter eller skatter for å rette opp noen av de feilene vi gjorde i høst! Og enda bedre, fordi bl.a. den økte elavgiften førte til økt inflasjon: Ja, la oss redusere den da, så vi kan bidra til redusert inflasjon! Men på andre områder er det nettopp dette man gjør. Man konstaterer anslagsfeil og korrigerer dem.

Vi er kommet inn i en ond sirkel i norsk økonomi. Økte skatter og avgifter fører til økt prisstigning, som igjen fører til økte lønnskrav, som i sin tur vil føre til økt lønnsvekst. Summen av dette vekker rentespøkelset. Og hva er Regjeringens svar på det? Jo, de sier: Vi trenger et

høyt skatte- og avgiftsnivå for å sikre velferdsstaten. Men når ble dette en etablert sannhet?

Vi har handlingsrom. Vi har en økonomisk handlefrihet i dette landet som de fleste andre land i verden bare kan drømme om. Vår statlige rikdom har nå blitt vår største fiende. Vi er ikke administrerende direktører for «AS Statskassen», hvor målet vårt skal være størst mulig overskudd. Vi er representanter for det norske folk, og da er det dem som vi først og fremst plikter å ta hensyn til.

Statistisk sentralbyrå har nylig kommet med en statistikk som viser at nordmenns gjeld øker i 2001. Det er ikke så rart når staten tar mer og mer av lønnen vår, og samtidig øker prisene på varer og tjenester gjennom økte avgifter. Da sier det seg selv: Endene skal fortsatt møtes for hver enkelt av oss, og ett eller annet sted må vi faktisk klare å finansiere det.

Hensikten med revidert budsjett er i hovedsak å justere budsjettet. Men det betyr like fullt at hvis det har skjedd noe i løpet av året som man ikke tok hensyn til i budsjettet, har man et ansvar for å gjøre noe med det i revidert budsjett. Og hva er det som har skjedd i løpet av året? Vi vet at 3 000 personer mister eller har mistet jobben sin i anleggsbransjen. Siden de fleste av dem ikke har noen annen jobb å gå til, blir de arbeidsledige og går på trygd. Hvorfor i all verden bevilger vi ikke penger til veibyggning, som ville være en fornuftig investering, som ville føre til reduserte transportutgifter og mer lønnsom samfunnsøkonomi og samtidig reduserte utgifter over trygdebudsjettet? Dette er ikke bare kynisk, det er dumt.

Vi vet at det er store problemer ved flere av landets sykehus. Senest på onsdag var ledelsen ved fire av landets større sykehus ute og advarte i forhold til situasjonen. Men pengebingen er og forblir lukket. Vi vet at kommunene bygger for få sykehjemsplasser, og at dette i all hovedsak skyldes at det statlige tilskuddet pr. plass er for lavt. Hvorfor øker vi ikke da det statlige tilskuddet, når vi i alle festtaler snakker om behovet for en tilfredsstillende eldreomsorg?

Vi vet at i hvert fall et par hundre nyutdannede politifolk skal sendes rett ut i ledighet. Budsjettbalansen er med andre ord viktigere for flertallet i denne sal enn å bekjempe kriminalitetsbølgen. Kan finansministeren vennligst forklare meg hvorfor det blir høyere rente i denne nasjonen hvis vi ansetter disse i et allerede hardt presset politikorps, fremfor å gi dem ledighetstrygd? Det er helt umulig å forstå, men kanskje finansministeren kan klare å forklare det.

Og når det er sagt: Nok en gang har vi vært vitne til en rystende kriminell handling. Nok et skuddrama. Og vi kan ikke la være å gjøre noe med det, for da vil det skje igjen. I dagens VG har man en oversikt over flere av gjengene som herjer i Oslo sentrum. Og disse gjengene ler av norske myndigheter, de ler av politiet, og de er på god vei til å etablere gatetyranniet. Folk er redde. Ja, folk er redde – det er ikke noe man bare kaster om seg med. Det er en virkelighet som vi må ta innover oss.

Da må vi iverksette strakstiltak. Vi må handle nå, før vi tar ferie. Jeg har derfor tillatt meg på vegne av Fremskrittspartiet å fremme en serie forslag vedrørende vå-

penbruk, ransaking, styrking av driftsbudsjettet til politiet, særlig i Oslo, og pansring av politibiler. Det er jo helt sprøtt at Oslo-politiet har så dårlig budsjett at på den tiden av uken hvor kriminaliteten er verst, i helgene – natt til lørdag og søndag – har ikke politiet råd til å sette nok patruljer ut i gatene. Dette er tiltak som politiet selv ønsker seg. Og selv om vi må gjøre mer – mye, mye mer – er i hvert fall dette viktige skritt. Jeg regner derfor med at disse forslagene får bred tilslutning i kveld. For ingen i denne salen kan reise på sommerferie uten å stemme for disse forslagene!

Så er det momsreformen. Den fortjener etter mitt skjønn tittelen «Vårens styggeste eventyr». Definisjonen av hvilke tjenester som skal unntas fra tjenestemomsen 1. juli, er fremdeles like uklar, og grensetilfellene er stadig like håpløse.

Vi erkjenner at flere land i Europa har moms på tjenester. Men det er grunn til å slå fast at den momsreformen som nå blir iverksatt, er en ulykke fordi den rammer virksomheter helt tilfeldig. Det har vært et kobbelt av lobbyister som har tråkket ned Stortinget helt siden i høst. Og alle har særdeles gode argumenter for at nettopp den og den tjenesten absolutt må unntas. Noen har lyktes, andre har ikke lyktes. Men den uklare avgrensningen, disse tilfældighetene og det hullele forarbeidet som departementet har gjort, vil føre til konsekvenser som ingen har oversikt over. Regjeringen sier at de ikke tror at reformen vil ha noen innvirkning verken på inflasjonen eller renten. Jeg tror at Regjeringen må tro om igjen.

Hvis vi i fullt alvor ikke kan gjøre noe med disse helt akutte områdene, men samtidig kan bruke 2 milliarder kr på å slette gjelden til NSB – som Stortinget gjorde i går – ja, da har vi et problem. Vi har et problem med å ta innover oss virkeligheten. Og det kan ikke være sånn at hver gang denne salen skal diskutere budsjett, så låser vi oss fast til budsjettbalansen fremfor å se på hvordan hvert enkelt tiltak vil virke på ulike deler av økonomien. Men det er det vi gjør, hver eneste gang – og det er antakelig grunnen til at politikerforakten bare øker.

Det er også grunnen til at vi ser store utslag på meningsmålingene for tiden. For det er et økende misforhold mellom de vedtak som fattes i denne salen, og det folket der ute forventer at vi skal gjøre på deres vegne. Da må noen begynne å stikke fingeren i jorda og få en virkelighetsoppfatning som harmonerer mer med den folk flest er i besittelse av.

Og det er ikke sånn at den magisk definerte budsjettbalansen er så magisk at hvis vi fatter noen fornuftige vedtak og tar i bruk det handlingsrommet som vi tross alt har, ja så blir det inflasjon, så blir det renteøkninger, og så går det aldeles over styr med norsk økonomi. Det er ingen partier i denne salen som ønsker det! Alle partiene i denne salen er opptatt av akkurat det: å bidra til å holde renten lavest mulig.

Men hvis det er sånn som finansministeren sier, at de økte avgiftene fører til økt inflasjon, som igjen legger press på renten, ja, da må det også være sånn at reduserte avgifter i seg selv bidrar til å redusere inflasjonen og på sikt legge grunnlag for lavere rente. Det er en helt åpen-

bar sammenheng. Men da er finansministeren uenig. Han er enig i første delen av resonnementet, men er helt uenig i den andre. Da har vi et problem. For hva er det da som skal til for at vi skal få redusert skatte- og avgiftstrykket i dette landet, hvis det alltid skal bli argumentert med at enhver lettelse vil føre til press i økonomien? Det er tull! Det er godt at det er stadig flere i denne sal som får opp øynene for behovet for kraftige reduksjoner i skatte- og avgiftstrykket.

Helt til slutt tar jeg opp Fremskrittspartiets forslag i innstillingen og de som er omdelt i salen i dag.

Presidenten: Representanten Siv Jensen har tatt opp de forslag hun refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Grethe G. Fossum (A): Når jeg hører representanten Siv Jensen fra Fremskrittspartiet, får jeg så lyst til å flytte fra Norge, fordi det er så forferdelig å bo her. Den virkelighetsbeskrivelsen hun kommer med, er noe underlig for meg. Når hun samtidig påstår at hun er en representant for det norske folk som vet hva det norske folk vil ha, blir jeg enda mer urolig.

Jeg tror det er viktig å ha en politikk som omfatter de aller fleste grupper – kvinner, barn, ungdom, eldre, arbeidstakere, arbeidsløse osv. Og når jeg ser nøye på Fremskrittspartiets politikk, ser jeg faktisk ganske tydelige slagsider.

La meg ta den gruppen som jeg er opptatt av, nemlig kvinner. De tjener mindre enn menn – altså vil en skattelette for kvinner bety mindre enn for høytlønte menn f.eks. Kvinner er oftere syke enn menn, fordi graviditet går under sykdom, og karensdager blir faktisk også dyrere for kvinner enn for menn.

Kvinner er brukere av kultur. Vi benytter kulturtilbudene oftere, og når Fremskrittspartiet raserer tilskuddet til kultur, betyr det at det fritidstilbudet som kvinner vil ha, rammes av Fremskrittspartiets kulturpolitikk. Kvinner er opptatt av arbeidsmiljøloven og av ordnede arbeidsforhold, slik at de begge kan være omsorgspersoner og arbeidstakere. Med en slik liberalisering som Fremskrittspartiet legger opp til, blir det vanskelig for kvinner.

Jeg er klar over at avgiftsreduksjonen som Fremskrittspartiet går inn for, vil være en fordel for kvinner og menn, så det er ikke det jeg spør om. Mitt spørsmål til representanten Siv Jensen er: Føler hun ikke at det mannsdominerte Fremskrittspartiet faktisk har en kvinnefiendtlig politikk?

Siv Jensen (Frp): Nei, det gjør jeg ikke. Tvert imot. Og i motsetning til representanten Fossum vil ikke jeg skjære alle kvinner over én kam, men behandle kvinner – og menn – som enkeltmennesker.

Når representanten Fossum står på denne talerstolen og snakker om behovet for å føre en politikk som omfatter de fleste grupper, vil jeg stå på denne talerstolen og snakke om en politikk for enkeltmennesket – en politikk som lar hver enkelt person, hver enkelt borger i dette land, selv få ta beslutninger uten at vi skal sitte i denne

sal og late som om vi vet bedre. Det er en politikk som også er en god politikk for kvinner. Hvorfor i alle dager er det sånn at samtlige kvinner i dette landet bare skal være opptatt av kulturbruk, eller arbeidsmiljølov eller karensdager, som representanten Fossum fremhevet? Hvorfor i alle dager skal ikke vi som kvinner være like opptatt av at det føres en avgiftspolitik i dette landet som er slik at de også kunne ha råd til eksempelvis å kjøre rundt i biler som er sikre, når de skal frakte det aller mest dyrebare de har, nemlig barna sine? Med Arbeiderpartiets politikk er jo disse prisgitt å kjøre rundt i bitte små, fæle, usikre biler, og vil i en kollisjonssituasjon aldri klare å komme fra det med livet i behold. Det burde kvinner være like opptatt av som å være opptatt av karensdager. Og kvinner burde være like opptatt av skattelette. Hva er dette for slags påstand, at kvinner ikke er opptatt av skattelette? Jeg personlig er i hvert fall det, men det er mulig at jeg ikke faller inn under kategorien kvinner slik som Grethe Fossum definerer dem.

Men igjen, enkeltmennesket og deres rettigheter burde stå i fokus i politikken, ikke gruppetenkningen.

Og til slutt: Det er ingen grunn til å ville flytte fra dette landet. Jeg tror vi alle sammen gjerne vil bo her. Men vår jobb er å gjøre det til et enda bedre sted å bo fremfor et verre sted å bo.

Elsa Skarbøvik (KrF): Fremskrittspartiet har masse penger å bruke til forskjellige tiltak. Når det gjelder skolesaker, står Kristelig Folkeparti sammen med Fremskrittspartiet i enkelte saker, f.eks. i tilskudd til lønnskompensasjon for private skoler, tilskudd til skolepenger for elever ved internasjonale skoler i Norge og støtte til United World College. Vi ønsker også et kraftig løft i satsingen på forskning og høyere utdanning, og foreslår tiltak for å motvirke den passiviteten som gjør seg gjeldende i Regjeringens forskningspolitikk.

Den 14. april i fjor hadde representanten Evje en interpellasjon i Stortinget om nedlegging av små skoler, der hun sa:

«Dette er ikke bra. Det er rett og slett en politikk basert på selvskudd uten snev av fremtidige vyer om fortsatt liv i Distrikts-Norge.»

Ja, Kristelig Folkeparti er også enig i disse ordene. Men vi gjør noe med det. Derfor har Kristelig Folkeparti foreslått 50 mill. kr i ekstra skjønnsmidler, slik at grendeskolene kan sikres videre.

Fremskrittspartiet har en annen tanke om kommuneøkonomi enn Kristelig Folkeparti, men nå får ikke deres modell gjennomslag. I revidert budsjett skal det ikke kjøres omkamp på utallige politiske spørsmål, men man skal fremme forslag på de områdene hvor problemene er mest akutte, sier Fremskrittspartiet.

I programmet til Fremskrittspartiet står det at de skal «legge til rette for at grendeskoler opprettholdes», og det gjorde man også ved siste budsjettbehandling hvor det ble foreslått 25 mill. kr ekstra.

På side 75 har Kristelig Folkeparti, sammen med Senterpartiet og Venstre, en merknad om grendeskoler som nå er truet av nedleggelse, og vi foreslår da at det er

viktig å opprettholde grendeskolene, og foreslår å øke bevilgningen over fylkesmannens skjønnsnett med 50 mill. kr, som tildeles kommuner med nedleggingstruede skoler.

Hvorfor er det ikke sammenheng mellom ord i Fremskrittspartiets program og dette at de ikke kan stemme for et slikt forslag i forbindelse med revidert?

Siv Jensen (Frp): Først til en åpenbar misforståelse. Det er ikke sånn at Fremskrittspartiet har mer penger enn Kristelig Folkeparti. Vi har bare et annet syn på hvordan de skal brukes. Det er hele forskjellen.

Så til grendeskolene. Da Kristelig Folkeparti satt i regjering sammen med Senterpartiet og Venstre, hadde disse tre partiene mange anledninger til å gjøre et løft for grendeskolene i dette landet. Og det gjorde de ikke. Det var i disse tre partienes egen regjeringstid at grendeskolene faktisk ble hardest rammet og hardest utsatt, og at vi stadig så nedleggelser, og det altså fra de tre partiene som forsøker å fremstille seg som distriktenes beste venner. I den tiden var det noen av oss andre som presset på for å få økt bevilgningene til grendeskolene, slik at vi skulle ha forutsigbare rammer og muligheten til å overleve. Jeg kan ikke huske at det på det daværende tidspunkt var så fryktelig viktig for Kristelig Folkeparti. Men Fremskrittspartiet har altså i flere år arbeidet for en styrking av grendeskolene, fordi det er et viktig supplement, særlig i distriktene hvor det er langt mellom de store byene, og hvor nettopp grendeskolene er et viktig alternativ, særlig for mindre barn. Da blir det litt kunstig – for å si det pent – når Kristelig Folkeparti i dag plutselig tar på seg hatten der de skal være brennende opptatt av grendeskolenes fremtid, men da de hadde sjansen, lot de være å gjøre noe med det.

Jan Tore Sanner (H): Høyre og Fremskrittspartiet er enige om at skatte- og avgiftsnivået må ned, og at det kan gjøres mye for å få velferdstjenestene bedre, så jeg skal derfor ikke stille spørsmål om det.

Når jeg hører på representanten Jensen, får jeg assosiasjoner om lottomillionærene slik de fremstilles i reklamefilmen. De preges i hvert fall ikke av særlig bekymring for morgendagen, og det er enkelte likhetstrekk mellom måten lottomillionærer fremstilles på, og Fremskrittspartiets politikk. Begge er glade i å bruke penger og kanskje ikke så opptatt av hva man skal leve av i morgen. Jeg tenker selvfølgelig på Fremskrittspartiets holdning til konkurranseutsatt sektor. Det er ikke så lenge siden at Carl I. Hagen uttalte at han ikke brydde seg noe særlig om at det ville bli færre ansatte i konkurranseutsatt sektor med Fremskrittspartiets politikk. I Dagens Næringsliv svarte han vel da han ble konfrontert med dette i fjor høst: and so what?

Mitt spørsmål til representanten Jensen er om hun deler Hagens holdning til konkurranseutsatt sektor.

Siv Jensen (Frp): La meg først si at jeg faktisk er uenig i de betraktningene som representanten Sanner gjør seg når det gjelder lottomillionærer. Stadig flere lot-

tomillionærer som blir intervjuet i ulike tidsskrifter, blader, på TV osv., er svært nøkterne mennesker som litt overrasket registrerer at de mottar et par tre millioner kroner, setter dem på bok og lever et helt vanlig liv videre. Det er faktisk det som er representativt for lottomillionærene i Norge – de er nøkterne, vanlige mennesker.

Så er det altså slik at vi har et annet syn på hvordan vi skal forvalte vår rikdom enn Høyre har, for Høyre er i dette tilfellet helt enig med Arbeiderpartiet. De skal ikke bruke en øre mer av vår rikdom på å la befolkningen få nytte godt av den. Det skal spares, og det skal spares. Det skal spares så mye at vi sparer oss til fant.

Vi er enige om behovet for å redusere skatter og avgifter. Vi er enige om at det også betyr betydelig effektivisering av offentlig sektor og andre deler av økonomien. Det er vi helt enige om. Men det betyr også at vi med vårt handlingsrom kan bruke noe av vår rikdom på bl.a. i dag å investere i vår egen fremtid. Hvorfor i alle dager skulle det bli inflasjon om vi flytter noe av vår rikdom fra et oljefond plassert i utlandet, og investerer i fornuftige tiltak som på lengre sikt vil gi oss besparinger og effektiviseringer i vår egen økonomi? Hvorfor i alle dager er det galt? Når vi f.eks. i revidert budsjett har foreslått å opprette et fond der det avsettes de nødvendige milliarder kr slik at vi over en 20-årsperiode kan finansiere kampflyene til Forsvaret, så er altså ikke det et forslag om å bruke 30 milliarder kr i dag, men det er et forslag som sikrer Forsvaret den tilstrekkelige rammen de har bedt om. Og det er ikke uansvarlig, det er en annen måte å budsjettere på.

Presidenten: Replikordskiftet er avsluttet.

Odd Roger Enoksen (Sp): Under avviklingen av denne stortingsperiodens siste debatt opplever vi en norsk økonomi i god tilstand, statsfinansene er utmerket, folk flest opplever å få det romsligere økonomisk i sin egen hverdag, og arbeidsledigheten er på et lavmål – for å ta noen av de tegn som viser at de fleste av oss har det bra. Men til tross for dette er det mange som opplever sin egen situasjon som vanskelig, og opplever at de offentlige tjenestene ikke strekker til, ikke er gode nok.

Vi har i de siste dagene i forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett og etter at finanskomiteen hadde avgitt sin innstilling, opplevd en strøm av henvendelser om grunderskoler som blir lagt ned. Det er faktisk ikke riktig som representanten Siv Jensen sa, at det ikke ble gjort noe fra sentrumsregjeringens side for å styrke grunderskolene. Det ble tvert imot sågar innført øremerkede ordninger nettopp for å styrke grunderskolene. Vi opplever nå historisk mange forslag om nedleggelse av grunderskoler. Vi får også henvendelser fra kommuner som må øke barnehageprisene og redusere tilbudene, om sykehus som må redusere aktivitet og si nei til de aller svakeste pasientgruppene. Vi får reaksjoner på store mangler innenfor samferdselssektoren, med rasfare på mange viktige veistrekninger, manglende vedlikehold og investeringer som bare delvis blir gjennomført. Men til tross for den gode økonomiske situasjonen vi er i, er vi

ikke i stand til å løse disse oppgavene, som for mange oppleves som prekære.

Per-Kristian Foss sa i sitt hovedinnlegg at velgerne hadde krav på å få vite hvem som skal betale regningene for de mange løfter som Arbeiderpartiet vil komme med i tiden fram mot valget. Det er jeg enig med Per-Kristian Foss i. Men Høyres svar, store og uansvarlige skattelettelser, vil ikke avhjelpe den situasjonen mange opplever – tvert imot. Den situasjonen vil forsterkes. Høyres kommuneopplegg vil føre til enda dårligere skole, enda dyre barnehager, enda større problemer for vanskeligstilte grupper ved at man f.eks. vil svekke sykelønnsordningen, enda flere grunderskoler vil bli nedlagt, enda flere gårdbrukere må gi opp sine livsverk fordi Høyre vil kutte rått i gårdbrukernes inntekter.

Jeg er ikke uenig i at det er behov for å se på skatte- og avgiftspolitikken – tvert imot. Det er all grunn til å gjøre det. Vi må se på om avgiftene fungerer sånn som intensjonen med avgiftene er at de skal fungere. Det er Senterpartiet innstilt på å være med på.

Vi må også se på hvordan vi bedre kan innrette skattesystemet for å forbedre situasjonen for de svakeste gruppene spesielt, og på hvordan vi kan styrke aktivt langsiktig eierskap i næringslivet nå når delingsmodellen skal fjernes, etter initiativ fra sentrumspartiene. Det blir viktig å legge til rette for en skattepolitikk overfor næringslivet som stimulerer til nyskaping og utvikling.

Men Høyres løfter om skattelettelser løser ikke de problemene som folk flest nå føler på kroppen. Det er derfor beklagelig å registrere at de partiene som framstiller seg som hovedmotstandere i norsk politikk – Høyre og Arbeiderpartiet – nå går sammen i en storkoalisjon i mange av de sentrale politiske spørsmålene som vi står overfor. Skattepolitikken skiller disse to partiene grundig, men det er også dessverre et av få spørsmål hvor de ikke har funnet hverandre. De har funnet hverandre i miljøpolitikken, i synet på EU-medlemskap, i den sentraliseringspolitikken som føres, i synet på statlig eierskap – senest i dag har vi fått eksempel på hvordan Arbeiderpartiet nå selger seg ned, nesten etter innfallsmetoden, i store selskaper som Telenor. Vi ser det også i forhold til moderniseringspolitikken, hvor det siste eksemplet er barne- og familieministerens støtte til Høyres barnehagepolitikk.

Det er derfor ikke bare Senterpartiet, men også mange av ordførerne fra Arbeiderpartiet, som reagerer på at Arbeiderpartiet under behandlingen av kommuneopplegget i går, valgte støtte fra Høyre og Fremskrittspartiet. Arbeiderpartiordførere i Nord-Norge er rasende over at Arbeiderpartiet tar til takke med en slik støtte for å slippe å gi mer penger til skole og barnehage tilbud lokalt, eller for å si som ordføreren i Balsfjord, fra Arbeiderpartiet, sa: Jeg får bakoversveis. – Det gjelder altså ikke undertegnede, men ordføreren i Balsfjord.

Og videre: Det må bli mer samsvar mellom det arbeiderpartiledelsen sier, og de rammene som kommunene får til rådighet. Sentrum ønsker å gi Kommune-Norge 300 mill. kr ekstra i revidert nasjonalbudsjett nettopp for å styrke skolene, for å styrke barnehagene, og for å kun-

ne løse andre oppgaver som de folkevalgte i kommunene måtte ønske å prioritere. Sentrumspartiene ønsker bl.a. å redde de over 160 grendeskolene som nå står i fare for å bli lagt ned, men vi konstaterer at det ikke er politisk vilje til å gjøre dette fra et flertall i Stortinget. Arbeiderpartiet, Høyre og Fremskrittspartiet synes åpenbart at nedlegging av denne type skoler er en grei del av den såkalte moderniseringen av offentlig sektor.

For oss i Senterpartiet er det nasjonale og lokale selvstyret viktig, men skal lokalt selvstyre bli mer enn retorikk og kommunepolitikere mer enn gisler for statlige nedskjæringer, krever det at vi øker kommunenes inntekter, og at det blir samsvar mellom de oppgaver vi som politikere pålegger kommunene, og de midlene de får til å kunne realisere disse velferdsoppgavene. Da kan vi ikke fraskrive oss ansvaret. Vi må ta ansvaret, vi må vedkjenne oss det, og vi må gjøre noe med situasjonen for de folkevalgte på lokalplanet istedenfor å konstruere debatter som tåkelegger fakta. Det er sammenheng mellom kommuneøkonomi, skole og velferd.

Det er nettopp vi på Stortinget som kan gjøre noe med disse sakene. Når Stortinget ønsker bedre skoler og bedre velferd for folk flest, vet vi at det er kommunene som må oppfylle ønsker og innfri de løftene vi som stortingsrepresentanter gir, som vi skal gi, og som vi kommer til å gi i tiden fram mot valget.

I 1997 tok Anne Enger Lahnstein initiativet til et eldreforlik som hevet minstepensjonen med 1 000 kr i måneden. Nylig tok Senterpartiet et lignende initiativ overfor barn og unge, som alle partier, med unntak av Fremskrittspartiet, sier de vil prioritere i den stortingsperioden vi går inn i. Så langt har vi ikke klart å samle de andre partiene om å få til et sånt felles løft for barn og unge, men dersom det er reell vilje til og et ønske om å styrke, gi et løft til, skolene, barnehagene og eldresektoren, vil jeg minne om at det faktisk var i går vi hadde testen på om viljen til å gjennomføre disse løftene var til stede. Det var i går testen på det fant sted i forbindelse med behandlingen av kommuneøkonomien for neste år. Høyre og Arbeiderpartiet hadde da muligheten til å vise at de mener alvor med sine løfter.

De kan også gjøre det i revidert nasjonalbudsjett i dag, men vi må registrere at det faktisk ikke er flertall for å gi et sånt løft til kommunesektoren. Dermed gir man heller ikke et løft til barn og unge, man gir ikke et løft til skolen – vi får ikke en bedre barnehage, vi får ikke lavere barnehagepriser uten at kommunene blir satt økonomisk i stand til dette. I går – og i dag – har vi altså hatt selve lakmestesten på om disse partiene mener alvor med sine valglofter. Dessverre er ikke den testen bestått.

Senterpartiet og de andre sentrumspartiene er de eneste partiene som har fulgt opp de løftene vi har gitt om satsing på skole og barnehage, med de pengene det faktisk koster.

Så kan det være lett for mange å si at Senterpartiet / Senterpartiets leder selv satt i Kommunaldepartementet i ett år. Hva gjorde Senterpartiets leder i den situasjonen? Jeg har ærlig innrømmet, også mens jeg var kommunalminister, at vi ikke fikk gjort nok. Vi gav kommunene et

løft, også i en situasjon hvor landets økonomi var særdeles vanskelig, hvor børsene rundt omkring i hele verden raste, hvor renten steg til langt over 10 pst., og det var nødvendig å ta tunge, økonomiske tak for å være sikker på at ikke arbeidsledigheten skulle øke og at økonomien ikke skulle gå av skinnene. Vi tok det ansvaret, men til tross for store kutt på enkelte områder, klarte vi altså å prioritere kommunesektoren og gi et løft til kommunesektoren. Vi skulle gjerne ha kommet lenger, men nå er vi faktisk i en situasjon hvor det ikke er tilfellet.

Den sektoren som vi i sterkeste grad var nødt til å kutte i, i den vanskelige situasjonen vi da befant oss i, var samferdselssektoren. Det har jeg også erkjent mange ganger før. Og vi ser nå at vi har stor arbeidsledighet i samferdselssektoren. Over 3 000 går ledige. Vi har store uløste oppgaver innenfor denne sektoren – rassikring som ikke er utført, sentrale, sterkt trafikkerte veier som utsettes for steinras hver eneste uke, vedlikehold som får større og større etterslep. Til tross for det, og til tross for at det nå er snart tre år siden vi var i den vanskelige økonomiske situasjonen som gjorde det nødvendig å kutte på samferdselsbevilgningene, er det bare å registrere at det faktisk ikke er vilje i Stortinget til å gjøre nødvendige prioriteringer for å få de ledige hendene i arbeid, for å kunne sette de 3 000 som nå går på ledighetstrygd, inn i fornuftig og nødvendig arbeid, med rassikring, med vedlikehold og med å løse noen av de mange investeringsoppgavene som fortsatt gjenstår.

Jeg vil til slutt ta opp de forslag som Senterpartiet er alene om, med unntak av forslag nr. 85. Det står Senterpartiet alene om i innstillingen til revidert nasjonalbudsjett – men paradoksalt nok ble det enstemmig vedtatt i går, til tross for at ingen andre partier ville være med på å fremme det. Jeg tar også opp de forslag hvor Senterpartiet er det største partiet blant forslagsstillerne.

K i r s t i K o l l e G r ø n d a h l hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Presidenten: Odd Roger Enoksen har tatt opp de forslag han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Berit Brørby (A): Enoksen startet sitt innlegg med å si at vi har det bra. Men da jeg hørte på resten, hørtes det ikke sånn ut.

Siden Arbeiderpartiet overtok Regjeringen, har kommunenes inntekter økt betraktelig. Arbeiderpartiet har også sørget for omfattende systemendringer, slik at detaljstyringen av kommunene avtar. Inntektssystemet for kommunene er endret, slik at vi får en mye bedre og jevnere fordeling mellom alle landets kommuner. – Alt dette på bare ett år og tre måneder!

Så til representanten Enoksens tid i regjeringen som kommunalminister, og han innrømmet akkurat nå at de ikke fikk gjort mye for kommunesektoren – ja, resultatmessig må det fortone seg som et mareritt: Aldri har kommunene fått så liten oppmerksomhet som under En-

oksens tid i departementet, og aldri har gjelden til kommunene økt så mye som i de årene det var sentrumsregjering.

Riktignok pynter nå Senterpartiet og Kristelig Folkeparti på kommunebildet sitt med å bevilge 250 mill. kr mer til grendeskolen. Men det som er mest iøynefallende nå, er at med Senterpartiet trygt ute av regjeringskontorene – ja, nær sagt av Stortinget også – er det ikke grenser for hva kommunene skal få.

Det som er enda mer oppsiktsvekkende, er at hold sammen-strategien til sentrumspartiene har fått en alvorlig knekk. I kommuneopplegget for neste år har f.eks. Kristelig Folkeparti kun snau 500 mill. kr mer til kommunene enn Arbeiderpartiet. Men Senterpartiets forslag om 4 milliarder kr på toppen av de 3,5 milliardene som Arbeiderpartiet har, pluss 12 milliarder til gjeldslette er vel rekord fra Senterpartiets side. Kan representanten Enoksen gi oss en analyse av hvorfor Kristelig Folkeparti og Senterpartiet ser så totalt forskjellig på hva som er kommunenes økonomiske behov?

Odd Roger Enoksen (Sp): Det vi nå fikk høre, var en plate som vi har hørt mange ganger før, og som vi nok skal få komme til å høre på nytt ganske mange ganger. Men det blir altså dessverre ikke mer riktig om det blir gjentatt ved enhver anledning.

Som nåværende kommunalminister Sylvia Brustad skriver både i budsjettet og kommuneproposisjonen: Årsaken til de store underskuddene i kommunesektoren er måten vi har valgt å finansiere eldreformen på. Det er framhevet i hvert eneste dokument som kommunalministeren har skrevet. Nåværende kommunalminister var ikke så innstilt på å gi den forklaringen mens hun var leder i kommunalkomiteen og satt i opposisjon. Men like etter at hun hadde inntatt kommunalministerstolen, fikk hun et annet syn på årsaken til underskuddene. Det var altså faktisk etter et finansieringsopplegg som ble vedtatt av mer eller mindre et enstemmig storting, som fører til at i en tøff investeringsperiode på fire år, hvor kommunene skal investere 30 milliarder kr i eldreomsorgen og få det finansiert over 30 år, må nødvendigvis underskuddene bli store.

Så er det riktig og fint – både rett og bra – at Arbeiderpartiet har fulgt opp det arbeidet som ble igangsatt fra vår side for å redusere detaljstyringen av og øremerkingen til kommunesektoren. Jeg registrerer at det opplegget som Arbeiderpartiet har lagt fram, er nøyaktig en kopi av det som det ble jobbet med i sentrumsregjeringens tid og i min tid som kommunalminister. Men jeg registrerer også at det samme Arbeiderpartiet raskt hopper av de forslagene og går tilbake til øremerking så fort man ser en mulighet til det, slik som barne- og familieministeren nå signaliserer i forhold til barnehagestøtten, som er den største andelen av øremerking til kommunesektoren. Her foreslår altså barne- og familieministeren å ta alt av overføringer til barnehagesektoren ut av rammeoverføringene til kommunene og la det følge brukerne av barnehagene, som er en politikk som hittil Høyre og Fremskrittspartiet har stått alene om.

Derne er det faktisk slik at Arbeiderpartiet har en vedvarende tendens til å bruke ulike sammenligningsgrunnlag når man skal fortelle om veksten i kommuneøkonomien. Det har vært presisert mange ganger før, men det ser ikke ut til at Arbeiderpartiet er i stand til å ta innover seg fakta.

Børge Brende (H): Det siste året har Senterpartiets kampsak vært økte skatter og avgifter. Sammen med Arbeiderpartiet har man da dessverre fått gjennomslag for dette i Stortinget. Det endte for inneværende år med de største skatte- og avgiftsøkningene i en mannsalder. Dette er nødvendig, selvsagt, fordi Senterpartiet ikke er villig til å omstille offentlig sektor, ikke villig til konkurranseutsetting, ikke villig til nedleggelse av fylkeskommunen, ikke villig til å innføre momskompensasjonsregler som gjør at privat sektor er konkurransedyktig i forhold til kommunesektoren.

I fjor høst var dobbeltbeskatning av aksjeutbytte Senterpartiets kampsak. Samtidig la Regjeringen frem et forslag om 10 pst. økning i boligskatten. Det var ikke Senterpartiet fornøyd med, og derfor fikk man i forhandlinger med Regjeringen økt boligskatten fra 10 pst. til 15 pst. Nå i år har man da brukt mye tid på å forklare hvorfor man egentlig er for en lavere boligs katt, men det er i budsjettet man får se hva partiet står for.

Elavgiften har man fått til en kraftig økning av, slik at 60 pst. av strømregningen nå går rett inn i statens kasse. Det er da Senterpartiets hilsen. Man fikk også gjennomslag for kutt i barnetrygden.

Dette har selvsagt vakt sterke reaksjoner i Distrikts-Norge. Og ikke minst har den kraftige økningen i flypassasjeravgiften vakt ganske sterke reaksjoner. Poenget er at flypassasjeravgiften nå fullstendig mangler begrunnelse. Når fullprisbillett tur-retur Trondheim–Oslo koster 3 801 kr og Tromsø–Oslo tur-retur 5 826 kr, er det ikke rart at folk reagerer. Senterpartiet reagerer ikke.

Derfor vil jeg benytte anledningen til å spørre representanten Enoksen: Synes representanten at flypassasjeravgiften, som han har sørget for skal være så høy, nå har blitt for høy? Hvis han mot formodning skulle mene at den er for høy, selv om han selv har ansvaret, vil han da stemme for en halvering av flypassasjeravgiften, slik som Høyre og Fremskrittspartiet foreslår, for å rekke ut en hånd til Distrikts-Norge?

Odd Roger Enoksen (Sp): Det er en helt feilaktig framstilling representanten Børge Brende gir av det som har skjedd i forhold til skatte- og avgiftspolitikken. Sentrumspartiene – med Senterpartiet – har faktisk fått til et bindende vedtak, fått til lovendring i en sak som Høyre har hatt som en av sine kampsaker i mange år, men ikke klart å få gjennomslag for – fjerne investeringsavgiften, som utgjør 6,5 milliarder kr for norsk næringsliv. Vi har fått flertall for å fjerne formuesskatten på arbeidende kapital eller på næringsformue, et forslag som Høyre for så vidt har vært imot, men som de prisverdig nok i fjor støttet. Dessverre gjennomførte ikke Regjeringen opplegget på en slik måte at det var mulig endelig å finalisere det,

men det går jeg ut fra vi har mulighet til å komme tilbake til.

Vi fikk fjernet delingsmodellen, og har fått til vedtak om at den skal vekk, et forslag som vil bety at vi kan få en bedre skattemodell for aktive og langsiktige eiere. Vi har også lagt fram, og faktisk fått vedtatt, et forslag som ville innebære at ni av ti boligeiere ville slippe boligsatt, og som ville gitt 3,7 milliarder kr i skattelette. Når Høyre for en gangs skyld har mulighet til å skape flertall for et skatteletteforslag som ville merkes i lommeboka til folk flest, stemmer de altså mot det samme skatteletteforslag.

Så til flypassasjeravgiften. Det er to forhold som spesielt har vært avgjørende for den sterke økningen vi har sett i flyprisene. Det ene er EØS-avtalens inngripen i forhold til en nasjonal avgiftspolitik, som Høyre i 1992 og i tiden etterpå gjentatte ganger har sagt ikke skulle skje, men som vi nå ser skjer på område etter område. Det gjør at vi har vært nødt til å innføre like avgifter på strekninger hvor vi nasjonalt sett ønsker å føre en aktiv distriktpolitikk, men hvor EØS-avtalen forhindrer det. Det andre er faktisk liberaliseringen av luftfarten, som Høyre har vært en pådriver for, ikke passasjeravgiften. Det er nemlig påvist at 60–70 pst. av økningen i flyprisene kommer som en konsekvens av liberaliseringen og økning i flyprisene, og ikke på grunn av økte avgifter. Og om vi reduserer passasjeravgiften med de beløp som representanten Brende nå tar til orde for, vil det merkes mest på de korteste strekningene, minst på de lange strekningene. Jeg er derfor av den oppfatning at skal vi gjøre noe, skal vi gå en annen vei, bl.a. øke den statlige støtten til kortbanenettet, slik at vi kan få ned prisene spesielt på de strekningene som nå er hardest belastet.

Øystein Djupedal (SV): Da jeg hørte representanten Enoksens innlegg, lurte jeg på om vi egentlig diskuterte revidert nasjonalbudsjett, for han brukte mange ord på å fortelle hva Senterpartiet ønsket å gjøre med kommuneøkonomien, og hvor viktig det var å satse på barn og unge, men at man dessverre, som han sa, ikke hadde fått flertall for dette. Hvis man ser gjennom innstillingen, vil man jo tro at det ikke er snakk om det samme. Det er mulig at hr. Enoksen nå blander sammen med kommuneproposisjonen for neste år, men det ligger altså ingenting i dette dokumentet, verken fra Senterpartiet eller de øvrige sentrumpartiene, som skal bedre den offentlige økonomien.

Men det som er ganske påfallende, er at hvis Senterpartiet og de øvrige sentrumpartiene hadde ønsket det, hadde det på viktige punkter vært mulig å få flertall for en styrking av den offentlige økonomien. La meg ta det fylket som jeg kommer fra, Sør-Trøndelag, der Senterpartiet har fylkesordføreren, Arnt Frøseth. Han har vært her nede – han er vel her også i dag – og fortalt om hvor ille det er i fylkeskommunen. I går hadde vi Troms fylkeskommune på besøk, og nesten alle fylkeskommunene i landet har vært her. Og det er egentlig flertall med sentrum for en styrking av regionsykehusenes økonomi, hadde Senterpartiet og de øvrige sentrumpartiene vært opptatt av det. Men man har altså ikke nevnt det med et ord. Generelle økninger til kommuner eller fylkeskom-

muner finnes ikke nevnt et eneste sted, men så later man som om 25 kr i skjønnstilskudd til utsatte grendeskoler er et eller annet, mens satsingen som andre partier prøver å gjøre på barn og unge, på barnehager – ja det være seg hva det vil innenfor den offentlige økonomien, har altså sentrumpartiene, inkludert Senterpartiet, overhodet ikke vært med på i det hele tatt. Derfor blir det ganske påfallende at man i kommuneproposisjonen strør om seg med milliarder, flere milliarder enn noensinne, men det er altså for neste år.

Den situasjonen som norske kommuner, fylkeskommuner og regionsykehus er oppe i nå, er dramatisk. Den er beskrevet som dramatisk, og er faktisk dramatisk. Det betyr at skal det være mulig å komme gjennom resten av dette året på en noenlunde ansvarlig måte, slik at pasientene skal få den behandlingen de skal ha krav på, må Stortinget ekstrabevilge penger. At vi ikke har fått til det, skyldes utelukkende Senterpartiet og de øvrige sentrumpartiene, for for en gangs skyld var faktisk Høyre, Framskrittspartiet og SV enige. Da manglet vi bare sentrum, men de falt oss i ryggen.

Odd Roger Enoksen (Sp): Det representanten Djupedal nå sier, er direkte feil. For det første er det fra sentrumpartiens side foreslått en økt ramme til kommunesektoren på til sammen 300 mill. kr. Det er altså en økning i rammen nettopp for å styrke mulighetene for å kunne opprettholde kommunale tjenestetilbud, for å klare å holde nede barnehageprisene, for å sørge for at vi har gode skolefritidsordninger og gode skoler, og at vi skal ha en god eldreomsorg. Det har vi gjort i erkjennelse av at de økonomiske rammene som ble vedtatt i budsjettet i fjor høst, ikke er tilstrekkelige, ikke er så gode som Arbeiderpartiet framstilte det som den gangen. For vi har en strøm av ordførere som forteller om behovet for kutt i kommunale tjenester på grunn av manglende økonomi. Det er dessverre ikke flertall for en slik økt bevilgning til kommunesektoren. Så det jeg sa i mitt innlegg, er ingen sammenblanding med kommuneproposisjonen. Det er derimot en beklagelse av at det ikke var mulig å få flertall for en helt nødvendig styrking av kommunenes økonomi for inneværende år.

Dernest fremmet Senterpartiet i forbindelse med den saken som var til behandling i Stortinget i går, om oppgjør i forbindelse med statlig overtakelse av sykehus, forslag om at ingen fylkeskommuner skal bli nødt til å redusere aktiviteten ved sine sykehus inneværende år, og at det skal kompenseres fullt ut i forbindelse med overtakelsen av sykehusene. Det gjorde vi for å sikre at fylkeskommunene i det siste halvåret de driver sykehusene, ikke skal bli nødt til å redusere tilbud, bli nødt til å si opp personell, og bli nødt til å gå inn i en vanskelig situasjon, slik vi ser mange har gjort. Det var dessverre ikke mulig å få flertall for det forslaget i går heller, og vi har altså fremmet det på nytt i dag, som forslag nr. 121. Jeg håper det lir en bedre skjebne i dag, og at et flertall her på Stortinget er i stand til å se konsekvensene av at fylkeskommunene og kommunene nå faktisk er underfinansiert.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Øystein Djupedal (SV): Jeg beklager å måtte si det, men det Enoksen nå sa, er dessverre ikke riktig. Det finnes ikke én krone til fylkeskommunen i sentrums opplegg i den innstillingen vi i dag behandler. Hvis man prøver å gi inntrykk av noe annet, er det simpelthen feil. Man må fra Senterpartiets side åpenbart blande sammen hvilke innstillinger vi har til behandling. Det hadde vært flertall med sentrum hvis man hadde villet.

Det som jeg synes er det mest påfallende med den debatten vi har i dag, er at et viktig felt av norsk økonomi overhodet ikke er debattert, og det er oljeøkonomien. Det som har skjedd gjennom dette halvåret, fra statsbudsjettet ble vedtatt og fram til nå, er at investeringstakten i Nordsjøen faktisk øker. Etter det budsjettet vi nå har til behandling, skal altså staten investere hele 4 milliarder kroner i Nordsjøen enn det det var stipulert med i fjor høst. Disse investeringene er ennå ikke bundet i kontrakter, men det sier et eller annet om at aktiviteten nå er på vei opp.

Denne biten er totalt unndratt politisk behandling, selv om aktiviteten i Nordsjøen selvfølgelig også slår inn i fastlandsøkonomien – selv om det ikke regnes på den måten. Disse 4 milliarder kroner til økt aktivitet i Nordsjøen kunne vært brukt på en annen måte for å rette opp ting som vi mener er viktig. Og det SV da gjør, er at vi bruker en del av disse pengene til å investere i fastlandsøkonomien – i det stortingsflertallet mener er viktig – istedenfor å investere dem i den svarte oljeøkonomien i Nordsjøen, nettopp for å få til den omstilling av det norske samfunn som alle sier er nødvendig. For hvis vi fortsetter å la denne biten av økonomien bli overlatt til markedet alene, betyr det at det blir færre ressurser å investere i det vi mener er viktig, nemlig barn, unge, utdanning og forskning – alt det Stortinget ellers bruker mye tid på å si at vi ikke har råd til å satse på.

Vi ønsker å vise at det fins et handlingsrom i økonomien, nemlig ved å bruke mer penger på barnehager, på forskning, på utdanning og på skoler. Og dette fins det handlingsrom for hvis man igjen ønsker en politisk styring av oljeøkonomien. Men det som er det påfallende, er at hele denne store biten av norsk økonomi – som har stor aktivitetspåvirkning på norsk økonomi – skal Stortinget egentlig ikke legge seg opp i. Langt bak i statsbudsjettet står det plutselig en tabell over SDØE, og hvilke utgifter man forventer at SDØE skal ha. Men SDØE er folkets penger. Det er en del av de investeringer Stortinget skal foreta.

Vi ønsker å vri investeringsstrømmen bort fra Nordsjøen og over i det som skal bygge framtidens kunnskapsøkonomi – for det er vel egentlig ingen som tror at vi skal leve av oljen i framtiden. Vi er nødt til å bygge opp en kunnskapsindustri i Norge som gjør at vi får flere ben å stå på. Og dette er et av de viktigste grep det faktisk er mulig å gjøre, og et grep jeg vil tro de fleste i prinsippet er enig i – hadde det ikke vært slik at man hadde laget et kunstig skille mellom hva som er Nordsjøen og hva som er fastlandet.

En annen side av dette med oljen er også viktig i dagens innstilling, nemlig hva vi bruker disse oljeinntekte-

ne på. SV har gjennom et Dokument nr. 8-forslag dokumentert at vi investerer deler av oljeformuen i selskap vi saklig sett aldri ville ha tatt i med ildtang, hadde vi visst at vi gjorde det. Et selskap i Singapore investerer i landminer. Det har vi dokumentert. Og senest i denne uken er det dokumentert at vi er tungt inne i to selskaper som driver med systematisk tvangsarbeid i Burma, selv om norske regjeringer helt siden Jagland har sagt at alle private norske investorer helst skal holde seg unna Burma for at man ikke skal gi støtte til militærdiktaturet. Samtidig kan altså staten uten moralske anføkkelser f.eks. gå inn i Unocal eller i TotalFinaElf, hvor det har blitt dokumentert omfattende brudd på menneskerettigheter og omfattende bruk av tvangsarbeid i det landet som vi ikke ønsker samhandel med. Dette er bare to eksempler av en hel rekke eksempler der oljefondet faktisk brukes helt systematisk til å støtte selskap som undergraver alt det Norge står for i utenrikspolitikken.

Vi har i dag fremmet forslag om at vi må ha etiske retningslinjer for oljefondet. Vi har dessverre ikke kommet helt i mål, for det er enkelte som fremdeles innbiller seg at dette vil bety tapt avkastning på oljeformuen, og ikke minst at det er teknisk umulig – og ingenting kan være mer misvisende. Begge deler er feil. Det er all mulig grunn til å tro at dette over tid vil gi større avkastning, men ikke minst viktig er det at stadig flere store pensjonsfond verden over nå har retningslinjer for å unngå disse problematiske bedriftene. I Norge har KLP begynt, og Storebrand har hatt det lenge. I Sverige fins det mange slike fond, og i USA – kapitalismens høyborg – har nå 13 pst. av alle de store pensjonsfondene ulik form for innretning. Det er også interessant å se at mange av de store norske kapitalforvalterne nå går ut og støtter SV og sier at vi må ha dette for å unngå denne typen etiske konflikter.

Vår utfordring er – dessverre – at vi ikke kommer helt i mål i denne runden. Sentrumspartiene har kommet oss et stykke i møte, men jeg må jo si at det er påfallende å legge merke til at et sosialdemokratisk parti som den norske regjering utgår fra, ikke ønsker å gå inn og si at man selvfølgelig ikke skal investere i landmineproduksjon. Man lager i stedet en finurlig ordning som sier at hvis det fins en våken journalist eller en våken stortingsrepresentant som oppdager at vi er inne i et eller annet vi ikke burde vært inne i, så skal vi ha muligheten til å trekke oss ut. Dette blir feil.

Jeg vil til slutt ta opp de forslagene i innstillingen som SV enten er alene om eller hvor vi er største fraksjon.

Presidenten: Øystein Djupedal har tatt opp de forslag han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Finn Kristian Marthinsen (KrF): Det er ikke vanskelig å si seg enig med representanten Djupedal i at det er vesentlig med investeringer i det som er viktig. Spørsmålet blir bare hva som er viktig. Representanten listet opp en hel del ting som Kristelig Folkeparti uten videre også vil slutte seg til. Men jeg vil gjerne snu litt på spørs-

målet: Hva er det da som gjennom innstillingen framgår som uviktig for SV? Det er tydelig at det dreier seg om politiet.

Ifølge Regjeringen konstaterer man at erfaringene med stipendordningen for politifolk, for å få dem ut i distriktene og for å få stillinger besatt ved lensmannskontorene, er gode, og at stipendordningen er viktig for å få dette til. Partiet til Djupedal sier nei til dette. For øvrig er det også fremlagt tall som viser at det ikke er tilstrekkelige midler til å sikre jobb til det økte antall studenter ved Politihøgskolen når det siste store kullet uteksamineres nå i vår. Her kan man være enig eller uenig i måten å regne på, men alle partiene unntatt SV innser at det er en mangel i bevilgningene. SV sier at det ikke trengs midler til å få disse i arbeid. Betyr dette at det å ha synlig politi og det å ha personer ved lensmannskontorene i distriktene er en uvesentlig oppgave for SV, ja en uviktig sak?

Øystein Djupedal (SV): Jeg vil takke for en god plikk, fordi den gir meg anledning til å si at vi selvfølgelig gjennom revidert har gjort som mange andre partier: Vi prioriterer hva vi mener er viktigst.

Hvis vi skal gå inn på politiet og justispolitikken, er situasjonen den at ingen enkeltetat gjennom de siste år har fått større bevilgningsøkning enn politi- og lensmannsetaten. Hvert eneste år har vi bevilget mer penger fra Stortinget, og det har vært nødvendig. Det at vi nå skal bevilge mer, eller for den saks skyld gi en garanti for at politihøgskolestudenter skal være garantert jobb når de kommer ut, synes jeg er en ganske merkelig måte å tenke på, ikke fordi at det ikke kan være bruk for disse politistudentene innen politi- og lensmannsetaten, men det finnes ingen andre studenter i Norge som har garanti for jobb når man går inn i et studium. Det gjelder alle som ønsker å studere til hva det måtte være, jurist, førskolelærer, økonom, man kan nevne hvilken som helst yrkesgruppe i samfunnet. Alle ungdommer går inn i et studium med en slags uvisshet om hva som ligger på den andre siden. Hvis man skal si at politi- og lensmannsetaten og deres høyskole er så viktig at alle som går der, skal være garantert jobb, så gjerne for meg, men jeg synes ikke nødvendigvis at det er en riktig prioritering. Det er veldig mange som sannsynligvis også kan gå gjennom et studium og ikke være garantert å få bruke den utdanningen, slik man ønsker.

Vi har vært med på en økning av bevilgningene til politi- og lensmannsetaten over år. Det vil vi også gjøre videre hvis det viser seg at det er nødvendig. Men jeg må jo si at hvis vi sammenlikner f.eks. med barnehagesektoren og utdanningssektoren, ønsker vi å bruke pengene der istedenfor innen politi- og lensmannsetaten. Dette er et ærlig og ryddig valg fra SVs side. Vi har sagt barn og unge først. Vi ønsker å flytte investeringer fra oljeøkonomien til kunnskapsindustrien, til det som kan skape ny vekst og framgang i Norge. Det er SVs prioritering. Det betyr at det i denne innstillingen er mange forslag som vi saklig sett har sympati for, og også kunne ha stemt for, men som vi ikke stemmer for, rett og slett fordi SV gjør denne viktige prioriteringen.

Grethe G. Fossum (A): Jeg kan ikke si annet enn at jeg blir litt opprørt når representanten Djupedal fra SV sier at oljefondet helt systematisk brukes til å støtte selskaper som bl.a. bryter menneskerettighetene. Jeg ber om at de påstandene trekkes tilbake fra SV.

En sak som etiske regler for bruk av pengene i Petroleumsfondet har vært debattert mye, og jeg er sikker på at den innsatsen SV har gjort for rett og slett å få en debatt om det, har vært bra. Men vi er alle tjent med at det føres en edruelig debatt om dette.

Det har blitt investert av oljefondet på et økonomisk grunnlag. Det har ikke vært tatt svært mange andre hensyn. Nå er det et skifte i den strategien, og det tror jeg at SV skal være fornøyd med. Det er problemer med å finne fram til etiske, objektive retningslinjer for investering av penger fra oljefondet. Det er vanskelig å finne fram til det, og derfor har flertallet gått inn for å bruke en uttrekksmekanisme. Det er slik at alle i Det norske storting, så vidt jeg kjenner til, er interessert i at det ikke investeres penger i firmaer, selskaper, som produserer miner, og det tror jeg at representanten fra SV burde gjøre klokt i ikke å så tvil om.

Det jeg er litt opptatt av, er at vi følger utviklingen på dette området nøye i framtiden. Vi takker alle for den jobben som SV har gjort med denne saken, men la det være slik at vi ikke sprer unøyaktigheter om hva dette er. Vi er uenige om metodene for hvordan vi skal gjøre det, men alle partiene vil gjøre noe.

Øystein Djupedal (SV): Det er ganske interessant å legge merke til at det som man får til på Wall Street, skal vi ikke få til i Norge. Det er ganske interessant å legge merke til at mange av dem som forvalter statens penger, er de som er mest aktive med hensyn til å si at dette ikke er mulig, mens mange private som forvalter fonds, sier at dette er fullt mulig. Hvorfor gjør de det? Jo, de gjør det selvfølgelig fordi de ser at det over tid er en stor belastning å være inne i den type selskap, som selvfølgelig ikke gir god fortjeneste, og som er etisk problematisk. Det stortingsflertallet nå gjør, er å etablere en uttrekksmekanisme på bakgrunn av at vi har dokumentert at våre penger er investert i et firma i Singapore som produserer landminer.

Hvis det virkelig er slik at en våken journalist, politiker eller et eller annet dokumenterer uttrykkelig at denne bedriften har vi investert penger i, og de produserer dette, kan vi i verste fall trekke oss ut, men isteden kunne vi ha ligget i forkant, vært preventive og sørget for at vi aldri ville vært i nærheten av denne typen bedrifter. Det er det etiske retningslinjer dreier seg om. Det er det KLP, Storbrend og pensjonsfondene i USA holder på med, fordi det både er forretning og etikk samtidig, og dette er klokt.

Det vi gjør når det gjelder oljefondet, er at vi sprer pengene utover en rekke selskaper. Vi har ikke peiling på hvor disse pengene investeres. Vi har klart å dokumentere hvor en del av pengestrømmen går. Nå senest er det dokumentert at det er investert i Unocal og TotalFinaElf i Burma. Disse selskaper har systematisk brutt menneskeret-

(Djupedal)

tighetene i Burma i mange, mange år. Vi har dokumentert det samme når det gjelder Singapore Technologies Engineering, som produserer landminer, som er forbudt etter landminekonvensjonen. Men vi har ikke noen garanti for at det ikke finnes andre produsenter av landminer, eller at det er investert i andre firmaer andre steder i verden og som systematisk bruker tvangsarbeid, systematisk bruker barnarbeid, systematisk bryter ILO-konvensjonen, som de to burmeserne som var i Norge denne uken, har dokumentert for de parlamentariske lederne på Stortinget. Det er dette som er det etiske dilemma. Det betyr at vi systematisk investerer penger i mange selskap som har rein samvittighet, mens mange av dem vet vi ikke har det.

Kristin Krohn Devold (H): Jeg la merke til at representanten Djupedal i sin replikk til Enoksen gav ros til Høyre i motsetning til til sentrumpartiene. Da er det hyggelig å kunne gi ros tilbake. For SV fortjener det, ikke minst når det gjelder forståelse for småbarnsfamiliens hverdag og behovet for en bedre barnehagepolitikk. Jeg er glad for at SV og Høyre i dag står sammen om ekstrabevilgninger til barnehagene på henholdsvis 270 mill. kr og 240 mill. kr – i motsetning til Arbeiderpartiet, som gjerne vil være best på barn, men som i stedet blir best på ord og ikke på handling.

Høyre og SV innser at barnehagene er grunnleggende for barnefamiliens hverdag, og at prisene derfor må ned. Så lenge minst like mange barn går i private som i offentlige barnehager, vil Høyres forslag om statsstøtte til hver barnehageplass gi lavere priser til alle. Nå har statsråden sagt at Arbeiderpartiet i mangel av resultater vurderer å støtte Høyres modell. Mitt spørsmål er derfor: Kan SV i fremtiden tenke seg, fordi SVs forslag om maksimalpris er nedstemt, å vurdere å støtte Høyres modell, slik at barnehageprisene går ned for alle, både i private og offentlige barnehager? Det vil i så fall gi SV muligheten til på enda et område å sikre folks hverdag i handling, der Arbeiderpartiet foreløpig nøyer seg med ord.

Øystein Djupedal (SV): La meg få takke representanten Krohn Devold for en hyggelig replikk. Det er helt riktig at hadde sentrumpartiene vært sammen med oss i denne innstillingen om barnehager, hadde vi klart å redusere barnehagetakstene mer. Den bløffen som Regjeringen har lagt fram for Stortinget, er en omdisponering av penger vi allerede har bevilget til barnehager. Det viste seg dessverre at det ble bygd færre barnehageplasser i fjor, bare 1 900, mens målsetningen var 8 000. Dette driftstilskuddet flyttet altså Regjeringen glatt – og det er klokt selvfølgelig – over til driftstilskudd i sin alminnelighet, og sa at dette er vår store satsing på barnehager. Men dette er penger som Stortinget allerede hadde bevilget til denne sektoren, og jeg synes det er ganske påfallende å legge merke til at man later som at dette er ny satsing.

Hadde sentrum eller Arbeiderpartiet vært sammen med Høyre, Fremskrittspartiet og SV, hadde vi kanskje

fått flertall for dette, og den honnøren skal Høyre absolutt ha, at de har sett hvor viktig denne sektoren er.

Så spør Krohn Devold om vi vil være med på den modellen som Høyre nå har foreslått. Det er riktig at vår primærmodell er denne: Vi ønsker maksimaltak for barnehagetakster. Det betyr at det ikke skal være mulig for en kommune å ha høyere takst. Vi har sagt at vi ønsker å slå svenskene. De har vel, så vidt jeg husker riktig i farten, 1 140 eller 1 240 kr som maksimalpris fra 1. januar neste år. Det er SVs uttrykkelige målsetting at dette rike oljelandet skal bruke noe av sin rikdom på å sørge for billigere barnehageplasser.

Vi ser selvfølgelig det poenget at mange av disse pengene som vi har gitt til kommunene, ikke går til det vi har tenkt. Jeg registrerer nå med stor skuffelse at mange av de kommunene, som nå får disse 240 mill. kr til lavere barnehagepriser, som ligger i budsjettet, allerede nå signaliserer at dette ikke skal gå til lavere takst. Det betyr at det forslaget som Høyre har lansert, er noe som vi alvorlig vil vurdere hvis ikke kommunene tar seg sammen og sørger for at prisene går ned. Hovedutfordringen ligger nå hos kommunene og kommunepolitikere, at de faktisk følger opp disse uttrykkelige vedtak som Stortinget gjør. Hvis de ikke gjør det, må vi se, sammen med andre partier, på hvordan man skal sørge for at dette skal skje, for selvfølgelig skal disse pengene komme foreldrene til gode. Det er en uttrykkelig forutsetning.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Terje Johansen (V): Venstre og sentrum har i revidert nasjonalbudsjett igjen tatt ansvar og sørget for viktige omprioriteringer og forbedringer i Regjeringens forslag, samtidig som balansen i forhold til vedtatt budsjett er beholdt.

Venstre og sentrum har sikret flertall for en rekke forbedringer. Det blir økte bevilgninger til viktige områder for Venstre som forskning og høyere utdanning, styrket politiinnsats, trafikksikkerhet, kultur og velferd. Det sikres bedre kår for det frivillige Norge og for mindre bedrifter enn det arbeiderpartiregjeringen la opp til.

Det er flertall for 100 mill. kr mer til forskning ved universitetene som bl.a. går til flere nye stipendiatstillinger. Fondet for forskning og nyskaping tilføres 2,5 milliarder kr. Det er videre svært gledelig at det er flertall for Hervik-utvalgets forslag om skattefradrag for styrket forskningsinnsats i næringslivet.

Private skoler styrkes med 25 mill. kr. Blant annet sikres driften ved United World College. Politiet får nærmere 30 mill. kr mer, som går til å sikre nye stillinger til politihøgskolestudentene, samt trappe opp innsatsen mot organisert kriminalitet.

Bevilgningene til rassikring økes med 70 mill. kr, som vil bidra til styrket trafikksikkerhet. Opptreningsinstitusjonene får 25 mill. kr og Rikshospitalet 30 mill. kr. I tillegg er det sikret mer midler til ulike prosjekter innen kultur og kulturminnevern.

De 42 000 bedriftene som fra 1. juli kommer inn under momsreformen og som Regjeringen ville skulle beta-

le investeringsavgift i ni måneder fram til hele avgiften fjernes i 2002, slipper nå investeringsavgiften. Dette innebærer en lettelse for disse bedriftene på rundt 100 mill. kr. I tillegg kommer alle kostnadene bedriftene unngår når de slipper å sette seg inn i et komplisert regelverk som uansett skal fjernes bare ni måneder senere. Jeg tør minne om at dette var en av hovedsakene for Venstre i kampen like før jul.

Venstre og sentrumspartiene sikrer videre at de frivillige organisasjonene blir fullt ut kompensert for de økte kostnadene på grunn av momsreformen. Dette innebærer full kompensasjon også for økte utgifter i 2. halvår 2001.

Budsjettbehandlingen er ellers preget av Regjeringens manglende evne til å håndtere momsreformen på en byråkratisk måte. Forskriftene er Regjeringens jobb, og det har vært Finansdepartementets ansvar å legge opp til enkle og fornuftige avgrensinger.

Venstre og sentrumspartiene har hele tiden krevd klare, logiske og fremfor alt romslige avgrensinger. Det til løp til kaos vi nå ser med Finansdepartementets forslag til praktisering av momsreformen, er utelukkende Regjeringens ansvar, ikke Stortingets.

Venstre er fornøyd med at unntakene for moms på reiseliv, idrett og kultur nå er på plass, men Venstre mener at dette skal innebære fritak for alt reiseliv, all idrett og all kulturaktivitet. Venstre forutsetter at Regjeringen sørger for å følge opp dette i utarbeidelsen av forskriftene.

Venstre har hele tiden gått inn for at all medisinsk behandling skal unntas fra moms, enten det er skolemedisin eller alternativ medisin. Finansdepartementet gikk inn for at bare akupunktur og homøopati skulle unntas i tillegg til skolemedisin. Dette er både ulogisk og urettferdig i forhold til alle de andre seriøse behandlerne innenfor alternativ medisin.

Fagdepartementet på området, Sosial- og helsedepartementet, gikk derimot i sin anbefaling inn for at det aller meste av alternativ medisin skulle unntas fra moms. Sosial- og helsedepartementet mente grensen måtte settes slik at oppfølgingen blir enklest mulig. Dette er helt i tråd med Venstre og sentrumsregjeringens forenklingsprosjekt «Et enklere Norge», et prosjekt som under Arbeiderpartiet nå stopper opp. Finansdepartementet har valgt å ignorere rådet fra Sosial- og helsedepartementet.

Etter komiteens behandling har helseområdet fått en noe bedre utforming, som inkluderer flere utøvere innenfor alternativ medisin, slik Aarbakke-utvalget og Sosial- og helsedepartementet har foreslått. Venstre forutsetter at Finansdepartementet nå følger opp Stortingets merknader, slik at de seriøse aktørene innenfor alternativ medisin også unntas fra moms.

Presidenten: Presidenten vil spørre om Terje Johansen hadde forslag han skulle ta opp.

Terje Johansen (V): Ja, jeg tar herved opp Venstres forslag i innstillingen.

Presidenten: Representanten Terje Johansen har tatt opp de forslag han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Torstein Rudihagen (A): Eg registrerer at representanten Terje Johansen gjerne vil ta æra for det han kallar forbetringane som blei gjorde då budsjettet blei behandla, og òg nå i revidert budsjett. Det gjeld i så fall òg dei forbetringane som Arbeidarpartiet og sentrum i fellesskap har funne fram til. Representanten Johansen veit så inderleg vel at her var det mange ting som måtte falle på plass etter budsjettforliket når det gjaldt momsreforma, som vi i fellesskap har funne fram til løysingar på.

Spørsmålet mitt er om representanten Johansen, på same måten som han vil ta æra, òg vil ta ansvaret. Bakgrunnen er at då Arbeidarpartiet la fram budsjettforslaget sitt, var det nokre klare målsetjingar som vi hadde trekt opp, m.a. å styrkje offentleg velferd. I ei tid da vi er heilt avhengige av å gjere det innanfor ansvarlege økonomiske rammer for å unngå kostnadsauke og renteauke og ikkje forverre konkurransesituasjonen for næringslivet, var det ei utfordring, og det gjorde òg at vi da måtte komme med nokre tiltak for å bremse på presset i den private sektoren, m.a. konjunkturavgifta, som nå har falle bort, og så kom jo dette med konjunkturavgift på bygg inn, som etter kort tid òg fall bort. Alle hugsar jo korleis Venstre karakteriserte Arbeidarpartiet sitt forslag då. Det var nærmast som ein katastrofe å rekne for, den satsinga vi hadde på offentleg velferd.

I budsjettforliket var vi òg same om prinsippa for momsreforma. Momsen skulle aukast med 1 pst., det skulle vere halv matmoms, og så skulle vi ha ein generell tenestemoms, med unntak av på nokre område.

Eg registrerer, seinast i Aftenposten frå 8. juni, at Johansen no prøver å distansere seg frå ein del av det som han der var med og tok ansvar for. Han seier:

«Jeg frykter at det vi får til sist, ikke er det vi ble enige om.»

Mi utfordring er: Kva er det i momsreforma som er på tvers av dei prinsippa som ein var samd om?

Terje Johansen (V): Det jeg frykter når det gjelder momsreformen, er at det vi har diskutert med Arbeiderpartiet, blir noe annerledes enn det vi tilsynelatende har vært enige om. Det gjelder f.eks. avgrensningene på kultur, f.eks.: Hva med agent- og impresariovirksomheten, som Venstre absolutt mener bør være unntatt også, og, når det gjelder medisin, alt det som Sosial- og helsedepartementet, viste det seg i ettertid, hadde foreslått skulle være unntatt fra moms? Det er det jeg frykter.

Men la meg bare si når det gjelder å ta æren for ting: Det er én sak Venstre ene og alene tar æren for, og det er fjerning av investeringsavgiften. Det som mange her i Stortinget har snakket om og jobbet for, er det Venstre som har klart i et samarbeid med Arbeiderpartiet, og det samarbeidet bestod i at vi trakk Arbeiderpartiet med. Eselbeina vises fortsatt som spor i golvet rundt omkring, der vi trakk dem med og forlangte at dette skulle være noe som de var med på, før vi overhodet gikk inn og forhandlet. Det var det vi kalte covercharge-en, eller inngangsbilletten, på Plaza. Og den inngangsbilletten kostet

Arbeiderpartiet 18,5 milliarder kr i forhold til det budsjettet de la fram – dette budsjettet som var en trussel mot kvinnearbeidsplasser og distriktsarbeidsplasser ved at man ville legge moms på reiselivet og legge på arbeidsgiveravgiften 1,5 pst. Alt dette fikk vi fjernet, inklusive investeringsavgiften. Og det er vi faktisk stolte av.

Siv Jensen (Frp) (fra salen): President! Det er en åpenbar misforståelse.

Presidenten: Det er ikke mulig å oppklare misforståelser som man ikke engang selv er delaktig i.

Neste taler er Per Kristian Monsen, unnskyld, Per Erik Monsen.

Per Erik Monsen (Frp): Jeg er blitt kalt litt av hvert i dag og får bare akseptere det. Det jeg ikke aksepterer, er det punktet hvor Venstre påtar seg æren for noe som faktisk er et resultat av et Dokument nr. 8-forslag lagt fram av Siv Jensen fra Fremskrittspartiet.

Vi er i slutten av en stortingsperiode, og Venstre har profilert seg på særlig to områder. Det kunne være interessant å høre representanten Johansens synspunkt på resultatet etter fire år hvor Venstre faktisk har hatt en stortingsgruppe og til og med sittet i regjering.

Det første spørsmålet går på forholdene for små og mellomstore bedrifter, som Venstre har ønsket å være talsmann for. Sett fra mitt ståsted har Venstre gjort svært lite positivt for disse, snarere tvert imot, både når det gjelder egne forslag, og når det gjelder å gi støtte til gode forslag fra andre. Er Venstre fornøyd med resultatet etter disse fire siste årene hvor Venstre har hatt, i hvert fall hvis en skal tro meningsmålingene om dagen, en historisk mulighet til å gjøre noe?

Det andre spørsmålet går på miljøavgifter, som også har vært et satsingsområde for Venstre. I Dagsavisen for i dag sier selve miljøguruen i Norge, Bellonas Frederic Hauge, følgende: «CO₂-avgiften er meningsløs og uten virkning», og «miljøavgiftene gir meg en dårlig magesfølelse, fordi de stort sett ikke virker sånn som de er ment». Hva synes Venstre om en slik knusende dom over et av sine hjertebarn?

Terje Johansen (V): Jeg trodde at Fremskrittspartiet med sin relativt store gruppe nå faktisk hadde lært at det er flertall som skal til for å styre Norge. Venstre har faktisk vært med på å skaffe flertall for saker som riktignok også har vært fremmet av Fremskrittspartiet, men som de aldri klarte å få gjennomslag for. Vi har klart å skaffe flertall bl.a. for at investeringsavgiften skal fjernes. Det skjedde etter heftige bataljer, som har vært omtalt i media, men når Fremskrittspartiet har kommet med de samme forslagene, har det bare blitt vifting med flagg fra sidelinjen. Og det er der Fremskrittspartiet står i norsk politikk. De står på sidelinjen og oppnår faktisk ikke noe særlig, mens Venstre med sine seks representanter har vært i regjering, som representanten helt riktig påpeker, og vi har oppnådd mye. For småbedriftene har vi faktisk gjort en svær jobb, ta f.eks. delingsmodellen. I det forli-

ket vi inngikk med Arbeiderpartiet, står det nå eksplisitt fast at delingsmodellen skal fjernes. Det har Venstre faktisk vært med på å skape grunnlag for. Det har vi fått flertall for sammen med Arbeiderpartiet, som jo er en av de heftigste motstanderne av den slags tiltak.

Det er flere elementer i dette samme budsjettforliket som taler til småbedriftenes fordel, og la meg nevne det siste som vi har klart å få til, og da faktisk sammen med Fremskrittspartiet, at Hervik-utvalgets forslag om skattefradrag for forsknings- og utviklingsutgifter for bedriftene, nå skal gjennomføres. Det har vi klart å få et flertall for, og det er vi stolte av. Og vi har tenkt å fortsette med å arbeide for småbedriftene også i neste periode.

Børge Brende (H): Jeg har ikke tenkt å melde meg inn i den diskusjonen som nå pågår mellom Fremskrittspartiet og Venstre. Jeg vil faktisk benytte anledningen til å gi honnør til Venstre fordi man i budsjettforliket fikk gjennomslag for at man den 1. april neste år skal fjerne investeringsavgiften. Men jeg syns også representanten Terje Johansen i sitt innlegg burde lagt litt vekt på at det er et skår i gleden at den først skal fjernes den 1. april neste år, og at man ikke har dekket inn fjerningen. Man har altså fattet et vedtak i Stortinget om at investeringsavgiften skal bort, og det koster 6,5 milliarder kr på helårsbasis, som representanten Johansen var inne på, men den kan jo godt erstattes med andre skatte- og avgiftsøkninger hvis man går i kompaniskap med Arbeiderpartiet. Det er derfor det er viktig å få til et bredt borgerlig alternativ, som faktisk kan gjennomføre fjerningen av investeringsavgiften og gjøre noe med delingsmodellen uten at det kommer skatter og avgifter på andre områder.

Venstres leder har vært inne på – og han sitter jo ringside her i forhold til hr. Johansen – at skatte- og avgiftsomleggingen må være provenynøytral, at vi ikke skal gi skatte- og avgiftslettelse ved bare å endre på systemet. Hvis man skal fjerne investeringsavgiften, 6,5 milliarder kr, og i tillegg gjøre noe med delingsmodellen og gjøre arbeidende kapital fritatt for formuesskatt, blir dette raskt en regning på 12–15 milliarder kr. Er det slik at Venstre nå kan tenke seg å gi dette i form av reelle lettelse, eller er det slik at man skal ta det igjen i andre skatte- og avgiftsøkninger? Og i så fall: Hvilke andre skatte- og avgiftsøkninger er det Venstre har i tankene? Er det f.eks. å øke elavgiften slik at enda mer enn 60 pst. av det en betaler i strømgjeld, nå skal gå rett til staten?

Terje Johansen (V): La meg først få lov til å si når det er snakk om Hervik-utvalget, at det faktisk var Venstre som nedsatte utvalget, og gjorde at det som nå fremkommer, blir en realitet, både ved at vi nedsatte utvalget og ved at vi har sørget for et flertall for forslag fra det.

Det er egentlig mange skår i gleden hos Venstre. Det er jo ikke alt vi har fått til slik som vi egentlig ønsket det, men det er noe som Høyre nå også bør venne seg til, for dersom de skal være med og danne regjering i neste periode, vil de nok fort merke at det å stå på sidelinjen er noe

annet enn å sitte og skulle finne kompromisser som det skal skapes flertall for i Stortinget.

Vi kan berolige Høyre på ett punkt: Vi synes at nok er nok på skatte- og avgiftssiden, og vi kan godt tenke oss å være med på å smøre en skattereform, slik den er protokollert i forliket mellom Arbeiderpartiet og sentrum, med skattelettelser. Hvor langt vi skal gå, gjenstår å se når vi får overblikk over økonomien.

Vi akter ikke å fremme forslag om å øke noen av de skatter og avgifter som vi nå synes er høye nok. Faktisk synes vi i Venstre at de grønne skattene og avgiftene, som ble nevnt her tidligere, har vært delvis et svik mot velgerne og borgerne. Forutsetningen, slik Venstre la til grunn da vi lanserte begrepet om «grønne» skatter og avgifter for snart ti år siden, var at de inntektene som vi tok inn fra dette, skulle gå til nedsettelse av skatt på lønnsinntekter og eventuelt til nedsettelse av arbeidsgiveravgiften. Det har vi ikke klart å få flertall for, og det beklager vi, men vi ser fram til å gjøre noe med det i neste periode.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Statsråd Karl Eirik Schjøtt-Pedersen: Regjeringen la i revidert nasjonalbudsjett opp til å holde fast ved den innretningen av budsjettoplegget for inneværende år som Stortinget vedtok før jul. Jeg er glad for at et bredt flertall i finanskomiteen legger opp til å følge Regjeringens anbefaling. Dermed unngår vi at budsjettpolitikken nå øker presset i norsk økonomi.

Aktiviteten i økonomien er høy, selv om veksten har avtatt de siste to årene. I mai økte konsumprisene med 4,3 pst. fra samme måned i fjor. Korrigert for utviklingen i avgifter og elektrisitets- og bensinpriser har prisveksten imidlertid holdt seg relativt stabil hittil i år, med en 12-månedersvekst på om lag 2¾ pst.

Enkelte forhold trekker i retning av at prisveksten vil avta markert i månedene framover:

- Halveringen av matmomsen fra 1. juli vil bidra til lavere priser på matvarer.
- Avgiftene på bensin og diesel går ned med 40 øre fra 1. juli.
- Det er samtidig grunn til å vente at elektrisitetsprisene utover i andre halvår i år vil øke mindre enn på samme tid i fjor, og dermed bidra til å redusere 12-månedersveksten i konsumprisene.

Samtidig er det stor usikkerhet om utviklingen internasjonalt. Utviklingen i Europa har vært svakere enn lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett, i hovedsak fordi avmatningen i USA har smittet mer over på europeiske økonomier enn ventet.

Merverdiavgiften er en av de fremste kildene til å finansiere vår felles velferd. Norge er i dag det eneste land i den vestlige verden utenom USA som ikke har generell moms på tjenester.

Momsreformen bringer vårt momssystem mer på linje med det våre viktigste handelspartnere har hatt i en årrekke, og den sikrer framtidig finansiering av velferds-

samfunnet. Samtidig betyr reformen en lettelse for folk flest. Det folk flest vil merke 1. juli er at matvareprisene reduseres med rundt 10 pst., og at avgiftene på bensin og diesel går ned med 40 øre.

Stortingets behandling av momsreformen sist høst førte til at det ble vedtatt en rekke unntak. Finansdepartementet har derfor måttet foreta vesentlige avgrensninger av flere unntak. Jeg har ikke funnet det riktig å fastsette de endelige forskrifter og avgiv våre fortolkningsuttalelser før finanskomiteen avgav sin innstilling til revidert budsjett, og Stortinget fattet de endelige lovvedtak sent i går. Finansdepartementet har i dag fastsatt alle gjenstående forskrifter og fortolkningsuttalelser.

Det er bl.a. fastsatt to nye forskrifter som innebærer en klar forenkling og forbedring av regelverket for næringsdrivende. Den første gjelder en ny forskrift om kjøp av tjenester fra utlandet, som forhindrer konkurransevridning mellom tjenester som leveres innenlands, og tjenester som leveres fra utenlandsk tjenesteyter til bruk i Norge. Den andre gjelder en ny forskrift som gir en generell adgang til frivillig registrering for utleiere som leier ut bygg og anlegg til avgiftspliktig virksomhet. Dette innebærer en likestilling mellom å drive avgiftspliktig virksomhet i eide og leide lokaler.

Det er også gjort vedtak om lempinger i plikten til å beregne merverdiavgift ved uttak av tjenester. Det gjelder advokaters deltakelse i advokatvakt hvor tjenestene ytes gratis, og det gjelder uttak fra avgiftspliktig til ikke-avgiftspliktig virksomhet i samme selskap.

Helsetjenester er unntatt fra avgiftsplikten i Norge, i likhet med det som ellers gjelder innen EØS-området. Som i Sverige er fritaket avgrenset mot alternativ medisin. Etter en samlet vurdering vil homøopati og akupunktur også bli omfattet av unntaket. Vi har også lagt til grunn at andre alternative behandlingsformer som utøves av offentlig godkjent eller autorisert helsepersonell, skal unntas i samsvar med finanskomiteens innstilling. Etter gjennomgangen av høringsuttalelsene har vi videre kommet til at alle kosmetiske operasjoner utført av lege, skal unntas. Et slikt unntak praktiseres også i våre naboland.

Finansdepartementet har i dag avgitt en omfattende fortolkningsuttalelse om unntaket for finansielle tjenester. Jeg har lagt stor vekt på at avgrensningen av dette unntaket skal være slik som i våre naboland, og jeg viser spesielt til forliket mellom det danske skatteministeriet og sparebankenes datasentral i Danmark. Vi har også fulgt opp merknaden fra finanskomiteen om at likeartede finansielle tjenester som utøves ved forvaltning av verdipapirfond og investeringsselskaper, blir avgiftsmessig behandlet på samme måte. Vi har her lagt til grunn at også der kjøp og salg besluttes av investeringsselskapet selv, vil et forvaltningsselskaps tjenester være avgiftsfri når vesentlige deler av oppfølgingsarbeidet foregår i forvaltningsselskapet.

Det er også vedtatt omfattende unntak innen reiseliv. Persontransport, overnatting samt formidling av slike tjenester blir som kjent unntatt også etter 1. juli. Persontransport med fly vil fra 1. juli få nullsats i merverdiavgiftssystemet. Det betyr en avgiftslettelse på 300 mill. kr.

Etter gårsdagens lovvedtak om guiding, vil det aller meste av reiselivssektoren være unntatt.

Finansdepartementet har i dag også fastsatt forskriften om halv matmoms på næringsmidler. Næringsmidler i alle ledd omfattes av den reduserte satsen. Som i andre land krever den lavere matmomsen en avgrensning mot serveringstjenester. Vi har valgt å gi en grundig og detaljert forklaring for å avgrense dette best mulig og sikre best mulig forutsigbarhet for de næringsdrivende som berøres.

La meg for øvrig understreke at avgiftsmyndighetene også har en veiledningsfunksjon. Fra starten av vil jeg legge opp til at det i stor grad gis veiledning og forebygging av feil, fremfor rene kontroller.

Jeg har registrert mer eller mindre seriøse forsøk på å latterliggjøre de avgrensningene som må foretas både når det gjelder tjenester og næringsmidler. Vi har som sagt i all hovedsak fulgt de avgrensningene som våre naboland Sverige og Danmark er kommet fram til etter å ha praktisert moms på tjenester i en årrekke, og hvor Sverige også har hatt lavere moms på matvarer i en årrekke.

Norge synes imidlertid å få flere unntak enn nabolandene, f.eks. er det moms på overnatting både i Sverige, Danmark og Finland. Flere unntak gir flere vanskelige avgrensninger. Men vanskelige avgrensninger har det jo også vært tidligere i momssystemet.

Det var i lang tid et eget utvalg bestående av bl.a. stortingsrepresentanter som vurderte om en trykksak var en bok uten moms, eller et blad med full moms. Donald Duck i heftet form hadde full moms, mens Donald Duck i innbundet form var fritatt for moms. Den nye momsreformen fjerner en del slike vanskelige avgrensninger. Det er f.eks. utviklet et skille mellom standardisert og spesialisert programvare for edb. Standardprodukter har vært ansett som en avgiftspliktig vare, mens det spesialiserte har vært en avgiftsfri tjeneste. Men hva da med alle de ulike programvaresammensetninger som finnes i dagens marked, og muligheter for digital overføring over Internett? Alt dette behandles likt etter reformen.

For ikke å snakke om ulike tolkninger. Det er over 30 år siden den gjeldende momsloven ble vedtatt, men fortsatt må vanskelige spørsmål avklares hos skattemyndighetene, i departementet og i domstolene. Vi kan derfor ikke forvente at alle vanskelige avveininger vil være avklart i dag.

Og noen vanskeligheter fortsetter etter Stortingets uttrykte ønske. Hvis et hotell anskaffer en stol og setter den i restauranten, vil det være fradragsberettiget. Dersom den settes i resepsjonen, er det delvis fradragsrett. Og settes den i hotellrommet, er det ikke fradragsrett, for overnatting er fritatt for moms. Dette ønsket som kjent Regjeringen å gjøre noe med.

I forhold til lavere moms på matvarer er det selvfølgelig enklere avgrensninger, både f.eks. for Høyre og SV, som er mot lavere moms på mat, enn for oss som er for at matvareprisen fra 1. juli skal bli redusert med nær 10 pst.

Politikk er også å gjøre riktige beslutninger, selv om det er enklere å stille seg på sidelinjen og rope.

Da lekkasjene fra Storvik-utvalget ble kjent i media, var Per-Kristian Foss den mest positive. I Aftenposten

6. april 1990 uttalte Foss at han ikke avviser prinsippet om moms på tjenester, men at skattebetalerne da må få pengene igjen på andre områder. Enten i form av redusert skatt, eller ved redusert moms på f.eks. matvarer, slik som nå.

Foran valget i 1997 sendte Høyres leder Jan Petersen ut en pressemelding hvor han krevde at de andre partiene skulle fortelle velgerne hva de mente om moms på tjenester, før valget.

«Spørsmålet om moms på tjenester har vært oppe til vurdering i syv år, og svaralternativene begrenser seg i hovedsak til ja eller nei», sa Petersen.

Ved behandlingen av nasjonalbudsjettet høsten 1999 framgikk at Høyre var generelt for moms på tjenester. Og da reformen ble behandlet i Stortinget sist høst, sa Høyres Kjellaug Nakkim i debatten i Odelstinget:

«Høyre støtter denne tilnærmingen. Vi mener at et slikt system fanger opp utviklingen av nye varer og tjenester i samfunnet.»

Og så foreslo Høyre reformen utsatt til etter valget.

Jeg er glad for at et flertall i Stortinget faktisk gjennomfører det de mener er riktig. Jeg er glad for at forbrukerne på denne måten får redusert moms på matvarer. Selv om en har fått enkelte vanskelige grensedragninger, så gir merverdiavgiftsreformen et bredere avgiftsgrunnlag og en modernisering av momssystemet. Jeg er tilfreds med at vi nå har klarlagt forutsetningene for innføring av generell merverdiavgiftsplikt fra 1. juli.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Valgerd Svarstad Haugland (KrF): Det var litt freistande å ha ein replikk som gjekk på momsreforma, men eg er iallfall glad for at finansministeren minte oss på kva ein del folk har sagt før om denne reforma.

Eg vil spørja finansministeren om ein annan ting som eg synest er langt vanskelegare reint etisk sett. Det går på etiske retningslinjer for bruk av Petroleumsfondet. Som finansministeren er kjend med, ligg det eit forslag, forslag nr. 2, i innstillinga til Dokument nr. 8-forslaget frå Øystein Djupedal, der ein uttrykkjer omtrent det same som eit fleirtal her på Stortinget har sagt ja til før, nemlig:

«Stortinget ber Regjeringen ta initiativ internasjonalt for videreutvikling av verktøy for etablering av etiske retningslinjer for menneskerettigheter og miljø, bl.a. gjennom samarbeid med organisasjoner og forum for investorer ...»

Eg skal ikkje gjenta alt som står der. Men poenget er at då Stortinget handsama handlingsplanen for menneskerettar, foreslo sentrumsregjeringa, i tillegg til nokre andre tiltak, ei fornya vurdering av omsynet til menneskerettane i forhold til Petroleumsfondet. Dette skulle gjerast når ein hadde gjort seg praktiske erfaringar med forvaltninga av miljøfondet. I mellomtida skulle Noreg vera pådrivar internasjonalt for å utvikla verkemiddel og verktøy for ivaretaking av slike omsyn. Dette har altså Stortinget slutta seg til. Og dette er det då ei plikt for Regjeringa å følgja opp. Korleis skal Regjeringa følgja det

opp når ein ikkje eingong kan vera med på å vedta forslag nr. 2 i innstillinga, som kjem frå sentrumspartia og SV? Det er mange vanskelege problemstillingar. Vi har landmineproblemstillingar, som finansministeren kjenner godt, vi har Sudan-konflikten, der vi på den eine sida skal prøva å skapa fred, og på den andre sida er vi kanskje indirekte med på å støtta krig, og vi har Burma – som òg er nemnt.

Kristeleg Folkeparti seier ikkje at vi her i Stortinget skal begynna å vedta kva selskap og kva land, men vi bør ha retningslinjer som Finansdepartementet og Regjeringa kan handtera. Og kva gjer Regjeringa for å følgja opp det Stortinget har vedtatt, og som òg Arbeidarpartiet har støtta?

Statsråd Karl Eirik Schjøtt-Pedersen: Jeg finner grunn til å minne om at heller ikke regjeringen Bondevik foreslo for Stortinget etiske retningslinjer som går så langt som det representanten her trekker opp i sitt spørsmål.

Fra arbeiderpartiregjeringens side er vi opptatt av at etiske hensyn også tillegges vekt i forvaltningen av Petroleumsfondet. Det er viktig å understreke at fondet plasseres i land og i selskap Norge har omfattende samhandel med, og at man er underlagt de generelle retningslinjene for utenrikspolitikken slik som det legges for økonomisk samkvem med omverdenen.

Fra Regjeringens side og fra norsk side vil vi aktivt følge med i den internasjonale utviklingen og de erfaringene som høstes ved ulike former for etiske retningslinjer. Vi har også sett enkelte av eksemplene som har vært trukket fram den siste tiden, bl.a. om en mulig produsent av antipersonellandminer i Singapore, som viser at investering i enkelte selskap stiller oss overfor spesielt vanskelige, juridiske, etiske og politiske dilemma. Dersom f.eks. Petroleumsfondet nå er investert i et selskap som produserer antipersonellandminer, kan det ikke utelukkes at staten bryter minekonvensjonen. Dette er også utgangspunktet for at Regjeringen vil ta initiativ til å endre forskriften for forvaltning av Statens petroleumsfond på en slik måte at det er mulig at en i helt spesielle situasjoner kan utelukke enkeltsselskaper gjennom en uttrekningsmekanisme.

Jeg tror det er viktig å si at vektlegging av etiske hensyn i forvaltningen av Petroleumsfondet, slik Regjeringen legger opp til, også vil kunne ha en viss holdningskapende effekt og være et positivt bidrag i den internasjonale dialogen om disse spørsmålene.

Mitt svar er derfor at vi både vil følge opp det som vi har redegjort for i revidert budsjett, og vi vil delta aktivt i den internasjonale dialogen, slik jeg forstår at representanten etterspør.

Per-Kristian Foss (H): Etter å ha hørt finansministeren bruke hele sitt innlegg på å tale om momsreformen, skjønner jeg at det skal bli den store kampsaken for Arbeiderpartiet i valgkampen. Det ser jeg frem til, og kanskje også en del velgere med meg.

Finansministeren var så vennlig å hitsette et sitat fra meg. Det er et meget godt sitat. Og hvis finansministeren fulgte med i mitt innlegg, sa jeg nøyaktig det samme selv.

Det vi er imot, er speilvendingsprinsippet, at alt skal underlegges moms, hvis ikke det eksplisitt er unntatt. Vi utelukker ikke at vi kan ta område for område og underlegge det moms, men det har altså ikke Regjeringen gjort, og vi var ikke tilfreds med det som forelå. Variansen at det foreslås utsatt til etter valget, er et sitat finansministeren ikke finner dekning for noe som helst sted.

Jeg har lyst til å gjøre oppmerksom på at når finansministeren i sine innlegg skal tale om andre partier, bør han holde seg til sannheten. Da er et direkte, korrekt sitat en fordel. Jeg står her med et notat som jeg har fått av en del pressefolk, som påstås å være distribuert fra Finansdepartementet, hvor man gjengir følgende:

«På landsmøtet i vår vedtok partiet» – jeg legger til at det er Høyre – «at det norske skatte- og avgiftsnivået skal reduseres til EU-nivå.»

Det er et ukorrekt sitat. Jeg ber Finansdepartementet om å finne frem sitatet i Høyres program på side 52, hvor det står:

«Høyre vil derfor senke avgiftene ned mot et nordisk og europeisk nivå.»

Det er noe annet – hvis man kan lese det innenat.

Jeg synes i og for seg det er hyggelig at Arbeiderpartiet, Regjeringen og Finansdepartementet nå bruker mye tid på Høyre, men det hadde vært en fordel at debatten foregikk renhårig, slik at man siterte korrekt.

Avslutningsvis har jeg lyst til å spørre hva Regjeringen mener. Det kunne jo være et poeng det også. Selv Arbeiderpartiet skal ha innflytelse i opposisjon etter valget. Mine to spørsmål er som følger: Hva vil Arbeiderpartiet gjøre med skattenivået? Skal det nedover i forhold til EU-nivå, skal det være uendret i forhold til EU-nivå, eller skal det oppover i forhold til EU-nivå?

Statsråd Karl Eirik Schjøtt-Pedersen: Jeg vil gjerne få lov til å rette to åpenbare feil i representanten Foss' replikk.

Det ene er at Foss viser til at Høyre aldri har uttalt seg om speilvendning. Representanten Nakkim uttalte seg ganske detaljert om det i debatten i Odelstinget 30. november i fjor. Der sa representanten følgende:

«Loven tar utgangspunkt i en speilvendning av dagens regelverk, slik at i prinsippet skal alle varer og tjenester være momspliktige så sant det ikke er gitt eksplisitt unntak. Høyre støtter denne tilnærmingen.»

Videre gir representanten Foss uttrykk for at det er feilaktig å vise til at Høyre har gått inn for en lettelse på 40 milliarder kr, og at sitater fra det er tatt ut av løse lufte.

Nå har det jo tidvis vist seg at det kan være noe ulike syn mellom Høyres leder og Høyres parlamentariske nestleder. Jeg må få lov til å vise til to sitater fra Høyres leder, først i Aftenpostens nettavis 6. mai 2001, hvor representanten Petersen sier:

«Den ytterste prislappen er 40 milliarder kroner hvis norske skatter og avgifter skal ned på EU-nivå. Dette må skje over tid.»

Og tilsvarende sies i en rekke A-presse-aviser, bl.a. i Sarpsborg Arbeiderblads nettavis, også 6. mai:

«40 milliarder i skattelette må til skal vi nærme oss EU-nivå.»

Men det er ikke det mest interessante. Det mest interessante er at det var et nytt intervju med representanten Børge Brende i Økonomisk Rapport for få dager siden, hvor representanten Brende forholder seg til skatte- og avgiftsandelen for Fastlands-Norge, ikke Norge inklusiv sokkelen, slik representanten Petersen har gjort. Og her gjør han det klart at denne målsettingen innebærer at skatter og avgifter må reduseres med 78 milliarder kr, eller nesten dobbelt så mye som partilederen har snakket om siden begynnelsen av mai.

Representanten Brende bekrefter den nye målsettingen i et intervju med Dagbladet 15. juni. Der benekter Brende også at partiet noen gang har tallfestet målsettingen, og hevder at tallet 40 milliarder kr kommer fra Arbeiderpartiet. Men han beskriver altså hvilken utvikling det må være.

Det hersker det rene kaos om hva som er Høyres syn på den framtidige skatteutviklingen. Representanten Petersen sier én ting, Foss sier noe annet, og Brende det siste. Det ville være nyttig å få det avklart.

Per-Kristian Foss (H): President! Jeg ber om ordet til å oppklare en misforståelse!

Presidenten: Misforståelser kan oppklares i den grad det har betydning for den videre debatten.

I dette spørsmålet vil presidenten vurdere det slik at det kan ha en nytte for den videre debatten. Foss har ordet til å oppklare en misforståelse.

Jan Petersen derimot, han deltar ikke i dette replikkordskiftet.

Per-Kristian Foss (H): Mitt spørsmål gikk kun på følgende: Kan finansministeren gjengi Høyres program på en korrekt måte? I notatet distribuert av Finansdepartementet som statsråden leste fra, er Høyres program sitert galt. Vil statsråden bekrefte eller avkrefte det?

For øvrig minner jeg om – for debatten – at jeg spurte om hva statsråden selv mente.

Presidenten: At man ikke svarer på spørsmål, er noe som gjentar seg stadig i dette huset, så det kan umulig være en misforståelse.

Statsråd Karl Eirik Schjøtt-Pedersen: Jeg fant grunn til å bruke min tid på å oppklare de misforståelser som representanten Foss har skapt.

Jeg har aldri gitt uttrykk for at jeg har sitert Høyres program. Derimot har jeg sitert Høyres leder, og det er grunn til å tro at Høyres leder gir uttrykk for det som er Høyres politikk.

Men det som er situasjonen i denne sammenhengen, er at Høyres leder gir uttrykk for ett syn, representanten Foss for et annet og representanten Brende for et tredje. Hva mener Høyre?

Presidenten: Da tror presidenten at dette får gjenstå til en senere anledning. Det er ikke mulig å avklare den slags spørsmål i et replikkordskifte hvor representanten Petersen ikke er involvert. Dette får bli gjenstand for nærmere drøftinger senere på dagen.

Siv Jensen (Frp): Jeg har to spørsmål til finansministeren, og begge gjelder for så vidt innlegget han holdt.

Innledningsvis snakket finansministeren om sin bekymring for prisveksten. Det er vel ikke så interessant bare å høre at finansministeren er bekymret for prisveksten, men vel så interessant hvordan han har tenkt å få den ned. Tidligere har finansministeren gitt uttrykk for at økte avgifter i seg selv bidrar til økt prisstigning. Hva er da finansministerens resept for å få prisstigningen ned, hvis det ikke er å redusere avgifter, som enkelte av oss faktisk hevder vil være en god måte å få prisstigningen ned på?

Det neste spørsmålet er knyttet opp mot momsreformen. Det har gjennom lengre tid vært hevdet at det er nødvendig å utvide momskompensasjonen for kommuner og fylkeskommuner til å omfatte alle tjenester, slik at kommunene på fritt og reelt grunnlag kan vurdere hvorvidt de skal kjøpe tjenester utenfra eller produsere dem selv. Arbeiderpartiet har så langt vært svært motvillig mot en slik omlegging av kompensasjonssystemet, samtidig som Arbeiderpartiet signaliserer et sterkt ønske og et sterkt behov for å modernisere offentlig sektor, slik at man altså bruker pengene på en mest mulig effektiv måte. Det betyr jo, hvis det er slik at kommunene ikke skal få full kompensasjonsadgang, at det vil bli dyrere for kommunene å kjøpe visse tjenester utenfra; ergo ender de opp med å måtte produsere dem selv. Er det slik arbeiderpartiregjeringen ønsker å modernisere offentlig sektor? Eller vil Arbeiderpartiet på et eller annet tidspunkt i fremtiden også komme til den erkjennelse at det er behov for en utvidelse av denne kompensasjonsordningen?

Statsråd Karl Eirik Schjøtt-Pedersen: Først til spørsmålet om momskompensasjon. Det er riktig som representanten Jensen sier, at Regjeringen ikke har fremmet forslag om en utvidelse av den. Jeg konstaterer at Stortingets flertall har hatt den samme vurderingen.

Når det gjelder spørsmålet om avgifter og virkningen på prisstigningen, vil en reduksjon i enkelte avgifter isolert sett redusere prisnivået og midlertidig redusere prisveksten. Men en avgiftsændring vil imidlertid ikke påvirke prisveksten korrigeret for avgiften direkte, dvs. den prisveksten som er den sentrale størrelsen, bl.a. ut fra målet for pengepolitikken. En vesentlig nedsettelse av avgiftene, slik representanten Jensen tradisjonelt går inn for, kan derimot ha den motsatte effekten på den såkalt underliggende prisstigningen. En avgiftsreduksjon vil kunne føre til et økt etterspørselspress i økonomien, og i

en situasjon med et høyt aktivitetsnivå og mangel på arbeidskraft kan det bidra til å forsterke den underliggende pris- og kostnadsveksten.

Så reiser representanten Jensen spørsmål om hva som er det sentrale i forhold til å bringe prisveksten nedover. På kort sikt viser jeg til det som jeg sa i mitt innlegg relatert til avgifter, at utviklingen i konsumprisindeksen over året forventes å avvike vesentlig fra det bildet vi har sett i første halvår, ganske enkelt på grunn av at redusert moms på matvarer i andre halvår, reduserte avgifter på bensin og diesel, og forventninger om en lavere veksttakt når det gjelder elektrisitetsprisene, vil gi en lavere prisstigning enn det som vi har sett i første halvår.

Men det vesentligste spørsmålet vil selvsagt være at vi klarer å innrette en budsjettpolitikk som ikke øker presset i norsk økonomi. Det er utgangspunktet for det forslaget Regjeringen har lagt fram for Stortinget i revidert budsjett. Derfor er jeg også svært tilfreds med at Stortinget har sluttet seg til det økonomiske opplegget gjennom behandlingen her i dag.

Odd Roger Enoksen (Sp): Man kan si mangt om finansministeren, men én ting skal han ha, og det er at han møter godt forberedt – med tanke på et tidligere replikkordskifte her i dag.

For få dager siden vedtok Stortinget statlig overtakelse av sykehusene gjennom et forlik mellom Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet. At det opplegget som det ble enighet om, mer minner om en konfiskering av fylkeskommunale eiendommer enn om forhandlinger mellom likeverdige partier, får så være. Det skal jeg la ligge i denne omgang.

Flertallet mener at det meste blir atskillig bedre når staten får hånd om sykehusene. Senterpartiet er mot statlig sykehusovertakelse. Men til tross for det, er også vi innstilt på at vi skal få et best mulig helsevesen også etter at staten har overtatt. Det er derfor bekymringsfullt at vi de siste dagene har fått mange og alarmerende meldinger om en sterk reduksjon i aktiviteten ved flere sykehus rundt omkring i det ganske land – opplysninger som ikke var kjent på det tidspunktet da finanskomiteen gikk i gang med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett, og som heller ikke er omtalt i budsjettet. Flere fylker diskuterer å legge ned sykehus. Få måneder før staten skal overta sykehusene diskuterer man faktisk å legge ned lokalsykehus eller å avvikle tilbud og dermed også si opp personell – fagpersonell som vil være påkrevd å ha også etter at staten har overtatt sykehusene.

Med bakgrunn i at Senterpartiets forslag fra behandlingen av kommuneproposisjonen i går om full kompensasjon for underskudd ble nedstemt, ser Senterpartiet seg faktisk nødt til å støtte Høyres forslag om å bevilge 250 mill. kr mer til regionsykehusene, rett og slett for å unngå at vi nå risikerer at fylkeskommunene ikke fullt ut får dekket det underskuddet som opparbeides i inneværende år, og for å unngå at fylkeskommunene må bygge ned aktiviteten få måneder før statlig overtakelse. Vil finansministeren bidra overfor Arbeiderpartiets gruppe, slik at det blir flertall for det forslaget som Senterpartiet

har fremmet i dag, for at underskuddet skal kunne bli dekket?

Statsråd Karl Eirik Schjøtt-Pedersen: Først: Når det gjelder kommunesektorens økonomi, har Regjeringen og Arbeiderpartiet lagt stor vekt på at vi ønsker å styrke overføringen til kommunesektoren for best mulig å sette kommunesektoren i stand til å utføre de viktige oppgavene som kommunesektoren skal utføre. Det har altså resultert i at det i kommuneøkonomiproposisjonen, som i disse dager har vært til behandling her i Stortinget, er lagt opp til en rimelig sterk vekst i kommunesektorens økonomi også fra 2001 til 2002.

Regjeringen vil selvsagt løpende følge utviklingen i kommunesektorens økonomi, herunder den type problemstillinger som representanten tar opp.

Når det gjelder spørsmålet om statlig overtakelse av sykehusene, viser jeg til den behandling som Stortinget nettopp har foretatt av det, og vurderingen av et rimelig økonomisk oppgjør.

Når representanten spør om jeg finner det rimelig å medvirke til en tilslutning til det forslag som er fremmet fra Senterpartiet, vil jeg vel generelt advare mot forslag av typen blankosjekk med sikte på å møte framtidige utfordringer. Jeg tror at vi generelt vil være tjent med å foreta analyser av situasjonen og eventuelt treffe tiltak dersom det skulle være nødvendig, og ikke gi generelle garantier uten å ha en – skal vi si – detaljert forståelse av hva de innebærer.

Øystein Djupedal (SV): Det var interessant å legge merke til at statsråden brukte hele sitt innlegg på å forklare momsreformen. Jeg må med all respekt si at det er ikke vanskelig å latterliggjøre denne momsreformen. Det er påfallende å legge merke til hvor dårlig utredet en så viktig reform har vært, når man den samme dag som Stortinget oppløses før sommeren, legger fram de siste avgrensninger og sier at det nå er i orden.

Jeg har i grunnen bare ventet på at statsråden skulle komme med en omfattende redegjørelse om «bamsemoms» også. Den kom ikke, men det kommer vel sikkert et eget rundskriv om «bamsemomsen» senere. Men la det ligge. La meg ta det som jeg egentlig valgte å ta opp.

Etter at Stortinget nå i dag har diskutert landmineproduksjonen i Singapore og etiske retningslinjer, har Finansdepartementet akseptert at man skal kunne etablere en uttrekksmekanisme for selskap som åpenbart bryter internasjonale avtaler eller norsk lov. Det er jo et lite skritt på veien til et eller annet som kanskje over tid kan bli etiske retningslinjer. Jeg antar at grunnen til at dette nå foreslås, er at den dokumentasjonen SV har lagt på bordet om denne landmineprodusenten i Singapore som oljefondet har investert penger i, er blitt for pinlig. Men det betyr altså at først i etterkant, etter at ting er dokumentert, skal man ha muligheten til å trekke seg ut. Man skal altså aldri ligge i forkant og si at dette var en bedrift vi åpenbart ikke burde inn i. Dette vil bli et stigende problem, og mange etiske fond i hele verden, pensjonsfond i

USA og også norske fond, ser jo dette og prøver nå å ligge i forkant.

Men la meg være helt konkret til finansministeren. I denne uken har to burmesere vært i Norge etter en invitasjon fra Kirkens Nødhjelp og LO. De dokumenterer omfattende bruk av tvangsarbeid i Burma, et land som den norske regjering ikke ønsker at private investorer skal gå inn i. I to selskap, Unocal og TotalFinaElf har vi investert nesten 1,4 milliarder norske kr. Dokumentasjonen på omfattende og systematiske brudd på menneskerettigheter er overveldende. Vil statsråden ta initiativ til at denne uttrekksmekanismen også skal gjelde disse to selskap, der det er dokumentert omfattende brudd på internasjonale avtaler og norsk lov?

Statsråd Karl Eirik Schjøtt-Pedersen: La meg først si i forhold til spørsmålet om moms og moms på tjenester – og jeg holdt på å si «bamsemums» – at jeg har gitt Stortinget en rimelig bred redegjørelse for de avgrensningene som i dag er foretatt i forhold til forskrifter og forvaltningsuttalelser. Det har jeg gjort fordi jeg har oppfattet at det er interesse i Stortinget for saken og oppfølgingen av den. Derfor har jeg funnet det rimelig å avklare hvordan vi har fulgt opp Stortingets merknader og de intensjoner som her er uttrykt.

Samtidig er det for meg viktig å vise til at jeg har registrert at det er kommet noe kritikk mot at ikke forskriftene er fastsatt tidligere – også i media fra stortingsrepresentanter, senest fra representanten Foss i Nettavisen. Jeg antar at det kunne ha blitt oppfattet upassende av Stortinget dersom forskriften var blitt fastsatt før Stortinget hadde gjort sine lovvedtak, som de vitterlig gjorde i går, og også før innstillingen fra finanskomiteen forelå i en sak hvor departementet visste at finanskomiteen hadde hatt mange høringer som også knyttet seg til forskriftsarbeidet, og som det var rimelig å avvente før vi trakk våre konklusjoner. Derfor en så detaljert redegjørelse, der jeg – etter min vurdering – følger opp de intensjoner som stortingsflertallet har gitt uttrykk for.

Når det gjelder spørsmålet om investeringer i Burma, viste representanten bl.a. til TotalFinaElf. Jeg må få lov til å minne om at TotalFinaElf er en stor operatør på norsk sokkel. Dette illustrerer en problematikk som Regjeringen har beskrevet bl.a. i revidert nasjonalbudsjett, om at ulike deler av norsk politikk nødvendigvis også må henge sammen. Og det naturlige spørsmål i forhold til representantens innfallsvinkel vil jo være: Hvis man mener at det ikke er rimelig å ha en investering av en mindre post i Petroleumsfondet, er det da slik at man mener at det ikke er rimelig at denne operatøren får anledning til å opptre på norsk sokkel? Jeg har ikke registrert at det synspunktet er kommet til uttrykk.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Inger Stolt-Nielsen (TF): Det at ikke Regjeringen har fulgt opp fjorårets vedtak om rammevilkår for norske sjøfolk, som gjentas i blåkopi i dagens innstilling, er ikke

bare ufattelig arrogant, det er direkte uansvarlig. Uten sjøfolk er det ikke mulig å drive skipsfart.

Vi har i dag ca. 18 000 norske sjøfolk. Hvert år de nærmeste årene vil 1 700 av disse gå av med pensjon, og tilveksten ble i vinter beregnet til 450 offiserer, hvorav 350 kommer fra maritim fagskole. Men av et totalt årskull på 371 lærlinggodkjente fagskoleelever står pr. dato 127 uten lærlingplass, fordi det ikke lenger er tilstrekkelig mange fartøyer inne i refusjonsordningen. Det betyr at muligheten til å få 350 offiserer ut av årskullet, er redusert til ca. 200, for noen går aldri videre i utdannelsen. Dette året får vi altså 1 700 i pensjonsavgang og en tilvekst på totalt 300.

Både bøyelastere, fergereederier og kabelleggingsfartøyer har lærlinger om bord. Bøyelasterne har et potensial for 50 lærlinger, i dag har de 16. Kabelfartøyene vil uten refusjonsstøtte ikke ha råd til å fortsette med lærlinger. De forslagene jeg ber om å få støtte til, gjelder ikke rederienes behov, det dreier seg om sjøfolkenes tillit og Norges behov for norsk sjømannskompetanse.

Det er i dag en betydelig avskalling i begge ender av aldersskalaen. Personavgangen kan ikke endres, men de nyutdannede er i ferd med å forlate yrket i et stort antall mens de ennå er unge nok til å få gode avansementsmuligheter i andre yrker. Tendensen er tydelig, om bord er det relativt få høyskoleutdannede offiserer tilbake, og utviklingen akselererer. Velutdannet ungdom vil ikke ta sjansen på å bli stående om bord til de blir kastet i land, og de opplever debatten om rammevilkår som nedverdiggende. De vil respekteres, og de vil ikke oppleve det som deres forgjengere opplevde, og som de blir advart mot av eldre kolleger, at nordmenn som går i land, blir erstattet med utlendinger, og at det norske fagmiljøet om bord forvitrer. Dette er den utviklingen som kommer, og den kommer uhyggelig fort dersom ikke Stortinget tar ansvar. Vi kan miste vår maritime kompetanse på mindre enn ti år. Men lenge før det forsvinner vår mulighet til å opprettholde norsk utdanning. Uten norske sjøfolk om bord til å ta seg av den praktiske opplæringen, nytter det ikke å ha et skoletilbud i land. Systemet bryter sammen av mangel på fagfolk, med de fatale ringvirkninger det har i hele næringsclusteret. Dette skyldes ikke mangelen på interesse for yrket, det skyldes den utarming av miljøet som ble resultatet av Stortingets vedtak i 1998. Den tilliten som ble skapt gjennom en kostbar rekrutteringskampanje basert på en avtale mellom organisasjonene og staten, kan ikke gjenvinnes om den ved dagens vedtak går tapt. Skal vi da begynne å avvertere i England, i Danmark eller i Sverige for å rekruttere til norsk lostjeneste? Og hvor skal vi hente den nødvendige kompetansen til hele det forvaltningsapparat vi som kystnasjon har bruk for?

Hvis vi ikke tar ansvar for å beholde den grunnstamme av norske sjøfolk som utgjør vår kjernekompetanse, tar det ikke lang tid før også norske rederier med hovedkontor i Norge flytter ut. En skal ikke lenger enn til London for å finne et godt maritimt miljø av norsk opprinnelse. Og sjøfartsnasjonen England betaler det det koster å ta vare på sin kompetanse. Det gjør også andre europeis-

ke nasjoner, bare ikke Norge, for vi vasser i penger, så vi har ikke råd!

Dagens vedtak gir avgjørende signaler til alle aktører innen maritim sektor, spesielt til sjøfolk og deres rederier. Nå får de enkelte partier vise hva de står for, og kom ikke her og snakk om den hellige budsjettbalansen, for dette dreier seg om overslagsbevilgninger som kan dekkes inn av årets enorme overskudd. Det parti eller de partier som har regjeringsambisjoner, skylder det norske maritime miljø å gi klart svar på hva de kan forvente seg før valget. De partier som ikke kan gå inn for de fremlagte forslagene, gir samtidig et klart signal om at kostnaden ved å ivareta norsk sjømannskompetanse vil bli brukt som vekslepenger i høstens forhandlinger mellom partiene. La det være krystallklart: Den slags kompromisser ikke Kystpartiet med.

På mange måter er situasjonen i dag atskillig mer dramatisk enn den var da de maritime rammepakkene ble vedtatt i forrige periode, for den tilliten vi nå taper, vil vi ikke kunne bygge opp igjen på de nærmeste 50 årene. Vi blir utradert som maritim nasjon hvis vi ikke tar ansvar for sjømannskompetansen vår.

All makt i denne sal – ja vel, med makt følger ansvar, og jeg oppfordrer Stortinget til å ta ansvar for å gjenopprette den skade som denne næringen ble påført i 1998. Gjenopprett den tilliten som norske sjøfolk venter på!

Jeg tar håpefullt opp mine forslag, og håper at Stortinget tar ansvar.

Presidenten: Inger Stolt-Nielsen har tatt opp de forslagene hun refererte til.

Kjell Magne Bondevik (KrF): Ved avslutningen av behandlingen av budsjettet for 2001 – revideringen av det – vil jeg slå fast at Kristelig Folkeparti har opptrådt ansvarlig i utformingen av den økonomiske politikk for inneværende år. Vi har bidratt for bl.a. på denne måten å søke å unngå nye renteøkninger. Vi har påvirket utformingen av budsjettet, først og fremst ved hovedbehandlingen av det, men også ved revisjonen, men vi har selvsagt ikke fått alt slik vi skulle ønske.

Sentrumspartiernes innvirkning på budsjettbehandlingen i fjor høst førte til tidenes største endring av et regjeringsforslag til budsjett, med en flytting på ca. 20 milliarder kr. Dette var nødvendig, særlig fordi Stoltenberg-regjeringens forslag var bedrifts- og næringslivsfiendtlig, og det var nødvendig for å rette opp andre skjevheter, bl.a. for å få en bedre styrking av helsetjenesten, bedre arbeidsvilkår for frivillige organisasjoner, for kulturlivet, for formål innenfor skole og forskning.

Vi vil nå få en reform av momssystemet fra 1. juli. Egentlig er det bred enighet om prinsippet om at tjenester skal underlegges momssystemet, selv om det av og til ikke høres slik ut. Men det er også en annen viktig reform som inntreer samtidig, og det er halvert moms på matvarer. Det gir oss billigere mat. Og dette hadde ikke kommet uten sentrumspartiernes arbeid og standhaftighet. Arbeiderpartiet var i utgangspunktet mot en halvering av matmomsen. Likevel var tydeligvis landbruksministeren

inne på at han selv skulle fronte en mediekampanje i forbindelse med at vi får en lavere matmoms, før han så igjen trakk seg fra dette.

Dette er siste dag i Stortinget i en fireårsperiode. Jeg synes derfor også det er grunn til å si noe i den forbindelse. Denne stortingsperioden har politisk vært uvanlig interessant, og mye har endret seg underveis. Stortingsperioden startet med at Arbeiderpartiet frivillig gav fra seg regjeringsmakten. Sentrumsalternativet, som bare kort tid tidligere ble kalt dødfødt, tok over. Todelingen i norsk politikk ble brutt. Sentrum viste seg ikke bare villig til å styre, men også styringsdyktig. Vi holdt orden på norsk økonomi, også i økonomisk turbulente tider. Vi var med og satte litt av en ny politisk dagsorden, med vekt på verdispørsmål, på familiepolitikk, på miljøpolitikk, på distriktpolitikk og i bunnen av det hele lå forsvaret av velferdssamfunnet og solidaritet nasjonalt og internasjonalt. Vi startet en opptrapping av ressurser til skolen, særlig innenfor IKT og for en bedring av lærernes arbeidssituasjon. En videre styrking av skolen, en indre så vel som en ytre opprustning av skolen, må være noe av det første en ny regjering tar tak i.

En ny regjering er det et sterkt ønske om i det norske folk. Mange vil ha et skifte. Det vil også Kristelig Folkeparti. Vi har så gode erfaringer med sentrumssamarbeidet at vi også går til valg på det alternativet. Egentlig er sentrum det eneste erklærte alternativet til Arbeiderpartiet. Noen prøver nå igjen å erklære dette alternativet for dødt. Jeg tror kanskje det er klokt å være litt forsiktig. Noen av dem som gjør det, har brent seg på det før.

Arbeiderpartiet hamrer i disse dager løs på høyrekreftene, og i politisk forstand da Høyre og Fremskrittspartiet. Én ting er at de på denne måten – tror jeg – har bidratt til Høyres vekst. Når folk ønsker et skifte, og Arbeiderpartiet peker på Høyre, går selvsagt mange akkurat dit, så det er jo ris til egen bak. Men noe annet er at denne konfrontasjonen også i stor grad gir et misvisende bilde av det som skjer reelt i politikken. I sak etter sak – ikke i småsaker, men i store saker – har Arbeiderpartiet det siste året gått sammen med de såkalte høyrekreftene – Høyre og/eller Fremskrittspartiet. Jeg kunne levere en lang liste i så måte. Jeg skal bare kjapt nevne noen eksempler på det: det statlige eierskapet til sykehusene, store deler av kommuneøkonomiproposisjonen, modellen for studiefinansiering, at Arbeiderpartiet og Høyre gikk imot Kristelig Folkepartis forslag om ny handlingsplan for å få utdannet helsepersonell tilbake i sitt yrke, i spørsmål om politireform, kraftbalanse, petroleumsfrie soner, EUs matsminkedirektiv, gasskraftsaken, skytefeltetsaken, IT Fornebu-saken osv.

Dette viser at vi ikke lenger har en klar todeling i norsk politikk. Vi har flere politiske tyngdepunkt. Og selv om sentrum for tiden tallmessig står relativt svakt – men faktisk samlet sett ikke så veldig mye annerledes enn ved inngangen til valgkampen i 1997, hvis noen tenker tilbake – er vi politisk en farligere motstander for Arbeiderpartiet enn de såkalte høyrekreftene, fordi sentrum har vist at vi kan styre, og vi kan styre støtt, og vi har vist at vi står for en sosialt ansvarlig politikk, som Arbeider-

partiet ikke med noen troverdighet kan skremme med. Da skremmer de heller med høyrepartiene.

Jens Stoltenberg, nå statsminister, den gang parlamentarisk leder, erklærte sentrumsregjeringen som enestående svak. Nå ved avslutningen av denne stortingsperioden ser vi hvordan arbeiderpartiregjeringen har lidd en rekke betydelige politiske nederlag. Hans karakteristikk slår tilbake som en kraftig bumerang. Arbeiderpartiet led et kraftig nederlag ved budsjettbehandlingen: i forbindelse med matmomsen, i forbindelse med boligskatten, i forbindelse med Nasjonal transportplan, i forbindelse med auksjonsprinsippet for oppdrettskonsesjoner, i privatskole spørsmålet, når det gjelder det statlige investeringselskapet, i flere miljøpolitiske saker, i flere kirkepolitiske saker, i flere kulturpolitiske saker – for å nevne noe. Listen kan gjøres lengre og mer konkret, hvis noen ønsker det. Stoltenbergs karakteristikk av sentrumsregjeringen slår tilbake og bør smerte hans eget parti og regjering ved inngangen til sommeren og en forestående valgkamp.

Når det gjelder det forestående valg, er vel det eneste som er sikkert, at utfallet er usikkert. Men jeg tror nokså bestemt at vi kan få et storting til høsten som igjen vil kreve stor vilje til fleksibilitet fra ansvarlige politiske partier for å finne løsninger. Intet klart flertallsalternativ avtegner seg.

Før den tid skal vi ha en valgkamp. Noen sier i dag at den stort sett bare vil dreie seg om skatter og avgifter. Jeg tror de som sier det i juni, kan komme til å ta feil. Det vil åpenbart bli et viktig tema, og det også fordi det er skjevheter i skatte- og avgiftssystemet som bør rettes opp. For eksempel bør vi heve innslagspunktet for toppskatten, vi bør fjerne fordelsbeskatningen på bolig, vi bør få lettelse for lavere og midlere inntekter og ikke minst fjerne investeringsavgiften for næringslivet. Men hvis valgkampen skulle bli et kappløp om å love mest mulig på ulike områder og størst mulige skatte- og avgiftslettelse, gjør vi en alvorlig feil. Vi overskygger bl.a. store utfordringer vi har innenfor helsesektoren, innenfor eldreomsorgen, innenfor skole-, familie- og miljøpolitikken – for å nevne noen sentrale spørsmål. Et kappløp om skatte- og avgiftslettelse mellom de politiske partier blir perpektivløst, og det er grunn til å advare oss alle mot det.

Til slutt: Det Kristelig Folkeparti vil prioritere i den forestående valgkamp, er familiepolitikken ved forsvar for kontantstøtten, forsert barnehageutbygging, økt pappermisjon, en miljøpolitikk med vekt på tiltak for reduserte klimautslipp og større satsing på kollektivtrafikk, og det er en skolepolitikk med vekt på både en indre og ytre opprustning, bedring av skolelokaler og læremidler, og en sterk verdiforbedring og en faglig kvalitetsbedring – og midt oppe i dette ikke å glemme at vi fortsatt har store uløste oppgaver innenfor helsesektoren og eldreomsorgen, hvor vi må følge opp de vedtatte opptrappingsplaner.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Tom Thoresen (A): Det er naturligvis riktig som Bondevik sier, at Høyre, Arbeiderpartiet og også Frem-

skrittspartiet har samarbeidet om ett og annet i denne stortingsperioden. Men å bruke det til å si at det danner et mønster i norsk politikk, blir like treffsikkert som da Aukrust på bakgrunn av objektive fakta regnet ut at hæren på Stiklestad bare var 30 cm høy.

Det budsjettet vi reviderer i dag, er et budsjett som er framstått som et samarbeidsprosjekt mellom Regjeringen og sentrumspartiene. I svært mange av de tunge, økonomiske spørsmålene, f.eks. i skattespørsmål, hører man til stadighet fra mellompartiene synspunkter som likner mer på arbeiderpartisynspunkter enn på høyresidens.

Jeg skjønner at Bondevik er veldig opptatt av å framheve sentrumsalternativet. Men som regjeringsalternativ etter det valget vi får til høsten, later det jo til å bli stadig mindre sannsynlig. Derimot later det også til at Bondevik i hvert fall ikke avviser å inngå i regjeringskonstellasjoner med andre, om sentrumsalternativet ikke skulle holde stikk. Ja, etter enkelte avisoppslag å dømme, handler man til og med forskuddsvis med Stortingets valg av president – hvis man skal tro avisoppslagene. Og da spør jeg: Hvis dette er en opsjon fra Bondeviks side, synes jeg velgerne rimeligvis bør få vite det før valget. Og da bør man også spørre seg om sentrum er villig til å inngå i de skattetiltak og i den økonomiske helhet som høyrepartiene står for.

Kjell Magne Bondevik (KrF): Tom Thoresen sa at ja, Arbeiderpartiet har vel samarbeidet om ett og annet med høyrepartiene. Nei, ikke ett og annet. Jeg nevnte noen eksempler, og jeg kan faktisk nevne flere på store, viktige saker. Det er ikke noe smårusk, men det er store saker. Jeg synes i og for seg det er greit, men det er ikke greit når Arbeiderpartiet forsøker å skape den store avstand til de samme partier. De skremmer med dem som en trussel mot velferdsstaten, og så lener de seg til akkurat de samme partiene i flere saker av betydning for velferdsstaten. Dette henger ikke sammen, og det er det vi må avsløre. Det er ikke det at det er samarbeidet som er noe galt i seg selv; det må en ha i et storting hvor en ikke har klare flertallskonstellasjoner. Men da skal en heller ikke gi inntrykk av noe annet, og det er det jeg anklager Arbeiderpartiet for å gjøre.

Når det gjelder budsjettet, har Kristelig Folkeparti og sentrumspartiene vist ansvar. Men grunnen til at vi kunne ta ansvaret for dette budsjettet, var jo at arbeiderpartiregjeringens forslag ble kraftig omkalfatret. Det har vel aldri noen gang i Stortingets historie vært en så stor endring. Det var kun det som gjorde at vi kunne ta ansvaret for det.

Når det gjelder skatter og avgifter, har vi sagt at vi ønsker en del opprettinger og forbedringer: bort med boligskatten, hev innslagspunktet for toppskatten så det ikke rammer vanlige inntekter, lettelse i bunnen og fjerning av investeringsavgiften. Men vi vil ikke være med i et videre kappløp utover dette om flest mulig skatte- og avgiftslettelse i mange ti-milliarderkronerklassen. Det har vi sagt klart fra om, det ansvaret tar vi – og jeg tror heller ikke det er gjennomførbart.

At sentrumsalternativet blir stadig mindre sannsynlig – jeg tror nok hr. Thoresen skal tenke seg litt om før han

erklærer det dødt; det har andre gjort før. Samlet sett er vi på gallupene egentlig ikke så veldig mye svakere enn vi var i 1997, selv om to partier for øyeblikket sliter tungt.

Vi har ikke forhandlet om president i forhold til andre alternativer, det kan jeg trygt forsikre hr. Thoresen om. Vi har ikke lagt andre planer enn sentrumsalternativet, og drøfter derfor heller ikke premisser for eller utformingen av andre.

Kenneth Svendsen (Frp): Jeg skal love at Fremskrittspartiet ikke skal delta i noe kappløp om skatte- og avgiftsreduksjoner. Vi skal mene akkurat det samme som vi har ment de siste årene. Vi er forutsigbare på det området.

Jeg registrerte også at representanten Bondevik heller vil satse på helse, og her kommer det første sist. I politikk er ord viktige, men de får altså ikke fullt utslag før de omgjøres til handling. Det vet i hvert fall Fremskrittspartiet. Dessverre ser det ut til at Kristelig Folkeparti tror at ord fører til økt pasientbehandling. Selv om ord også er viktig for Fremskrittspartiet, tror vi ikke det hjelper i dette tilfellet.

Fremskrittspartiet foreslår en kraftig økning i bevilgningene for å få behandlet flere av de 280 000 som står i kø og venter på behandling. Fremskrittspartiet omgjør med andre ord ord til handling. Det gjør ikke Kristelig Folkeparti, og det selv om de vet om problemene. Jeg vil sitere fra merknadene til sentrumspartiene i innstillingen i avsnittet om fylkeskommunal helsetjeneste:

«Når det gjelder de andre somatiske sykehusenes merbehov for inneværende år, viser helseministeren til at det ikke er hans ansvar, men påhviler fylkeskommunene alene. Disse medlemmer» – altså sentrum – «vil understreke at det ikke er tilfelle, at helseministeren nettopp i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett burde vært interessert i å sikre driften ved sykehusene fullt ut, ved å øke bevilgningene til fylkeskommunene ...»

Fremskrittspartiet foreslo akkurat det Kristelig Folkeparti sier med ord, men Kristelig Folkeparti omgjør ikke ordene sine til handling. Hvis Kristelig Folkeparti mente det de skrev, ville de ha stemt for Fremskrittspartiets forslag om ekstrabevilgninger som ville ha fjernet køen av syke mennesker – en kø som staten har lovet skal bli fjernet.

I tillegg til dette ønsker Fremskrittspartiet å tilføre fylkeskommunene midler, slik at de kan dekke sine egenandeler ved kjøp av nytt utstyr. Her gjør Kristelig Folkeparti heller ingen ting.

Mitt spørsmål til representanten Bondevik er: Hvorfor vil ikke Kristelig Folkeparti gjøre det de sier når det gjelder økte bevilgninger til pasientene? Og hvorfor ønsker de ikke å være med på å bevilge mer penger til egenandeler ved sykehusene?

Kjell Magne Bondevik (KrF): Det er ikke riktig at ikke Kristelig Folkeparti er med på tiltak og budsjettforslag som betyr økt pasientbehandling. Det skjer faktisk

en økning på det området fra budsjett til budsjett. Riktignok går Fremskrittspartiet noen ganger langt lenger, fordi de har inndekningsforslag som etter vårt skjønn, sosialt og på annen måte, er helt uakseptable, og som vi ikke kan være med på, enten det nå går ut over folk som lever i distriktene, som driver i primærnæringene, eller det går ut over folk ute i den fattige verden. Dette er usosiale nedskjæringstiltak som Kristelig Folkeparti ikke vil være med på. Det er klart det er lett for Fremskrittspartiet, når de ikke er med i et ansvarlig budsjettflertall, å vifte med en rekke isolert sett gode forslag. Men slik kan ikke en ansvarlig budsjettpartner opptre.

Jeg vil også minne representanten Kenneth Svendsen om at det var sentrumsregjeringen og en statsråd fra Kristelig Folkeparti som la fram tre opptrappingsplaner for helsesektoren som gjør at vi skal forbedre situasjonen – øke pasientbehandlingen og kutte køene – på de tre områdene som kanskje er mest forsømte. Det gjelder innenfor psykiatrien, det gjelder innenfor kreftomsorgen, og det gjelder det å skaffe mer og mer moderne utstyr til våre sykehus. Dette er å gå fra ord til handling.

Og når det så gjelder situasjonen i inneværende år, vil Kristelig Folkeparti støtte det forslaget som er lagt fram av representanten Enoksen i dag:

«Stortinget legger til grunn at ingen fylkeskommune skal være tvunget til å redusere aktiviteten ved sine fylkessykehus annet halvår 2001 på grunn av trang økonomi. Eventuelt underskudd som opparbeides i 2001, basert på vanlig aktivitet ved sykehusene, skal dekkes i forbindelse med sykehusoppkjøret mellom staten og fylkeskommunene.»

Dette viser at vi også er villige til handling for å holde våre sykehus skadesløse i forbindelse med aktiviteten i inneværende år og overgangen fra fylkeskommunalt til statlig eierskap. Kristelig Folkeparti står for handling for å bedre situasjonen i helsesektoren.

Dag Terje Andersen (A): Representanten Thoresen stilte spørsmål knyttet til den pågående debatten om hvordan valg av stortingspresident eventuelt kan inngå som et element i mulige framtidige regjeringsskabler. Representanten Bondevik viste da til at han ikke var med på slike diskusjoner nå, og det var vel for så vidt heller ikke det spørsmålet fra Thoresen gjaldt.

På Kristelig Folkepartis landsmøte i 1997 sa daværende statsministerkandidat Bondevik at det var uaktuelt for Kristelig Folkeparti å inngå noe form for samarbeid som kunne bidra til at Fremskrittspartiet fikk innflytelse i norsk politikk. Dette er jeg klar over er fritt gjengitt, men på den andre siden var dette kraftigere uttalt den gangen, så jeg har mye å gå på.

Noe av det som kommer til å stå igjen etter sentrumsregjeringen, er nettopp at Fremskrittspartiet fikk reell innflytelse over norsk politikk gjennom de budsjettforhandlingene som foregikk i to runder. Men på bakgrunn av den klare distansering som representanten Bondevik tidligere har stått for i forhold til Fremskrittspartiet, finner jeg grunn til å spørre om igjen: Kan det tenkes noen situasjon der representanten Bondevik kan bidra til å gjø-

re den fremste representanten for det partiet som han så klart har tatt avstand fra, til Norges nest fremste representant, altså bidra til at denne representanten velges til Stortingets president? Kan det tenkes noen situasjon der Kristelig Folkeparti i framtida vil bidra til det?

Kjell Magne Bondevik (KrF): Jeg skjønner at Arbeiderpartiet nå ønsker å konstituere det neste storting i dag. Det har faktisk undertegnede overhodet ikke tenkt å bidra til. Dette var en teori jeg så lansert i Dagbladet i går, som et ledd i en mulig regjeringskonstellasjon som altså ikke er den Kristelig Folkeparti går til valg på. Vi går til valg med en sentrumsregjering uansett dagsaktuelle galluper. Det alternativet har vi tenkt å slåss for. Og da å begynne å diskutere premisser for et annet alternativ, akter jeg overhodet ikke å begi meg inn på. Vi har ikke lagt slike planer, og ønsker derfor heller ikke å diskutere dem.

Når det gjelder Fremskrittspartiet, sa Dag Terje Andersen at det nok var en fri gjengivelse av noe jeg skulle ha sagt tidligere. Ja, det tror jeg var en meget fri gjengivelse. Det jeg har sagt når det gjelder Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet, er at vi ikke akter å inngå et regjeringssamarbeid eller en fast politisk konstellasjon. Men vi akter å samarbeide med alle partier på Stortinget fra sak til sak. Det har vi gjort med Fremskrittspartiet i noen saker og noen budsjetter, og vi har gjort det med Arbeiderpartiet i andre.

Hr. Dag Terje Andersen samarbeider med Fremskrittspartiet i sak etter sak. Hvis det er å gi Fremskrittspartiet politisk innflytelse, har han vært meget aktiv, også nå på slutten av denne stortingsperioden. Han har gjort det i sykehusreformen, han har gjort det til en viss grad i kommuneøkonomiproposisjonen, han har gjort det i modellen for studiefinansiering, han har gjort det i omorganiseringen av sosial- og helseforvaltningen, han har gjort det i spørsmål om EUs matsminkedirektiver, han har gjort det i spørsmål om petroleumsfrie soner, og han har gjort det, ikke minst, i spørsmål om IT Fornebu, som vi kommer tilbake til i denne debatten, hvor samarbeidet mellom Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet har vært meget uheldig og ført til høyst klanderverdige resultater så langt. Han har gjort det i skytefeltsaken på Østlandet. Dag Terje Andersen har gitt Fremskrittspartiet uhyre stor innflytelse i en rekke store saker. Han bør gå litt mer forsiktig i forhold til andre partier.

Presidenten: Replikkordskiftet er dermed omme.

Hill-Marta Solberg (A): Revideringen av statsbudsjettet for inneværende år er avgrenset til små justeringer av det opplegget som ble vedtatt i fjor høst. Innretningen av budsjettet, som Arbeiderpartiet og sentrumspartiene stod sammen om da budsjettet ble vedtatt, holdes fast. Det betyr at vi fremdeles har et statsbudsjett som har hovedmål om arbeid for alle, rettferdig fordeling, videreutvikling av velferdssamfunnet – det ligger fast. Og vi har et økonomisk opplegg som legger grunnlaget for fortsatt

stabil økonomisk utvikling for landet og trygge arbeidsplasser. Det er ansvarlig politikk.

Hovedprioriteringene i statsbudsjettet ligger fast. Vi får et bedre helsevesen, bl.a. ved at bevilgningene er økt med 2,6 milliarder kr. Sammen med økningen i de frie inntektene til kommunesektoren i årets budsjett er helsesektoren dette året styrket med mer enn 3 milliarder kr. Dette kommer i tillegg til de grep Regjeringen nå får gjennomført for bedre organisering og pasientbehandling – i tråd med de lovvedtak som ble fattet i forrige uke her i salen.

Behovet for bedre organisering og styring blir igjen bekreftet når vi nå får henvendelser om krise i økonomien ved flere regionsykehus. Stortinget vil ikke kunne håndtere dette før vi går fra hverandre. Men vi må legge til grunn at Regjeringen følger denne utviklingen, og, om nødvendig, iverksetter tiltak.

Helsesektoren er og blir spesiell. Knappt noen sektor har så stor betydning for folks hverdag som helsesektoren. Knappt noen offentlige tjenester legger beslag på så store ressurser som våre sykehus. Av et statsbudsjett på om lag 500 milliarder kr går om lag 40 milliarder kr til sykehussektoren.

De feil og mangler som kommer til syne gjennom pasientkøer, gjennom sterkt varierende tilbud rundt om i landet og manglende ansvar, må tas alvorlig. Jeg tror at av alle viktige reformer som Stortinget denne våren har vedtatt, vil nettopp helsereformen være den viktigste – ikke for staten som eier, men for pasientene.

I inneværende år vil det bli gitt tilsagn for bygging av 5 800 nye sykehjemsplasser og omsorgsboliger. Alt tyder på at vi vil nå eldreplanens mål om 12 000 nye årsverk og 24 400 nye eller utbedrede sykehjemsplasser og omsorgsboliger innen utgangen av dette året.

Så har Stortinget etter forslag fra Regjeringen tidligere i år vedtatt å utvide planens ramme med ytterligere 5 000 enheter. Her må vi også kunne legge til grunn at Regjeringen følger utviklingen nøye med hensyn til fordeling av tilsagn mellom inneværende år og neste år, slik at planlagte utbygginger kan gjennomføres på en rasjonell måte. I går gjorde også Stortinget vedtak som støtter en slik fleksibilitet i sluttfasen av denne viktige eldresatsingen.

Arbeiderpartiet legger opp til en historisk satsing på barnehagene. Vi skal ha flere barnehageplasser, og foreldrebetalingen skal reduseres betydelig. I 2001 bygges 6 000 nye barnehageplasser. Redusert foreldrebetaling kan bare skje ved at staten tar et større ansvar for kostnadene. Derfor vil Stortinget i dag – etter forslag fra Regjeringen – bevilge 240 mill. kr til redusert foreldrebetaling fra annet halvår i år. Til neste år økes dette til 1 milliard kr i tråd med det kommuneopplegget som ble vedtatt her i Stortinget i går. Da reduseres kostnaden for foreldrene med om lag 4 000 kr pr. år. Det vil ha stor betydning for mange barnefamilier.

Dette er likevel bare begynnelsen. I løpet av kommende stortingsperiode skal barnehagesektoren tilføres totalt om lag 5 milliarder kr. Behovet for barnehageplasser skal dekkes, og foreldrebetalingen skal halveres – ned til

20 pst. av kostnadene. Dette vil være et betydelig løft for barnefamiliene, og vil uten tvil bli tidenes barnehagesatsing.

Vi står ved slutten av en stortingsperiode og foran et stortingsvalg. Meningsmålingene har over lang tid vist at den politiske situasjonen har endret seg. Partiene til høyre i politikken har hatt klar framgang. Valget til høsten vil på denne bakgrunn bli et regjeringsvalg. Alternativet til arbeiderpartiregjeringen vil være en regjering der Høyre er størst. Like klart synes det å være at de må ha støtte fra Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet for å nå fram med sine regjeringsambisjoner. Hvordan Kristelig Folkeparti skal være med og betale for Høyres skattelettelser, er derimot mildt sagt uklart.

Også etter å ha hørt representanten Bondeviks formaning om ikke å avskrive sentrumsalternativet vil jeg likevel mene at sentrumsalternativet nå står fram som svært lite realistisk. At sentrumspartiene ikke tror på sitt eget alternativ, blir jo bekreftet ved at Kristelig Folkeparti og Venstre nå har en klar åpning for regjerings samarbeid med Høyre. Det trengs jo ikke mange ytterligere kommentarer når vi ser at den tredje samarbeidspartnern i sentrum, Senterpartiet, sterkt beklager at de andre to sentrumspartiene nettopp har gitt uttrykk for slike åpninger. Nå er vi jo flere som sliter med velgeroppslutningen, men skal vi dømme etter dagens meningsmålinger, har også velgerne etter hvert mistet troen på sentrumsalternativet.

I går behandlet Stortinget kommuneproposisjonen, med tilhørende økonomiske rammer for kommunesektoren i 2002. Kristelig Folkeparti la åpenbart vekt på å holde en ansvarlig økonomisk linje – sannsynligvis med mulig regjeringsmakt i sikte – med bare mindre påplussinger i forhold til Regjeringens opplegg. Senterpartiet har derimot åpenbart gitt opp alle forsøk på å framstå som et ansvarlig regjeringsparti, med forslag om påplussinger i de frie inntektene på 4 milliarder kr og gjeldslette overfor kommunesektoren på 12 milliarder kr. Jeg sa det i går, og jeg sier det i dag: Slikt er utslørt overbudspolitik!

Det er forståelig nok godt å være Høyre-leder for tiden. Men som padler har jeg lært meg at i kraftig medvind er risikoen for avdrift stor. Hvis dagens oppslag om Høyres skatteløfter skulle ha snev av virkelighet over seg – ja, da tror jeg at Høyre allerede har vært utsatt for betydelig avdrift. Kan virkelig ikke Høyre i løpet av denne debatten avklare om skatteletten de tilbyr, er 40 milliarder? Eller er den kanskje det dobbelte?

I dag sår Høyres Børge Brende betydelig tvil om hvorvidt Jan Petersens anslag på 40 milliarder kr er Høyres eget, eller et han har fått fra Arbeiderpartiet. Jeg har egentlig alltid trodd at Høyre kunne regne, men nå er jeg i tvil.

Men enten skatteletten er på 40 milliarder kr eller nærmere det dobbelte, må velgerne før valget få seg forelagt konsekvensene av en slik politikk. Høyre bør fortelle velgerne hvilke fellesgoder som skal skjæres ned og bort. Vi vet at Høyre vil kutte i lønnen for dem som blir syke. Vi vet at Høyre kutter i distriktsmidlene til næringslivet

og i overføringene til landbruket. Vi vet at Høyre tar milliarder fra bistanden til noen av de fattigste landene i verden. Men løfter av den dimensjon som vi nå snakker om, vil kreve mer – ja mye, mye mer.

Skillelinjene i politikken er blitt klarere. Valget står mellom satsing på våre fellesgoder som skole, helsetjenester og barnehager på den ene siden, og Høyres skatteløfter, som først og fremst kommer dem med de høyeste inntektene og formuene til gode, på den andre siden. Det vil være et klart utgangspunkt foran stortingsvalget til høsten.

Så den 10. september vil det være et valg mellom fortsatt arbeiderpartiregjering eller en høyredominert regjering med støtte fra Fremskrittspartiet.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Einar Steensnæs (KrF): I dag våknet vi til ganske oppsiktsvekkende meningsmålinger. Jeg tror det er fornuftig å understreke at dette er meningsmålinger, og altså ikke et endelig valgresultat. Jeg er ganske sikker på at de partier som kom dårlig ut av disse meningsmålingene, vil gjøre alt de kan – det inkluderer også sentrumspartiene – for å rette på dette. Og fra sentrumspartienes side skal vi virkelig sette alle kluter til for å klare dette.

Men hvilken strategi har Arbeiderpartiet? For Arbeiderpartiet må jo dagens måling framstå som en sjokkmåling. 22,8 pst. er en klar indikasjon på at mange av Arbeiderpartiets velgere har mistet troen på partiet. Hva kan grunnen til dette være? Det er nok ikke én enkelt forklaring, tror jeg for min del da. Men jeg vil lufte noen mulige forklaringer: Mangel på lydhørhet for de bekymringer og de protester som skjer ute i distriktet, kort og godt mangel på en troverdig distriktpolitikk, ikke minst i Nord-Norge. En uklarhet, jeg vil si grensende til rot, når det gjelder gjennomføringen av momsreformen, som har irritert folk. Og ikke minst oppfølgingen av den avtale som sentrumspartiene inngikk med Arbeiderpartiet, som er rettet opp i innstillingen, men som burde ha vært rettet opp allerede da proposisjonen ble presentert for Stortinget. En trang til å overregulere folks liv og hverdag gjennom detaljerte bestemmelser i det politiske systemet i stedet for å respektere folks valg og prioriteringer selv. Og så har Arbeiderpartiet tatt på seg å forenkle og videreføre sentrumsregjeringens prosjekt «Et enklere Norge», men det går i feil retning ifølge NHO og ifølge det man kan se av angstbitersk holdning i forhold til å gi statlige selskaper ny eierstruktur og nødvendig handlefrihet.

Jeg skal ikke gi Arbeiderpartiet råd, men jeg vil gjerne spørre Arbeiderpartiets parlamentariske leder om hun kjenner seg igjen i noen av disse beskrivelser, som kan forklare Arbeiderpartiets problemer på gallupen.

Hill-Marta Solberg (A): Med de dramatiske svingninger vi har sett i opinionsutviklingen for mange partier i løpet av det siste året, har det ikke manglet på gode forsøk på å forklare hva som skjer i den politiske opinionen. Det er jo for så vidt også tillatt for representanten Steensnæs å melde seg på i den øvelsen. Og jeg synes ikke

at valgforsker Steensnæs – hvis det var den rollen han forsøkte ikle seg – brakte noe særlig nytt og spennende på banen i dag. For når det gjelder å forklare utviklingen i opinionen, har nok de fleste forklaringer allerede vært gitt. Men likevel, når det gjelder forklaringen som representanten Steensnæs prøver seg på, at det er Arbeiderpartiets svake distriktspolitikk som skal være årsaken til at vi har sviktende oppslutning blant velgerne, må kanskje representanten Steensnæs heller ta en titt på hvordan utviklingen er for andre partier på gallupen i tillegg til Arbeiderpartiet. For hvis det var slik at det var forklaringen, er det i hvert fall for mitt vedkommende et mysterium at distriktets velgere går til Høyre og Fremskrittspartiet, og at Senterpartiet, som stadig påberoper seg å være distriktenes talsmann og talskvinne, stuper på målingen. Så den forklaringen er etter all sannsynlighet altfor enkel.

Jeg må si at det egentlig er en utrolig forestilling når representanten Steensnæs går på denne talerstolen og ralerer over gjennomføringen av momsreformen, en reform som sentrumspartiene sammen med Arbeiderpartiet vedtok før jul, en reform som ble mer komplisert nettopp på grunn av de forhold som sentrumspartiene prioriterte, og som ikke minst ble mer komplisert fordi sentrumspartiernes representanter i Stortinget til enhver tid hadde nye ønsker på sin liste om hvordan denne reformen egentlig skulle bli.

Børge Brende (H): Møtet i dag startet med at Dag Terje Andersen fra Arbeiderpartiet hevdet at vi i Norge har vi et lavt skatte- og avgiftsnivå, for så i neste åndedrag å hevde at skal vi bevege oss ned mot EUs nivå, så vil det koste mange milliarder. Poenget er at i Norge har vi et høyt skatte- og avgiftsnivå. Arbeiderpartiet vil beholde det høye skatte- og avgiftsnivået. Høyre vil redusere det. Det er faktisk en forutsetning for at vi fortsatt skal ha vekst i samfunnet.

Representanten Solberg var veldig opptatt av regneferdigheter. Da spisset jeg faktisk ørene. Representanten Solberg var nemlig på Redaksjon 21 i forrige uke og hevdet at Høyres skattelettelser vil gi en person med inntekt på 300 000 kr 700 kr i skattelette. I innstillingen til statsbudsjettet for inneværende år har vi fått beregnet disse tallene fra Statistisk sentralbyrå. Det viser seg at vedkommende ville få en skattelette på 1 950 kr med Høyres opplegg for 2001. Hvis man har et gjennomsnittlig strøm- og bensinforbruk og har en bil, ville man i tillegg spare 1 200 kr, til sammen 3 160 kr.

Mitt spørsmål til representanten Solberg blir: Hvordan har Arbeiderpartiet kommet frem til tallet på 700 kr? Presidenten sa jo etter replikkordskiftet til finansministeren at det er frivillig om man vil svare på spørsmålet, men jeg gjentar faktisk spørsmålet: Hvordan har Arbeiderpartiet kommet frem til dette?

Det har også vært slik at Arbeiderpartiet har vanskeligheter med å vedstå seg de store skatte- og avgiftsøkningene som folk flest nå merker, på strømregningen, boligskatten og årsavgiften på bil. Og den siste utgaven av dette stod finansministeren for i søndagens utgave av Dagbladet. Der sa han:

«Jeg reagerer på at Høyre kommer med en åpenbar bløff. Partiet gir inntrykk av at regjeringen har økt skatter og avgifter. Det har vi ikke.»

Mitt andre spørsmål – som jeg også håper å få besvart: Er det slik at skattene og avgiftene er økt i år, eller er de ikke økt?

Hill-Marta Solberg (A): Det er vel å fare litt stygt fram med sannheten å si at Arbeiderpartiets talspersoner i denne salen har påstått at vi har et lavt skattenivå. Men det vi har hevdet, og som det også er betydelig grunnlag for å hevde, er at vi har et skattenivå som er på linje med våre nordiske naboer. Representanten Foss har brukt vesentlig tid på denne talerstolen i dag på å utdype det og understreke at ja, vi har et skattenivå på linje med Danmark, Finland har et litt lavere skattenivå, og vi har et lavere skattenivå enn Sverige.

Men når vi i Arbeiderpartiet forsvarer vår posisjon, for å si det slik, i forhold til våre nordiske naboer, er det fordi vi også vil forsvare det velferdsnivået vi har, som også er på linje med resten av Norden, og som faktisk også er blant de beste i verden.

Hvis det er slik at Høyre ønsker seg et velferdsnivå tilsvarende gjennomsnittsnivået i Europa, deler vi faktisk ikke det ønsket. Vi vil slåss for det velferdsnivået vi har. Jeg er faktisk i tvil om Høyre vil det.

Så tilbake til regnestykkene. Ja, det var et interessant regnestykke Brende ønsket nærmere svar på, og jeg skal forklare:

Det er faktisk slik at hvis en ser på lønnsintervallet 150 000–300 000 kr, som er en helt vanlig måte å regne på, er skatteletten med Høyres forslag 700 kr – det er gjennomsnittstallet. Hvis man gjør som representanten Foss og sier eksplisitt at man tjener eksakt 300 000 kr, er det 1 900 kr. Men for å tilfredsstille Høyres krav om presisjon skal jeg i alle mine fremtidige innlegg og debatter ta utgangspunkt i de som tjener 275 000 kr, for da er Høyres skatteløfte bare 420 kr. Og da er det slik at det ikke engang er én dags sykefravær som tar fra dem skatteløftet, med bare en halv dag er hele skatteløftet borte!

John I. Alvheim (Frp): De private opptreningsinstitusjonene utgjør ca. 50 pst. av den rehabilitering som i Norge i dag gis til kreftpasienter, ortopediske pasienter og til pasienter med hjerte-/karsykdom osv. De gir faglig like god behandling som de offentlige rehabiliteringsinstitusjonene, hvis det ikke er spesialinstitusjoner. Og det som burde være mer interessant i denne type debatt, er at opptreningsinstitusjonene gir denne rehabiliteringen for ca. halvparten av det det koster ved en offentlig institusjon.

Den økonomiske situasjonen for de fleste av disse rehabiliteringsinstitusjonene er i dag slik at flere sannsynligvis må legge ned driften når dette driftsåret er ute. Det gjelder bl.a. noen av de store og kanskje de faglig beste, nemlig Modum Bad og Nord-Norges Kurbad i Tromsø. I Tromsø vil dette bli en katastrofe for rehabiliteringspasientene allerede fra neste år, hvis ikke noe skjer. De 25 mill. kr som er lagt inn av flertallet i revidert, er fak-

tisk bare en symbolsk bevilgning. Det man burde ha lagt inn, var minimum 100 mill. kr, slik Fremskrittspartiet har gjort, og slik det er tilstrekkelig og godt dokumentert at behovet er.

Nå er det slik at de private opptreningsinstitusjonene aldri noen gang har vært Arbeiderpartiets hjertebarn, og mitt spørsmål til representanten Hill-Marta Solberg er følgende: Vil Arbeiderpartiet i fremtiden endre på denne innstillingen i forhold til de private opptreningsinstitusjonene? Og vil Arbeiderpartiet ved høstens behandling av statsbudsjettet sørge for at disse institusjonene kan opprettholde driften også neste år?

Hill-Marta Solberg (A): Jeg vet ikke riktig hvor representanten Alvheim har det fra at Arbeiderpartiet har et dårlig forhold til private opptreningsinstitusjoner. De aller fleste av de vi har, er private, og svært mange av dem eksisterer i dag nettopp fordi de har fått støtte og oppfølging fra Arbeiderpartiet, både i regjeringsposisjon og i Stortinget.

Så er representanten Alvheim som erfaren sosialpolitiker også vel kjent med at det har vært mange kompliserte forhold rundt refusjonssatser og ulike holdninger knyttet nettopp til disse institusjonene, og at det gjennom behandling også i Stortinget har vært gjort mange forsøk på å skape et klarere og enklere system for det, uten at man egentlig har kommet fram til noen endelig, god løsning.

Jeg skal gi representanten Alvheim rett i at det fortsatt ligger en politisk utfordring i å komme videre på dette området – det har han helt rett i.

Så har Arbeiderpartiet, som også Alvheim viste til, i årets revisjon av statsbudsjettet lagt inn 25 mill. kr for å unngå at vi skal få økte egenandeler, og for å gi disse institusjonene en videre mulighet framover.

Når det gjelder deres overlevelsesmulighet, stoler jeg på det vår helseminister har uttalt. Han har besøkt flere av disse institusjonene. Han har også gitt uttrykk for at det ikke er noen fare for deres eksistens, og da tar jeg også høyde for at det kommer til uttrykk når vi skal legge de økonomiske rammer for et nytt år.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Jan Petersen (H): Etter å ha lyttet til Arbeiderpartiets talere i denne debatten, slår det meg ganske tydelig at nå har folket fortjent at Stortinget tar ferie!

Arbeiderpartiet har forsøkt seg på to argumentasjonslinjer om Høyres skattepolitikk. Punkt A: Det betyr ikke mer enn 420 kr for store inntektsgrupper. Punkt B: Høyres skattelettelse er så uansvarlige og umulige å gjennomføre at det vil sette velferdssamfunnet i fare. Jeg går ut fra at selv Hill-Marta Solberg vil forstå at disse to argumentasjonslinjene ikke lar seg gjennomføre samtidig, og jeg vil anbefale at Arbeiderpartiet velger argumentasjonslinje.

Nå må jeg innrømme at jeg var av dem som eksploerte under finansministerens forsøk på utlegninger av hva Høyre mener. Men jeg må jo også innrømme at jeg

greier ikke å vedlikeholde en eksplosjon over lengre tid, og har følgelig kommet til at det der var for så vidt ikke så mye å ta på vei for. – Jeg skal gi en begrunnelse for det senere.

Finansministerens instrument er jo stortromme, og jeg må si at de spørsmål han nå behandler, krever noe mer finmotorikk enn det han åpenbart er i stand til å stille opp med. Poenget er rett og slett at Per-Kristian Foss stilte ham to spørsmål. Det ene var om departementet, når de briefer pressen, ville være så vennlig å sitere Høyre korrekt. Det har de ikke gjort. Høyres vedtak er følgende:

«Derfor mener Høyre at det totale skatte- og avgiftsnivået må reduseres ned mot nivået i EU-landene.»

Det er sitatet. Det er for øvrig det jeg har talt om og forklart til pressen. Jeg har gitt noen indikasjoner på hva det kan bety i tall. Det er selvsagt avhengig av hvilket tidspunkt vi snakker om. Dette er et dynamisk område. Men det forteller hvilken vei vi ønsker å gå, og hva vi ønsker å strekke oss mot. Jeg har sagt både ting om gjennomføringstidspunkt og andre ting som finansministeren sikkert har merket seg. Det er derfor et ganske merkverdig forsøk på fortolkning man foretar, og jeg vil anbefale at han holder seg til det vi rent faktisk har vedtatt, og som jeg har snakket om.

Det som imidlertid er viktigere, er om finansministeren vil være så vennlig å forholde seg til poenget i Per-Kristian Foss' replikk, nemlig: Hva er den norske regjeringens politikk? Hvordan ser den på forholdet til det nivået som utvikler seg i EU? Det er stadig vekk Sverige som er Arbeiderpartiets store eksempel. Men poenget er at Sverige har foretatt en vurdering av hva de ønsker å gjøre, og de går stikk motsatt vei av Norge. De har akseptert at det er ikke mulig å være et skattepolitisk annerledesland. Det er en problemstilling som Arbeiderpartiet og finansministeren ikke er i stand til å forholde seg til. Jeg vil anbefale finansministeren at han begynner med å konsentrere seg om den type ting. Da vil han for øvrig ramle over en del ganske eiendommelige ting, f.eks. at en av de tingene som er skoleeksempel på hva som er Høyres kalde samfunn, nemlig vår sykelønnsreform, den har altså svenske sosialdemokrater gjennomført i dobbelt dose. Og når det svenske sosialdemokratiet gjennomfører det, ja da er det et varmt tiltak. Men når Høyre gjør det halve i Norge, da er det kaldt. Det betyr bare at Arbeiderpartiet har viklet seg inn i et resonnement de ikke er i stand til å komme seg ut av.

Det som er realiteten, og det Arbeiderpartiet kommuniserer, er følgende: De har rett og slett ikke tenkt å gjøre noe særlig med skattnivået. Og det er det folk har oppfattet. Mange sier at Arbeiderpartiets problem i dag er at de kommuniserer ikke med folk, folk forstår ikke hva de mener. Jo, hele poenget er at folk forstår hva Arbeiderpartiet mener. Arbeiderpartiet er tydelige. Arbeiderpartiet er et høyskatteparti og der er ikke folk enig. Det er det som er Arbeiderpartiets problem.

Så brukes en eiendommelig blanding av tall, skremser, trusler, vilje til å misforstå og for så vidt relevant nok, de motkreftene som er ute i det norske samfunn.

(Petersen)

Men folk ser forskjell. De partier som ønsker å gjøre noe med skattenivået, vil tross motkreftene arbeide for å få det ned fordi Norge i en globalisert verden ikke kan være et skattepolitisk annerledesland. Og så er det altså Arbeiderpartiet som er mer opptatt av å splitte hår enn å få tak i realitetene i hva det dreier seg om. – Det er forskjellen. Det har folk forstått, og det er det som er Arbeiderpartiets problem i dagens samfunn.

Det er helt eiendommelig at Arbeiderpartiet ikke tør å gå skikkelig inn i denne debatten. Det er liksom noe ludvigsisk over Arbeiderpartiets tilnærming til skattepolitikken: Skattelettelse? Å nei – det er fali' det!

Det er altså ikke fantasi til å finne ut hvordan man kan gjøre ting annerledes i Norge. De underliggende, vanskelige tingene har ikke Arbeiderpartiet tort å gripe fatt i, og det er bakgrunnen for at dette landet nå trenger en ny kurs for å utløse de mulighetene som ligger i dette samfunnet.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Hill-Marta Solberg (A): Jeg har all forståelse for at representanten Jan Petersen ikke ønsker å diskutere alle sider ved Høyres skatteløfter. Men det kan jeg forsikre at han skal få lov til å gjøre i ukene og månedene framover. Jeg skal i hvert fall være en bidragsyter i så måte.

For hvis bildet var så enkelt som representanten Petersen forsøker å framstille det, da ble det også litt for ensidig. Faktum er at skatteløftene fra Høyre er grunnleggende usolidariske. For det er en uomtvistelig sannhet og det er et sitat fra Høyres skattetablell, som Per-Kristian Foss i dag har oppfordret meg til å bruke – at hvis du tjener 275 000 kr, så får du 420 kr i skattelette av Høyre.

Og hvorfor er det så grunnleggende usosialt? Jo, fordi jeg også stoler på det Jan Petersen sier når han sier at vi skal bruke hele 40 milliarder kr til skattelette! Og da sier det seg selv at det er helt andre enn folk med inntekter under 300 000 som skal nyte disse godene. For faktum er at det er de som har de høye inntektene, som også stikker av gårde med store skattelettelse med Høyres opplegg. Derfor er det grunnleggende usolidarisk, og derfor er det riktig både å snakke om det store volumet som Høyre tilbyr i skattelette, og den kjensgjerning at folk med små inntekter nesten ikke får noen ting.

Og som jeg sa i sted: Tjener du 275 000, får du 420 kr i skattelette. Og da holder det med en halv sykedag, så har du tapt skattegodet fra Høyre – en halv sykedag etter Høyres opplegg for sykelønn. Så dette er grunnleggende usolidarisk.

Det kunne vært interessant i hvert fall å få brakt klarhet i følgende i denne debatten: Er det slik at Jan Petersen vedkjenner seg sine uttalelser i pressen om at skatteløftet til Høyre beløper seg til opp imot 40 milliarder kr? Eller er det slik som Børge Brende sier i dagens aviser, at dette er tall som er kommet fra Arbeiderpartiet?

Jan Petersen (H): Dette blir jo verre og verre. Jeg oppfattet innledningen til Hill-Marta Solberg faktisk slik

at hun koblet denne skattetablellen sammen med de 40 milliardene, og så regnet hun ut at alle andre vanlige lønsmottakere da ville få en differanse på mellom 40 milliarder kr og disse angivelige 420 kr ganger antall skattytere. Med all mulig respekt, men det håper jeg Hill-Marta Solberg ikke mente. Hvis hun mente det, er jo dette blitt aldeles tøvete – jeg finner ikke noe bedre uttrykk, president! Jeg skal gjerne diskutere det med Hill-Marta Solberg, men kanskje på et annet tidspunkt og under andre omstendigheter, for dette vet hun selv ikke henger på greip.

Hvis man imidlertid forlater disse 40 milliardene og holder seg til dagens skattelette, altså for årets budsjett, som andrer seg til andre beløp, som hun vet, har hun så vidt jeg skjønner, glemt en del elementer, f.eks. hele avgiftselementet, som betyr svært mye for folk med lave inntekter. Det er jo der Arbeiderpartiet nå bommer så sørgelig, fordi man vet at når Arbeiderpartiet fører denne høyavgiftspolitikken, rammer det en masse mennesker med ganske svak skatteevne. Det er det Arbeiderpartiet ser bort fra, og det er det de ikke har skjønt.

Når det gjelder å vedstå seg situatene, er jeg ikke sikker på hva hun er ute etter, men jeg vil bare nevne at jeg har uttalt meg til så mange aviser som vil høre på, om den setningen som jeg har nevnt, som jeg siterer igjen:

«Derfor mener Høyre at det totale norske skatte- og avgiftsnivået må reduseres ned mot nivået i EU-landene.»

Det er det vedtaket Høyre har, og det er det jeg har talt over. Jeg har også gitt en indikasjon på hva slags tall dette skal kunne dreie seg om. Det har jeg snakket om hele tiden, hverken mer eller mindre enn dette. Jeg vil tro at Arbeiderpartiet bør se seg tjent med at vi holder en debatt på et reelt grunnlag, som altså er Høyres program slik som det er vedtatt, og som Finansdepartementet gjerne kan få et eksemplar av hvis de måtte trenge det.

Presidenten: Presidenten går ut fra at han ikke behøver minne Jan Petersen om at ordet «tøvete» ikke er et parlamentarisk uttrykk, men gjør det av hensyn til alle andre.

Jan Petersen (H): Hadde presidenten hatt et bedre forslag, ville jeg ha akseptert det.

Ola T. Lånke (KrF): Jeg har lyst til å sende en gratulasjon til Jan Petersen i anledning de gode galluptallene. Slikt gir jo gjerne litt god selvfølelse og er godt å ta med seg.

Det har vært mye snakk om forskjellene mellom partiene i dag. Jeg har først lyst til å understreke at Høyre og Kristelig Folkeparti har mange fellesverdier, som ikke minst kommer til uttrykk i den komiteen som jeg jobber i – familie-, kultur- og administrasjonskomiteen. Vi stod sammen om kontantstøtten, som vi vet har betydd veldig mye for svært mange småbarnsfamilier i Norge.

Men det har dreid seg veldig mye om skatt, skatt og atter skatt, og skattelette. Jeg skal ikke begi meg inn på å utfordre Petersen på hvilke tall som er de korrekte for

hva som er Høyres målsetting når det gjelder skattelette – om det er 20, 40 eller 78 milliarder kr. Det er uansett svimlende tall, som jeg tror folk flest egentlig har lite forhold til når det kommer til stykket.

Det som er mitt poeng, og som jeg har lyst til å utfordre Petersen på, er hva som egentlig skjuler seg bak å være opptatt av verdier. Jeg tror veldig mange har problemer med å forstå hvordan Høyres skattelettepolitikk kan la seg forene med sterk satsing på f. eks. skole i tiden som kommer, i tillegg til betydelige kutt i overføringen til landbruk, som vi vet vil ramme distriktene, betydelige kutt i sykelønn – mange milliarder kr – kutt i bistanden til fattige land, inntil 2,5 milliarder kr. Vi vet at Høyre er opptatt av gjeld og handel. Det er vel og bra, men bistand er nødvendig for å redde mennesker fra fattigdom. Og vi vet at 1,4 millioner mennesker i verden har bare en dollar å leve for.

Mitt spørsmål til representanten Jan Petersen er av ideologisk karakter. Jeg har lyst til å utfordre ham på følgende: Hvilke verdier mener han Høyres politikk er uttrykk for? Hva betyr de ikke-materielle verdiene i forhold til det som dreier seg om skattelette?

Jan Petersen (H): Jeg vil først si meg enig i at Høyre og Kristelig Folkeparti har mange felles verdier, det er mye vi kan stå sammen om. Jeg har også lyst til å legge til at vi tidligere har vist i praksis at vi kan finne frem til gode løsninger i fellesskap. Det er ingen som er i tvil om hva min plan A dreier seg om. Jeg ville gjerne at det var et samarbeid som skulle se dagens lys igjen, men jeg forstår at det kommer ikke til å bevege seg på denne siden av valget, og det har vi selvfølgelig akseptert som en del av virkeligheten. Vi sier til folk at jo bedre valg Høyre gjør, jo lettere får man gjennomført de standpunktene Høyre står for.

Også på det skattepolitiske området er det en del viktige felles spørsmål som vi kan stå sammen om. Jeg har med stor glede lagt merke til at Kjell Magne Bondevik har talt til fordel for å heve innslagspunktet for toppskatten. Jeg vet at Kristelig Folkeparti sammen med oss ønsker å sette en strek over boligskatten, så her er det mange gode begynnelse.

Men så får jeg litt problemer med hva Lånke mener med «de ikke-materielle verdiene», for det er da ikke spesielt immaterielt at staten plutselig skal overta veldig mye av folks inntekter. Det er jo like mye harde penger som alle andre. Det er bare spørsmål om hvem som skal disponere dem. Det er ikke slik at det er en mindre materiell innfallsvinkel enn det å si at man skal ha skattelettelser. Poenget er rett og slett om man stoler på at folk disponerer inntektene sine på en fornuftig måte, og det gjør vi. Det er et ideologisk spørsmål.

Men det er mer enn ideologi her, bl.a. et spørsmål om det er mulig for Norge å være et skattepolitisk annerledesland. Bør ikke vi gjøre oss de samme refleksjoner som Sverige? Det er et av de viktige motiver bak det vi har gjort.

Våre årlige budsjetter viser at vi får budsjettene til å gå i hop. Det viser at det er ansvarlige måter å gjøre det

på. Jeg vil ikke på noen måte overfortolke de meningsmålingene som vi nå ser, men man kan vel si at skremmelene hittil ikke har slått spesielt godt an ute i folket heller.

Siv Jensen (Frp): Siden Høyre og Fremskrittspartiet er svært enige om behovet for å redusere skatter og avgifter, synes i hvert fall jeg at det ville være en interessant øvelse å få kartlagt i hvilken takt og i hvilket tempo Høyre har tenkt å gjennomføre sine skatte- og avgiftsløfter.

Jeg har fire år bak meg i dette hus. Den 8. september 1997 uttalte Høyres finanspolitiske talsmann, Per-Kristian Foss:

«Frp melder seg inn blant overbudspartiene.»

Han uttalte videre at vi var «en trussel mot norsk økonomi».

På et senere tidspunkt, da Fremskrittspartiet la frem sitt alternative statsbudsjett for 1998, der vi foreslo 27 milliarder kr i skatte- og avgiftslettelser, tilhørte vår politikk en annen planet, ifølge den samme talsmannen.

Jeg gleder meg over – og er førstemann til å gjøre det – at Høyre har begynt å bli litt tøffere i skatte- og avgiftspolitikken, iallfall når de snakker. Men vi har alle sett at Høyre opererer med et tall på ca. 40 milliarder kr. Da kunne det være interessant å vite om disse 40 milliardene skal gjennomføres på ett år, to år, fem år, ti år, 20 år. Har man en ti års horisont på å gi 40 milliarder kr i lettelse, trenger man altså ikke gi mer enn 4 milliarder kr pr. år i lettelse. Det får selvfølgelig som konsekvens at folk omtrent ikke kommer til å merke det på lommeboka, og da vil det selvfølgelig kanskje være vanskeligere å forsvare. Den forklaringen kan jeg godt tenke meg å få fra Høyre.

Dernest er det også veldig interessant å få vite hvordan Høyre har tenkt å dekke dette inn. Er det slik at Høyre skal dekke inn hver eneste skatte- og avgiftskrone krone for krone, som de alltid har sagt? Eller er det slik som Per-Kristian Foss tidvis har sagt i den senere tid, at man også er åpen for å dekke inn noen av skatte- og avgiftsreduksjonene ved å bruke oljepenger?

K i r s t i K o l l e G r ø n d a h l hadde her gjenn tatt presidentplassen.

Jan Petersen (H): Denne replikken synes jeg var et overbevisende argument for at det kunne være en fordel å ha mer enn ett årsbudsjett å arbeide med. Men det er jo slik at det er i årsbudsjettene vi arbeider.

Jeg må vise til den nære historie, hvor vi har greid å gjøre ganske betydelige endringer på skattesiden innenfor et saldert og oppgjort budsjett, hvor det ikke bare har vært plass til skattelettelser, men det har også vært plass til enkelte utgiftsøkninger på områder vi mener er viktige, som f.eks. skole, forsvar og veibygging. Og det siste årets tall var jo i størrelsesorden 20 milliarder kr i forhold til det forslaget som forliket gikk ut på. Så det viser at vi kan.

Når det gjelder målsettingen, må jeg gjenta det jeg har sagt i flere runder i dag, nemlig at vi ikke har gitt noe tidspunkt for denne målsettingen. Men vi mener at det er

viktig å ha en målsetting og en forståelse av dynamikken, og ikke minst bruke denne målsettingen også til å forstå hvor det brenner mest. Og jeg vil gjenta: Vi må altså ikke tro at dette landet kan være et skattepolitisk annerledesland, at vi kan forsøke å ha et skattenivå her helt uten tanke på hvordan verden der ute ser ut. Der spørsmålet tror jeg sikkert vi er enige om. Men jeg har gjort det helt klart at det ikke er slik at vi kan love å gjennomføre det i løpet av fireårsperioden, men vi skal gjøre det vi kan for å nå målsettingene.

Det vil være tre kilder for å oppfylle skatteløftene:

Det ene er det jeg har snakket om, nemlig omdisponering på årets budsjett, der vi altså har greid ganske svære beløp.

Det andre er den økonomiske veksten som jevnlig er på statsbudsjettet. Det ville være helt urimelig om den i sin helhet skal gå til offentlig forbruk. Og dette forsterkes jo av at vi tar i bruk avkastning fra oljefondet.

Det tredje dreier seg om modernisering av offentlig virksomhet. Det er nødvendig å frigjøre midler som også bør kunne gå til skattelettelser. I den sammenheng er det viktig å ha regjeringsdeltakelse, for da sitter vi på litt av kommandoposisjonene.

Presidenten: Replikordskiftet er over.

Statsminister Jens Stoltenberg: Jeg er glad for at behandlingen av revidert nasjonalbudsjett er blitt det det bør være, nemlig en revisjon av det budsjettet vi allerede har vedtatt. Revidert er ikke et nytt budsjett, men det er en melding om gjennomføringen av det budsjettet vi vedtok før jul. Derfor er det normalt bare nødvendig med mindre justeringer og endringer. Det la Regjeringen opp til, og det har vi også fått flertall for.

Budsjettet innebærer i all hovedsak en videreføring av det budsjettet det ble flertall for her i Stortinget før jul, med enkelte mindre justeringer og endringer. Det tar jeg som et uttrykk for at det oppe i all diskusjonen, alle forberedelser til valgkamp, fortsatt er mulig å mønstre et flertall for en ansvarlig politikk her i Stortinget, og at det faktisk i år i mindre grad enn ved tidligere behandlinger av revidert nasjonalbudsjett, kanskje spesielt sammenlignet med valgåret 1997, har vært mulig å få til flertall for en ansvarlig politikk og videreføring av det budsjettet som ble vedtatt i fjor høst. Det innebærer også at det er flertall for å videreføre en økonomisk politikk som har de samme kjennetegnene og bygger på de samme verdiene som det det ble flertall for da selve budsjettet ble vedtatt, nemlig at vi på en ansvarlig, skrittvis måte skal forbedre, bygge ut, et av verdens beste velferdssamfunn.

Det skal vi gjøre, for selv om Norge er et godt land å bo i for de aller fleste, så er det fortsatt mangler, fortsatt svakheter ved det norske velferdssamfunnet. Fortsatt er det slik at for mange faller utenom, for mange får ikke ta del i den velstandsutviklingen de aller fleste opplever. Da er det viktig å gjøre noe med manglene, da er det viktig å gjøre noe for å sørge for at alle blir med, og derfor har vi et budsjett der vi skrittvis gjør noe med de utfordringene.

Vi har et budsjett som innebærer et bedre helsevesen, et budsjett der vi finansierer en viktig helsereform, nemlig en fast lege til alle nordmenn. 95 pst. fikk den legen de ønsket seg. Det er et svært høyt tall og viser at reformen har kommet godt i gang. Vi har et budsjett som innebærer at vi behandler flere pasienter ved norske sykehus enn noen gang før. Ventetidene blir kortere, ventelistene går ned, og behandlingsskapasiteten øker.

Vi har et budsjett som innebærer at vi får flere og billigere barnehager. De siste årene har vi opplevd at det har vært en kraftig nedgang i utbyggingen av nye barnehageplasser, samtidig har det vært en kraftig oppgang i betalingen for barnehageplasser. Vi ønsker å gjøre noe med begge deler: en oppgang i utbyggingen og en nedgang i prisene. Det er flertall i Stortinget for å øke tilskuddet pr. barnehageplass, slik at det er grunnlag for å se noe lavere priser allerede i år. Det er det første skrittet, men det er første gang på svært mange år at vi nå får en økning i tilskuddet pr. barnehageplass, slik at vi kan snu den utviklingen som har vært, med stadig dyrere barnehageplasser.

Så har vi et budsjett som tar viktige skritt for en bedre skole – ikke alle skrittene på en gang, men noen viktige skritt. Vi har et budsjett som finansierer et lønnsloft for lærerne. Lærerne får økt lønn, elevene får mer undervisning og billigere skolebøker – mange steder vil vi begynne å innføre gratis skolebøker – og det vil bli mer PC- og IT-utstyr i skolen. Vi har et budsjett som også innebærer at vi tar et tak for dem som har det aller vanskeligst, med innsats i forhold til boligpolitikk og arbeidsmarkedstiltak for dem som faller utenfor det ordinære arbeidsmarkedet.

Vi ønsker å bygge ut det norske velferdssamfunnet skritt for skritt og gjøre et godt velferdssamfunn enda bedre for å rette opp skjevheter og mangler. Da handler det om vilje til å skaffe penger og til å bruke mer penger på de områdene hvor vi ser at det er mangler, men det handler ikke minst også om å bruke pengene bedre. Og det vi ser ved slutten av denne stortingssesjonen, er at det knapt noen gang tidligere er vedtatt større og viktigere reformer som har ett formål, nemlig at vi skal bruke det offentliges penger bedre, slik at vi får mer helse, mer utdanning, mer politi og mer velferd for hver krone vi bruker over de offentlige budsjettene. Det å bygge ut det norske velferdssamfunnet handler om å bruke mer penger på viktige områder, men det handler ikke minst om å få mer velferd igjen for de pengene vi bruker. Og det gjør vi ved sykehusreformen, en reform som gir sykehusene økt ansvar og dermed også bedre forvaltning av pengene. Vi samler eierskapet hos én eier. Det er en stor reform som omfatter hundre tusen ansatte og mange hundre tusen pasienter hvert eneste år.

Avtalen med lærerne betyr også en fornyelse av offentlig sektor. Lærerne får økt lønn – elevene får til gjengjeld mer undervisning. Reformen av høyere utdanning, som ble vedtatt for noen dager siden, innebærer den største fornyelsen av norsk høyere utdanning på svært mange år. Elevene får mer undervisning – til gjengjeld skal de gjennomføre studiene raskere, lære mer på kortere tid. Studiefinansieringen skal bedres nettopp med det formål,

slik at helhetsstudenten kan gjenreises, og vi får bedre utnyttelse av de pengene vi bruker på høyere utdanning. De siste årene har antall vitenskapelig ansatte ved norske høyere utdanningsinstitusjoner økt med 40 pst., antall studenter har økt med 10 pst. Det er et bilde på at vi kanskje ikke har hatt den utvikling innenfor høyere utdanning som vi burde hatt når det gjelder god bruk av ressurser. Det er vi nå i gang med å gjøre noe med.

Så til Forsvaret. 5 000 sparte årsverk og 2 milliarder kr i innsparte midler vil gi et sterkere forsvar og bedre bruk av pengene. Politiet: nesten 500 flere politifolk i gatene, mindre byråkrati og mer politi. Forenkling i kommunal sektor, som også innebærer innsparinger der.

Men så kommer en stor misforståelse. Den misforståelsen begikk etter min vurdering representanten Petersen, på vegne av Høyre, i sitt forrige innlegg. Man skaper nemlig et inntrykk av at fornyelse av offentlig sektor – med de store reformene som vil gjøre at vi får mindre byråkrati, mindre administrasjon, færre på kontor, flere som yter tjenester, færre politifolk på kontorene, flere i gatene, mer behandling pr. lege og en mer effektiv offentlig sektor – gir grunnlag for å frigjøre penger til skattelettelser. Det er helt feil. Poenget er at de milliardene vi nå sparer i Forsvaret – 5 000 færre ansatte, 2 milliarder kr spart hvert eneste år – er penger som vi skal bruke til å styrke Forsvaret. Og aller minst Høyre er i nærheten av å ha ekstra penger til skattelette i forbindelse med forsvarsreformen. Tvert imot, de bør jo øke skattene for å finansiere sine løfter om stadig nye milliarder til Forsvaret.

Tilsvarende for politiet: Vi sparer inn mye penger på politiet, men det gir ikke frie midler til skattelette – det er penger vi trenger til å styrke politiet. Høyere utdanning det samme: Vi reformerer høyere utdanning, får den mer effektiv, får mer penger igjen for de midlene vi investerer. Men det blir ikke frie midler til skattelette – det blir mer penger til bedre høyere utdanning. Slik er det selvfølgelig i skolen, og slik er det også på alle de andre områdene.

Det illustrerer at Høyres idé om at man kan få titalls milliarder kroner i skattelette finansiert gjennom fornyelse av offentlig sektor, er grunnleggende feil, for på alle de områder hvor vi nå er i gang med å fornye offentlig sektor, er den fornyelsen ikke et tiltak for å spare penger slik at vi kan dele ut milliarder av kroner ved lavere skatt først og fremst til dem som tjener mest, men det er et tiltak for å få et bedre forsvar, bedre politi, bedre høyere utdanning, bedre helsevesen – stort sett et bedre velferdssamfunn her i landet vårt.

Det illustrerer noe av Høyres problem, nemlig at de nå – kanskje bare overgått av Fremskrittspartiet – lover mer enn de kan holde. Det er ikke seriøst av et regjeringsparti å operere med skattelettelser i størrelsesordenen 40–80 milliarder kr, for det er det vi snakker om, etter at Høyres skattepolitiske talsmann har snakket om at vi skal ned på EU-nivå når vi ikke tar hensyn til oljen, og samtidig gir inntrykk av at det er mulig å skaffe mer penger til veier, forskning, skole, helse, politi og mange andre gode formål. Problemet for Høyre er at de nå lover så mye at

de skaper forvirring om hva de faktisk lover. Problemet er at de har skapt et inntrykk av at de skal fjerne formuesskatt, boligskatt, lette på avskrivningsregler for næringslivet, fjerne toppskatt, øke minstepdragene og mange andre skatter og avgifter. Og i hver skattedebatt skaper de et inntrykk av at det er noe de skal gjøre ganske raskt. Når vi summerer dette for dem, sier de at her må vi tenke oss om, dette kan ta tid – og det er over svært mange år.

Vi mener det er et rimelig krav at Høyre, som nå lover mer enn noe annet parti, bør forsøke å tallfeste hva som skal gjøres i kommende stortingsperiode. Det kravet bør vi som sitter i denne salen, få innfridd, fordi vi bør få vite hva Høyre står for i skattepolitikken – ikke minst velgerne bør få vite hva de faktisk står for. Arbeiderpartiet står for en skrittvis utvikling av det norske velferdssamfunnet. Det har vi gjort i mange år, og det skal vi fortsette med.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Kjell Magne Bondevik (KrF): Statsministeren sa at vi får en ansvarlig behandling av revidert nasjonalbudsjett, det blir den justering en revisjon skal være. Det er jeg enig i, og det har faktisk Kristelig Folkeparti og sentrum sterkt medvirket til. Når vi har tatt ansvaret for inneværende års budsjett i det hele tatt, er det fordi vi fikk til en historisk kraftig endring av Regjeringens forslag, på ca. 20 milliarder kr.

Ellers har året etter regjeringsskiftet også vært preget av at Regjeringen har måttet gå på en rekke nederlag i til dels store saker. Stoltenberg innledet sin regjeringssperiode med å si at den forrige regjering var «enestående svak». Jeg tror de 2 ½ år vi styrte, sammenlignet nå med det vel ene året Stoltenberg har styrt, viser at sentrumsregjeringen faktisk står seg ganske godt. Hans karakteristikk slår tilbake som en bumerang, og det kunne vært interessant å få en ærlig, realistisk karakteristikk av det hans egen regjering har vært igjennom.

Statsministeren er – positivt nok – sterkt opptatt av barnehageutbygging, ønsker en oppgang i byggingen, en nedgang i priser. Det er et syn vi deler. Kristelig Folkeparti vil ha en reell valgfrihet. Derfor må vi i tillegg til dette også ha en kontantstøtte.

For å sikre flere barnehageplasser nå og for å sikre lavere priser har Kristelig Folkeparti kommet til at hele støtten til barnehager bør gå direkte til barnehagen, bl.a. for å unngå at godkjente private barnehager ikke får kommunestøtte, slik tilfellet er for mange i dag, og dermed blir svært dyre. Barne- og familieministeren har uttalt seg åpent og etterlatt inntrykk av en positiv vurdering av en slik omlegging. Det foreligger et konkret forslag i dag. Vil statsministeren anbefale Arbeiderpartiet å stemme for det for å få fart i barnehageutbyggingen for å redusere prisene? Og vil statsministeren også være med på at vi må unngå at fylkeskommunale sykehus i den omleggingsfasen de nå er inne i, blir tvunget til å redusere aktiviteten i inneværende år? Kan vi få Arbeiderpartiets støtte til det forslaget som foreligger fra representanten Enoksen om at det ikke skal skje?

Statsminister Jens Stoltenberg: Jeg vil gjerne benytte anledningen til å takke Kristelig Folkeparti for en ansvarlig tilnærming til revidert nasjonalbudsjett. Tidligere anså jeg Høyre som et mer ansvarlig parti i den økonomiske politikken enn Kristelig Folkeparti. Nå mener jeg de er i ferd med å bytte plass. Høyre er i ferd med å bli et uansvarlig parti på borgerlig side, mens Kristelig Folkeparti i hvert fall i vår har vist en større grad av ansvar enn det vi har opplevd tidligere, og det er jeg glad for.

Når det gjelder barnehager, er utgangspunktet følgende: De årene vi hadde sentrumsregjering, var det en kraftig nedgang i utbyggingen av nye barnehageplasser i Norge. Vi hadde den laveste utbyggingstakten på svært mange år. I tillegg økte prisene, og spesielt økte de for de aller minste barna, fordi man innførte ordningen med kontantstøtte, som innebærer at hvis man velger barnehageplass, mister man kontantstøtten og må i tillegg betale for barnehageplassen.

Vi prøver nå å få fortgang igjen i barnehageutbyggingen. Da er det viktig å diskutere ulike modeller for hvordan den finansieres. Men uansett hvilken modell man går inn for, enten den modellen som Stortinget samlet seg om for ett år siden, nemlig en deling mellom kommuner og stat, eller andre modeller, har de det til felles at modellene krever penger. Hovedproblemet med barnehagesatsingen de siste årene er at det har vært for lite penger lagt inn i satsingen, og resultatet har blitt en kraftig nedgang i utbyggingen og en kraftig økning i prisene.

Det er faktisk slik at under sentrumsregjeringen gikk tilskuddet pr. barnehageplass ned. Det ble altså gitt stadig mindre penger pr. barn i barnehage.

Det bidrar selvsagt til å gjøre barnehageplassene bedre, dette er første året på svært lenge at tilskuddene går opp. Det betyr også at jeg mener at selv om det er viktig å diskutere ulike modeller, er det viktigste nå å markere politisk vilje til å mobilisere penger til barnehagesektoren. De første skrittene fikk vi til da vi vedtok budsjettet i fjor høst, og så får vi en påplussing nå, og det er det første skrittet for billigere barnehager.

Jan Petersen (H): Statsministeren har en pussig definisjon av ordet «ansvarlig». Han skal nå i hvert fall ha ros for å holde fast ved det faktum at det Arbeiderpartiet til enhver tid mener, er det eneste ansvarlige. Det holder han fast på uansett hva slags tilbakemeldinger han får fra folket på dets politikk. Problemet til statsministeren er at han ikke har fantasi til å se at ting kan gjøres annerledes enn det han selv har lagt opp til, og når noen forsøker å gjøre noe annerledes, er det pr. definisjon uansvarlig. Statsministeren devaluerer ansvarlighetsbegrepet på den måten han argumenterer.

Når det gjelder skatt, har jeg besvart det spørsmålet. Det ble ikke reflektert i det manuskriptet statsministeren hadde, men det kan vi da for så vidt komme tilbake til. Men jeg har lyst til å si at det ville være en god begynnelse hvis Finansdepartementet kunne redegjøre korrekt for hva Høyres skattepolitikk er. Vi får håpe at det kan være noe å starte med.

Statsministeren var for øvrig meget imponert over den reformpolitikken Arbeiderpartiet har satt i gang. Jeg må si at en del av det har vært bra – politireformen, f.eks. En del av det var nok høyst nødvendig, ikke minst skapt av Arbeiderpartiets egen underbudsjettering. Det gjelder Forsvaret, hvor han åpenbart er svært imponert over at vi nå kommer oss opp på det nivået som vi krever av de nye medlemslandene i NATO. Men poenget er at det Arbeiderpartiet gjør, er altfor lite, og det er altfor fantasiløst.

Når vi gjennomførte helsereformen, burde også Arbeiderpartiet vært villig til å nedlegge fylkeskommunen. Det torde man ikke, og det koster penger.

Men så til et spørsmål som dreier seg om «vilje til å skaffe penger», som statsministeren sa. Da er spørsmålet: Kunne statsministeren si litt om hva slags skattepolitikk vi kan vente fra Arbeiderpartiets side? Finansministeren har tidligere vært ute og sagt at han lover at han ikke vil øke skatte- og avgiftsnivået i statsbudsjettet for 2002. Det sa også Thorbjørn Jagland for et par år siden, og så ble det altså en historisk høy økning av skattene. Mitt spørsmål til statsministeren er: Er det noen større grunn til å stole på Schjøtt-Pedersen i år 2001 enn det var til å stole på Thorbjørn Jagland i 1998?

Statsminister Jens Stoltenberg: Når det gjelder egenskapen fantasi, mener jeg det er blant de egenskaper mennesker, og spesielt beslutningstakere, bør ha i en passende dose, i den forstand at man bør ha fantasi til å tenke nytt. Jeg mener at de reformene vi har gjennomført, ikke minst f.eks. innenfor høyere utdanning – at tusener av ungdom får mer utdanning og kommer raskere ut i arbeidslivet enn med dagens ordning – er et uttrykk for en god og ansvarlig mengde politisk fantasi.

Derimot mener jeg at når Høyre nå opererer med løfter om skattelettelse på fra 40 til 80 milliarder kr, har man fått litt for mye fantasi. For det er bare i fantasiverdenen at det er mulig, hvis man ikke skal gjennomføre dramatiske kutt i velferdsordninger som de aller fleste nordmenn anser som helt avgjørende: helse, utdanning, barnehager, skoler og andre viktige områder. Problemet er at det nå er forvirring i Høyre. Det er altså et problem at Høyres skattepolitiske talsmann tallfester dette helt klart til at skattenes og avgiftenes andel av BNP må reduseres fra 49 pst. av BNP til 42 pst. av BNP, slik Høyre regner i siste nummer av Økonomisk Rapport. Det er 78 milliarder kr. Han skal bruke seks år på det. Vel, det er altså titalls milliarder i løpet av fire år. Det er bare i fantasiverdenen det er mulig å gjennomføre, hvis ikke – og det er det som er det skumle med Høyres forslag – man skal gjennomføre veldig dramatiske kutt i helse, utdanning og de andre viktige fellesgodene vi finansierer i fellesskap i vårt land.

Det er riktig at vi da kommer ned på gjennomsnittsnivået i EU, men vårt mål er jo å ha en velferdsstat som er vesentlig bedre enn gjennomsnittet i EU. Da må vi imidlertid også være villig til å betale noe mer enn gjennomsnittet, men på linje med våre nordiske naboland.

Det er riktig som Hill-Marta Solberg sa i stad, nemlig at det blir 420 kr mindre i skatt for en som tjener

275 000 kr. Er en syk en halv dag, har en med Høyres opplegg tapt hele skattelettelsen. Har en høye inntekter, høye formuer, tjener en med Høyres opplegg. Det er et usosialt opplegg.

Carl I. Hagen (Frp): På en måte synes jeg statsminister Stoltenberg er litt pussig. Da Fremskrittspartiet lå veldig høyt på meningsmålingene og jeg var i debatt med ham, snakket han hele tiden om Fremskrittspartiets problem. Nå ligger Høyre relativt høyt på meningsmålingene, og statsminister Stoltenberg snakker om Høyres problem. Jeg tror faktisk det er veldig mange i arbeiderbevegelsen og Arbeiderpartiet som ville synes det var interessere seg litt for Arbeiderpartiets problemer, for i mange sammenhenger er de relativt større og mer betydelige enn de problemene som Høyre eventuelt har, og de Fremskrittspartiet eventuelt har. Jeg synes det kunne vært artig å høre: Når skal statsministeren begynne å bekymre seg over sitt eget partis problemer?

Så sa han i sitt innlegg at det som trengs når det gjelder barnehager, er å mobilisere penger til barnehagene for at en skal kunne senke prisene og øke takten i barnehageutbyggingen. I dag er det altså Høyre og Fremskrittspartiet som foreslår en økning av disse bevilgningene på 20 pst., mot Arbeiderpartiets skarve 10 pst. Kan jeg få statsministerens forsikring om at han vil huske dette når vi kommer til valgkampen, og ikke gi de vanlige feilaktige fremstillingene av sine konkurrenter?

SVs leder i Transportarbeiderforbundet sier nå:

«Kutt avgiftene på bensin og elektrisitet!»

Og videre står det:

«Det er nok ikke et krav som har støtte i mitt parti, men steinrike Norge har råd til lavere avgifter på bensin og elektrisitet, sier Østvold, som leder LOs Norsk Transportarbeiderforbund.»

Mitt siste spørsmål blir da: Er dette like uansvarlig som statsministeren hevder at det er når Fremskrittspartiet kutter sterkt i elavgifter og bensinavgifter nettopp for å kompensere for prisøkningen, slik at vi kunne få et noe lavere prisnivå i dette land, slik at vi igjen kanskje kunne få et lavere rentenivå? Dette kan altså, som Østvold sier, gjøres uten å gjøre noe annet enn å redusere det store overskuddet i det «steinrike Norge».

Statsminister Jens Stoltenberg: For det første brukte jeg mesteparten av mitt eget innlegg til å snakke om Arbeiderpartiets politikk og det Regjeringen har fått til. Men jeg mener også det er mitt ansvar å få fram noen av de politiske forskjellene i forhold til de sakene som nå er oppe til debatt.

Da Regjeringen la fram sin satsing på barnehager, la vi fram forslag om en økning som dreier seg om flere milliarder kroner over fire år. Vi tar noe i høst, og 1 milliard kr neste år. Da sa jeg at jeg var sikker på én ting, og det var at andre partier ville by over. Det er vi vant til. Det skjedde nøyaktig det samme da vi la fram eldreomsorgen i Norge. Men det som er kjennetegnet ved Arbei-

derpartiet, er at når vi legger fram denne type planer, løfter, for å ruste opp viktige velferdsgoder, enten det er eldreomsorgen eller barnehagene, gjennomfører vi dem. Problemet er at de siste årene, spesielt under sentrumsregjeringen, ble det en bråstopp i barnehageutbyggingen, det ble en kraftig prisøkning, og tilskuddet pr. plass gikk ned. Nå går tilskuddet pr. plass opp, og det er ikke overraskende at andre partier nå kappløper om å by over oss. Men det er først når vi kommer i regjeringskontorene, at vi igjen faktisk får flertall for å satse på barnehager, bevilge mer penger til barnehager og få til tiltak som skritt for skritt, år for år, skal sørge for lavere priser.

Når det gjelder avgifter, tror jeg jeg skal minne om følgende: For første gang er bensinavgiften satt ned, med over én krone, med kr 1,20 eller kr 1,30. Diesellavgiften er satt ned, momsens på mat halveres, og husholdningene tjener samlet sett på den momsomleggingen som nå gjennomføres. Så det gjennomføres avgiftsreduksjoner, men innenfor en ansvarlig økonomisk ramme.

Odd Roger Enoksen (Sp): Jeg merker meg at statsministeren gjentar budskapet om ansvarlighet, på samme måte som representanten Hill-Marta Solberg gjorde tidligere i dag, da hun karakteriserte Senterpartiets forslag om 12 milliarder kr i gjeldssanering til kommunene som «utilslørt overbudspolitikk». At det at man for noen få dager siden la 15 milliarder kr på bordet til ny egenkapital i Telenor skal være så mye mer ansvarlig, har jeg problemer med å forstå. Men nok om det.

Statsministeren brukte en stor del av sitt innlegg til å beskrive behovet for å få et bedre helsevesen, og at statlig overtakelse av sykehusene skal bidra til det. Statsministeren unnlot fullstendig å svare på Kjell Magne Bondeviks spørsmål om Arbeiderpartiet vil gi støtte til det forslag som undertegnede har fremmet tidligere i år, som tilsier at sykehusene rundt omkring i fylkene skal få dekket sine underskudd som oppstår i 2001, basert på opprettholdelse av vanlig aktivitet i inneværende år.

Det er et faktum at svært mange sykehus, om ikke de aller fleste, nå er i en situasjon hvor de må redusere aktiviteten. Det er sågar snakk om å legge ned lokalsykehusene noen få måneder før staten skal overta ansvaret for sykehusdriften av den enkle grunn at man er i en trengt økonomisk situasjon. Vi har altså lagt fram et forslag som innebærer at den ordinære aktiviteten ved sykehusene skal kunne opprettholdes i inneværende år.

Jeg har tidligere spurt representanter både fra Regjeringen og Arbeiderpartiet om de vil støtte et slikt forslag, men de kaller det for en blankofullmakt til å kjøre på som man vil fra fylkeskommunens side. Det ene er at det vitner om fullstendig mangel på tillit til våre fylkespolitikere, det andre er at det står i forslaget at det skal være basert på vanlig aktivitet. Vil statsministeren bidra til at fylkeskommunene skal kunne opprettholde ordinær aktivitet ved sykehusene i inneværende år?

Statsminister Jens Stoltenberg: Dette spørsmålet har vært oppe også tidligere i debatten, og som parlamentarisk leder Hill-Marta Solberg og andre talere fra Ar-

beiderpartiet har understreket, er vår vurdering at sykehusene og fylkene har rammer til å ha et ansvarlig aktivitetsnivå i 2001. Det er bl.a. et resultat av at sentrumspartiene og Arbeiderpartiet fant sammen gjennom et budsjettforlik i fjor, noe som innebærer at sykehusene aldri før har fått større bevilgninger, og at det aldri før har blitt behandlet flere pasienter enn nå. Det er altså bevilget mer penger til sykehusene enn det noen gang har blitt gjort under sentrumsregjeringen.

Nå er det selvsagt slik at vi følger utviklingen i sykehussektoren, og vi er inne i en krevende omstilling. Den omstillingen blir finansiert på en måte som gjør at fylkene skal være i stand til å videreføre innsatsen i forhold til videregående skole og andre viktige velferdsordninger – selv om man tar sykehusene ut, og selvfølgelig også tar noe finansiering ut i den sammenheng.

Jeg tror det avgjørende når det gjelder sykehus, er følgende: Norge er det landet i Europa med det høyeste antall leger i forhold til innbyggertall. Samtidig går antallet behandlede pasienter pr. lege ned. Og vi har mye verdifullt utstyr som bare brukes noen få timer om dagen, ja kanskje bare noen få timer i uken. Så problemet når det gjelder norske sykehus, er altså ikke bare et spørsmål om å bevilge mer penger – det skal vi gjøre – men det er også et spørsmål om at vi har altfor dårlig utnyttelse av alle de pengene vi allerede har bevilget, enten det er til lokaler, utstyr eller lønninger til de ansatte i helsevesenet. Det er et stort problem, og derfor gjennomfører vi en sykehusreform som gjør at vi skal kunne få bedre utnyttelse av ressursene som investeres i sykehusvesenet.

Øystein Djupedal (SV): La meg følge opp den dialogen som har pågått om barnehager, og om hvilken stortilt satsing man nå står foran. Det som ligger i revidert, er en omdisponering av tidlige midler. Det er helt riktig, som statsministeren har sagt, at det under sentrumsregjeringen ble bråstopp i barnehageutbyggingen, og det gjør at det også står igjen mye penger som nå er omdisponert til at man skal ha lavere kontingent. Og det er bra. Men samtidig ser vi at mange kommuner ikke bruker de pengene som allerede er bevilget til å redusere barnehagekontingenten for foreldrene. Hvis nå de ambisiøse planene som ligger her – som er enda mer ambisiøse hos SV, det er nok riktig – blir gjennomført, og hvis den utbyggingstakten holdes, er jo det tross alt positivt.

Det vi ser, er at kommunene tar disse pengene til egen inntekt, og at det ikke er foreldrene til barnehagebarn som får lavere kontingent. SV har derfor lansert en idé som vi har tatt fra Sverige, der vårt søsterparti sammen med Miljöpartiet og det sosialdemokratiske partiet fra 1. januar 2002 skal innføre maksimaltakst i barnehager. Dette har man gjort i den erkjennelse at det kommunale selvstyret er vel og bra, men at det ofte viser seg at det faktisk ikke er så bra at det kommer foreldrene til barnehagebarn til gode. Prisene i Sverige er, så vidt jeg husker, satt til 1 240 kr, altså omtrent en tredjedel av det en vanlig norsk barnehageplass koster – både i kommunale og i private barnehager.

Min utfordring til statsministeren er denne: Hvis det nå viser seg – og det er det all mulig grunn til å tro etter de foreløpige rundene som er gått i Kommune-Norge – at disse nye 240 mill. kr som kommer i denne runden, ikke går til reduksjon av takst, og at kanskje også de nye milliardene Stortinget skal bruke i framtiden, ikke vil gå til reduksjon av barnehagetakstene, vil da statsministeren gjøre som hans søsterparti i Sverige, nemlig sørge for at Stortinget vedtar maksimaltakster for barnehager som gjør at det ikke er mulig å unngå at denne gevinsten kommer foreldrene til barnehagebarn til gode?

Slik det er nå, koster det mange steder over 4 000 kr for en barnehageplass. Barnehageplass er blitt et luksusgode, og slik kan vi altså ikke ha det. Utfordringen til statsministeren er veldig enkel: Vil han sørge for at vi kan få maksimaltakst også i norske barnehager?

Statsminister Jens Stoltenberg: Jeg har hatt mange lange samtaler med statsminister Göran Persson i Sverige om hva de har gjort på sin barnehagesektor. Og vi har helt sikkert mye å lære av dem, og det har vært nyttige samtaler. Det er to ting å si om Sverige i forhold til Norge. Det ene er at de har brukt noen år på det, så det var ikke noe som skjedde fra det ene året til det andre. Det andre er – og det er kanskje en viktigere forskjell – at i Sverige er så godt som alle barnehager kommunale. Og det er de ikke i Norge. Det kan man like eller ikke like, men det er et resultat av den mobiliseringen vi hadde for barnehager på 1980- og 1990-tallet, som ikke minst Arbeiderpartiet også støttet gjennom statlige tilskudd til private barnehager, og som gjør at 40 pst. av norske barn går i private barnehager. Da må vi passe på så vi ikke innfører regler som gjør at det blir en drastisk nedgang i antall barnehageplasser, og situasjonen i Norge er noe annerledes enn situasjonen i Sverige.

Det vi har sagt, er at vi skal øke de statlige tilskuddene til barnehagene så mye at vi kan halvere den samlede foreldrebetalingen for barnehageplasser. I dag betaler foreldrene omtrent 40 pst. av hva en barnehageplass koster. Det skal ned i 20 pst. Den differansen skal staten betale, og da blir det billigere barnehageplasser.

En norsk barnehage, i motsetning til en svensk, for å si det slik, er alt fra tre unger i stua til naboen eller et eller annet allrom i borettslaget eller en bedriftsbarnehage til en privat barnehage til en stor kommunal barnehage. Prisene varierer fra noen hundrelapper til mange tusenlapper. Noen steder gjør foreldrene mye dugnadsarbeid. Lokalet er stilt til disposisjon av en bedrift eller et borettslag, og prisen er kanskje lav. Andre steder er det dyre lokaler, lite dugnadsarbeid, høye kostnader, stor bemanning, og prisen er høy. Det mangfoldet gjør at vi mener at det som først og fremst er viktig i forhold til barnehager nå, er å gi mer statlig støtte pr. plass. Da blir barnehageplassene billigere, og vi får allerede melding om at det skjer i mange kommuner.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Carl I. Hagen (Frp): Av og til når jeg snakker med folk fra andre land om situasjonen i Norge, sier de fleste at det er et snodig land. Jeg forteller at våre sykehus nå må foreta visse innskrenkninger i sin virksomhet som begrunnes med mangel på penger til å betale lønninger. Det skyldes bl.a. at sykehusene har et underskudd fra i fjor som må dekkes inn i inneværende års virksomhet.

Så forteller jeg at vårt politi har gamle politibiler som man ikke har midler på budsjettene til å få reparert, og at man venter til de blir tre år gamle så man kan skifte dem ut. Jeg snakker om at vi nå har en prisstigning som i hovedsak skyldes økte priser på bensin, diesel, strøm og andre ting, og at de høye prisene skyldes veldig, veldig høye avgifter.

Jeg forteller om forskjellige områder hvor vi har problemer, samtidig som vi har et skyhøyt skatte- og avgiftsnivå og et overskudd på statsbudsjettet, lagt opp til ca. 190 milliarder kr, og som i forbindelse med revidert viser seg å vokse til 230 milliarder kr.

Det er da de ikke får dette til å henge sammen. Hva er vitsen med den store oljevirkomheten og inntektene derfra hvis de ikke skal komme folk flest til gode i form av lavere skatter, lavere avgifter og tilstrekkelig med midler til de viktigste områdene for folk flest? Jeg må bare si at jeg skjønner det heller ikke.

Jeg har heller ikke fått noen god begrunnelse verken fra Karl Eirik Schjøtt-Pedersen eller statsminister Jens Stoltenberg, og særlig ikke når vi snakker om de enkelte tingene. Det kan ikke være slik at hvis vi fjerner gjelden til sykehusene så de ikke behøver å dekke den inn, blir det inflasjon av det. Det er det Stoltenberg og Schjøtt-Pedersen sier, men det merkelige er at da stortingsflertallet i går skar bort 2 milliarder kr av NSBs gjeld, hørte vi ingen ting til den problemstillingen. Her snakker man med to tunger.

I revidert nasjonalbudsjett og i bevilgningene har Fremskrittspartiet nettopp lagt opp til å gjøre noe med hovedproblemene. Vi øker bevilgningene til sykehusene, så de i hvert fall ikke kan bruke mangel på penger som unnskyldning for ikke å utnytte kapasiteten. Vi senker avgiftene på drivstoff, bensin, diesel og strømvavgiftene, slik at vi bidrar til å få prisstigningen ned, og folk flest får det bedre. Hvis vi fikk lavere prisstigning, kunne vi også ha håp om lavere rente, som ville komme folk flest til gode.

Alt dette går Arbeiderpartiet imot. Da er det ikke, som Arbeiderpartiet sier, mangel på kommunikasjon som er problemet til regjeringspartiet når det synker på meningsmålingene. Det er glimrende kommunikasjon, og jeg håper at Jens Stoltenberg og Karl Eirik Schjøtt-Pedersen blir enda bedre i kommunikasjon og virkelig får frem at de bekjemper nedsettelse av avgifter, slik at folk skal få det bedre, og at de virkelig får frem at de bekjemper bevilgninger til helsevesenet. Selv det å utvide adgangen til å få noen medisiner på blå resept, som er for de svakeste i økonomisk sammenheng, greier Regjeringen og sentrumspartiene i dag å si nei til. Akkurat som det ble noe inflasjon av at noen kronisk syke slapp å be-

tale skyhøye egenandeler for nødvendige medisiner. Det er helt ubegripelig.

Så er dette landet blitt rammet av mer og mer kriminalitet, særlig landets hovedstad. Jeg vil bare vise en gang til til dagens Verdens Gang på side 10 og 11, om hvem som «sprer frykt». Så er det slik at Stortinget i dag med noen enkle grep kan gjøre noe drastisk for å bekjempe denne kriminaliteten, både ved å fatte noen vedtak som gir Regjeringen fullmakt, og ved vedtak om mer penger, slik at de har muligheten til å doble bemanningen i Oslo-politiet i helgene, får flere folk ut på gata for å virke forebyggende på kriminaliteten. Så er det mangel på penger som er begrunnelsen fra regjeringspartiet, og sikkert også sentrumspartiene, SV og Høyre.

Vi har laget en pakke, forslagene nr. 107-116, som har med dette å gjøre. Det burde jo være mulig for et storting å reagere når det er åpenbart at det går veldig galt. Når folk begynner å få frykt, kan vi av og til vise handlekraft. Jeg synes det er trist at det ikke er noen tegn som tyder på at det er andre enn Fremskrittspartiet som tar det innover seg. Revidering av budsjettet skal være revidering i forhold til det som har skjedd siden sist, og her har det kommet en del nye opplysninger siden sist. Det som vi synes burde skje, er at vi nå viste handlekraft og fortalte Oslos befolkning at vi skal bidra til å få mer trygghet i gatene.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Tom Thoresen (A): Hvis det skulle bli et regjeringskifte etter valget, betyr det at Carl I. Hagen antakelig vil få sterkere innflytelse på norsk politikk. Det kan selvfølgelig være mange måter å sikre seg den støtten på. En av dem ble antydning i Dagbladet i går. Det skal jeg ikke gå nærmere inn på nå, selv om det kunne vært en meget interessant debatt mellom Carl I. Hagen og meg.

Når man ser på den økonomiske politikken, later Hagen nå til å være tilbake på det stadiet som Anders Lange var på da slagordet vel var: «La Nordsjøens skatter betale folkets skatter.» Nå er det en ganske bred enighet i Stortinget om hvilket rom vi skal kunne ha for hva vi kan ta ut av avkastningen av oljeformuen. Så får hvert enkelt politisk parti prioritere i forhold til det, hva enten man vil bruke de pengene til å bygge velferdsstaten videre ut, eller om man vil gi dem ut i skattelettelse, som kan ramme sosialt meget ulikt.

Men Hagen får jo dette til å høres ut som om det er en form for gratispolitikk. Hvis høyrepartiene skal ha sterkere innflytelse over norsk politikk etter valget, må det også være relevant å se hva som befinner seg på baksiden av medaljen. For det er jo ikke slik, heller ikke i Fremskrittspartiets økonomiske opplegg, at alt kommer i tillegg. Det skal også tas fra noe. Det tas fra dem som er fattigst ute i den store verden. Det tas fra tryggheten til dem som blir syke på jobben her hjemme. Jeg tror den helheten i fremskrittspartipolitikken bør Hagen også prøve å få fram for velgerne i god tid før valget. Det er også en form for politisk anstendighet.

Carl I. Hagen (Frp): La meg først si at det er bedrøvelig at vi blir nødt til å savne Tom Thoresen når vi skal drøfte Stortingets konstituering til høsten. Det har vært en stor glede å ha de jevnlige disputer som alltid har fulgt når Tom Thoresen har tatt replikk på mine innlegg i de forskjellige, litt større debatter. Det er noe av det jeg kommer til å savne. Der har også Arbeiderpartiet handlet usedvanlig uklokt.

Jeg gleder meg hvis det blir slik at vi får sterkere innflytelse. Det ville være til det beste for det norske folk og særlig for folk flest. Det er faktisk slik at vi aldri har forlatt slagordet: «La Nordsjøens skatter betale folkets skatter.» Vi har alltid sett på disse inntektene som å være disponible både til økte utgifter og til å redusere skatter og avgifter. Vi har også hele tiden holdt oss edrueelige i forhold til den økonomiske situasjon. Men det er faktisk mulig å si ja takk, begge deler, og at vi nå kan få både i pose og sekk – innenfor rimelighetens og fornuftens rammer, og der er det ulike synspunkter på hva som er rimelighetens og fornuftens rammer. Vi har altså et annet syn enn noen byråkrater i Finansdepartementet, som alle andre i denne sal har oppnevnt til guruer, og som aldri har sett forskjell på en krone brukt til drift eller investering, eller en krone brukt i Norge eller i utlandet.

Det er ikke slik at alt må strammes inn. Det er mulig å bevilge 2 milliarder kr til anlegg innen veisektoren uten at det har noen negative virkninger, annet enn at vi reduserer arbeidsledighetstrygdutbetalingene. Vi får egentlig veiutbygging for de samme pengene pluss litt til og får utnyttet ledig kapasitet. Det er mulig å spare sykehusdirektørene for å gruble på hvordan de skal spare penger og heller la dem begynne å se på hvordan de skal behandle flere pasienter. Det er mulighet til å gi midler til politiet uten at vi bør ha problemer med det. Så det er faktisk en feil beskrivelse som Tom Thoresen dessverre hadde i sin siste replikk til meg.

Bror Yngve Rahm (KrF): Det var interessant å registrere i den siste replikkvekslingen den frykten som Tom Thoresen uttrykker for å gi Fremskrittspartiet innflytelse i norsk politikk. Vi har registrert at det i løpet av den fireårsperioden som er gått, faktisk er Arbeiderpartiet av samtlige i denne sal som har bidratt mest til å gi Fremskrittspartiet innflytelse.

En av disse sakene er IT Fornebu, som jeg gjerne vil be Carl I. Hagen si litt om. Dette var en stor sak i 1998-1999. Nå har det gått to år siden Stortinget fattet sitt vedtak, og det er mye som tyder på at prosjektet som Fremskrittspartiet var med og kjempet gjennom i Stortinget, sliter sterkt med å komme i gang. Det er liten framdrift, og innholdsmessig er det fortsatt mye uavklart.

En foreliggende statusrapport bekrefter dette. Mange planer er igangsatt uten endelige avklaringer, og en rekke prosjekter beskrives i denne statusrapporten som fortsatt på idéstadiet. Kommunaldepartementet forklarer manglende framdrift i prosjektet med nødvendige avklaringer i forhold til ESA, at eiendomsoverdragelsen fra Oslo kommune tok lengre tid enn forutsatt, og at kollektivtransportløsninger foreløpig er i det blå. I de siste dagene har

det også blitt kjent at SINTEF og BI går ut av styret i IT Fornebu. Da er det grunn til å si at det går rimelig trått med det prosjektet som Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet vel på det tidspunktet så på som et prestisjeprosjekt.

Spørsmålet til Carl I. Hagen blir derfor om han er tilfreds med prosjektets framdrift, og om det svarer til de forventninger og forutsetninger som han og stortingsflertallet på det tidspunktet hadde til prosjektet. Hvis ikke: Ser Hagen da behov for å utsette ytterligere innbetaling av aksjekapital til nærmere avklaringer er foretatt i forhold til hvorvidt Stortingets forutsetninger om innhold og framdrift er ivaretatt, i tråd med det forslag som Lars Sponheim har fremmet i Stortinget i dag?

K j e l l E n g e b r e t s e n hadde her overtatt presidentplassen.

Carl I. Hagen (Frp): Først til Bror Yngve Rahms åpningsbemerkning om hvem som skulle ha bidratt til mest innflytelse for Fremskrittspartiet i norsk politikk. La meg gjøre det klart at jeg har ingen problemer med at andre partier eventuelt vil konkurrere om å få æren for å ha gitt oss mest innflytelse, og det er helt i orden om den konkurransen mellom andre partier om å gi oss innflytelse fortsetter etter valget. Det vil være helt greit, det har vi ingenting imot, og så får Kristelig Folkeparti og Arbeiderpartiet krangle om den æren. Men de første to årene i denne stortingsperioden, vil jeg tillate meg å si, endret dramatisk på den måten Fremskrittspartiet ble omtalt på i norsk presse og i Stortinget, så her er det i tilfelle meget aktiv konkurranse.

Jeg skjønner at Bror Yngve Rahm ikke vil ha revidering av nasjonalbudsjettet og slike ting på dagsordenen, men finne en sak som han tror skal være en god sak. Vi kommer selvsagt til å stemme imot det forslaget som er lagt frem av Lars Sponheim. Vi har litt tålmodighet med prosjekter. Alle prosjekter vil av og til ha noen problemer, og det er klart at Høyre-styrte Bærum gjør hva de kan for å stoppe at Norge skal få et internasjonalt IT-miljø og IT-senter, som alle de andre nordiske landene har. Det må selvsagt Høyre og Kristelig Folkeparti fortsette med å gjøre, for de er jo litt sjalu for at det var noen andre som prøvde seg på å gjøre noe som ville være fornuftig på lang sikt. Visjonene om dette senteret er selvsagt fremdeles til stede, selv om Bærum Høyre prøver å lage litt vansker for utbyggingen av det.

Vi synes ikke det er noe særlig fornuftig at man i Stortinget går inn for å bryte avtaler som er forpliktende, som det er i den foreliggende situasjon, og komme i erstatningsansvar og en masse juridisk krangling. Det er faktisk det Stortinget burde slutte med, å blande seg inn i forretningsmessige forhold og gjøre det slik at det er mer og mer dekning for det som Rosengren sa, at i Norge er det slik at når det er laget avtaler i næringslivet, kommer Stortinget og politikerne og lager vansker og tror det er de som skal styre bedrifter og slikt i detalj. Den galeien blir ikke vi med på.

Jan Tore Sanner (H): Jeg skal la IT Fornebu ligge, selv om det er fristende etter Hagens siste svar.

Høyre har ikke noe imot å gi Fremskrittspartiet større innflytelse, i hvert fall ikke på de områdene hvor vi er enige. Skatte- og avgiftspolitikken er et område hvor Høyre og Fremskrittspartiet har samme mål. Vi kan være litt uenige om hvor mye, og hvordan det skal finansieres, men vi er enige om målet, og det er det vesentlige. Våre to partier er også enige om behovet for å modernisere offentlig sektor.

Når det gjelder viljen til å satse på skole og utdanning, har det vært stor avstand mellom Høyre og Fremskrittspartiet. Høyre mener at skole og utdanning er et viktig område, at det kanskje viktigste vi kan gi den oppvoksende slekt, er en god utdanning. Vi er også opptatt av å sikre næringslivet kompetent arbeidskraft.

I tidligere år har Fremskrittspartiet kuttet ganske sterkt i skole- og utdanningssektoren, bl.a. i budsjettet til Universitetet i Oslo. Vi gleder oss over at Fremskrittspartiet i revidert kommer etter Høyre og nå er villig til å satse mer på skole og utdanning.

Mitt spørsmål til Hagen er om denne nyorienteringen er tilpasset at vi nærmer oss et valg, om det er et ledd i en form for dobbelkommunikasjon, hvor man kutter i budsjettet og plusser på i revidert, eller om det er utslag for en mer varig kursendring, at Fremskrittspartiet nå i likhet med Høyre ønsker å satse mer på skole- og utdanningssektoren.

Carl I. Hagen (Frp): Jeg synes det var riktig festlig at Jan Tore Sanner nå snakket om å satse på skole og utdanning, og jeg er veldig glad for at Høyre faktisk har begynt å gjøre det.

Men når det gjelder innholdet i skolepolitikken, og det er jo det som er det viktige – Kristin Halvorsen kan gjerne le, men jeg har ingen problemer med å finne tilbake til forslag fra midten av 1980-tallet og begynnelsen av 1990-tallet som ble hudflettet fra Høyres side, og som nå er viktige elementer i Høyres politikk – er vi veldig glad for at Høyre først endret sin politikk i samsvar med det vi har stått for tidligere, og så vil satse på det, men Høyre har fremdeles ikke tatt det siste skrittet.

Hvis vi skal satse på skole og utdanning fra Stortinget, må vi gjøre det til et statlig ansvar. Det hjelper ikke å pøse ut noe penger til Kommune-Norge, så de kan bygge flere kulturhus, ansette flere byråkrater og bruke mer på representasjon. Det er jo først i det øyeblikket Stortinget på statsbudsjett bevilger direkte til skole og utdanning, at vi kan snakke om å satse på det.

Vi har nå i over ti år sagt at skole og utdanning må bli et statlig ansvar, slik at vi kan styre pengene til skole- og utdanningsinstitusjoner. Vi har etter 15 år greid å få et flertall for dette når det gjelder sykehusene – med Høyrestøtte og til slutt Arbeiderpartiets. Det er en tilsvarende reform vi trenger i skole og utdanning, slik at vi får et best mulig tilbud på dette området over hele landet og ikke blir avhengig av lokalpolitikeres innfall i budsjettssituasjoner. Det er jo det som også er årsaken til at vi har hatt et forfall i skolebygninger. Der har det vært et desi-

beldemokrati. De som har ropt høyest i borggården når budsjettet vedtas, har fått penger, og så har man hver gang utsatt vedlikeholdet av skolebygningene. Det er det vi må få slutt på. Vi må få en helhetlig styring også av den sektoren. Men jeg regner vel med at det tar fire-fem år før Høyre kommer til akkurat det standpunktet også.

Presidenten: Replikkordskiftet er avsluttet.

Erik Dalheim (A): I de fleste årene jeg har levd, har velferden i dette landet blitt sikret gjennom spleiselag, ved at vi har lagt ut for hverandre i perioder i livet hvor vi enten ikke tjente penger fordi vi var for unge eller fordi vi gikk på skole, var syke eller arbeidsledige. Solidaritet kalte vi det i det miljøet som valgte meg til Stortinget. Vi visste at det ikke var noe som het gratis lunsj; alt måtte betales.

Ergrelsen gikk ut over dem som i mindre grad var med på spleiselaget. Vi så at skattesystemet var slik skrudd sammen at de som angivelig skulle betale mye skatt, og som påstod at de gjorde det, gled unna. Gradvis fikk vi på plass et skattesystem som tok mer av inntekten til dem som allikevel hadde mer igjen enn dem jeg kjente, hadde brutto i «påsan». Vi fikk også skatt på forbruk.

I dagens skattesystem fungerer spleiselaget bedre enn før, men nå skal reverseringen selges, og jeg må innrømme at så langt har den blitt solgt godt. Titusener på titusener av løftemillioner deles nå ut uten noen særlig vektlegging av hva mindre penger til spleisen betyr for dem som er avhengig av den. Hundre tusen kroner i redusert toppskatt til en som tjener en million, selger tydeligvis akkurat nå bedre enn titusener på titusener av millioner i egenandeler der spleisen tidligere betalte. Den så langt usynliggjorte listen med egenandeler som skal kvittere ut skattelettene, først og fremst til dem som har mye fra før, burde nå begynne å interessere medieinformatørene noe mer.

Som alle her vet, holder jeg på med avgifter, og jeg skal innrømme at det er et par av våre 20 særavgifter som vi burde kvitte oss med, ikke fordi de hadde gjort brusen og sjokoladen billigere, men fordi de er særnorske og latterliggjørende. Når det gjelder de andre, er jeg til enhver tid villig til å diskutere innretning og størrelse. Selv tok jeg initiativet til at avgiftene knyttet til bil skulle omlegges og tilpasses ny teknologi og miljøforbedringer allerede i 2003. Men derfra til mer eller mindre å pelle vekk en og en skatte- eller avgiftsart, som Høyre nå legger opp til, uten å synliggjøre konsekvensene for spleiselaget, grenser etter min oppfatning til kortsiktig folkeforføring.

Vi fatter nå de endelige vedtak knyttet til den momsreform som bl.a. Høyre tok initiativet til. I en slik prosess vil det naturlig nok være slik at de som får sine fortjenestemarginer presset, vil ha mye å tjene på å påvirke oss til å gjøre spesielle unntak akkurat for dem, selv om det går på bekostning av spleisen. Det er en real og grei adferd fra deres side. Men jeg må si at det forundrer meg at media, enten det gjelder f.eks. silikonpupper eller treningsstudioer, har vært ensidige medklakører med forbrukerne i front, uten nevneverdig oppmerksomhet mot de gledes-

hyl dyktige lobbyselskaper har uttrykt når mediestrategien på vegne av de næringsdrivende har lyktes. Når et nytt momssystem nå er på plass, ser vi at i morgnen er det hverdag igjen.

Jeg skal slutte nå – altså sånn ordentlig – og jeg er litt lei meg for det. Men jeg vil koste på meg et lite ønske på tampen, og det er at det å spleise og legge litt ut for hverandre når det trengs, vil stå litt sterkere fram mot 10. september enn i dag.

Kristin Halvorsen (SV): Jeg må si jeg misunner Carl I. Hagen frekkehets nådegave. At det går an å stå her uten å rødme og legge fram for Stortinget en oppfatning av virkeligheten og sannheten som om Fremskrittspartiet har vært skolens varmeste forsvarer gjennom alle år! Det er jo helt utrolig. Det finnes ikke én sektor Fremskrittspartiet har kuttet mer på enn skolesektoren, og han står like frisk og freidig, uten å rødme, og påstår at de er den varmeste forsvareren for skolen, akkurat som han sier at Fremskrittspartiet har hatt slagordet «La Nordsjøens skatter betale folkets skatter» i årevis. Det ligger nå til behandling et grunnlovsforslag fra Carl I. Hagen om å gjerde inn oljefondet sånn at ingen skal falle for fristelsen til å bruke en eneste krone av det, for det skal gå til å sikre pensjonene. Det ligger til behandling, men Carl I. Hagen står med brask og bram og mener noe helt annet, og det har vært Fremskrittspartiets politikk fra tidenes morgen. Nei, jeg må si jeg misunner representanten Carl I. Hagen evnen til å drive med den slags omskriving.

Det viktigste for SV er at man har et perspektiv på den politikken vi driver hver eneste dag, som er sånn at vi ikke bare skal overtale en velger vi treffer på gaten i dag og i morgnen og kanskje i overimorgnen, men som også tåler dagens lys og kritisk gjennomgang om 10 år og om 20 år. Er det sånn at det en gang i framtiden går an å se unger og kanskje barnebarn i øynene og si: Ja, i år 2001 gjorde vi følgende prioriteringer, og de var riktige for framtiden? Det er det perspektivet som norsk politikk mangler mest av alt etter min oppfatning. Det er det perspektivet som går i glemmeboken når man kan sette seg ned og irritere seg over en avgift eller to – til og med fire kan jeg irritere meg over. Men i den store sammenhengen testes vi på om vi gjør de viktige og riktige prioriteringene for framtiden, og da har vi søren meg mye å henge fingrene i.

Vi har en kollektivtrafikk som er sånn at den hver eneste dag er en beskjed til dem som prøver å ta T-banen, toget eller hva det måtte være, om vær så snill å ta privatbilen, for dette fungerer fryktelig dårlig. Er det en framtidsrettet politikk som gjør at klimaproblemene blir mindre, og at vi får folk til å ta ansvar for framtiden, velge annerledes og mer miljøansvarlig? Nei. Er det et ansvar for framtiden man tar når man sørger for at landets skoler, og særlig ungdomsskoletrinnene, er i en slik forfatning – og nå snakker jeg både om utstyr og om innhold – at fryktelig mange av dem som går der hver eneste dag, mistrives? Når man spør en 13-åring eller en «fjortis» om hva det er de holder på med, sier de: Jeg venter på at jeg skal modnes. Vi må ha en krevende, utfordrende

kunnskapsskole som inkluderer alle, og som gjør at alle blir litt bedre ut fra de mulighetene og forutsetningene de har.

For ikke lenge siden traff jeg en liten kar, ikke på en spesialskole, men på en spesiell skole. Det var en natur-skole. Han fortalte meg hva han holdt på med der. Så sa han: Jeg er fryktelig dårlig i matte, så sank han liksom to centimeter, og i engelsk, han sank to centimeter til, og i norsk – og når han hadde ramset opp alt han var fryktelig dårlig i, var det ikke store karen igjen. Men jeg er ganske god på båter, sa han, og så er jeg egentlig veldig god på påhengsmotorer, og fising – alt det der er jeg veldig god på. Det får jeg holde på med her, og da blir jeg på en måte bedre i det andre også. Det synes jeg var en veldig god forklaring på hva slags utfordringer vi har når det gjelder det norske skolesystemet.

Vi kan ikke tillate at en hel generasjon av 13-, 14-, 15- og 16-åringer har en hverdag som gjør at de krymper, og ikke vokser. Det absolutt vesentligste som Stortinget neste periode burde gjøre, før man gjør noe annet – før Høyre får gjennomslag for å pælm skattelettelser etter folk som har god råd fra før – både morgen, middag, kveld og gjerne midt på natta, er å få skolen opp og stå, for det er den som er vår viktigste nasjonalformue. Det er de unge som skal sikre framtidens pensjoner. Det er de som skal ta valg etter oss, og da må vi ta de riktige valgene nå.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF): «Sleipner»-ulykka set på ein vond måte søkjelys på tryggleiken for kysttrafikken, og tryggleiken for denne trafikken har kome i fokus på ein heilt annan måte enn tidlegare. For kysten sitt folk er det ein del namn som vekker veldig vonde assosiasjonar. Det eine er Sletto – det havstykket der «Sleipner»-ulykka skjedde. Eit anna er Stad – eit havstykke som er uhyggeleg og frykta av alle sjøfolk. Det er tallause forlis som har skjedd der, og det er liv som har gått tapt på dette havstykket.

Kristeleg Folkeparti har, saman med dei andre sentrumspartia og representanten Bastesen, fremja eit forslag om å løyva 5 mill. kr for å framskunda prosjektet Stad skipstunnel. Dette vil gje sikrere seilas for små fraktfartøy, for hurtigbåtsambanda mellom Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane, for brønnbåtfrakt av smolt osv. Me veit at SV er svært oppteke av å markera eit sterkt engasjement for trafikktryggleik landverts. Dette prosjektet som eg nemner, er eit viktig handslag for å betra tryggleiken langs kysten.

Mitt spørsmål er: Kvifor vil ikkje SV gje støtte til dette forslaget?

Kristin Halvorsen (SV): Det prosjektet som representanten nevner, er en gjenganger i Stortinget. Jeg husker fra mine tidligere år i finanskomiteen at det kom ofte opp i forbindelse med både revidert og ellers.

Hva er så grunnen til at ikke SV smeller til med støtte til et prosjekt som jeg tror koster en halv milliard kroner eller noe slikt hvis det blir realisert? Det er rett og slett

fordi vi tror at hvis man er opptatt av sikkerhet langs kysten, og har en halv milliard kr til disposisjon, kan man gjøre mange bedre og lurere ting for å ruste opp sikkerheten. Det dreier seg om fyrtenester, det dreier seg om redningstjenester, det dreier seg om Kystvaktas muligheter – det finnes rett og slett mange andre tiltak for å styrke sikkerheten som bør komme foran Stad-tunnelen.

Kjellaug Nakkim (H): En viktig og riktig prioritering er prioriteringen for å kunne gi barn og unge en god oppvekst. Av vesentlig betydning for å kunne oppnå dette er bl.a. å ha en god skole, og også at barn og unge kan delta i forskjellige fritidsaktiviteter.

I Norge er det en tradisjon for at så godt som nesten alle former for fritidsaktiviteter er organisert gjennom utallige klubber og foreninger av alle sorter, spredt rundt om i hele Norges land. Jeg registrerer at SV har som målsetting å frita barn og unge for egenandeler vedrørende kultur- og fritidstilbud. Dette synes jeg er meget positivt. Begrunnelsene for å fjerne egenandelene er gode, fordi høye egenandeler ekskluderer mange fra det sosiale fellesskap det er å delta i forskjellige aktiviteter. Noen foreldre har kanskje ikke økonomi til det, mens det er andre som heller ikke prioriterer dette. Årsaken til at egenandelene har blitt så høye, er at det har blitt langt vanskeligere og langt tøffere å drive disse klubbene og foreningene – enten det gjelder speideren, idrett, teater, fotball, musikkorps eller hva det nå kan være.

Mitt spørsmål er: Hvilken innretning har SV tenkt seg for at det skal kunne la seg gjennomføre å fjerne disse egenandelene? Er det å støtte de frivillige organisasjonene ved forenkling av regler og lover og direkte støtte, eller er det å gi enkelte en fribillett utvalgt via kommune eller stat? Eller er det bare et fromt ønske?

Kristin Halvorsen (SV): Jeg er veldig glad for at Kjellaug Nakkim tar opp disse spørsmålene, de ligger meg tungt på hjertet. Jo flere barn og unge vi klarer å inkludere i ulike fellesskap, jo flere er det som får prøvd seg og får en tilhørighet, og jo færre er det som kan rekrutteres til andre steder der de får tilhørighet. Dette er det viktigste og vesentligste forebyggende arbeid man kan bedrive, selv om jeg først og fremst vil legge vekt på den verdien det har i seg selv. Og jeg synes det hadde vært fint om flere Høyre-folk også kunne være opptatt av dette. For det er jo veldig mange av de frivillige organisasjonene som står laglig til for hugg når kommunene har elendig økonomi, og altfor mange kroner blir spinket og spart på dem, selv om vi på dette feltet vet at vi kunne utløse veldig mye aktivitet for lite penger. Så hvis dette også kunne bli virkeligheten for Høyre-folk land og strand rundt – og man kunne gjerne begynt i Oslo f.eks. og sørget for at mange av de ungdomstiltakene som har lidd en sakte død i hovedstaden, fikk noen kroner sånn at de kunne blomstre opp igjen – hadde det vært skrekkelig viktig.

Jeg tror vi må nærme oss dette på flere fronter. For det første må vi over statsbudsjettet drive en aktiv gjødslingspolitikk for at frivillige organisasjoner skal kunne få

direkte tilskudd. Så må kommunene gjøre det samme for å sørge for at egenandelene blir så lave at alle barn kan delta.

Dette er også en del av det som er dagens fattigdomsproblem. Fattigdom i det rike Norge handler i veldig stor grad om hvorvidt man har råd til å være med på det som barn og unge stort sett er med på. Så jeg takker intenst for engasjementet fra representanten Nakkim. Jeg ønsker et godt samarbeid på dette feltet, og håper at hennes hilsen går direkte til byrådet i Oslo.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Tom Thoresen (A): Når jeg hører på dagens skattedebatt, griper jeg meg i å tenke en tanke: Er det slik at vanlige mennesker har fått det dårligere i de 24 årene jeg har vært på Stortinget? Er det slik at de blir flådd og tråkket ned i søla mer brutalt enn tidligere? Jeg er kommet til at svaret på det er nei. Tvert imot er det vel slik at de aller fleste i samfunnet har fått det vesentlig bedre. Da snakker jeg om deres levestandard. Jeg snakker ikke bare om at de har opplevd en betydelig reallønnsforbedring også etter skatt, men om at problemer som vi i perioder har slitt ganske alvorlig med, høy arbeidsledighet eller en inflasjon som spiser opp kjøpekraften fordi vi ikke har klart å holde nok orden i økonomien, stort sett ikke er det som er hovedtrekkene ved norsk økonomi i dag.

Så er det noen andre ting som kan slå en i øynene, og det er at på noen områder opplever vi offentlig fattigdom. På noen og heldigvis veldig marginale felter opplever vi privat fattigdom. Så langt jeg kan klare å se rundt meg, er ikke svaret på noen av disse problemene skattelettelse. Tvert imot er det slik at det krever en økt offentlig innsats, og dermed også en økt offentlig finansiering, og så kan det være et debatttema om noe kan endres for å gjøre ting mer rettferdig. Det er en debatt som selvfølgelig Arbeiderpartiet må være med på. Men Arbeiderpartiet kan jo ikke selge ut de offentlige behov, kan ikke selge ut kampen mot den marginale, men derfor også veldig alvorlige private fattigdommen med å prøve å konkurrere om å være et lavskatteparti. Det kan selvfølgelig være et taktisk poeng fram mot en eller annen valgdebatt, men jeg tror ikke det er bærekraftig som politikk for Arbeiderpartiet. Jeg tror heller ikke at det er bærekraftig som politikk overhodet. Bak skattelettepartienes populære løfter til folk flest ligger jo en økt privat utrygghet og en økt offentlig forvitring på utvalgte felter. Det kan ikke være noe mål.

Så er det jo ikke bare penger heller som løser problemene. Det har vært diskusjon både i denne debatten og i andre tidligere debatter om svake regjeringer. Man kan f.eks. sammenlikne den foregående mindretallsregjeringen med den nåværende mindretallsregjeringen. Og det jeg da finner som den mest slående forskjellen, er at den mindretallsregjeringen som sitter nå, ikke har vært redd for å fremme reformer, store reformer, for å modernisere viktige sider av vårt samfunn. Ja, til og med momsreformen er en viktig reform når vi skal se hvordan vårt totale skattesystem skal virke. Men det har vært reform om

høyere utdanning, det har vært reform i Forsvaret, det har vært reform om sykehusene, osv.

Store reformer har det til felles at de er omdiskutert – selvfølgelig er de det – og det er mange aktører som ønsker å være med i diskusjonen, selvfølgelig det også. Store reformer har ofte det ved seg at mens de diskuteres, gir de ikke umiddelbar politisk profitt, men når de er brakt fram til et avsluttet resultat, vil antakelig de fleste oppdage hvor nødvendige de er for å bringe samfunnet framover. Spørsmålet om hvorvidt en regjering er sterk eller svak, er ikke hvorvidt den fra en mindretallsposisjon får alle opplegg fra a til å igjennom i Stortinget.

Spørsmålet om styrke og svakhet er spørsmålet om hvem som *tør* fremme reformene.

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF): Datoen 1. juli 2001 vert ein merkedag. Då vert momsens på matvarer halvert. Dette er meir enn eit handslag; det er eit praktisk og målretta tiltak for å prioritera barnefamiliar og andre som i kvardagen sin opplever at utgiftene til matvarer tar ein vesentleg del av dei disponible inntektene. For Kristeleg Folkeparti er ei halvering av matmomsen praktisk utjamningspolitikk. Difor har dette vore og er ei høgt prioritert sak for oss.

Som kjent er halveringa av matmomsen ein del av momsreforma. Sjølv momsreforma vart vedteken før jul. Men ein gjer ei rekkje oppryddingar og presiseringar gjennom handsaminga av revidert nasjonalbudsjett. Det var tidleg klart at utan spesielle tiltak ville momsreforma føra med seg store ekstrakostnader for det viktige arbeidet som frivillige lag og organisasjonar utfører. Difor fekk me inn i budsjettavtalen med Arbeidarpartiet i fjor haust at ein skulle koma nærmare attende til dette i revidert. Me er godt nøgde med at det er semje om at organisasjonane skal kompenseras fullt ut for meirkostnadene som følgjer av reforma. Ved at ein kjem attende til denne saka til hausten, vert det tid til på ein god og forsvarleg måte og i samarbeid med dei det gjeld, å finna fram til ei enkel og treffsikker ordning for den praktiske gjennomføringa av tiltaket.

I statsbudsjettet sist haust hasta eit fleirtal igjennom at § 8 i eigedomsskattelova skulle iverksetjast frå 1. januar i år, trass i sterke åtvaringar. Kristeleg Folkeparti var den gongen med i eit mindretal som foreslo utsetjing av implementeringa med eitt år, slik at dei svære inntektstapa som vert påførte enkelte kraftkommunar, kunne avdempast. No er det ikkje noka god politisk øving å seia: Kva var det me sa? Men me ser resultatet av hastevedtaket. Elleve kommunar har meldt om eit skattetap på i overkant av 60 mill. kr, mens Regjeringa har lagt inn 25 mill. kr til dekning av tapet. Sjølv dei som utgjorde fleirtalet i fjor haust, bør nok vedgå at Stortinget med fordel kunne ha tatt seg litt meir tid. Det er nemleg ikkje slik at alle kraftkommunar lever i ei eventyrleg overflod av pengar og velstand. Faktum er at ganske mange innbyggjarar i desse elleve kommunane no tydeleg merkar konsekvensane av inntektsbortfallet.

Elles gjev Regjeringa i revidert eit oversyn over rammevilkåra for norsk kraftproduksjon. I samband med det-

te må eg få understreka at kraftnæringa er viktig for Distrikts-Noreg, både som arbeidsgjevar og som skattebetalar. Næringa er no sterkt konkurranseutsett gjennom den opne nordiske kraftmarknaden. Difor må denne viktige næringa i landet vårt få høve til å konkurrera på like vilkår med utanlandske aktørar. Frå Kristeleg Folkeparti ventar me difor at Regjeringa følgjer opp framstillinga si og kjem attende til Stortinget med konkrete forslag til rammevilkår som sikrar denne nasjonale næringa god konkurransevne.

Norsk skipsfartsnæring har dei beste føresetnadene for vekst, utvikling og fornying. Kristeleg Folkeparti er difor med i ein merknad som understrekar dette, og som konkluderer med å be Regjeringa om å koma attende i statsbudsjettet for 2002 med forslag som sikrar konkurransedyktige vilkår for norske sjøfolk, både dei som arbeider i norske ferjereiarlag, og på andre fartygrupper. Me må ta vare på denne tradisjonsrike og framtidsretta næringa.

Elles er Kristeleg Folkeparti svært oppteke av miljøtrusselen frå ulike hald. Store nasjonale NO_x-utslepp er ein slik trussel. Ei ganske stor forureiningskjelde er den viktige ferjeflåten som me har langs kysten. Eg er difor svært nøgd med at eit stort fleirtal i finanskomiteen har stilt seg bak ein merknad som er tydeleg på at utskiftingstakta for gamle ferjer må forserast, og at det er nødvendig å gje klarsignal for gassdrivne ferjer i samband der det ligg til rette for det. Fleirtalet, som består av alle partia bortsett frå Framstegspartiet, pålegg Regjeringa å koma attende i budsjettet for 2002 med ein plan for innfasing av gassdrivne ferjer. Eg er viss på at me her er på terskelen til det som kan verta ein positiv miljørevolusjon for Kyst-Noreg.

Til slutt må eg koma inn på ein feil i Innst. S. nr. 325. Eg ber om at ein merknad frå Kristeleg Folkeparti om Kunstnerne Informasjonskontor, som skulle ha stått til slutt under avsnitt 10.2 i innstillinga under omtalen av kapittel 320 post 78, vert teken inn i referatet frå dette møtet.

Merknaden lyder slik:

«Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti viser til at Regjeringen foreslår å opprette Senter for internasjonal formidling av billedkunst og at tilskuddet til Kunstnerne Informasjonskontor (KIK) skal overføres til det nye senteret fra 2002 for å finansiere dette.

Disse medlemmer vil understreke at en slik overføring av ressurser ikke bør finne sted før det er foretatt en evaluering av Kunstnerne Informasjonskontor og den fremtidige situasjonen ved dette kontoret er faglig vurdert.»

Grethe G. Fossum (A): Inntil i dag har Statens petroleumsfond vært styrt av økonomiske hensyn med ønske om høy avkastning med moderat risiko. Jeg er glad for at Regjeringen etter behandlingen av saken om etiske retningslinjer for forvaltning av Petroleumsfondet i dag vil vektlegge også et annet hensyn, nemlig etikk i forhold til investering i selskaper.

SV har ønsket seg etiske retningslinjer for Petroleumsfondet før pengene investeres. Arbeiderpartiet, Høyre og Fremskrittspartiet har sett de praktiske problemene med å finne avgrensninger for hvilke aktiviteter som skal omfattes av etiske retningslinjer. Det er ikke helt riktig slik SV fremstiller saken, at flertallet ønsker å investere våre felles penger uten tanke for hva kapitalen produserer.

Flertallet er klar over at investeringer i enkelte selskaper kan gi både etiske og politiske dilemmaer. Flertallet er derfor enig med Regjeringen i at det er nødvendig å finne en mekanisme som hindrer uønsket investering. Løsningen som flertallet har valgt, er en uttrekningsmekanisme, hvor en i helt spesielle situasjoner kan trekke ut investeringer fra selskaper, f.eks. selskaper som produserer miner. Internasjonale konvensjoner, godkjent av Norge, skal være en av rettesnorene for uttrekningsmekanismen. Det skal utarbeides retningslinjer, og det skal ikke styres av journalisters arbeid, slik representanten Djupe dal påstod i sitt innlegg tidligere i dag.

Viljen til å gjøre noe med dette problemet er stor blant politikere i alle partier, og utviklingen på dette området vil bli fulgt nøye. La meg innrømme at det skurrer litt i mine ører når sentrumsalternativet vil presse Arbeiderpartiet til å lage etiske retningslinjer for oljefondet, noe de selv faktisk ikke klarte å gjøre i de to og et halvt årene de selv satt i regjering.

Dette er den siste debatten Stortinget har før vi går inn i en valgkamp. Jeg synes det er viktig at kortene legges på bordet.

Høyre har for tiden en svært enkel dagsorden. De tilbyr både bedre skole og skattelette. De vil fjerne avgifter, samtidig som de vil gi et bedre helsetilbud. Jeg er usikker på om skattelettelsen er på 40 milliarder kr eller 78 milliarder kr, men jeg vet i hvert fall at 40 milliarder kr er det samme som vi bruker årlig på sykehusdrift.

Det er også interessant å følge Høyre på et annet område, nemlig når det gjelder hva de lover å bruke penger på, for de gjør nemlig det også. Det er tydelig at de nå kjemper med Fremskrittspartiet om å være best til å love. Problemet er at de en eller annen gang blir nødt til å innfri løftene, og Høyre har jo bestemt seg for at de skal bruke den samme rammen som oss andre. Spørsmålet som gjenstår da, er: Hvor kutter de?

Høyre har vært prisverdig klar i ett kutt, og det er i forhold til sykelønnsordningen. Konsekvensen av deres kutt på dette området er at folk som tjener lite, og er gjennomsnittlig syke, taper på Høyres opplegg, og folk som er syke i lengre perioder, taper ganske dramatisk.

Hver krone som gis ut i skattelette, må betales på en eller annen måte – enten ved at en tjeneste ikke lenger tilbys, eller at man må betale egenandeler i barnehager, i skolefritidsordninger eller på skolen.

Problemet er også at en skattelette i en størrelsesorden opp til 78 milliarder kr ikke er spesifisert av Høyre. Så min bønn til Høyre er: Fortell det norske folk hva konsekvensen av avgifts- og skatteletten betyr for velferdstjenesten, hva folk vil miste eller må betale for i Høyre-

samfunnet. Uten at Høyre røper baksiden av medaljen, får ikke det norske folket et reelt valg.

Vi har to klare alternativer i norsk politikk: Høyre og Arbeiderpartiet. Jeg er opptatt av forskjellen mellom disse to partiene, og jeg skal gjøre mitt for å vise hva forskjellene er. Jeg håper at Høyre vil vise oss konsekvensen av sine skattelettelser.

Kenneth Svendsen (Frp): Situasjonen i Norge er at vi har mange veiprosjekter som burde vært løst til beste for folk flest, ikke minst slik at næringslivet fikk sine produkter raskt, effektivt og billig fram til markedet. Et utall av prosjekter, slik som f.eks. Lofast i Lofoten, står som monumenter over statlig udugelighet. Påbegynte veier som det er brukt hundrevis av millioner kroner på, stopper rett i fjellveggen, eller en bro stopper ute i intet – eksemplene er mange.

Ser en på alle disse eksemplene, skulle en tro at en var kommet til et land som på en eller annen måte hadde sluppet opp for penger, at landet på en eller annen måte var blitt blakk midt under arbeidet. Når en reiser landet rundt, er det ikke bedre. Det er dårlige veier, smale veier, som E6, og svingete veier som burde vært rettet opp. Hva gjøres i revidert budsjett for 2001? Jo, det gjøres ingen ting.

3 000 menn fra anleggsbransjen går arbeidsledige. Hender som burde vært i arbeid, maskiner som burde vært i arbeid, står stille. Dette er det faktiske tilfellet for anleggsbransjen, og Regjeringen gjør ingen ting. Det er for øvrig nøyaktig det samme som sentrumspartiene gjør – ingen ting.

I det samme tidsrommet som dette skjer, får staten ekstraordinære inntekter på 41 milliarder kr, men stortingsflertallet oppfører seg som om disse pengene ikke eksisterer. Jeg utfordrer finansministeren eller noen andre i denne salen til å komme opp på denne talerstolen og forklare meg hvordan det å bruke 2 milliarder kr mer, som Fremskrittspartiet har foreslått, for å få disse anleggsarbeiderne ut av ledighetskøen, kan skape inflasjon.

En skulle tro at stortingsflertallet hadde som mål å plage folk flest. For hvilken annen avansert grunn skulle det være for å øke momsen fra 23 til 24 pst.? Og hvorfor skal man ellers innføre moms på tjenester fra 1. juli? Er det akutt pengemangel som gjør dette? Har flertallet opplysninger om en slunken statskasse som Fremskrittspartiet ikke vet om? Hvilken avansert form for logikk er det som ligger bak at hvis en leier en privat båtplass, så skal man betale moms, men hvis man er medlem i en båtforening ved nabokaia, så skal man slippe å betale moms?

Og ikke nok med det. Regjeringen og sentrumskameratene har med Senterpartiet i spissen som mål at en familie som bor i Oslo eller Kristiansand, kan dra til en fornøylespark, som i realiteten er et stort tivoli, uten å betale moms. Bor derimot familien på en øy utenfor Bodø og skal ta en weekend i Bodø med barna for å gå på tivoli, ja da har disse budsjettkameratene bestemt at denne familien skal betale moms. Det er logisk!

Vann er ikke vann, i hvert fall ikke i momssammenheng, for kjøper man vann fra et vannverk, slipper man

moms, dvs. det er ikke helt sant, for kommer vannet fra samme vannverket, men er tappet på flaske, ja da er det 24 pst. moms på det. Her er det mye logikk ute og går.

Dette er ikke enestående eksempler, men en del av en lang rekke ulogiske utslag av stortingsflertallets ønske om å straffe befolkningen med sitt stadige jag etter flere og høyere avgifter.

I budsjettet for 2001 vedtok det samme flertallet å øke elavgiften kraftig. En av de viktigste grunnene til dette var at det var forferdelig at det norske folk hadde fått lavere strømpris på grunn av konkurranse i markedet. Fremskrittspartiet synes det er flott at konkurranse sørger for at det norske folk får lavere strømpris. Fremskrittspartiet ønsker at folk flest skal få lavere avgifter, og derfor foreslår vi en kraftig reduksjon i avgiftene på elektrisk kraft – til beste for folk flest.

Selv om elavgiften svir for folk flest, er dette ikke den eneste skatt, avgift eller ordning som gjør at strømprisen er høy. Eiendomsskatten er en slik skatt, som kraftsel-skapene selvfølgelig sender videre til forbrukeren. Statens forkjøpsrett ved hjemfall av kraftverk er også med på å heve prisen. Fremskrittspartiet mener at det er viktig å få en internasjonal harmonisering av skatter og avgifter i kraftsektoren. Det har vi også foreslått.

For Norge, som det langstrakte land det er, og den norske befolkning som skal bo her, er det særdeles viktig at prisnivået på drivstoff er overkommelig. Det er det ikke i dag. En pris på bensin og diesel på over 10 kr pr. liter er altfor høyt. Fremskrittspartiet foreslår derfor at avgiften reduseres, slik at prisen fra pumpe skal komme ned til ca. kr 6,50 pr. liter. Det er en pris som vil hjelpe folk flest. Ikke minst er det en pris som vil være mer normal, med de avstander og den topografi vi har, for ikke å snakke om at oljen som ligger under Nordsjøen og Barentshavet, er befolkningens eiendom, og det vil etter mitt syn ikke akkurat være urettferdig om folk flest fikk noen fordeler av disse oljerikdommene.

Fremskrittspartiet foreslo i statsbudsjettet en kraftig nedskjæring av avgiftene på personbiler. Dessverre var det ikke ett parti som støttet Fremskrittspartiet da dette forslaget ble fremmet. I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett har Høyre for første gang på mange år foreslått reduserte bilavgifter. Selv om reduksjonen er langt lavere enn det Fremskrittspartiet har foreslått, velger Fremskrittspartiet å støtte dette, selv om det egentlig hører hjemme i den ordinære budsjettbehandlingen. Det er helt uforståelig at i et langstrakt land som Norge, hvor bilen er uunnværlig, velger flertallet på Stortinget å ha noen av verdens høyeste bilavgifter. Forstå det den som kan!

Signe Øye (A): Da regjeringen Stoltenberg fikk vedtatt sitt budsjett for 2001, hadde det en klar politisk profil:

- Arbeiderpartiet økte satsingen på viktige velferdsområder som helse, eldreomsorg, skole og barnehager.
- Arbeiderpartiet fikk til en mer rettferdig fordeling nasjonalt og internasjonalt, med sterk omfordeling gjennom skattesystemet, ved økt skatt på aksjeinn-

tekter, men lettelser i skatten på arbeidsinntekter, og i tillegg en kraftig økning i bistandsmidlene.

- Arbeiderpartiet fikk også tilslutning til en ansvarlig bruk av oljeinntektene. Det har gitt trygghet for arbeid og personlig økonomi for svært mange her i landet. Ja, selv svært lave ledighetstall går nedover. Det er bra.

Derfor er Arbeiderpartiet glad for at man i revidert nasjonalbudsjett har styrket disse hovedprioriteringene ytterligere.

Det er i revidert nasjonalbudsjett blitt rom for å øke midlene til bl.a. forskning, høyere utdanning, opptreningsinstitusjoner, Rikshospitalet, Glitreklinikken, fartøyvern, politi og rassikring.

Det klarer vi fordi vi holder orden i økonomien og ikke skyver problemene og ubetalte regninger foran oss, slik vi opplevde i fjor, da det lå mange, mange ubetalte regninger igjen etter sentrumsregjeringen.

For Arbeiderpartiet er et bedre helsevesen svært høyt prioritert. Vi har i år økt bevilgningene med om lag 2,6 milliarder kr. Sammen med økningen i de frie inntektene til kommunesektoren i årets budsjett er helsesektoren styrket med mer enn 3 milliarder kr. Med en slik utvidelse vil flere enn noen gang tidligere bli behandlet ved sykehusene våre.

Det er nesten utrolig at Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre tar hele 494 mill. kr fra arbeidsmarkedstiltakene når de skal dekke inn sine påplussinger i revidert nasjonalbudsjett – de partiene som daglig påstår at de er så opptatt av fordeling og fattigdomsbekjempelse. Det går vel ikke an å være mer treffsikker når man skal ta fra de fattige, enn å gå løs på arbeidsmarkedstiltakene for yrkeshemmede, tiltak som disse er helt avhengig av for å komme i arbeid og utdanning og få en varig bedre økonomisk situasjon.

Høyre viser også sitt sanne ansikt i innstillingen. Høyre kutter 100 mill. kr i Rikstrygdeverkets budsjett. Det vil innebære at det ikke settes av tiltak mot trygdemisbruk, det blir ingen tiltak for å få flere uføretrygdede i arbeid, landsdekkende forsøksordning for transport av funksjonshemmede forsvinner. I tillegg må etaten kutte mer enn 400 stillinger, en nedbemanning på over 10 pst. Konklusjonen er helt klar: Det blir ingen økt satsing på å få ned økt sykefravær og uførepensjonering, som Høyre er så opptatt av. Høyres måte å få ned sykefraværet på er å innføre kutt i sykkelønsordningen, slik at de som er avhengig av å tjene sin vanlige månedslønn, må gå på arbeid selv om de blir syke. Det er Høyres sanne ansikt.

Høyres skattelettelse betyr mindre til viktige velferdstjenester. Hver krone en sparer i skattelettelse med Høyre, må en betale som økte priser på skolefritidsordningen, det blir mindre lønn hvis en blir syk, dyrere kollektivpriser, ikke gratis skolebøker på videregående skole, osv. Alt dette kan man lese rett ut av Høyres forslag til kutt i statsbudsjettet for i år. Høyre kutter i revidert nasjonalbudsjett også i distrikts- og utviklingstilskudd med 200 mill. kr, selv om de er fullt klar over at pengene allerede er fordelt i år.

Arbeiderpartiet har sammen med sentrumpartiene lagt fram et forslag om å bevilge 20 mill. kr til medisiner på blå resept. Medisiner er noe Stortinget elsker å involvere seg i, både nå og tidligere. Her framstår stortingsrepresentantene som virkelige fagfolk på området, men slik vet vi jo at det ikke er. Nå er det på høy tid at Stortinget slutter å vedta om medisinene skal hete det ene eller andre. Vi har andre som skal gjøre den jobben. Derfor fremmes det en blankobevilgning på 20 mill. kr til blåreseptordningen uten å angi navn på medisinen. Det får helseministeren ta seg av.

Det er også mange «gratisforslag» i revidert nasjonalbudsjett i år, forslag som man kanskje helst ikke ønsker flertall for fordi det ikke finnes inndekning. Det verste eksemplet er kanskje veibevilgningene som Senterpartiet gikk ut og flagget i media. Veibevilgningen skulle opp med 2 milliarder kr. Og hva er resultatet? Jo, resultatet er 70 mill. kr til rassikring. Da lurar folk utenfor dette huset på hva som skjer.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Reidun Gravdahl (A): Vi vil fordele pengene rettferdig, slik at de svakeste får hjelp. Alle kan bli syke og ha behov for rehabilitering. Jeg har gode venner som ikke ville ha levd i dag uten et opphold på en opptreningsinstitusjon i en gitt situasjon. Dette høres dramatisk ut, men livsfarlig høyt blodtrykk i tillegg til andre alvorlige lidelser kan være det.

Vi har mange opptreningsinstitusjoner, og jeg vil hevde at de alle er av stor betydning når det gjelder behandling og etterbehandling for å bedre funksjonsevnen til mange. Store operasjoner eller belastninger over tid nødvendiggjør intensiv opptrening med profesjonell hjelp. Mange eldre har mulighet til å greie seg selv etter et opphold, og mange har fått hjelp til å komme seg på beina og videre i livet.

Mange av opptreningsinstitusjonene tar imot flere kategorier pasienter og har tilbud for forskjellige lidelser. Noen har spesialisert seg på én lidelse, men har også tilbud for andre pasientgrupper. Paulsrud, Sofienberg, Steffensrud, Tonsåsen – jeg kunne nevnt mange. Alle har de gode tilbud som hjelper mange pasienter. Og kvinner i distriktet har et arbeid å gå til og gjør en samfunnsnyttig innsats.

Jeg er glad for den tilleggsbevilgningen som nå kommer i revidert. Egenbetalingsordningen ble endret til gode for pasientene, men det har medført en utilsiktet virkning som har forverret den økonomiske situasjonen for noen av institusjonene. Jeg vet at flere av dem sliter, det arbeides mange timer for en liten betaling, og regnskapet må følges nøye fra måned til måned.

I går møtte jeg lederen for Wolla. Der har flere av bejtjeningen gått inn med egenkapital for å sikre arbeidsplassen sin. De har hevet kompetansen innen kreftomsorgen og har et tilbud for brystkreftopererte kvinner. Men de sliter med økonomien og bruker mye av kreftene sine på det arbeidet. Jeg har ikke oversikt over hvor mange av

institusjonene som har et tilbud for kreftpasienter, men jeg vet at Paulsrud har det. Dette er viktige tilbud, forholdsvis nært beliggende til Gjøvik sjukehus, hvor det nå bygges ut en kreftenhet med økt strålekapasitet.

Departementet har nå en gjennomgang av opptreningsinstitusjonene og deres rammebetingelser. Det er viktig å finne et balansepunkt som ivaretar pasientenes behov, og som setter institusjonene i stand til å fortsette dette viktige arbeidet.

Jørn L. Stang (uavh): Mildt sagt må man vel kunne si at infrastrukturen i Norge er meget variabel. Sammenligner man med mange andre europeiske land, kan man slå fast at veistandarden er et trist kapittel.

Skiftende regjeringer har totalt neglisjert utbyggingen av E6 gjennom Østfold, mens Sverige har bygd ut en omtrent ti ganger så lang strekning til firefelts motorvei. Dette arbeidet samt arbeidet med en ny Svinesundbro avsluttes i 2007, og dette skjer uten bompengefinansiering.

E6, sammen med E18 til Sørlandet, har en spesielt stor trafikk tetthet, og er meget sterkt belastet med ulykker. Situasjonen pr. i dag er at veistrekningen til tider nærmest bryter sammen. Når turistsesongen tar til for fullt, med den ordinære valfarten til Sverige, og når Norges største tungtrafikk ruller samtidig på de samme veistrekninger, behøver man ikke ha stor fantasi for å forstå hvilke problemer det skaper for å få avviklet trafikken på landets hovedvei nr. 1.

I forbindelse med stortingsdebatten om Nasjonal transportplan i februar ble det ikke flertall for konkrete endringer, men ifølge Østfold-kollega Signe Øye er det fra hennes side blitt uttalt til mediene at det blir mer penger til stamveien gjennom Østfold i årene som kommer. De statlige bevilgningene vil øke, blir det skråsikkert hevdet fra samme hold. Det er også understreket at det er behov for en rask gjennomføring av tiltakene, både når det gjelder hensynet til fremkommelighet, og ikke minst når det gjelder hensynet til trafiksikkerhet. Hvor er de tilstrekkelige bevilgninger blitt av? Ikke engang en avtale om en 50/50 pst.-fordeling av investeringene på E18 i Indre Østfold mellom stat og kommune er blitt innfridd. Avtalen er blitt brutt. I stedet skyver man den sårt trengte tempoplanen for utbygging langt ut i tid. Så hvor er den bebudede forseringen i de årlige budsjetter, inkludert revidert budsjett? Her må det vises ansvar, og derfor foreslår representanten Vidar Kleppe og undertegnede at utbygging starter umiddelbart uten bompengefinansiering.

Arbeidsgruppen for bedre kommunikasjon mellom Oslo og Gøteborg fyrer av en kraftsalve mot ansvarlige politikere for at de ikke tar problemene med vei gjennom Østfold på alvor. Statens vegvesen i Østfold er sikker på at flere vil miste livet, spesielt på E6, før en eventuell firefelts motorvei er ferdig en gang i fremtiden.

Hittil i år, i løpet av fem måneder, har elleve mennesker mistet livet på strekningen gjennom Østfold fylke. Siden en firefelts E6 ble åpnet i Akershus fylke, er det ikke skjedd noen dødsulykker. Hva skjer nå? Mens man venter på et initiativ fra stortingspolitikere, setter man

(Stang)

opp en betongvegg mellom kjørefeltene på deler av E6. Det er de løsningene man kommer med.

Ifølge Econ Senter for økonomisk analyse vil det ikke bli noe press i økonomien ved at man bevilger rundt 3 milliarder kr mer til utbygging av veier i Norge. Jeg vil bare ha sagt det, i og med at vi fremmer et forslag om omprioriteringer her på 3,3 milliarder kr til veiformål.

Jeg tar herved opp forslaget fra Vidar Kleppe og underteignede.

Presidenten: Representanten Jørn L. Stang har tatt opp det forslaget han refererte til.

Statsråd Tore Tønne: Jeg tar ordet for å kommentere to helsepolitiske forslag som er fremmet etter at innstillingen i saken ble lagt fram.

Det første forslaget er fremmet av representanten Dag Terje Andersen på vegne av Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre om å bevilge 20 mill. kr i tillegg til innstillingen til styrking av blåreseptforskriften § 9. Jeg finner det meget tilfredsstillende at det ved denne bevilgningen blir skapt rom for å inkludere flere medisiner i ordningen for pliktmessig refusjon. Det kan synes som et beskjedent beløp i den store sammenheng, men det vil gi rom for å inkludere f.eks. legemidlene Vioxx og Celebra med virkning fra 1. juli 2001. Dette er medisiner det fra et helsepolitisk synspunkt er ønskelig å inkludere, og som vil ha stor betydning for mange leddgiktspasienter og pasienter med reumatiske lidelser.

Den andre saken gjelder forslaget fra representanten Enoksen på vegne av Senterpartiet om at ingen fylkeskommune skal være tvunget til å redusere aktivitetene ved sine fylkessykehus annet halvår 2001 på grunn av trang økonomi, og at eventuelle underskudd som opparbeides i 2001, skal dekkes i forbindelse med sykehusoppjøret mellom staten og fylkeskommunene.

Jeg har stor forståelse for ønsket om å unngå redusert aktivitet ved fylkessykehusene. Jeg mener også at det budsjett som ble vedtatt i samarbeid mellom Arbeiderpartiet og sentrumspartiene, og som nå har vært gjenstand for behandling i revidert nasjonalbudsjett, gir grunnlag for å unngå det. Om så skulle vise seg ikke å være tilfellet, skyldes det i hvert fall ikke det vedtak Stortinget nettopp har fattet om at staten skal overta ansvaret for sykehusene fra kommende årsskifte. Vi har ennå ikke noen samlet oversikt over den økonomiske utvikling i fylkeskommunene og ved deres forskjellige sykehus så langt i år, men det vil være et nært samarbeid mellom staten, sykehusene og de nåværende sykehuseiere, dvs. fylkeskommunene, i tiden fremover i forbindelse med overføringen av eieransvaret til staten. Som ledd i dette vil vi selvsagt følge utviklingen i sykehustilbudene svært nøye og vurdere eventuelle ekstraordinære tiltak, om det viser seg nødvendig. Jeg mener det vil være en bedre måte å håndtere den økonomiske situasjon for sykehuse- ne på enn på et generelt grunnlag å vedta en dekning av alle eventuelle fremtidige underskudd.

Gunnar Breimo hadde her overtatt presidentplassen.

Annelise Høegh (H) (fra salen): President, er det anledning til replikk siden det er etter en statsråd?

Presidenten: Nei, ikke etter treminuttsinnleggene. Det er bare den tilmålte taletid.

Asmund Kristoffersen (A): Vi har i den senere tid fått opplysninger om at økonomien ved flere av våre regionsykehus er i en grunnleggende ubalanse, som de nåværende eierne, fylkeskommunene, ikke ser ut til å ha økonomiske muskler til å håndtere fullt ut. Dette viser – etter Arbeiderpartiets mening – at reformen med 100 pst. statlig eierskap og organisering gjennom foretak som Stoltenberg-regjeringen fremmet og fikk vedtatt i Stortinget, i høyeste grad var nødvendig. At den enkelte fylkeskommune er for liten – nesten i bokstavelig forstand – til å bære regionsykehusene på sine skuldre, har blitt mer og mer åpenbart. De utallige besøk i storting og regjering fra regionsykehusene også tidligere når problemene har toppet seg, bare bekrefter det jeg her sier.

Året 2001 er ekstraordinært i den forstand at fylkeskommunene forbereder seg til å overlevere sykehusene til staten. Med bakgrunn i denne overgangsfasen med skifte av eier og i den økonomiske situasjonen spesielt regionsykehusene synes å være, er jeg for så vidt glad for de signaler som helseministeren nylig gav om en oppfølging på dette området. Dersom en gjennom denne kontakten skulle avdekke en situasjon som skulle tilsi behov for ekstraordinære tiltak, også økonomiske, må man forutsette at Regjeringen tar de initiativ som situasjonen måtte tilsi. Jeg viser også til vår parlamentariske leder, Hill-Marta Solbergs, innlegg tidligere i dagens debatt.

Helseministeren kommenterte forslag nr. 121 som Enoksen har lagt fram. Jeg vil bare si at det ville være svært oppsiktsvekkende om Stortinget i denne sak skulle gi en blankofullmakt til alle fylkeskommunale sykehus til å bruke de midler de måtte ønske å bruke, og de så skulle sende regningen til en annen part, staten.

Så en kort kommentar til spørsmålet om en ny organisasjonsmodell for en sentral sosial- og helseforvaltning, som bl.a. innebærer at elleve etater slås sammen.

Det aller viktigste er å ha en sterk faglig sosial- og helseforvaltning. Den oppdelingen vi har i dag, *kan* føre til en uønsket oppsplitting av fagmiljøer. Den *kan* føre til uønsket dobbeltarbeid. Dette kan sette en sperre for nødvendig samarbeid og derved svekke de faglige resultatene. Videre er det viktig at vi ikke ordner oss med større sentralt byråkrati enn det som faglig sett er ønskelig og nødvendig. Vi bør hele tiden huske på at pasientene ikke er å finne i korridorene verken i departementer, direktorater eller lignende steder.

Oppgavene innenfor helse, omsorg og sosiale tiltak vokser. Dette setter krav til god ressursutnytting.

Terje Knudsen (uavh): En av de sakene som nå er til behandling, går på å likestille utleie av private båtplasser

med båtforeninger, hvor sistnevnte slipper merverdiavgift.

Det er mildt sagt at denne saken har opprørt båtfolket. Alle er i stand til å se at dette fører til en sterk konkurransevridding mellom båtforeningene og de private utleierne. Denne urettferdigheten forsterkes av at de private båtutleierne har gjort sine investeringer i anlegg rundt omkring uten å ha fått muligheter til å trekke fra merverdiavgift.

I mange områder har ikke båtbrukerne noen valgmulighet. De er henvist til å leie båtplasser av private utleiere, som er merverdiavgiftspliktige. I de tilfeller hvor de private anleggene ligger side om side med båtforeningenes anlegg, blir likevel prisene forskjellige, fordi den ene er avgiftspliktig mens den andre slipper. Jeg må si at denne saken finner sin verdige plass i den etter hvert meget omtalte faunaen av nærmest litt klønete avgiftsvedtak som er gjort av avgiftspartiene i denne forsamling. Imidlertid er det ikke for sent, det er mulig å omgjøre dette i dag.

Britt Hildeng (A): Det reviderte budsjettet som Regjeringen har lagt fram, er en bekreftelse på Arbeiderpartiets og Regjeringens vilje til å slå ring om velferden.

Det å sikre sykelønnsordningen, sikre pensjonene og gjennomføre eldrereformen, psykiatri- og sykehusreformen og fastlegeordningen gir trygghet for den enkelte og gjør Norge til et godt land å leve i. Men dette krever også at vi alle bidrar etter evne, slik at fellesskapet kan bli i stand til å skape den nødvendige basis i form av økonomisk og sosial sikkerhet for den enkelte.

Dette grunnlaget er nødvendig for den enkeltes valgfrihet dersom valgfriheten skal gjelde for alle og ikke bare for dem som greier seg i et hardt marked. Offentlige pensjoner, gratis sykehus og skoler for alle koster penger. Derfor ser vi også nødvendigheten av å sikre fellesskapet et økonomisk grunnlag som gjør det mulig å bygge ut den ønskede velferden. Skattepolitikken er et virkemiddel i så måte, men dette virkemidlet må brukes på en rettferdig måte, slik at de som har høye kapitalinntekter og store formuer, bidrar mer, mens de med lave og alminnelige arbeidsinntekter bør få lettelse.

Både utbyggingen av den offentlige sektor og en rettferdig skattepolitikk handler om en rettferdig fordeling, hvilket er det grunnleggende for Arbeiderpartiet. Dersom det økonomiske grunnlaget for fellesskapet svikter, er alternativet at velferdsgoder produseres og finansieres på annen måte. Privatisering og høyere egenandeler må nødvendigvis bli svaret, det være seg innenfor sykehussektoren, utdanningssektoren, eldreomsorgen osv. Faren er at det vil gi oss et samfunn der en på en helt annen måte må belage seg på private løsninger, så som private helseforsikringer, private pensjonsordninger osv. Dette vil kunne gi oss et samfunn med store sosiale og økonomiske forskjeller. Det er et samfunn Arbeiderpartiet ikke ønsker.

Helt til slutt vil jeg gjøre oppmerksom på en sak som står noe lenger ned på dagsordenen. Det er sak nr. 12, om å instruere ligningskontorene ved behandling av klager

på boligligningstakster. Jeg vil gjerne varsle, mens jeg har ordet, at Arbeiderpartiet vil stemme for det forslaget.

Ottar Kaldhol (A): Arbeiderpartiet tek alltid tak i dei store utfordringane. Arbeiderpartiet tek også ansvar for at fornying av offentleg sektor er vår tids måte å sikre målet om fridom og tryggleik for alle på. Den største utfordringa er å ta dei rette endringsgrepa, slik at vi kan takle dei utfordringane som kjem, og ikkje minst utnytte dei moglegheitene som både ny kunnskap og ny teknologi gir høve til.

Offentleg sektor vert i dag stilt overfor dei same krava til fornying som privat sektor. Etter å ha arbeidd i industrien i mange år veit eg at endringar på arbeidsplassen kan føre til at det vert skapt uvisse om framtida, og at det naturlegvis vert stilt spørsmål ved om endring og fornying er nødvendig. Det finst fleire døme på bedriftsleiarar som ikkje gjorde dei endringane som var nødvendige for å møte utfordringane, slik at arbeidsplassane vart sikra.

Men det finst òg mange bedriftsleiarar som i samarbeid med dei tilsette møter utfordringane med mot, vilje og handlekraft. Det er den same utfordringa vi har i offentleg sektor, og vi som politiske leiarar skal vurderast på akkurat same måten. Det er vår evne til å styre utviklinga – med mot, vilje og handlekraft – som viser at vi tek leiaransvaret for ei framtidsretta utvikling i offentleg sektor. Regjeringa viser at den tek dette ansvaret på alvor, gjennom ein prosess med mange konkrete endringstiltak.

For Arbeiderpartiet er ikkje endringar i offentleg sektor eit mål i seg sjølv, men vi tek på alvor at fornying er nødvendig som ein reiskap for å sikre oppslutninga om velferdssamfunnet, og ikkje minst foredle det vi har arva. Vi vil ha eit samfunn som også i framtida gir tryggleik og fridom for alle. Vi tek på alvor at det er eit politisk leiaransvar å vise veg inn i ei tid der auka fridom til einskildmennesket er ei stor utfordring for offentleg sektor. Den fridomen vi har i dag til å nytte all tilgjengeleg teknologi heile døgnet, fører til store endringar i samfunnet. Arbeidsoppgåver vert dramatisk endra, ja mange er det ikkje lenger bruk for.

Men fridom for alle er meir enn dagleg bruk av mobiltelefon, datamaskin og betalingskort:

- Fridom er den økonomiske tryggleiken som full løn under sjukdom gir.
- Fridom er å ha rett til å gå av med pensjon når ein vert 62 år.
- Fridom er å ha rett til livslang læring.
- Fridom er å ha rett til medverknad på arbeidsplassen.

Arbeiderpartiet tek ansvar for å sette brukarane sine behov i sentrum. Vi tek ansvar for å overføre ressursar frå administrasjon til tenesteproduksjon, og vi tek ansvar for offentleg tilsette sin rett til medverknad i denne viktige saka. Arbeiderpartiet tek ansvaret for at denne fornyinga er vår tids måte framleis å sikre målet om fridom og tryggleik for alle på.

Thore Aksel Nistad (Frp): Samme dag som Regjeringen la fram revidert statsbudsjett, viste tallene fra

Aetat at 3 146 anleggsarbeidere var ledige. 1 602 stein- og sementarbeidere, 886 anleggsmaskinkjørere og flere hundre andre anleggsarbeidere går nå på ledighetstrygd. En maskinpark verdt over 400 mill. kr. står nå uvirksom.

Dette er dagens situasjon, og det er skammelig at Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti ikke vil gjøre det minste for å avhjelpe situasjonen, samtidig som veinettet skriker etter økt vedlikehold, og en hel rekke veiprosjekter står halvferdige. Norge, som flyter over av oljepenger, ønsker heller å ha dyktige veiarbeidere i arbeidsledighet enn å satse på en utbygging av Europas dårligste veinett.

Sju fagorganisasjoner i anleggssektoren har advart statsminister Stoltenberg mot den høye ledigheten i bransjen. Til og med LO sier det samme. Kompetansen blir borte, og en verdifull maskinpark står bare og rustet bort.

At Arbeiderpartiet svikter veibyggingen, vet vi fra før. Arbeiderpartiet tenker kun på å få bilistene for mest mulig penger. I dag tar de hele 40 milliarder kr pr. år, mens til vedlikehold, drift og veibygging yter staten tilbake kun 10 milliarder kr. Dette gjør Arbeiderpartiet godt støttet av Kristelig Folkeparti.

I et innlegg i Stortinget den 16. mai sa Kristelig Folkeparti-representanten Jan Sahl:

«Situasjonen i anleggsbransjen er blitt vanskeligere, og det opplyses at 2 000-3 000 ansatte er permittert eller sagt opp. I ettertid har situasjonen forverret seg, og LO Industri har bedt Regjeringen om å øke bevilgningene til anlegg med minimum 2 milliarder kr i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett. Sentrumspartiene har lenge påpekt at det var rom for økte samferdselsbevilgninger.»

I dag får vi fakta på bordet: Det er og blir Fremskrittspartiet som vil satse på en moderne infrastruktur. Vi i Fremskrittspartiet synes det er bedre å få de 3 000 ledige og alle maskinene i gang til veibygging, og derfor har Fremskrittspartiet foreslått 2 milliarder kr ekstra.

Torstein Rudihagen (A): I forslaget til statsbudsjett for 2001 gjorde Regjeringa eit kraftig grep for å styrkje offentleg velferd og gjere den mest mogleg lik for alle. Samtidig veit vi at det utan stor verdiskaping blir lite til velferd og lite til fordeling. Det var derfor nødvendig å halde seg til ansvarlege økonomiske rammes for å unngå stor kostnadsauke, renteauke og dermed eit mindre konkurransedyktig næringsliv. Det var det enkle overordna målet.

I budsjettavtalen med sentrum blei ein del endra, men hovudlinjene førte vidare. Det er dei òg gjort i revidert, òg etter handsaminga her. Innanfor dei same ansvarlege rammene er det likevel funne rom for å styrkje universiteta, det er løyva meir til forskning, Rikshospitalet, m.a.

Opptreningstinstitusjonane er i ein vanskeleg situasjon, der dei treng eit lyft. Dei har ei viktig rolle i rehabiliteringa for å få folk ut i arbeid igjen – heilt i tråd med det som er vår politikk. Ramma for desse institusjonane må derfor vere slik at dei kan eksistere, og eigendelane må heldast på eit nivå som ikkje ekskluderer nokon. Dei ekstra 25 mill. kr som dei nå får, har mykje å seie i ein vanske-

leg situasjon. Men det er nødvendig at dette blir følgt opp i neste års budsjett.

Arbeidarpartiet vil stemme imot eit forslag om å løyve 25 mill. kr ekstra til private skular. Vi meiner at det er 5 mill. kr av desse som er fornuftig bruk til støtte for utlandske skular i Noreg og norske elevar i utlandet, m.a. ved United World College.

Elles er kraftig reduksjon i skattar og avgifter på nytt Høgre og Framstegspartiet si flaggsak. Ingen gler seg over skattar og avgifter, den pina kunne nokon kvar vore kvitt. Det er sjølv sagt populært. Men mange vil ha betre velferdsordningar, betre kommunikasjonar, betre kommuneøkonomi, meir til landbruket, ja betre tilbod nær sagt på alle område. Kan ein kome utanom at det trengst pengar til dette? Da blir det eit spørsmål om kor mykje skattar og avgifter ein må ha. Det må vere samsvar mellom offentlege utgifter og inntekter – så enkelt er det.

Høgre vil finansiere skatte- og avgiftslette med mindre offentleg velferd for oss alle – mindre sjukeløn, mindre distrikts- og næringsstøtte og redusert bistand. NSB skal svekkast. Landbruket skal få mindre. Arbeidsmarknadstiltak skal byggast ned. Tilskot til skule og fritidsordningar skal reduserast. Lågare skatt, javel, men vil vi betale ein slik pris? Skal velferden vere for alle, eller skal vi bygge ned Velferds-Noreg for å gjere det best råd for dei som er rikast likevel?

Odd Einar Dørum (V): Det har i tilknytning til behandling av revidert nok en gang vært en debatt om avgangskullet på Politihøgskolen er sikret jobb. Grunnen til at debatten er reist, er at Stortinget gjennom flere år har styrt inntaket på skolen slik at det har vært et større antall kandidater uteksaminert enn det antallet ledige stillinger som det ved naturlig avgang blir i denne etaten hvert år. Stortinget har til nå sørget for at avgangskullet har fått de jobbene de skulle ha – som Norge trenger og er tjent med – fordi vi har ønsket et større antall politifolk. I denne sammenhengen er det nå blitt reist påstander om at inntil 250 av de 425 som er i kullet, vil stå uten jobb. Venstres gruppe har funnet det rett på nytt å be om opplysninger fra Regjeringen – og Regjeringen har jo tidligere også gitt opplysninger i proposisjonen – og i den sammenheng konstaterer vi at det er Regjeringens vurdering at ca. 250 vil kunne få jobb i stillinger som blir ledige fra nå og senest fram til september, slik at det da gjenstår ca. 175 som ikke har jobb. Ifølge de erfaringstall man har fra de senere år hvor man har tatt inn store kull, og etter vedtak i Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett, vil man ved den tilleggsbevilgning som er lagt inn i finanskomiteens innstilling, kunne gi jobb til ca. 90. Da gjenstår 85. Hvis man også tar hensyn til at finanskomiteen – til Venstres store glede, for dette er en sak vi brenner sterkt for – har opprettet et langvarig prosjekt for å bekjempe alvorlig organisert kriminalitet, med 30 stillinger, er vi i nærheten av et tall på 50–80 kandidater som ikke med det samme vil få jobb. Venstre legger til grunn at Regjeringen følger dette såpass nøye at disse politifolkene ikke blir gående uten arbeid, og at man, om nødvendig, faktisk kommer tilbake i nysalderingen for

dette året, slik at de kan sikres for folk i gata. Det er ikke noen tvil om at det er det som det er avgjørende når vi først har så store kull.

Så er det også slik ifølge den kunnskap vi alle har, at inntaket til Politihøgskolen for det kullet som kommer neste år, omtrent skal tilsvare den avgangen man da har; etter å ha foretatt en opptrapping, har man altså tilpasset situasjonen. Men Venstre legger sterk vekt på at Regjeringen følger dette nøye, slik at dette anslagsvis tallet, etter de opplysninger vi har fått fra justisminister Harlem i dag, ca. 80 kandidater, ikke blir gående uten jobb, at man sørger for at de får jobb, om nødvendig kommer tilbake i forbindelse ved nysalderingen. Grunnen til at jeg understreker det så sterkt, er at statsministeren selv er veldig opptatt av å få politifolk ut i gatene. Han sier riktignok at det skjer ved å slå sammen politidistrikt. Det er med respekt å melde ikke måten det skjer på. Det kan kanskje gi resultater på lang sikt. Den kortsiktige virkningen får vi ved at disse studentene følges opp på den måten som vi her tilrår, og ved å skaffe karriereveier og statusmessig belønning for politifolk som gjør feltarbeid i gata. Det er hovedgrepene.

Marit Tingelstad (Sp): Tidligere i denne uka debaterte Stortinget St.meld. nr. 27. Det skal gjøres et betydelig kvalitetsløft for høgskole- og universitetssektoren, slik at Norge kan være i front på kompetanse. Det er det stor enighet om i dette hus.

Statsråd Giske kunne ikke svare på spørsmål fra meg om hva det innebærer når Regjeringen sier i meldingen at kvalitetsreformen kan gjennomføres innenfor eksisterende budsjetttrammer. Er det arbeiderpartiregjeringens framlagte budsjettforslag i fjor høst som legges til grunn, eller er det det justerte budsjettet som sentrumpartiene presset fram med 400 mill. kr i pluss? Det ønsker jeg finansministerens svar på. Jeg minner om at 400 mill. kr var svært nødvendig, selv om det heller ikke er nok for å hjelpe sektoren.

I dagens innstilling blir det ytterligere en påplussing på 100 mill. kr til rekrutteringsstillinger og til nødvendige omstillingsprosesser. Dette kommer i et litt spesielt lys, synes jeg, når statsministeren i stad forskutterte gevinsten Regjeringen hadde lagt inn i den store reformen, og han vet at det faktisk er Stortinget som har økt budsjettpostene for høyere utdanning.

Senterpartiet har tatt på alvor at omstilling koster, både i form av friske penger og endringsvilje. Stortinget sørger også for at Forskningsfondet får en betydelig økning, 2,5 milliarder, slik at det kan bli mer til forskning gjennom økt avkastning.

Et annet opplæringsområde er de kommunale musikk- og kulturskolene. Det er trist at det ikke er flertall for å øke timetilskuddssatsen – den har stått stille i mange år – dette ville ha betydd at flere elever kunne fått ta del i disse unike tilbudene.

Videre er det smålig at ikke folkehøgskolene kunne fått påplussingen på 10 mill. kr. Senterpartiet mener det er viktig å ivareta dette skoleslaget som en oase i utdanningsfloraen. Det er nettopp på slike områder i utdan-

ningspolitikken en ser tydelig skillet mellom Arbeiderpartiet og Senterpartiet. Vi ønsker ikke en A4-modell uten variasjoner. Mangfold er nødvendig for å gi ungdom valgmuligheter, og folkehøgskolene har et tilbud som er unikt. Mange mener at året på folkehøgskolen var det beste de har hatt. Flertallet i Stortinget er øyensynlig ikke så opptatt av det.

Døvekirken får heldigvis 700 000 i tilskudd, for de er i en prekær budsjettsituasjon, men Arbeiderpartiet og SV vil ikke være med på det. Det er jeg forundret over, da jeg oppfatter disse partiene som svært opptatt av de funksjonshemmede.

Videre konstaterer jeg at høgskolen på Nesna ikke får noe tilskudd til byggestart, og det er synd, for der er det en veldig vanskelig situasjon.

Veterinærhøgskolen får heldigvis 2 mill. kr takket være Stortinget.

Jeg la merke til at representanten Rudihagen trakk fram opplæringssettene som veldig viktige i rehabiliteringsøyemed. Det er bra. Men jeg synes det er litt dristig når den samme representanten går ut og sier at dette skjer ved hjelp av Arbeiderpartiet. Tvert imot, den påplussingen var ikke prioritert fra Arbeiderpartiets side, men fra Senterpartiet.

Øyvind Korsberg (Frp): Stortinget vedtok nylig å gi Rikshospitalet en tilleggsbevilgning på 270 mill. kr for inneværende driftstermin. Det er bra. Den økonomiske situasjonen ved regionsykehusene er minst like vanskelig som ved Rikshospitalet. Regionsykehusene har kuttet på sine tjenestetilbud, men vil likevel gå med betydelig underskudd. Det er helt nødvendig at en i revidert nasjonalbudsjett bevilger mer midler til regionsykehusene og til fylkeskommunene, slik at de kan utnytte den behandlingsskapiteten som sykehusene i realiteten har, til å få ned de lange pasientkøene.

Fremskrittspartiet fremmet et Dokument nr. 8-forslag om en tilleggsbevilgning på 1 milliard kr til innenlands behandling ved offentlige sykehus. Forslaget fikk dessverre bare Fremskrittspartiets egne stemmer. Derfor har jeg lyst til å kommentere forslag nr. 121 fra Senterpartiet, som går ut på at underskudd som opparbeides i 2001, basert på vanlig aktivitet ved sykehusene, skal dekkes i forbindelse med sykehusoppkjøret mellom staten og fylkeskommunene. Det er beklagelig at Senterpartiet først nå har oppdaget at det har vært en mangeårig økonomisk krise ved norske sykehus. Eller er det dagens galluptall som er årsaken til Senterpartiets hyggelige snuoperasjon? Sist jeg så en liknende snuoperasjon, var i fjor høst, da Arbeiderpartiet hadde galluper på rundt 20 pst., og som et resultat av det reduserte de bensinavgiften for å prøve å opptre troverdig og lure til seg velgernes tillit igjen.

Arbeiderpartirepresentant Dag Terje Andersen sa i sitt innlegg tidligere i dag at han var glad for at Arbeiderpartiet, sentrum og Høyre ville øke tilskuddet til opptreningsinstitusjonene med 25 mill. kr. Det skal tydeligvis ikke mye til for å glede representanten Andersen. 25 mill. kr sprer ingen glede blant opptreningsinstitusjo-

nene og pasientene her til lands. Det er et faktum at de fleste institusjonene sliter voldsomt økonomisk, og at det er et akutt behov for å bevilge mer penger. Hvorfor ikke flere partier følger Fremskrittspartiet her og er med på å bevilge 108,5 mill. kr, slik vi har foreslått, er meg fullstendig ubegripelig. Resultatet av den gjerrigknarkpolitikken som Arbeiderpartiet står i spissen for, er at mange sykehus og opptreningsinstitusjoner må stenge og redusere pasientbehandlingen kraftig.

Jeg er sjeleglad for at det er valg snart, slik at velgerne og pasientene får si sitt om Arbeiderpartiet – si sin mening om den manglende helsepolitikken som Arbeiderpartiet er sjef for i denne sal.

Per Erik Monsen (Frp): Finanskomiteens flertall har i denne innstillingen tydeligvis bare hatt ett formål for øye, nemlig å sikre den såkalte balansen i budsjettet. Det er for meg ganske uforståelig at det f.eks. ikke er mulig å skape flertall for å få 3 000 ledige anleggsarbeidere ut i produktivt arbeid i stedet for å la dem gå ledige og motta trygd. Tallene er Aetats egne, og vi vet at i tillegg står mesteparten av det tunge utstyret som anleggsbransjen disponerer, uvirksomt. Det må være samfunnsøkonomisk ulønnsomt. Vi snakker ikke her om nødsarbeid, men om gjennomføring av viktige prosjekter innen vei og jernbane, som er ferdig planlagt og er klare til å settes i gang, og som når de er gjennomført, vil gi positive bidrag til produktiviteten i Norge. Vi har pengene, vi har arbeidskraften, og vi har maskinene. Likevel velger altså flertallet å la denne kompetente arbeidskraften gå ledig, og en hel bransje utarmes i budsjettbalansens navn – en balanse som i virkeligheten ikke er annet enn at noen i Finansdepartementet har tenkt på et tall.

Det kan umulig være noen som virkelig tror at det skaper større press i økonomien å la folk utføre nyttig arbeid enn å la dem gå uvirksomme og motta dagpenger. At det i tillegg er med på å tappe en viktig bransje som vi i fremtiden i høyeste grad vil ha bruk for, for høyt kvalifisert arbeidskraft, gjør dette ekstra tragisk.

Jeg er klar over at mange har tatt opp dette temaet i dag. Når jeg også velger å gjøre det, er det fordi det viser hvor galt det kan gå når man gjør som flertallet har gjort i denne saken, og binder seg til masten, i den forstand at budsjettbalansen blir hellig, og hindrer gode og fornuftige tiltak av rent formelle grunner.

Det går heller ikke an å kommentere denne innstillingen uten å nevne det virkelig store revynummeret, nemlig momsreformen. Det er en stor reform, som vil berøre en mengde enkeltmennesker og bransjer, og som nå, bare 14 dager før innføringen, har begynt å bli avklart. Det er en lang rekke vanskelige avgrensninger som det fremdeles er betydelig politisk uenighet om. Og de bransjer som blir berørt, må jo fortvile. Så langt er reformen stort sett bare til glede for norske revyartister, men de har til gjengjeld mye å glede seg over.

Karin Kjølmoe (A): Norge er en sjøfartsnasjon, og skipsfart og maritim næring er et av næringsområdene der det ligger til rette for å utvikle næringsklynger. I den

sammenheng er maritim sektor også et av de områdene som er tiltenkt økt forskningsinnsats, noe som vil være en viktig forutsetning for å holde på og utvikle Norges posisjon som sjøfartsnasjon.

Maritim offshorevirksomhet og skipsfart i og ut fra Norge er et viktig bidrag til framtidig verdiskaping. Norske sjøfolk har et godt renommé og står både for kompetanse og ansvar.

Ettersom skipsfartsnæringen er svært internasjonalsert, er det vanskelig for Norge å ha andre rammevilkår enn de land vi konkurrerer med. Ferjerederiene våre, Fjord Line og Color Line, sliter i dag med rammevilkår som er dårligere enn våre nabolands. Lønnskostnadene til disse to selskapene er ca. 35-40 pst. høyere enn for danske og svenske konkurrenter. Danmark har en ordning med nettolønn for tilsatte på ferjer i nordisk fart.

Næringsdepartementet arbeider med å kartlegge hvilke tiltak som er nødvendige. Næringskomiteen er kjent med at det maritime miljøet ser svært positivt på de signalene departementet har kommet med.

Etter Arbeiderpartiets syn er det riktig å vurdere refusjonsordninger innenfor rammen av en total skipsfartspolitik. Siktemålet må være å få fram ordninger som setter næringen i stand til å foreta langsiktig planlegging. Det er vanskelig for rederinæringen å håndtere en situasjon der man står ovenfor endringer i rammevilkårene hvert år.

I revidert nasjonalbudsjett blir det slått fast at Regjeringen skal utarbeide et forslag til ulike tiltak som sikrer mer likeverdige vilkår for de norske ferjerederiene. Behandlingen av revidert nasjonalbudsjett viser tilslutning til Regjeringens opplegg, og at det er et saksfelt som har Stortingets interesse. Det borger godt for framtidig norsk sjøfartsnæring.

Inger Stolt-Nielsen (TF): Norsk skipsfarts bidrag til handelsbalansen med utlandet var i fjor på i overkant av 70 milliarder kr. Da Sverige i mai i år tok hele den EU-anbefalte konkurranserammen i bruk, kostet det totalt 1,3 milliarder kr, gammel og ny ordning inkludert. Det tilsvarer en refusjonsstøtte på 30,13 pst. Ordningen trer i kraft midt i budsjettåret, for i Sverige vurderte Riksdagen det som for risikabelt å vente til nytt budsjettår.

Ingen av våre rederier bortsett fra fergederiene har truet med å flagge ut, de bare gjør det etter hvert som det blir nødvendig. Når det ikke lenger blir mulig å skaffe mannskaper til en norsk bemannet nordflåte, kan de først velge å gå over i NIS. For norske skip i NIS er det imidlertid satt en premis om en minstebemanning av norske sjøfolk. Og vi er allerede i den situasjonen at det gis dispensasjon fra kravet om norsk bemanning, rett og slett fordi det ikke er nok sjøfolk å oppdrive. Det neste steget er å gå over til en annen flaggstat. Så på mindre enn ti år kan vi stå ikke bare uten en nordflåte, men også med et NIS-register uten norske mannskaper og uten maritim kompetanse på land. Da er det norske flagget på sjøen redusert til å bli et bekvemmelighetsflagg, og den norske æra som en av verdens ledende skipsfartsnasjoner vil være ugjenkallelig over.

Den dagen norsk skipsfarts historie i det tyvende århundre skal skrives, med den skammelige behandlingen av norske sjøfolk etter siste krig, i siste halvdel av århundret, og når historien om avviklingen av norsk skipsfart i begynnelsen av det enogtyvende århundre skal skrives, kan dette stortings avgjørelser komme til å få en sentral plass. Da kan ingen si at Stortinget ikke visste hva det gjorde. Det er den spanskesyken som statsministeren advarte mot i sin nyttårstale, men som hans regjering nå styrer oss rett inn i, uten at det er vilje i Stortinget til å gjøre noe med det.

Det holder ikke å gi rederiene gode skatterammer, det kan de få hvor som helst. Det er kompetansemiljøet som holder rederienes hovedkontor her, og mange rederier begynner å få problemer med å skaffe seg den sjømannsfaglige kompetanse som ethvert godt rederi er avhengig av. Når den ikke lenger finnes her, ja da flyttes hovedkontorene, og bare postkassene blir igjen.

Sverige våget ikke å vente til et nytt budsjettår. Hvordan kan norske politikere som kaller seg ansvarlige, våge?

Vi har hatt en budsjettdebatt her i dag som har vært en utrolig krangel mellom vårt politiske lederskap om hvem som har sagt hva – en sitatkrangel, en valgkamp som kunne passet i et studentersamfunn, men ikke i Det norske storting. Jeg tror vårt politiske lederskap skal være glad for at det er få velgere som har fulgt denne debatten.

Lars Gunnar Lie (KrF): Revisjonen av budsjettet i år har gått føre seg utan den store dramatikken. Det er bra.

Også ved denne budsjetthandsaminga har sentrums-partia vist at ein tek ansvar. Av dei områda vi prioriterte, vil eg særleg seia meg nøgd med at det vert fleirtal for fleire ressursar til utdanning og forskning, og til å gjera vegane tryggare ved den forsterka løyvinga til rassikring. Diverre vert det ikkje fleirtal for å gje løyving til å framskunda departementet sitt arbeid med prosjektet Stad skipstunnel, noko som har med tryggleiken langs kysten å gjera.

Som saksordførar for sak nr. 9 om Dokument nr. 8- framlegget om å hindra at dei verksemdene som kjem inn under moms-systemet frå 1. juli, også skal betala investeringsavgift, vil eg gje uttrykk for glede over at det lét seg gjera å få ein samla komite bak dette framlegget. Dette vil vera til stor hjelp for mange små verksemdar, som med dette slepp å setja seg inn i og praktisera det svært innvikla og kompliserte regelverket for denne avgifta, som Stortinget i tillegg har gjort vedtak om skal avviklast frå april neste år.

Eg vil omtala framlegg nr. 30, frå Høgre, om ei evaluering av momsreforma sin effekt på leigebilverksemdene – dette vil ha noko å seia for sal av elektriske bilar. Eg vil oppmoda Høgre om å gjera dette om til eit oversendingsframlegg.

Det var ein person som sa til meg i restauranten no i ettermiddag at eg ikkje måtte freista ei oppsummering etter 16 år som medlem av Stortinget i eit treminuttsinnlegg. Det skal eg heller ikkje gjera. Men i det siste inn-

legget som eg har som stortingsrepresentant, vil eg gje uttrykk for takksemnd for dei meiningsbrytingane eg har fått vera med på i denne salen.

Harald T. Nesvik (Frp): Innledningsvis vil jeg bare si at jeg håper dette ikke blir mitt siste innlegg i denne salen. Men hvem vet når velgerne har talt?

Jeg vil gå litt inn på det som har med medisiner å gjøre og muligheten til blåreseptrefusjon, og også det som har å gjøre med opptreningsinstitusjoner.

Enkelte innlegg som har blitt holdt her i dag, må jeg innrømme rett og slett gjør meg matt. Representanten Gravdahl stod på denne talerstol for en liten stund tilbake og snakket om satsingen på opptreningsinstitusjonene, om de fantastiske 25 mill. kr som man hadde funnet plass til for å styrke dem. Dette er ikke å styrke opptreningsinstitusjonene, dette er å seigpine dem. I realiteten er det bare en styrking på 16,5 mill. kr, fordi man hadde jo lagt inn en egenandelsøkning fra 190 kr til 220 kr som man har fjernet. Så selve økningen for opptreningsinstitusjonenes del er faktisk 16,5 mill. kr og ikke 25 mill. kr.

Så litt om medisinerne. Det er en skam at vi skyver kronikere og andre syke mennesker foran oss for å holde den hellige budsjettbalansen. Legemidlene Vioxx og Celebra er fortsatt ikke på blå resept til tross for at Legemiddelverket har anbefalt det. Helseministeren nevnte så vidt at med det forslaget som ligger her fra flertallet, kunne man ta det inn fra 1. juli. Det stemmer ikke overens med det overslaget som helseministeren har sendt til meg. For der sier man at det koster 30 mill. kr. Så man er ikke redelig verken på det ene eller det andre området når det gjelder summene.

En annen problemstilling er Remicade og Enbrel for reumatikerne. Skal vi virkelig være så smålige i denne sal at vi ikke sørger for at de som har behov for disse legemidlene, får tilgang til de beste legemidlene som fins? Vi er en av verdens rikeste nasjoner, og allikevel kan ikke flertallet i denne sal stemme for Fremskrittspartiets forslag om å gi 100 pst. refusjon for begge disse legemidlene i en innsatsstyrt finansiering i sykehusene. Hvorfor? Hvorfor skal vi skyve denne gruppen foran oss og ikke hjelpe disse menneskene som fra før sliter med sin sykdom?

Med astmamedisinen Singulair er det fortsatt ingen ting som skjer. Den kortisonfrie astmamedisinen ligger og venter. Andre land har fått den inn på refusjonsordningen sin, mens et av verdens rikeste land venter. Vi har ikke penger.

Enkelte ganger blir man matt og fortvilt. Jeg synes synd på de syke i dette landet, men jeg er glad det snart er valg, for de har sitt talerør i Fremskrittspartiet.

Bendiks H. Arnesen (A): I denne debatten om skattestrykk, skattelettelse og avgifter vil jeg også nevne et par forhold som berører mennesker som sliter med sykdom og lidelser. De trenger ikke først og fremst skattelettelse, de trenger hjelp.

Også jeg mener at rehabilitering er svært viktig for at mange mennesker skal kunne klare hverdagen eller mak-

te å være i en jobb. I denne sammenheng har vi gode tilbud, både offentlige og private. Arbeiderpartiet mener faktisk at de private opptreningsinstitusjonene er et meget viktig supplement til de offentlige tilbudene, og de er viktige for å kunne effektivisere sykehusene.

Jeg har selv besøkt over halvparten av de 40 opptreningsinstitusjonene. I hele denne stortingsperioden har disse institusjonene slitt med økonomien, og de har manglet god nok forutsigbarhet for sin drift. Så jeg er glad for at det i denne innstillingen ligger forslag om påplussinger som betyr at økningene i egenandelene for brukerne kan unngås, og at det kan bli en forhøyelse av korpengesatsen.

Men jeg er bekymret for at noen av opptreningsinstitusjonene fortsatt vil måtte slite med for dårlig inntjening. Jeg har bl.a. hatt kontakt med kurbadet i Tromsø, Vikersund Kurbad, Opptreningssenteret i Salangen, Hokksund Kurbad, Skibotn-senteret osv. Alle melder om for lav inntjening i forhold til de kostnadene de har for å kunne sikre god kvalitet på behandlingen.

Jeg er kjent med at departementet arbeider med nye regler og ny finansieringsordning for disse institusjonene, og det synes jeg er veldig bra. Det er på tide at vi får det nå!

Det er viktig at dette kommer i forbindelse med budsjettet for 2002, og at det er innrettet slik at institusjonene får den forutsigbarheten de hittil har manglet. Jeg er imidlertid noe bekymret for at noen av disse kan få problemer med driften resten av året, og jeg er redd for at en vanskelig økonomi kan gå ut over kvaliteten. Jeg vil derfor anmode Regjeringen om å følge dette nøye og om nødvendig sette inn tiltak for å sikre disse opptreningsinstitusjonenes framtid. Dette er for viktig til å drive valgkamp og overbudspolitikken på, slik Fremskrittspartiet gjør. Men det må gjøres og avklares i en dialog med institusjonene og med brukergruppene.

Jeg er ikke tilhenger av at Stortinget skal drive med en form for forhåndsgodkjenning av nye medisiner på blåreseptordningen, slik det har vært en tendens til. Jeg vil imidlertid si at et mål må være å sørge for at brukerne får til rådighet den beste medisinen med minst bivirkninger for å bedre livskvaliteten. Dette har også samfunnsøkonomisk betydning. Jeg er derfor glad for at vi stiller 20 mill. kr til disposisjon, og jeg håper at de nevnte giktmedisinene og astmamedisinene blir vurdert i forbindelse med budsjettet for 2002.

Jorunn Ringstad (Sp): Det er i dag eit skrikende behov for å få gjort noko med vegane rundt om i landet. Vegstandarden er mange stader svært dårleg, og behovet både for rassikring og vedlikehald er stort. Vi veit m.a. at ved komande årsskifte vil etterslepet i vedlikehaldssektoren vere ca. 9,5 milliardar kr. I tillegg ventar også mange både små og store lokalsamfunn på gjennomføring av nye anlegg.

Når vi veit at det er over 3 000 arbeidslause innan anleggssektoren, og at 80 pst. av maskinparken står uverksam på grunn av manglande oppdrag, er det oppsiktsvekkjande at stortingsfleirtalet ikkje tek dette på alvor. Og la

meg få leggje til: Eg trur ikkje så svært mange av anleggsarbeidarane går over i omsorgsyрка, slik enkelte meiner burde skje. Eg trur svært mange har valt yrke ut frå interesse, og då blir spranget frå å køyre tunge anleggsmaskinar til arbeid i omsorgsyрка stort.

Trongen for større løyvingar til vegsektoren og erkjenninga av situasjonen i anleggssektoren var den direkte årsaka til at Senterpartiet foreslo å auke løyvingane til vegsektoren med 1 milliard kr i revidert nasjonalbudsjett. Denne summen ville Senterpartiet dele på vedlikehald, rassikring og litt til investeringar.

Ved voteringa seinare i dag ser det ut som det blir fleirtal for 70 mill. kr til rassikring. Eg er sjølvstøtt glad for at det blir auka midlar til vegbygging, men fleirtalet i denne salen ser ut å akseptere at fleire tusen anleggsarbeidarar går ledige. Støtte til Senterpartiet sitt forslag ville gitt mange av dei ledige arbeidarane nytt arbeid, og vi hadde klart å vidareføre den kompetansen som ligg i denne arbeidsstokken. Denne kompetansen kan no gå tapt.

Etter Senterpartiet si meining ville det vere god politikk å investere i vegsektoren. Dette ville skape sysselsetjing og varige verdiar for framtida.

Steinar Bastesen (TF): På tampen av denne stortingsperioden skal jeg prøve å ha en liten oppsummering. For mitt vedkommende har det vært en utrolig interessant opplevelse å komme inn på Stortinget og få bivåne alle de rare vedtakene vi har klart å enes om i denne salen. Et av de merkeligste vedtakene var forbudet mot vannscooter. Det står i innstillingen at dette er et redskap som brukes til fornøyleseskjøring, så det kan vi ikke tillate å bruke. Stortinget vedtar altså at man ikke skal få lov å ha det artig! Jeg har sagt det før i denne salen, men det var noe av det merkeligste.

En annen ting som for meg har vært litt vanskelig å forstå, er at hvis det på en øy på 400 m brenner ned et hus, så får ikke de som bor der, lov til å bygge det opp igjen. Det har kanskje bodd folk på den øya i tusenvis av år. Dette er på grunn av strandsone-loven.

Jeg har opplevd at hele fiskerinæringen er blitt gjort til kjeltringer. Jeg har opplevd at vi har gitt fullmakt til Fiskeridepartementet til å sette i verk administrative forføyninger etter forvaltningens frie skjønn, der forvaltningen er lovgivende, utøvende og dømmende myndighet. Når man skal ta ut en domstol, må domstolen dømme Stortinget, og det går jo ikke an. Det er akkurat som i reklamen for Kinder-egg. En er dømt til å tape.

Jeg har opplevd andre negative ting. Posten er i stor grad nedlagt.

Av de positive tingene jeg vil peke på, er at vi har klart å få til at alle kan høre radio oppe i Barentshavet, helt til Newfoundland og til Novaja Semlja. Det er av de positive tingene.

Vi har fått ordnet med fond for å lete etter omkomne på havet, og vi har videre sikret at Loran C-stasjonen på Bø fortsatt er i drift, iallfall hvis det stortinget som kommer, fortsatt står ved det som blir vedtatt i dag.

Vi har fått økt forståelse for viktigheten av å ivareta sikkerheten på kysten. Vi har fått i gang en debatt som

jeg mener jeg har bidratt nokså sterkt til. Det som er viktig i framtiden, er å sikre velferd for alle, sikre at naturressursene er til fordel for folket og ikke blir solgt til utlandet, for så å sende pengene etter.

Vi trenger gode skoler og høyskoler, og i den forbindelse vil jeg vise til forslag nr. 3, som spesielt gjelder Høgskolen på Nesna. Jeg må si som det står i fjellvettreglene: Det er ingen skam å snu, verken for Høyre eller Arbeiderpartiet, og stemme for det forslaget.

De politiske partiene står mellom staten og folket. Vi er på full fart inn i embetsmannsveldet. Folket får ikke kontakt med politikkerne, de er som en buffer mellom folket og staten.

Taletiden min er ute, og jeg vil meddele at jeg tar opp de forslagene jeg sammen med andre har fremmet i forbindelse med budsjettinnstillingen.

Presidenten: Representanten Bastesen har tatt opp de forslagene han refererte til.

Ranveig Frøiland (A): Eg er glad for at vi får til ein auke på det som vi skal satsa på i framtida: kunnskap og kompetanse. På universitetsområda treng dei heilt klårt meir pengar, men her trengst òg ei stor ny reform som nett er vedteken, og her trengst òg litt omorganisering.

Eg må jo seie at når eg høyrer sentrumpartia her i dag skryta av at dei har vore medverkande til å auka fondskapitalen på fondet til forskning, skal eg berre vera glad for det, sidan dei for to år sidan stemte mot heile fondet. Men vi skal gløyma det som ikkje er så greitt, og så gler vi oss over det som er viktig, og det er at fondskapitalen vert auka.

Eg har lyst til i tilknytning til Bastesen sitt innlegg å seia litt om høgskulane våre som treng nybygg. Det er ikkje berre på Nesna, men på mange ulike plassar i Noreg – eg treng ikkje ramsa dei opp alle saman – at det no er viktig med nybygg til høgskulane. Og derfor synest eg at å stemme for 1 mill. kr til Nesna er berre for å senda ei helsing heim, for det betyr ingenting for høgskulen på Nesna. Det som betyr noko for Høgskulen på Nesna, er at Statsbygg får beskjed om at dei skal jobba vidare, slik at ein kan få realisert dette bygget som er nødvendig. Så når Arbeidarpartiet seier nei til dette, er det ut frå at vi skal gjera det som vi har prioritert tidlegare, nemleg byggja ut, men eg reknar med og føretset at dette kjem ein tilbake til i det ordinære budsjettet med skikkelege løyvingar. Dette gjeld òg for ein del andre høgskular, for det er mykje for dyrt å la vera å vedlikehalda desse høgskulane, å ikkje å byggja dei ut. Det betyr berre at ein må leiga seg inn i andre lokale som kanskje er endå dyrare. Derfor lyt staten ta eit krafttak for å rusta opp og byggja ut dei høgskulane som er prioriterte frå Stortinget si side tidlegare, og det er høgskule både i Nesna, i Stavanger, i Østfold og i Bergen. Men å stå med 1 mill. kr til eit slikt høgskulebygg, synest eg er for tutlete. Så her må ein berre stå på at det skal byggjast, og det må Statsbygg gjera.

K j e l l E n g e b r e t s e n hadde her overtatt presidentplassen.

Morten Lund (Sp): Forslag nr. 117 skal gjøre det mulig for NTNU å selge en tomt til Studentsamskipnaden i Trondheim, slik at planene om 300 studentboliger kan realiseres. Kirke-, utdannings- og forskningskomiteens besøk i Trondheim har utløst forslaget.

Stortinget har sagt at stat og kommune må gjøre mer for at det blir bygd flere studentboliger. I dette tilfellet fins det en statlig tomt, eid av NTNU, som skal selges, og som er klar for slik bygging. Samskipnaden vil bygge, men nådde ikke opp i konkurransen om høyeste pris. Jeg har stilt spørsmål til statsråd Giske om dette tilfellet, og av statsrådets svar går det fram at det trengs et vedtak i Stortinget for at NTNU skal kunne selge til samskipnaden, som lå om lag 20 pst. under høyeste pris. Forslag nr. 117 er ikke et pålegg om at NTNU skal selge til samskipnaden, men åpner for at det kan skje.

I svar på Magnhild Meltveit Kleppas spørsmål nr. 273 opplyste statsråd Brustad at departementene nå går gjennom avhendingsinstruksen, slik at bl.a. boligspørsmål og lokalsamfunnshensyn kan ivaretas ved salg av statlig eiendom.

Stortinget behandlet i går en egen sak om samme prinsipp. Regjeringen foreslo at kravet om markedspris skulle fravikes når det gjaldt eiendommen Birkelid i Songdalen kommune. Regjeringen fant at det var mest samfunnsnytte av dette, selv om prisen bare ble 20 pst. av taksten. Det var et flertall på Stortinget enig i.

Etter hyppige behandlinger med mye positiv vilje til å få bygd flere studentboliger, håper jeg at det i dag er vilje til å bidra til noe mer konkret.

Trondheim Studentråd har i dag fattet følgende vedtak om denne saken:

«Trondheim Studentråd mener det er svært uheldig dersom NTNUs tomter på Rosenborg blir solgt uten å ta hensyn til bygging av studentboliger.

Trondheim Studentråd mener det er viktig for Trondheims status som en god studieby at dekningsgraden for studentboliger økes.»

Studentrådet oppfordrer så til at forslaget støttes. Jeg håper at Arbeiderpartiet ønsker å få den løsningen som studentene i Trondheim ber om.

Jeg vet at finansministeren er kjent med saken, og jeg vil da gjerne spørre: Dersom det må legges fram en egen sak for Stortinget for å gjøre et unntak, vil en oversendelse av det forslaget som foreligger her, være tilstrekkelig til at Regjeringen kan bevirke at salget utsettes inntil stortingsvedtaket er gjort? For ordens skyld: Dersom Arbeiderpartiet vil, kan vedtaket gjøres nå. Da vil det være det samme flertallet som i gårsdagens sak om det samme temaet.

Presidenten: Morten Lund har tatt opp det forslaget han refererte til.

Statsråd Karl Eirik Schjøtt-Pedersen: Noen opplysninger som Stortinget bør være kjent med.

Jeg har fra Norges Bank fått opplyst at Representantskapet i banken i sitt møte den 14. juni vedtok å etablere et eget selskap for kontanthåndtering, betinget av Finans-

departementets svar på foreleggelsen av spørsmålet om utskilling av kontanthåndteringen 18. januar i år, som Stortinget er orientert om gjennom revidert nasjonalbudsjett. Banken har også informert om at interessen fra andre banker for å delta i et slikt selskap for kontanthåndtering er såpass stor at selskapet i tilfelle kan komme til å bli etablert med en eierandel noe over 1/3 fra Norges Banks side allerede i starten.

Fra Eksportfinans har Nærings- og handelsdepartementet og Finansdepartementet nettopp fått opplyst at et av de sentrale internasjonale ratingbyråene har nedgradert Eksportfinans med virkning fra 12. juni. Nedgraderingen er etter det som er opplyst, gjort i henhold til nye retningslinjer i dette ratingbyrået, som ble gjort kjent 5. juni. Eksportfinans har samtidig opplyst at en statlig eierandel på 15 pst. vil kunne bidra til at ratingen til Eksportfinans ikke nedjusteres ytterligere. En slik nedjustering av ratingen vil påvirke Eksportfinans' innlånskostnader og vil derfor også kunne påvirke prisen på en 15 pst. eierandel i Eksportfinans.

En statlig eierandel som foreslått må fremdeles forventes å bidra til å oppnå lavere innlånskostnader for Eksportfinans. Det vil imidlertid kunne bli aktuelt å vurdere prisen for en 15 pst. eierandel nærmere.

I revidert nasjonalbudsjett er det pekt på at det er stor usikkerhet om provenyet fra engangsinntektene fra tildeiling av konsesjoner og salg av Oslo Børs. Det er siden blitt klart at en vesentlig del av inntektene fra riksdekkende reklamefjernsyn vil påløpe over flere år. Videre innebærer Stortingets behandling av forslag til endring av oppdretsloven at prisen pr. konsesjon for oppdrett av laks og ørret ikke vil bli satt høyere enn 5 mill. kr. Samlet sett gjør dette at engangsinntektene trolig vil bli noe lavere enn budsjettet i 2001, selv om det fortsatt er betydelig usikkerhet knyttet til det samlede provenyet i år. Finansdepartementet vil komme tilbake med oppdaterte inntektsanslag i forbindelse med statsbudsjettet for 2002.

Lars Sponheim (V): Den sak som kanskje har skapt mest dramatikk i denne fireårsperioden, er saken om IT- og kunnskapssenteret på Fornebu. Stortingets siste behandling var den 7. mars 2000, og for dem som husker, var det som kjent to dager før regjeringen Bondevik ble felt på gasskraftsaken.

Regjeringen Bondevik ble støttet av et mindretall i spørsmålet om valg av utbygger på Fornebu. Flertallet, bestående av Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet – også populært kalt HedOp-alliansen i mediene, etter Hedstrøm og Opseth – bestemte at IT Fornebu, også kjent som grupperingen rundt skipsreder Fred. Olsen, skulle få oppdraget, men med klare forutsetninger og føringer om framdrift og innhold i prosjektet. Ikke minst var det klare føringer fra stortingsflertallet for å sikre IT-, kunnskaps-, forsknings-, utviklings- og nyskappingsdelen av dette prosjektet.

Etter dette siste besøket i Stortinget, ett av mange, har arbeidet videre vært håndtert av Stoltenbergs regjering på basis av stortingsvedtakene. De siste dagene er det skapt usikkerhet om hvorvidt prosjektet skrider fram slik

stortingsflertallet forutsatte. Den siste uken har det blitt kjent at to sentrale styremedlemmer fra forskningsmiljøene har trukket seg fra styret i IT Fornebu. Kommunalministeren bekrefter i brev til Venstres stortingsgruppe ved undertegnede i går at det er problemer med framdrift i prosjektet. Og det er skapt usikkerhet om hvorvidt forsknings- og nyskappingsdelen av prosjektet blir oppfylt etter intensjonene.

Så har det skjedd at det er kommet et brev fra selskapet IT Fornebu i ettermiddag, hvor det trues med rettsak hvis det ikke betales inn fra staten «NOK 218 151 000», som det står, innen 25. juni 2001. Det i seg selv er jo en sak for Stortinget å stoppe opp ved, ved en avsluttende debatt som denne.

Men la meg heller si at hvis dette brevet har relevans for det forslaget som foreligger, forslag nr. 120, insinueres det fra selskapets side at Stortingets forutsetning, slik flertallet – Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet – sørget for, ikke etterlevs av IT Fornebu. Enda viktigere blir det da at forslag nr. 120, fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre, representanten Vidar Kleppe og representanten Steinar Bastesen, blir vedtatt for å sikre at Stortingets klare forutsetninger om nyskaping, forskning og undervisning blir etterlevd, slik at ikke resultatet bare blir et lønnsomt eiedomsprosjekt for noen investorer.

Ansgar Gabrielsen (H): Høyres syn på lobbyproduktet IT Fornebu er godt kjent. Vi var imot at staten skulle engasjere seg på eiersiden; vi ønsket å selge ut disse tomte-

Stortingsflertallet valgte å overkjøre regjeringen Bondevik, som Sponheim sa, to dager før den valgte å gå av. Den samme regjeringen valgte ikke å sette foten ned den 7. mars, hvilket den selvfølgelig hadde hatt anledning til – og dette hadde ikke vært en aktuell problemstilling. Nå har kommunal- og regionalministeren sendt et brev til Stortinget med orientering om status pr. i dag. For å si det sånn: Det er interessant å lese hva undertegnede sa for ett år siden, og i hvilken grad det stemmer med den faktiske situasjonen på den nedlagte og delvis nedstøvede flyplassen.

Det som det er grunn til å stille spørsmål om i dag, er det forholdet som er omtalt i et brev som er kommet til Stortingets Presidentskap, datert 15. juni, hvor det i realiteten trues med at hvis ikke 242 mill. kr blir innbetalt, blir det et juridisk etterspill. Jeg forutsetter – selvfølgelig – at Regjeringen har lagt til grunn det stortingsflertallet bestemte. Nå er det jo slik at vi har en arbeiderpartiregjering, og siden det var alliansen Arbeiderpartiet/Fremskrittspartiet som tvang dette gjennom, forutsetter jeg at de selv greier å etterleve de luftige og visjonære merknadene de selv har ført i pennen. For når jeg i dag leser innstillingen til den saken vi behandlet 7. mars i fjor, og det i forbindelse med revidert har vært snakket om drømmerier, må jeg si at jeg synes det passet veldig godt.

Det jeg er veldig interessert i å få vite av en eller annen representant fra Regjeringen som har greie på det, eller som kan skaffe seg kunnskapen innen rimelig tid –

og det vil si før debatten er omme – er følgende: Er det slik at de forutsetningene som stortingsflertallet, bestående av Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet, la til grunn for å bevilge til sammen i overkant av 400 mill. kr til prosjektet på Fornebu, er ivarettatt? Eller er det slik at man har inngått en avtale som er irreversibel, «selv om det skulle foreligge endrede forhold», som det står i brevet fra kameratene i IT Fornebu?

Odd Roger Enoksen (Sp): Jeg kan faktisk heller ikke unnlate å si noen få ord knyttet til forslag nr. 120, om å utsette innbetaling av aksjekapital til IT Fornebu.

Vi har, som to talere før meg har vært inne på, i dag fått et brev fra IT Fornebu som sier at staten gjennom SIVA, som representerer statens interesser, på ordinær generalforsamling i IT Fornebu den 13. mars i år tegnet seg for aksjer i selskapet med til sammen 242 390 000 kr. Beløpet skal gjøres opp med kontant innbetaling, hvorav 10 pst. allerede er innbetalt.

I det svar som kommunal- og regionalministeren gav til Venstres stortingsgruppe v/Lars Sponheim – det er udatert, men jeg vil tro at det kom enten i går eller i dag – sies det at så langt, pr. i dag, er 17,6 mill. kr benyttet til eierandeler i IT Fornebu AS og 24,3 mill. kr til eierandeler i IT Fornebu Eiendom AS. De resterende 218 mill. kr skal etter planen benyttes til kjøp av nye eierandeler i IT Fornebu Eiendom AS – og så står det i parentes: pr. 25. juni 2001.

Det er altså ikke samsvar mellom de opplysningene som gis i svaret fra statsråden, og de som gis i det brevet som vi har fått oversendt fra IT Fornebu i dag, hvor det sies at aksjetegning allerede er gjort. Det jeg gjerne vil ha greie på, er hva som er tilfellet. Det er selvsagt interessant å få greie på om man har inngått forpliktende avtaler, eller om det er som statsråden sier, at det skal benyttes til kjøp av eierandeler. Dernest tar også jeg som en selvfølge, som de to tidligere talerne, at Stortingets forutsetninger innfris. I så måte skulle det forslaget være relevant.

Tidligere i debatten sa statsministeren at man aktet å sørge for å få forbedringer i helsevesenet gjennom en bedre utnyttelse av utstyr på sykehusene. Statsministeren sa at man har eksempler på utstyr som brukes bare noen få timer i uken, og man gjennomfører nå en sykehusreform som tilsier en bedre utnyttelse av utstyr. Den aller viktigste årsaken til at en stor del av det utstyret som befinner seg rundt omkring på våre mange sykehus, benyttes lite, er at vi har spredt bosetning, og vi har et spinkelt pasientgrunnlag ved mange av lokalsykehusene, noe som medfører at en god del av det utstyret som er nødvendig for å ha akuttfunksjoner på sykehusene, blir benyttet få timer i uken.

På bakgrunn av statsministerens uttalelser skulle det ha vært interessant å høre – nå ser jeg at både statsministeren og helseministeren har gått – om dette utstyret skal utnyttes bedre, og i tilfelle hvordan man har tenkt å gjøre det. Det er nemlig bare én måte å utnytte dette utstyret bedre på, og det er å ha færre sykehus med denne type utstyr. Dermed vil en øke pasientgrunnlaget, og dermed

også øke utnyttelsen. Det kunne være interessant å høre om det er det Regjeringen legger til grunn.

Øystein Djupedal (SV): I likhet med de tre foregående talere ser jeg det nødvendig å avlegge IT Fornebu en liten visitt.

I seg selv er jo dette en veldig spesiell sak med en spesiell historie også her i Stortinget. Det er jo spesielt at et prosjekt som i utgangspunktet bare fire mennesker fant klokt, har blitt vedtatt av Det norske storting. To av dem satt dessverre her. De to andre var Per Morten Vigtel og Fred. Olsen. Det er nå engang vedtatt, men det er vedtatt med en rekke helt spesielle føringer. Det brevet vi i dag har mottatt fra IT Fornebu, er ganske spesielt, i den forstand at det kan virke som om de forutsetninger Stortinget har lagt til grunn, ikke er fulgt.

Det er også grunn til å legge merke til følgende: Verken SINTEF eller BI, som begge har vært sentrale institusjoner i etableringen av IT Fornebu, ønsker nå, etter hva jeg blir fortalt, lenger å sitte i styret og har trukket seg, som gjør at den biten som jo for flertallet har vært den viktigste, nemlig kunnskaps- og innovasjonsbiten, åpenbart er sterkt svekket. Hva som da gjenstår, er det i grunnen helt opp til ministeren å svare på. Hvis det virkelig er sånn at Stortinget skal bruke flere hundre millioner kroner på et prosjekt som gjenstår kun som et eiendomsprosjekt, har Stortingets mindretall dessverre fått sine bange anelser bekreftet. Det betyr at noen fra Regjeringen må oppklare dette spørsmålet: Er det virkelig sånn at dette prosjektet er så sterkt endret i forhold til de forutsetninger Stortinget har lagt? Det er ganske spesielt at et selskap kommer med denne typen trusler mot Stortinget, om rettsak. Hvis det er sånn at Regjeringen har inngått en avtale med dette selskapet som ikke er i tråd med Stortingets forutsetninger, betyr det ifølge brevet at man har ca. ti dager på seg til å få dette i orden. Hvis det ikke lar seg komme i orden, har vi en uhyre spesiell situasjon.

Jeg vil veldig sterkt oppfordre de ansvarlige ministre som måtte forefinnes i dette hus, om å undersøke denne saken så fort som overhodet mulig, før denne debatten er lukket.

La meg også kort berøre et forslag fra SV som er lagt ut i salen i dag, som jeg vil be mine medrepresentanter sterkt vurdere. Det er forslaget om å beholde en uavhengig bioteknologinemnd. Stortingets flertall kommer til å fatte et vedtak i dag som gjør at man skal samle disse sentrale helse- og sosialpolitiske institusjonene. Kreftregisteret er her inntatt gjennom en avtale mellom Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet. Men Bioteknologinemnda har altså Stortinget opprettet under den forutsetning at den skal være uavhengig. Hele poenget med Bioteknologinemnda er at den skal ha en uavhengig karakter i forhold til myndigheter, i forhold til storting, i forhold til regjering – i forhold til besluttede makter. Hvis man nå velger å legge Bioteknologinemnda inn under den statlige etat som flertallet her ønsker, er det svært uheldig i forhold til det mandat Stortinget har ønsket at Bioteknologinemnda skulle ha.

Min innstendige oppfordring er derfor at stortingsflertallet – særlig Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet – tenker nøye igjennom om dette virkelig er klokt, for Bioteknologinemnda har Stortinget hatt en egen mening om, nemlig at den skulle være uavhengig i forhold til ikke minst denne sal.

Inge Lønning (H): La meg starte med å gi min tilslutning til den siste del av Djupedals innlegg, og også peke på at det i innstillingen fra finanskomiteen er en merknad angående Teknologirådet, som er et parallelt organ til Bioteknologinemnda. Det er en flertallsmerknad som påpeker at Stortinget har bedt om få en skikkelig redegjørelse fra Regjeringen om de forslag Regjeringen har lagt frem når det gjelder å endre vedtekter og sammensetning. Disse to organene er begge opprettet for å være uavhengige, kritiske organer, og det er ganske vesentlig at de forblir det.

Jeg lyttet til statsministerens innlegg tidligere i denne debatten med stor interesse. Han viste en rørende omsorg for andre partiers problemer, og det er jo nesten heroisk i den situasjonen han selv befinner seg. Men hvis man kunne tillate seg det, kunne man kanskje etter å ha hørt Arbeiderpartiets talere i denne debatt, gi et aldri så lite råd tilbake: Det ville kanskje være klokt å legge litt mindre av skolemesteraktig gravalvor i formaningene til det norske folk om hva som er til folkets beste.

IT Fornebu har vært en gjenganger i denne stortingsperioden, og det er ganske spesielt at saken dukker opp igjen den siste dag i perioden. Det synes å være klart at vi som har vært kritiske hele veien, særlig til den mest visjonære delen av prosjektet IT Fornebu, dessverre ser ut til å få rett. Hvis dette skulle ende med en rettsvist som Regjeringen har viklet seg inn i i forhold til dem som hele tiden har vært pådrivere for å få Stortinget til å kjøpe luftige visjoner, vil det være en bekreftelse på at prosjektet hele tiden har vært uten fundament. Det gjelder også argumentene som har gått på at dette er et gigantisk fremtidsprosjekt når det gjelder norsk forskning og teknologiutvikling. Det viser seg nå at dette har vært akkurat så luftig som man hele veien har hatt inntrykk av når saken har vært behandlet her i Stortinget.

Jeg håper at det blir avklart hvorledes Regjeringen vurderer situasjonen som er oppstått gjennom det brevet som er kommet i løpet av dagen, og hvorledes Regjeringen vurderer den konflikten som potensielt ligger her.

Det er også verdt å minne om at dette er det mest iøynefallende eksempel på hva alliansen mellom Fremskrittspartiet og Arbeiderpartiet er i stand til å få til.

John I. Alvheim (Frp): Først et par ord om sammenlåingen av den statlige helseforvaltningen. Der har det lyktes for Fremskrittspartiet i forhandlinger med Arbeiderpartiet å opprettholde Krefregisteret som en selvstendig etat, og det er jeg veldig glad for. At de får rapporteringsplikt til Radiumhospitalet, er helt i tråd med Krefregisterets arbeid og utvikling. Jeg kan ikke på noen måte sammenligne Bioteknologinemnda med Krefregis-

teret i denne sammenheng, og vi vil derfor ikke stemme for forslaget om å trekke ut Bioteknologinemnda.

Det jeg egentlig tok ordet for, var forslag nr. 121, fra Senterpartiet, som er mer enn forunderlig. Jeg vet ikke om Senterpartiet på grunn av den gallupen som foreligger, rett og slett har gått i sjokk, eller er blitt så frustrert og oppgitt at man har gått tvers gjennom den såkalte sentrumsmuren og avstedkommet dette forslaget. Når representanten Enoksen i sitt hovedinnlegg presterte å si at Senterpartiet, og kanskje andre, først ble oppmerksom på regionsykehusenes vanskelige økonomi etter at finansinnstillingen var avgitt, begynner jeg å lure på om man egentlig er våken i timen, og jeg lurar på om representanten Enoksen har vært i kommunikasjon med sin egen representant i sosialkomiteen.

Allerede ved revidert nasjonalbudsjett i fjor da vi behandlet sykehusproposisjonen, St.prp. nr. 47 for 1999-2000, måtte alle og enhver av oss vite at den situasjonen vi nå har ved regionsykehusene, ville komme. Så fikk vi vedtaket i november om 1 milliard kr til behandling utenlands fordi vi ikke ville bevilge penger til norske sykehus innenlands, og som om ikke det var nok, hadde vi et Dokument nr. 8-forslag fra Fremskrittspartiet om å bevilge 1 milliard kr til behandling innenlands for en måneds tid tilbake. Da var man tydeligvis heller ikke observant i forhold til at de norske sykehus ikke bare slet med sin økonomi, men faktisk hadde kapasitet som var uutnyttet. Og så kommer man med forslag etter at finanskomiteens innstilling er avgitt, når man under arbeidet i finanskomiteen hadde rikelig mulighet til enten å fremme egne bevilgningsforslag fra Senterpartiets side, eller å gå inn på noen av de andre bevilgningsforslagene som lå der, bl.a. fra Fremskrittspartiet, på ca. 1,1 milliarder kr. Men det som er det tragiske ved dette forslaget, er, og det må jeg bare innrømme: Fremskrittspartiet kan ikke stemme mot dette forslaget av hensyn til pasientene som venter i kø, både ved regionsykehusene og ved andre sykehus.

Vidar Bjørnstad (A): Noen få kommentarer når det gjelder justissektoren. For noen uker siden ble det bevilget ekstra midler til domstolene. Ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett her nå skjer det en styrking av kriminalomsorgen og politi- og lensmannsetaten. Jeg vil understreke dette, og er fornøyd med denne markeringen av helheten i straffesakskjeden.

Det har vært en diskusjon om mulighetene for ferdige politihøgskolestudenter til å få arbeid innen etaten basert på tilleggsbevilgninger i revidert nasjonalbudsjett til dette formålet. Det ble også berørt av stortingsrepresentant Dørum. Ut fra beregninger departementet har bidratt med, er det mitt syn at de aller fleste vil ha en ledig stilling å gå til, og at ytterligere avgang og bevilgninger på andre poster gjør at alle vil kunne få tilbud om jobb innenfor relativt rimelig tid. Så har vi muligheten for å komme tilbake til høsten når en har en mer eksakt kunnskap om status, og sikre seg at en kan nyttiggjøre seg politiutdannet personell.

Så noen kommentarer til forslag fra Fremskrittspartiet som er omdelt i salen, kommentarer som går mer på form enn på innhold. Jeg vil betegne forslagene som en totalt useriøs behandling av viktige spørsmål knyttet til politio- og lensmannsetaten. Det hadde vært fullt mulig å legge slike forslag inn i justiskomiteen i løpet av hele vårhalvåret, og i det omfang forslagene foreligger her i dag, er det minst et grunnlag for et Dokument nr. 8-forslag. Det hadde også vært muligheter til å legge inn disse forslagene tidligere i revidert nasjonalbudsjett, slik at en hadde hatt en viss sjanse til å kunne gå inn i realiteter. Etter min oppfatning forsøker her Fremskrittspartiet å utnytte en tragisk episode i Oslo i partipolitisk øyemed. Og det kan umulig ha vært slik at dette har vært koordinert med Fremskrittspartiets justispolitiske talsmann, eller at forslagsstilleren har fulgt med i timen. Når det gjelder ett forslag, går det på spørsmålet om ransaking, og der er det ikke muligheter for å gi fullmakter til Regjeringen, fordi det her er spørsmål om lovendringer, og justiskomiteen har for ca. tre måneder siden bedt departementet om å vurdere en slik lovendring og komme tilbake til Stortinget, og det arbeidet er allerede i gang. Dette er å slå inn åpne dører.

Så er det flere forslag der en vil gi Regjeringen fullmakt, fullmakt som Regjeringen allerede har. På et punkt foregår det allerede et utredningsarbeid i Politidirektoratet, knyttet til bruk av pepperspray, og justiskomiteen har hatt en gjennomgang av våpensituasjonen for politiet, som man har funnet ut har vært tilfredsstillende, basert på at de har egne tjenestevåpen og tilfredsstillende oppsett av MP 5. Vi bør ikke bruke stortingsalen til å slå inn åpne dører, vedta pålegg som er under arbeid, eller pålegg som rett og slett er gjennomført.

Modulf Aukan (KrF): Sentrumspartia og representanten Bastesen går i ein mindretalsmerknad inn for å framskunda departementet sitt arbeid med prosjektet Stad skipstunnel, med ei løyving på 5 mill. kr. Ein ber samtidig om at Stortinget får seg forelagt ei sak om dette pionerprosjektet innan utgangen av 2001.

Dette prosjektet vart første gongen nemnt her i Stortinget i samband med hurtigrutemeldinga under den førre sentrumsregjeringa, først på 1990-talet. Dåverande statsråd Lars Gunnar Lie starta med dette på ein lang og kronglete veg, og no er det opp til det komande storting å setja dette viktige og banebrytande prosjektet ut i livet.

I denne merknaden, som eg skulle ynskt at fleire kunne ha slutta seg til, tek ein for seg dei viktigaste praktiske forholda for skipsfarten som denne tunnelen vil representera. Eg vil i samband med det spesielt peika på den moglegeita som opnar seg for kollektivtrafikken på sjøen ved ei slik indre skipslei. Med den teknologien som no er tilgjengeleg på hurtigbåtsida, vil ei rute mellom Bergen og Ålesund/Molde gje eit heilt nytt og sikrere tilbod i dette viktige området av landet, både når det gjeld busetjing og – ikkje minst – på verdiskapingssida. Forprosjekt, modellforsøk og økonomiske utrekningar har vist at dette prosjektet har ein positiv kost-nytteverdi. Med andre ord: Noreg som nasjon vil ha eit positivt utby-

te av at denne tunnelen vert bygd. I tillegg vil ein oppnå auka tryggleik i dårleg vêr, noko som må vera eit av hovudmåla i denne delen av landet.

Are Næss (KrF): Jeg er dypt skuffet over at Fremskrittspartiet går sammen med Arbeiderpartiet og danner flertall for forslaget om omorganisering av den sentrale sosial- og helseforvaltningen, riktignok med den endring at Krefregisteret holdes utenfor. Denne omorganiseringen som seiler under honnørordet fornyelse, er sterkt om diskutert i fagmiljøene. Tre etater skal erstatte elleve. Dette er en sak som både fordi den er av prinsipiell karakter og på grunn av størrelsen burde vært fremmet som egen sak for sosialkomiteen, slik at den kunne fått en skikkelig behandling i en fagkomite, istedenfor å bli forsert gjennom Stortinget i revidert nasjonalbudsjett, hvor den ingenting har å gjøre.

Blant de mange innvendinger som er kommet, vil jeg spesielt nevne at professor i offentlig rett ved Universitetet i Bergen, Jan Fridthjof Bernt, som er medlem av Bioteknologinemnda, hevder at dens troverdighet overfor allmennheten og fagmiljøene blir svekket ved denne omorganiseringen. Dette er meget alvorlig. Bioteknologinemndas uavhengighet og troverdighet er helt avgjørende for dens arbeid. Kristelig Folkeparti støtter derfor subsidiært SVs forslag om at Bioteknologinemndas sekretariat beholder sin uavhengige og frittstående stilling. Men det er prinsipielt galt at slike avgjørelser av stor organisatorisk betydning innenfor helseforvaltningen skal tas uten å ha vært behandlet som sak av fagkomiteen i Stortinget. Derfor har Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, SV, Venstre og representanten Bastesen fremmet forslag om dette. Jeg håper at Høyre subsidiært vil støtte dette forslaget.

Jeg er glad for at Stortinget, i motsetning til Regjeringen i dens budsjettforslag, i dag i tolvte time finner rom for 20 mill. kr til refusjon på såkalt blå resept § 9 for legemidlene Celebra og Vioxx til pasienter med artrose og artritt. Helseministeren sa «for eksempel», men jeg oppfatter at flertallets intensjon nettopp er disse medikamentene. Hvis det er feil, ber jeg om å bli korrigert. Dette er relativt kostbare medikamenter, men de gjør hverdagen betydelig lettere for pasienter med store smerter, og ikke minst gir de en betydelig redusert, bortimot fjernet risiko for alvorlige komplikasjoner, som livstruende mageblødninger – noe som dessverre forekommer ved de medikamentene som Celebra og Vioxx skal erstatte. Ved å spare pasientene for slike komplikasjoner, sparer man også samfunnet for utgifter. Det hører med i regnestykket. Men her er det likevel ikke pengene som skal bety mest, men pasientene.

Ola D. Gløtvold (Sp): Jeg har lyst til å komme litt inn på en del av de sider som berører helsesektoren i revidert nasjonalbudsjett.

Jeg er glad for at vi får en endring i forhold til Regjeringens forslag når det gjelder egenandeler innenfor rehabilitering, slik at det ikke blir noen økning i egenandelene fra 190 til 220 kr, som Arbeiderpartiet opprinnelig

foreslo, men at vi får en egenandel som fortsatt vil være på 190 kr. Samtidig har vi funnet i hvert fall en del midler til opptreningsinstitusjonene, slik at den prekære situasjonen som nå er, kan bli mindre prekær, men jeg må be om at Regjeringen så fort som mulig kommer tilbake med et helhetlig og skikkelig finansieringsopplegg for opptrening og rehabilitering, og for de institusjonene som driver med det, slik at vi kan få dette på rett kjøp.

Jeg er også glad for at Glittrelinikken kunne få 2,2 milliarder kr for å redde driftsøkonomien ut dette året, i motsetning til det som Regjeringen foreslo. Jeg må også bemerke at jeg synes det er uryddig av departementet å behandle Glittrelinikken slik den har vært behandlet i flere år, når vi vet at sosialkomiteen og flertallet på Stortinget har vist vilje til å bevilge, og vi så ser hvordan dette forvaltes.

Så er jeg glad for at vi har fått 20 mill. kr på plass når det gjelder blåreseptforskriftens § 9, og skal ikke si noe mer om det.

Så litt til de store linjene når det gjelder sykehusøkonomien og fylkeskommunene som sykehuseier. Hvis vi ikke skulle ha nok midler, sa helseministeren, måtte man se noe nærmere på det. Og det er jo nettopp det vårt forslag nr. 121 dreier seg om, at en må sikre at fylkeskommunene som sykehuseiere nå har en garanti for midler, slik at dette ikke går ut over pasientbehandlingen siste halvår i 2001, og lager dramatiske situasjoner for folk som har behov for rask og god helsebehandling. Det er ingen samlet oversikt fra fylkeskommunene, sa helseministeren videre, men vi vet at det har kommet opplysninger de siste dagene – som et apropos til representanten Alvheim – som går på at vi er nødt til å få penger på plass her. Derfor vil Senterpartiet stemme for forslaget om 250 mill. kr til Regionsykehuset, og jeg håper at vøteringen blir lagt opp slik at vi kan gjøre det. Skulle det falle, vil vi subsidiært støtte forslaget fra Fremskrittspartiet, som bl.a. inkluderer 40 mill. kr til Radiumhospitalet.

Når det gjelder Radiumhospitalet, har jeg lyst til å poengtere at Regjeringen må komme tilbake i statsbudsjettet til høsten med en skikkelig plan for utbygging der, slik at de to strålemaskinene kan komme på plass senest i 2003, slik helseministeren lovet i høst, men som han har gått ifra nå, og slik at det også kan bli bedre forhold for forskningen ved Radiumhospitalet.

Så en liten visitt til slutt til Fremskrittspartiet, som sier at Arbeiderpartiet er sjef for helsepolitikken i denne sal og må ta ansvaret for det. Ja vel, men det er nå sammen med Fremskrittspartiet når det gjelder store og vidtrekkende saker i helsesektoren.

Annelise Høegh (H): Jeg har lagt merke til at hver gang Arbeiderpartiet føler seg truet, sier de at Høyre er en trussel mot velferdssamfunnet. Det skjedde i 1965 da daværende sosialminister Olav Gjærevoll skrev brev til alle Norges pensjonister og hevdet at Høyre ville gå imot å innføre folketrygden. Noe lignende skjedde i 1981, og det skjer i dag. Historisk sett kan vi kanskje derfor føle

oss ganske trygge på at slike grunnløse påstander vil gi Høyre et kjempegodt valg.

Men hva er det Arbeiderpartiet mener er beviset for at Høyre er en trussel mot velferden? La oss ta dagens sak som eksempel. Hvem er det som foreslår at ikke bare Rikshospitalet, men også de øvrige regionsykehusene får bedret sin økonomi for å opprettholde pasienttilbudet? Det er Høyre, ikke Arbeiderpartiet. Hvem er det som foreslår at revmatikere og astmatikere får nye medisiner med færre bivirkninger på blå resept? Det er Høyre, ikke Arbeiderpartiet. Først i tolvte time kommer Arbeiderpartiet og mellompartiene etter. Det er bra, men jeg er ikke sikker på at det ville skjedd dersom ikke noen hadde gått foran og presset, både pasienter og partier.

Hill-Marta Solberg sa i debatten om sykehusreformen for noen dager siden at Høyre vil privatisere helsevesenet og la lommeboken avgjøre tilgangen til helsevesenet. Det vil vi ikke. Vi sikret flertall sammen med Fremskrittspartiet for den nye sykehusreformen med 100 pst. offentlig finansiering av statlige sykehus. Det har ikke mye med privatisering å gjøre. Men Høyre vil ha variert eierskap til sykehusene der både frivillige og rent private interesser får medvirke. Det vil vi fordi det borger for mangfold og nytenkning til pasientenes beste. De bryr seg ikke spesielt om hvem som eier og driver sykehusene, dersom staten betaler regningen, og det gjør den like mye i vår modell som i Arbeiderpartiets.

For noen år siden drøftet Stortinget modernisering av en rekke trygdeordninger. Det var den gang Hill-Marta Solberg var sosialminister og la frem den såkalte velferdsmeldingen. Hvem utgjorde stort sett flertallet i synet på folketrygden, velferdssamfunnets ryggrad? Det var nettopp Arbeiderpartiet og Høyre. Så hvordan kan man da få det til at det er Høyre som er en fare for velferden? Det er Arbeiderpartiet som legger til side utredningene, som Moland-utvalget og Olsen-utvalget, for å vurdere en fondsbasert tilleggspensjonene som en trygghetsreform for hele folketrygden. Det er Arbeiderpartiet som leder av beslutningsvegring, og sender spørsmål som allerede er utredet, ut til nye pensjonskommisjoner.

Velferdssamfunnet skal forsvares gjennom forandring. Vi skal forbedre, endre og tilpasse velferdsordningene til en ny virkelighet og til nye generasjoners krav. Det er Høyres vei.

Børge Brende (H): Først vil jeg si at jeg kan slutte meg til hvert ord som Annelise Høegh sa i sin siste tale her fra Stortingets talerstol etter 20 år på Stortinget.

Så tilbake til den debatten som føres her i dag. Fra Arbeiderpartiet kommer det stadig nye tall om hva Høyres skattepolitikk egentlig koster. I Arbeiderpartiets verden er det utenkelig at det er mulig å leve i et land der skatteinivået ikke er på verdenstoppen. Høyre vil rasere velferdsstaten, er Arbeiderpartiets nye mantra.

Det er bare Sverige som har høyere skatte- og avgiftsnivå enn oss, og svenskene er på full fart nedover. Det plager åpenbart ikke Arbeiderpartiet at vi snart har verdens høyeste skatteinivå, men at Høyre vil gjøre noe med det. Derfor kommer det en strøm av utspill fra arbeider-

partiregjeringen ikke om Arbeiderpartiets politikk, men påstander om Høyres skattepolitikk.

Høyre vil sette ned skatter og avgifter for å videreutvikle velferdssamfunnet. Arbeiderpartiets motstand mot lavere skatter og avgifter er den virkelige trussel mot velferdsstaten. Høyre har vist kort for hvordan vi vil løse utfordringene. Vi vil sette skatte- og avgiftsnivået ned mot gjennomsnittet for EU-landene. Dette kombinerer vi med omfattende tiltak for å bedre tilgangen på arbeidskraft, økt konkurranseutsetting av offentlig sektor og avbyråkratisering.

Samtidig er det ikke slik at enhver skatte- eller avgiftslette må dekkes inn av reduserte offentlige utgifter. Veksten i økonomien gir hvert år spillerom for skatte- og avgiftslettelse, ikke minst kombinert med Høyres politikk for å redusere veksten i folketrygdens utgifter, som er et spørsmål som Arbeiderpartiet har sluttet å adressere.

På toppen av dette kommer økt bruk av oljeinntekter. Handlingsregelen innebærer at vi i 2010 vil bruke vel 40 milliarder kr mer i året av oljepengene enn i dag, hvis man følger opplegget fra Arbeiderpartiet, og forutsatt en innfasing som er i tråd med ansvarlige finanspolitiske avveininger.

Analysen fra bl.a. Statistisk sentralbyrå som kom forrige dagen, viser at det er enorm forskjell på om disse midlene brukes til skatte- og avgiftslettelse eller på økte offentlige utgifter. Ifølge SSB vil 7 milliarder kr i oljepenger brukt til avgiftslettelse, gi 1,5 pst-2 pst. lavere priser enn om de samme midlene brukes til økt kommunalt forbruk. Det er dermed åpenbart at en stor del av de ekstra oljepengene må brukes til skatte- og avgiftslettelse for å unngå høy inflasjon og høy rente som følge av økt bruk av disse pengene.

Når Arbeiderpartiet ikke vil sette ned skattene og avgiftene, blir resultatet av Arbeiderpartiets politikk for innfasing av oljepengene høy inflasjon og høy rente og en offentlig sektor uten omstilling, hvor Kommuneforbundet igjen skal styre Arbeiderpartiets moderniseringspolitikk – ingen konkurranseutsetting og høyere skatter og avgifter enn nødvendig.

Dermed er Arbeiderpartiets politikk en trussel for velferdssamfunnet, og vi har mulighet til å skape en avsløsing i den politikken nå i høst.

Presidenten: Representanten Stolt-Nielsen har hatt ordet to ganger i debatten og får ordet til en kort merknad.

Inger Stolt-Nielsen (TF): Dersom dette stortinget hadde hatt vilje til å legge inn de nødvendige pengene for å få skipsfartspolitikken vår på sporet igjen ved denne budsjettrevisjonen, hadde det altså hatt stor anledning til det, ikke minst etter at jeg kom med et privat forslag over påske. Da bad jeg om at Stortinget skulle gi Regjeringen instruks om å gjennomføre det vedtaket som vi fattet i fjor, og som nå ligger inne, og som vi skal fatte på nytt i år. Så får vi se hvilken virkning det har. Regjeringen har bevist at den overhodet ikke bryr seg om hvilke vedtak vi fatter. Den gjør som den vil.

Jeg tok opp noen forslag i mitt første innlegg her i dag. Siden det nå åpenbart overhodet ikke er noen vilje fra andre enn representanten Bastesen og meg til å få norsk skipsfartspolitikken på sporet fra 1. juli, har jeg ingen annen mulighet enn å trekke mine forslag. Når det gjelder kabelfartøyene, ligger det likevel inne et mindretallsforslag i innstillingen, så det får alle anledning til å votere over. Jeg trekker herved de øvrige forslagene tilbake for å unngå at de blir stemt ned mot to stemmer.

Presidenten: Det er registrert.

Steinar Bastesen (TF): Jeg hadde ikke tenkt å ta ordet, men siden representanten Frøiland uttalte seg så positivt om Nesna, kunne jeg ikke dy meg. Det var jo veldig trivelig å få positive signaler også fra Arbeiderpartiet. De får jo sjansen i forbindelse med framleggelsen av statsbudsjettet til høsten. Vi vet ikke hva slags storting som kommer til å behandle det budsjettet, men vi får jo håpe at flest mulig vil være positive. De har jo, som jeg sa i mitt forrige innlegg, anledning til å stemme for forslag nr. 3, men jeg forstår jo også at når de er støtteparti for Regjeringen, kan det være vanskelig når ikke Regjeringen vil i denne omgangen.

Det som forundrer meg litt mer, er at Høyre, som snakker om skole og skatt, skatt og skole og er positiv til Nesna, ikke stemmer for. De sier de vil ha det på et ordinært budsjett, men de får det liksom ikke til. Hvis de hadde sagt ja til 1 mill. kr, hadde de sikret at det kom på budsjettet til høsten. Det er heller ikke sikkert at det blir et flertall fra Høyre som kommer til å styre i dette huset.

Jeg må si noen få ord om IT Fornebu. Det ble jo akkurat «det store eventyret» som mindretallet forutsatte. Det ble storstilt subsidiering med statlige penger av et boligprosjekt på Fornebu. Det er ikke til å tro at staten skal holde på med boligbygging for de *bedrestilte* i samfunnet! (Munterhet i salen) Jeg tror ikke det blir studenter og de fattige som ber om å få seg leilighet borte på Fornebu. Ja, ja. Jeg må si at når man sammenligner dette med det som vi bruker til havner og til sjøfolk, er det nesten utrolig at det går an.

Nå skal Kystdirektoratet flyttes ut av Oslo. Det skal flyttes til Ålesund. Hvem er det som skal betale regningen? Jo, det skal tas fra økningen til fiskerihavner som ble bevilget i forbindelse med behandlingen av havnemeldingen. 16 millioner av de kronene som skulle gå til fiskerihavner, blir brukt til å flytte Kystdirektoratet. Det var den forhøyelsen.

Jeg må si en annen ting når det gjelder havneutbygging. Statens havnevesen har siden opprettelsen brukt 8 milliarder kr på havneutbygging i dette landet. De siste to årene har vi slettet 14 milliarder kr i gjeld til Gardermobanen og NSB. Det blir det perspektiv over, det.

Jeg må si litt til slutt om ny bydel i Oslo øst. Hva vil det koste? Der er startbevilgningen beregnet til 2 milliarder kr – for å bygge en ny bydel i Oslo øst. Sammenlignet med 1 mill. kr til Nesna, blir det litt puslete det Nesna-vedtaket som ingen kan stemme for. Takk, president.

Gunnar Breimo (A): Jeg ble fristet til å si at nå ble det stigning i programmet, men det jeg skal framføre, er litt for alvorlig til det.

I dette mitt siste innlegg i Stortinget vil jeg ta opp to forhold. Det første gjelder nybygg ved Høgskolen i Nesna, som flere har vært inne på. Gjennom alle de åtte årene jeg har vært her, har Stortinget uttrykt skriftlig og verbal støtte til dette prosjektet. I dag foreligger et mindretallsforslag om 1 mill. kr i oppstartbevilgning. Jeg har stor forståelse for at det ikke får flertall, så lenge de ikke har de øvrige 99 millionene. En slik framgangsmåte er for lettvindt. Det blir bare en demonstrasjon og et slag i luften. Selv om det ikke er noe stort prosjekt, hører en oppstartbevilgning hjemme ved utarbeidelsen av ordinært budsjett. Jeg er imidlertid svært glad for det som lederen i utdanningskomiteen, Ranveig Frøiland, sa i sitt innlegg. Ut fra det håper jeg at Regjeringen i neste års budsjett finner et beløp til oppstart som er så stort at prosjektet kan fullføres så snart som overhodet mulig. Det handler nemlig om en skole som er faglig på topp, men bygningsmessig akterutseilt, samtidig som det nå også begynner å handle om politisk troverdighet.

Det siste jeg vil foreta meg fra denne talerstol, er å komme med noe så høytidelig som en liten appell – en appell om å etablere et tverrpolitisk samarbeid for å møte det som lenge har vært samfunnsfiende nr. 1, nemlig problemene knyttet til rusmisbruk.

Utviklingen på dette området de siste årene er skremmende, og er et kraftig signal om at samfunnet ikke gjør nok på det forebyggende området. At Norge er på europatoppen når det gjelder overdosedødsfall, er en situasjon vi ikke kan leve med. Med 100 pst. sikkerhet vet vi at over 300 unge mennesker vil dø i løpet av et år. Likevel er dette, med få unntak, et ikke-tema i denne salen. Det er vanskelig å forstå med tanke på alt det engasjement og den glød vi kan legge for dagen i andre saker, som har liten eller minimal samfunnsmessig betydning.

Siden jeg sitter i glasshus like mye som alle andre, er dette ikke ment som kritikk, og jeg vil håpe at det nye stortinget ikke henfaller til skyldplassering, noe som skjer altfor ofte. Heller ikke når det gjelder narkotikaproblemer, finnes det noen enkel løsning. Men siden det dreier seg om et problemområde som alle partiene ser og ønsker å gjøre noe med, skulle jeg ønske at Stortinget kunne legge all partipolitisk uenighet til side og ta et krafttak for å snu den eksplosive utviklingen vi nå har sett.

Personlig vil jeg foreskrive en storsatsing i grunnskolen som det mest effektive tiltak. Det vil koste penger, men de får samfunnet igjen senere i form av sparte reparasjonskostnader. I grunnskolen treffer vi alle barna. På et tidlig tidspunkt vil vi kunne se hvilke unger som kan komme i faresonen. I et samfunn som vårt bør ikke grunnskolen mangle penger og personell for å ta vare på dem som kan falle utenfor.

Rusproblemene er i dag blitt så store at de krever førsteprioritet fra landets fremste politikere. Ingenting bør være viktigere enn å ta vare på barna og ungdommen vår.

«Vi er så få her i landet», skrev Nordahl Grieg under siste verdenskrig. Det gjelder fortsatt, så vi har ingen å miste.

Med disse ordene sier også jeg takk for meg.

Øystein Hedstrøm (Frp): Det er innlevert et forslag, nr. 120, om å utsette ytterligere innbetaling av aksjekapital til selskapene i IT Fornebu i påvente av en gjennomgang for å få vurdert om Stortingets forutsetninger følges angående innhold og fremdrift. Det må være klinkende klart at dette forslaget vil Fremskrittspartiet stemme imot.

Det som gjør at det trekker ut på Fornebu, er at prosjektet hindres av politisk krangel. Heldigvis er konflikten med ESA nå løst, men det pågår fortsatt en langvarig strid mellom Bærum kommune og staten om valg og finansiering av kollektivløsninger til Fornebu. Dette har ført til at Bærum kommune har avstått fra å gi dispensasjoner til videre ombygging av Terminalbygget.

Nå har både Arbeids- og administrasjonsdepartementet og Miljøverndepartementet gitt sin tilslutning til kravene fra Telenor og IT Fornebu, nemlig å gå med på en midlertidig kollektiv løsning. Departementene har bedt Bærum kommune om inntil videre å akseptere et midlertidig, effektivt busstilbud. Er det ikke typisk norsk! I stedet for å legge forholdene til rette, stikker man kjepper i hjulene. Denne gangen er det Bærum, Norges rikeste kommune. Hva har skjedd i andre land, Finland, Sverige – og i Ørestad nå, fellesprosjektet mellom Danmark og Sverige? Der skjer det en rivende teknologisk utvikling. Men her i Norge går det år etter år, og man merker det veldig godt i denne salen at skepsisen er der. Selv om det er personer med kontakter og store ressurser som står bak senteret, kommer de ikke av flekken. Og nå er det altså Bærum kommune som er bremseklossen.

Jeg har selv forsøkt å følge med i utviklingen der ute fordi jeg føler et visst ansvar som saksordfører. Det er faktisk full virksomhet i den gamle terminalbygningen på Fornebu. Men hvem er villig til å inngå kontrakter når man ikke vet og har sikkerhet for at Bærum kommune er villig til å gi dispensasjon så man kan finne løsninger?

Jeg skal komme med noen eksempler på hva man driver med der ute. Det er laget et konsortium der IT Fornebu står sammen med Compaq, Sisco og en rekke internasjonale større selskaper for å tiltrekke seg utenlandske firmaer og forskningsuniten. Vi har også i gang opprettelsen av et senter for fremragende forskning, Simula-senteret, som skal være operativt til høsten. Senteret skal samarbeide med de bedrifter som etablerer seg på Fornebu. Det er faktisk meget stor interesse for å etablere seg der ute. Mange bedrifter har meldt sin ankomst. Men det er klart at de grunnleggende forutsetningene må være til stede, og der er, som sagt, Bærum kommune bremseklossen i dag. Jeg håper at statsråden vil komme inn på dette, og hvordan man kan bidra for å løse dette.

Torstein Rudihagen (A): Det har vore mange rundar på spørsmålet om etablering av eit IT- og kunnskapssen-

ter på Fornebu. Det har vore mange omkampar, og nå opplever vi altså òg eit lite, overrumplande forsøk på ein omkamp på siste dagen i denne perioden.

Det er spørsmål om Stortinget sine føresetnader blir følgde opp. Det blir jobba heilt i tråd med Stortinget sine føresetnader, så langt eg kjenner prosjektet.

Det er mange som har harselert over denne visjonen, og det er det gjort nå her også. Særleg frå distriktsståad er det lett å forstå det. Men poenget med å etablere eit IT- og kunnskapscenter på Fornebu var jo nettopp at dei skulle samhandle med dei regionale sentra, og dermed òg medverke med ressursar og kompetanse som dei hadde behov for for å kunne utvikle seg betre.

Vi sette nokre klare føresetnader da vi gjekk inn for prosjektet med eit IT- og kunnskapscenter på Fornebu. For det første måtte det vere så stort og så attraktivt at det blei internasjonalt konkurransedyktig. Problemet er at norsk kompetanse må konkurrere med utanlandsk, og vi har hatt ein litt for stor straum ut frå Noreg. Arbeidet er på gang. Representanten Hedstrøm nemnde det som var på gang i det arbeidet, og her er det inngått avtaler både med nasjonale og internasjonale selskap.

For det andre sette vi eit krav om at det måtte skaffast eit utviklingsmiljø, eit innovasjonsmiljø, i samhandling mellom forskning, utdanning og norsk næringsliv. Det er på gang, arbeidet går som planlagt i tråd med Stortinget sine føresetnader.

Og det tredje var det som vi starta med, nemleg at det måtte opprettast eit nettverk mot dei regionale sentra, inkludert den nettbaserte undervisninga. Arbeidet der er òg godt i gang, heilt i tråd med Stortingets føresetnader. Når framdrifta – og det skal eg vere einig med forslagsstillarane i – har vore for lita, har det utanforliggende årsaker som IT Fornebu ikkje har hatt styring med. Ein har nemnt konflikten med ESA og konflikten i høve til Bærum kommune og kollektivtransport. Det ville vere underleg om vi nå på ein måte braut dei føresetnadene som er lagde inn i prosjektet, når det blir jobba vidare med det trass i ei forseinking på grunn av manglande godkjenning frå Bærum kommune.

Statsråd Karl Eirik Schjøtt-Pedersen: Flere talere har tatt opp spørsmålet om IT- og kunnskapscenteret på Fornebu. Jeg syns det er viktig innledningsvis å presisere et forhold som må være helt selvsagt. Selvsagt skal de forutsetninger, de intensjoner og de visjoner Stortinget har lagt til grunn for IT Fornebu, være førende for statens deltakelse og ligge til grunn for den. Det må ligge som et helt selvsagt og klart premiss.

Når det gjelder forvaltningen av 425 mill. kr som Stortinget har bevilget som statlig eierkapital i Fornebu-satsingen, så er situasjonen etter det jeg har fått opplyst, følgende: De 260 mill. kr som ble bevilget over statsbudsjettet for 2000, er overført til SIVA SF og forvaltes av SIVA Fornebu AS, som er 100 pst. eid av SIVA SF. Per i dag er 17,6 mill. kr benyttet til eierandeler i IT Fornebu AS og 24,3 mill. kr til eierandeler i IT Fornebu Eiendom AS. De resterende 218 mill. kr skal etter planen nyttes til kjøp av nye eierandeler i IT Fornebu Eiendom

AS. Jeg har fått opplyst at dette inngår i en forpliktende avtale. Når det gjelder de 165 mill. kr som Stortinget bevilget til statlig eierkapital i Fornebu-satsingen i årets statsbudsjett, så er alle disse midlene holdt igjen i påvente av konkrete og formelle beslutninger om kapitalutvidelse i de to selskapene, IT Fornebu AS og IT Fornebu Eiendom AS.

Jeg har videre fått opplyst at noe av årsaken til at så lite av midlene er disponert, er at framdriften i utviklingen av IT- og kunnskapscenteret på Fornebu har gått saktere enn forutsatt. Årsakene til det skal være flere. Arbeidet med ESA-godkjenning forsinket en del aktiviteter med nesten ett år, fram til den 18. desember 2000 da avtaleverket ble godkjent ved at ESA konkluderte med at formell prosedyre ikke ville bli igangsatt. Avklaringen om bl.a. kollektivtransporten til og fra Fornebu har også vært tidkrevende. Det pågår for tiden forhandlinger for å løse de gjenstående spørsmål. Næringsministeren har nylig i brev til IT Fornebu varslet at Regjeringen tar sikte på en rask beslutningsprosess så snart høringsprosessen rundt siste tilleggsutredning om baneløsning på Fornebu er avsluttet.

Regjeringen ser det som viktig at nasjonale forsknings- og undervisningsmiljøer er representert i styret i IT Fornebu AS. Det skal være forsknings- og kunnskapskompetanse i styret, og om noen i styret går ut, vil andre komme inn. Jeg har fått opplyst at det bl.a. er aktuelt med representasjon fra forskningsparkene i styret. Staten vil dessuten være representert i styret.

Som tidligere forutsatt, vil det bli gjort nærmere rede for utviklingen av IT- og kunnskapscenteret på Fornebu i forslaget til statsbudsjett for 2002.

Tillat meg også kort å kommentere to andre spørsmål som har vært oppe. Det har vært reist spørsmål knyttet til bevilgningen når det gjelder refusjon av Vioxx og Celebra. Her er helårsvirkningen 60 mill. kr, mens halvårsvirkningen i utgangspunktet er 30 mill. kr. Siden preparatene er nye, har man lagt til grunn at det vil bli behov for 20 mill. kr i år, slik også helseministeren refererte til.

Til slutt til representanten Lund, som tok opp spørsmålet om å gjøre unntak fra avhendingsforskriften slik at Studentsamskipnaden i Trondheim kan overta tomt fra NTNU, det var spørsmål om oversendelse av forslaget: Jeg kan ikke stille i utsikt at man vil kunne innfri det ønsket som representanten har gitt uttrykk for.

K i r s t i K o l l e G r ø n d a h l hadde her gjenn tatt presidentplassen.

Ansgar Gabrielsen (H): Jeg registrerte at finansministeren leste fra brevet som var sendt fra kommunalministeren til Venstres stortingsgruppe, som for så vidt alle har lest. Det som var spørsmålet, var om man på det tidspunkt da man hadde ordinær generalforsamling og bestemte seg for å forplikte seg til å betale inn den resterende delen av aksjekapitalen, hadde foretatt de kontrollene man burde gjøre i forhold til innstillingen og alle visjonene og alt – for å si det på sørlandsk – «marakkelskapet» som stod der. Var de oppfylt, eller var de ikke oppfylt?

(Gabrielsen)

Jeg opplever svaret som at statsråden garanterer at på det tidspunktet staten lot seg forplikte, var det innholdet som var forutsatt, til stede. I motsatt fall har man altså forpliktet seg uten at premissene for bevilgningen er oppfylt.

Når det gjelder påpekingen av disse to forhold som er begrunnelsen for manglende fremdrift, er jo det ting som var langt fremme i debatten for ett år siden, nettopp det å vente på avklaring i ESA, og det som gikk på kollektivløsningene i forhold til Bærum. Og når det gjelder forsøkene fra bl.a. Carl I. Hagen og Øystein Hedstrøm på å snakke om Bærum kommune som en Høyre-styrt kommune, er det bare å si at det er et totalt tverrpolitisk miljø i Bærum kommune som har frontet denne saken. Med god grunn har de irritert seg ettertrykkelig over måten staten har håndtert denne saken på. For det er et lobbyprodukt som skal presses igjennom til tross for advarsler både hva gjelder kostnader for kollektivløsningene, og mulighetene til i det hele tatt i virkelighetens verden å kunne gjennomføre dem.

Men det svaret finansministeren gav, tolker jeg som en garanti for at staten ikke har gått inn uten å gjøre de undersøkelsene som ligger på Regjeringen, før man forpliktet seg til å betale inn hele aksjekapitalen, for det man har betalt inn i aksjekapital, er til dette eiendomsselskapet, mens man har holdt igjen på det andre. Man har altså forpliktet seg på eiendomsdelen, og utsagnene om at dette nærmer seg et reinspikka eiendomsprosjekt, ble jo i realiteten bekreftet, for der har man bundet seg. Og jeg skjønner godt at de private investorene vil ha den risikoavlastning det er å ha staten med på dette nå innledningsvis. Jeg vil inderlig håpe at det kan oppstå en situasjon innen årets utgang der disse aksjene legges ut for salg.

Per-Kristian Foss (H): Det var representanten Hedstrøms innlegg som fikk meg til å gripe ordet, delvis. Det at IT Fornebu-prosjektet møter ESA-forskrifter, statens manglende kollektivtilknytning, finansieringen av den, og faktisk møter plan- og bygningslov, burde vel ikke overraske noen. I et demokrati er det jo slik at selv om rike mennesker allierer seg med staten, må man følge lov- og regelverk. Det er ikke slik at pengepungen eller makten gir dispensasjoner automatisk. Det burde slik sett ikke være noen stor overraskelse. Men det er denne virkelighet som andre møter til daglig, som staten møter nå på Fornebu. Det er sikkert en interessant opplevelse, men det mest skremmende er jo at noen er overrasket over det.

Jeg har bare lyst til å gi en stemmeforklaring på forslag nr. 112, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder slik:

«Stortinget gir Regjeringen fullmakt til å gi politiet utvidet tillatelse til å foreta ransaking av personer og biler.»

Dette forslaget har jeg problemer med å skjønne at noen kan fremme, for dette er et forslag om å gi Regjeringen fullmakt til å endre norsk lov. Det er dog ikke slik at Stortinget ved plenarvedtak kan gi fra seg lovgivningsmyndighet. Forslagets politiske innhold har andre representanter talt om tidligere. Det med å gi utvidet tillatelse

til å foreta ransaking av personer, gjelder jo, så den biten av forslaget er unødvendig. Den andre biten, som gjelder biler, er under forberedelse. Et lovforslag er varslet sendt ut på høring. Som sagt, formen på dette forslaget er slik at jeg lurer på om man har tenkt gjennom dette fullt ut, for å si det forsiktig.

Ola D. Gløtvold (Sp): Det er noen av oss som kanskje kommer litt forstyrrende inn med ulike ransaker midt inne i IT Fornebu-debatten, men jeg har lyst til å ta opp noen andre forhold, som også Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet står sammen om. Det gjelder ny organisasjonsmodell for helse- og sosialsektoren sentralt.

Det er enighet i denne sal om at vi trenger en sterk, faglig og sosial forvaltning når det gjelder disse områdene på statlig plan, men Regjeringen burde legge fram en egen sak vedrørende denne organiseringen og den omorganiseringen som nå er foreslått. I forliket med Arbeiderpartiet har Fremskrittspartiet klart å plassere Krefregisteret utenfor denne nye modellen, slik Regjeringen foreslo, men Bioteknologinemnda burde i hvert fall ha vært utenfor og hatt en nøytral og uavhengig rolle, slik at troverdigheten dermed hadde blitt styrket i forhold til den rådgiverrolle som Bioteknologinemnda har, ikke minst når det gjelder etiske spørsmål. Når vi ikke får flertall for at dette skal legges fram i sin helhet for Stortinget, ønsker vi å stemme for SVs forslag, nr. 118, som er framlagt i dag.

Så til dette med økonomi og sykehus. Representanten Alvheim prøvde å betvile beveggrunnene for det forslaget som Senterpartiet har lagt fram i dag, men han ønsket gledelig nok å stemme for det. Bakgrunnen for dette er i alle fall ikke galluptall, det er den innretning som Senterpartiet hadde på kommuneproposisjonen, og den saken som ble behandlet i går, og som ble nedstemt. Når vi ikke fikk til en oppgjørsordning bl.a. med fylkeskommunene, slik som det var foreslått der, mener vi at vi må gripe dette an på en annen måte og garantere for – og det er det som er hovedhensikten og saken – at det er et tilbud om helsebehandling og omsorg siste halvår av 2001. Det er flere bekymret for her. Det var også bekymringer som kom fram i debatten i går når det gjaldt kommuneøkonomien. Det er for øvrig gledelig at Fremskrittspartiet vil stemme for dette, for det er ikke helt i samsvar med det Fremskrittspartiet og Arbeiderpartiet har blitt enige om når det gjelder sykehusoppkjøret, og den ramme de har satt til 200 mill. kr – og niks mer i den sammenheng.

Til slutt bare litt om dette med hjemmebasert dialysebehandling av nyresviktpasienter, som Stortinget har uttalt seg om enstemmig, og hvor Regjeringen har handlet stikk i strid med Stortingets anbefaling og forslag. Jeg håper at Regjeringen gir denne ordningen en slik innretning at den er i tråd med Stortingets ønsker og vedtak, og slik at det blir en mye sterkere likestilling mellom hjemmebehandling og sykehusbehandling basert på hemodialyse.

Jon Lilletun (KrF): Vi var mange som venta lenge på ei avklaring frå Regjeringa og regjeringspartiet når det

gjaldt spørsmåla som vart reiste i samband med IT Fornebu. Så kom omsider representanten Hedstrøm på vegner av Regjeringa og forsikra at alt var i orden. Han hadde òg følgjande kraftsats: at ein måtte hugse på at det var personar med kontaktar som stod for IT Fornebu. Det er sikkert rett, men det var ikkje det som var svaret på spørsmålet. Så kom òg representanten Rudihagen, som forsikra at alt var som det skulle vere, mens det faktisk står i brevet frå kommunalministeren at ein på ein del område er eitt år forseinka. Det kan heller ikkje samsvare heilt. Det som står igjen, og som eg ber finansministeren svare heilt eksakt på, er: Den 13. mars teikna ein seg for aksjar for 242 390 000 kr. Etter det representanten Rudihagen seier, var alt på plass av det som låg som føresetnader då Stortinget behandla denne saka. Kan finansministeren no stadfeste at det var slik då ein underteikna for 240 mill.? For det er nemleg slik etter det som står i brevet frå IT-Fornebu, at i tilfelle manglande innbetaling kan ein

«også risikere et erstatningsansvar for det tap IT Fornebu Eiendom AS måtte lide ved at betaling ikke skjer».

Det må bety at ein ikkje har tatt noko atterhald om at ikkje alt er på plass. Med all respekt for representantane Hedstrøm og Rudihagen – dei teiknar no ikkje for Regjeringa.

Eg ber finansministeren om å avklara, både på bakgrunn av det representanten Gabrielsen sa, og det eg har prøvd å formulere presist no: Var føresetnadene på plass den 13. mars då ein skrev under avtalen på 240 mill.?

Øystein Hedstrøm (Frp): Først til representanten Foss. Ja, det er vanskelig for gründere og industrialister i Norge å starte opp virksomhet; hver gang må de søke om løyve, konsesjon, bevilning, tillatelse, lisens og dispensasjon. Men her har vi et moment i tillegg. De som har kjent Fornebu-prosessen på kroppen, interessentene, har vært veldig avhengig av utrolig mange runder i Stortinget. Hvis jeg ikke tar feil, så var det den tiende runden siste gangen vi behandlet det i februar i fjor.

Og til representanten Lilletun: Denne gangen er det snakk om å få dispensasjon fra Bærum kommune. Det nytter ikke for IT Fornebu og de andre interessentene å inngå kontrakter hvis ikke kontraktene kan gi noen form for sikkerhet. Det er jo en umulighet. Derfor stopper dette opp. Og dette er jo typisk for Norge. De andre nordiske landene har etablert konkurransedyktige IT- og kunnskapssentre for lenge siden. Det begynte i Oulo i Finland på 1980-tallet ved hjelp av Nokia og en del andre selskaper, og det er skapt tusenvis av arbeidsplasser. Vi har Kista utenfor Stockholm med Ericsson-konsernet, og nå Ørestad, et fellesprosjekt mellom Danmark og Sverige, der mottoet til myndighetene er: Flott, sett i gang – vi skal hjelpe dere. Og der har vi kanskje den sterkeste teknologiske veksten i hele Vest-Europa. Og forstadiet til mobiltelefonen ble faktisk oppfunnet av en nordmann, men han kunne ikke utvikle den i Norge. Men Nokia og andre gjorde dette. Og Nokia er faktisk det største selskapet i Norden, dobbelt så stort som alle selskaper som er

registrert på Oslo Børs. Jeg mistenker at Bærum kommune bruker denne prosessen som et pressmiddel for å få til baneløsning og finansiering av den, og så skal det gå ut over en uskyldig tredjepart som ikke får utviklet seg og skapt dette internasjonale IT- og kunnskapssenteret som vi trenger her i Norge for at vi skal komme oss ut av råvareklemma.

Morten Lund (Sp): Litt tilbake til forslag nr. 117 og studentboliger i Trondheim. Statsrådets tilbakemelding på mitt spørsmål var mindre positivt enn ventet. Jeg har imidlertid erfart at han og andre mener at prosjektet er kommet så langt at det ikke er anledning til å vurdere Studentsamskipnaden som kjøper av denne tomte. Jeg mener at det ikke er slik. Og jeg viser også til statsråd Giskes svar på spørsmål 432, der det står:

«Salg av Rosenborganleggene er for øvrig avhengig av Stortingets tilslutning til forslag om romertallsfullmakt IV».

Jeg har i løpet av dagen fått anmodninger fra flere partier om at forslaget bør oversendes, da det er et bredt ønske om at studentboligene kan bli realisert, men at man vet for lite om prosjektets status og om konsekvensene av å gjøre dette vedtaket.

Jeg vil derfor gjøre om forslaget til et oversendelsesforslag, og håper at Regjeringen vil gjøre sitt beste.

Statsråd Karl Eirik Schjøtt-Pedersen: Når det gjelder IT Fornebu, vil jeg vise til den redegjørelse som jeg varslet at Stortinget skal få ved første anledning, dvs. i budsjettframlegget.

La meg få lov til å kommentere noe av den tidligere debatten i dag. Etter min vurdering har denne debatten avdekket at Høyre vanskelig kan vite hva de selv mener om skatt. I en replikk til meg tidligere i dag uttalte Per-Kristian Foss:

«Jeg har lyst til å gjøre oppmerksom på at når finansministeren i sine innlegg skal tale om andre partier, bør han holde seg til sannheten. Da er et direkte, korrekt sitat en fordel.»

Og så siterer han fra et notat og påstår at jeg har kommet med et ukorrekt sitat, og han sier videre:

«Jeg ber Finansdepartementet om å finne frem sitatet i Høyres program på side 52, hvor det står:

«Høyre vil derfor senke avgiftene ned mot et nordisk og europeisk nivå.»

Det er noe annet – hvis man kan lese det innenat.»

Ja, det er riktig at det Foss siterer, står i Høyres program i kap. 6.4. Men dersom representanten Foss tar seg tid til også å lese kap. 2.5 i sitt eget partiprogram, så vil han se at der står det:

«Derfor mener Høyre at det totale skatte- og avgiftsnivået må reduseres ned mot nivået i EU-landene.»

Altså det som det ble vist til fra min side i innlegget. Foss kan få låne Høyres program hos meg dersom han har lyst til å sjekke sitatet.

Men i tillegg til at representanten Foss ikke har fått med seg hva som står i Høyres program, så er det flere

som åpenbart ikke er trygge på hva de mener om det som står der. Høyres leder Jan Petersen har altså til en rekke medier referert til Høyres skatteløfter på 40 milliarder kr. Det er 40 milliarder kr det koster å senke skattenivået til EU-nivå med utgangspunkt i Norge, inkludert sokkelen.

I Økonomisk Rapport 14. juni sier imidlertid Høyres skattepolitiske talsmann, Børge Brende, at Høyres mål er å redusere skatteandelen til EU-nivå for Fastlands-Norge-nivå, dvs. fra 49 til 42 pst. Det betyr en skattelette på 78 milliarder kr. Og Brende lover også i tillegg at skatteoperasjonen skal gjennomføres i løpet av seks-åtte år. Dette er mildest talt uryddig. Jan Petersen vil kutte skatten til EU-nivå som andel av BNP totalt. Børge Brende vil kutte det til EU-nivå som andel av BNP for Fastlands-Norge. Per-Kristian Foss vil ikke forplikte seg i det hele tatt. Jan Petersen vil ikke tidfeste løftet. Børge Brende vil tidfeste løftet til seks-åtte år. Det må være lov til nok en gang å spørre: Hva mener Høyre?

Jan Petersen (H): Det var for så vidt tilfeldig at jeg kom etter denne tiraden fra finansministeren. Dette har jeg forklart finansministeren før i dag. Og hvis finansministeren ennå ikke har skjønt dette, så tror jeg man skal gi opp. Finansministeren har tidligere vist all mulig vrangvilje i forhold til å lese annonser, hvor han helt åpenbart ikke hadde forstått hva som stod – selv om de fleste ville ha forstått det – og man har vært gjennom det samme i dag. Jeg synes dette er ganske patetisk fra en finansminister, når han nå er oppe i det hjørnet han er at ikke folk tror på skatteløftene hans, og så holder han på med dette.

Det finansministeren skulle ha gjort, var å besvare det spørsmålet Stortinget har stilt til ham i dag, og det spørsmålet er: Bekrefter han eller bekrefter han ikke den oppfatningen Ansgar Gabrielsen gav uttrykk for? Vil han kunne bekrefte at Ansgar Gabrielsen oppfattet ham riktig når det gjaldt IT Fornebu? Det skal vi ha et klart svar på, og da nytter det ikke å henvise til hva han har tenkt å si til høsten. Han er nødt til å gi meg et svar nå.

Presidenten: Odd Roger Enoksen har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad.

Odd Roger Enoksen (Sp): Tilbake til IT Fornebu nok en gang, og jeg skal gjøre det kort.

Konflikten med ESA og problemene knyttet til kollektivtransport var vel kjent da vi behandlet IT Fornebu ti ganger i fjor. Når det ble behandlet ti ganger i Stortinget i fjor, var det fordi to av stortingsrepresentantene hadde oppnevnt seg selv til saksbehandlere og datofestet nøyaktig når de ulike tiltak skulle være gjennomført. De tiltakene er pr. dags dato ennå ikke på plass. Prosjektet er sterkt forsinket.

Det går glimrende der ute, sier Hedstrøm. Ja, det går så glimrende at planleggingen av markedskartleggingen er igangsatt – ikke markedskartleggingen, men planleggingen av markedskartleggingen. Info-senteret er på idéstadiet. Nettbasert utdanning skal det legges fram en rap-

port om i løpet av sommeren 2001. Spinno på norsk-tiltaket er på idéstadiet, Senter for fremragende forskning-tiltaket er ikke aktuelt. Så fremragende går det altså med de prosjektene som bedriften og senteret selv skulle ta seg av. Dette har ingenting med statens sendrekthet å gjøre, men viser at man er sterkt forsinket med dette prosjektet på mange områder.

Kjell Magne Bondevik (KrF): IT Fornebu er en stor og viktig sak. Spørsmålet var om, hvordan og eventuelt hvor sterkt staten skulle involvere seg i eiendomsutvikling og et forsknings- og kunnskapssenter for IT på Fornebu.

Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet kjørte i kompaniskap. Det er jo for øvrig et litt interessant apropos i disse dager, da Arbeiderpartiet forsøker å fremstille høyrekreftene som den store trusselen. Nå tyder ting på at de advarslene dette flertallet fikk mot å kjøre fram på den måten de gjorde, kan slå til. For å sikre at dette ble et prosjekt vi kunne forsvare at staten gikk tungt inn i, gav Stortinget klare føringer for å sikre kunnskaps-, forsknings-, utviklings- og nyskapsdelen av prosjektet. Avisoppslag og senere brev fra kommunalministeren til Venstres gruppe tyder på at det har oppstått framdriftsproblemer. Det viktige for Stortinget nå er å sikre at Stortingets egne forutsetninger for å gå inn med mye kapital, holder. Statsråd Brustad framstilte det slik i sitt brev at bare et mindre beløp fra staten, vel 40 mill. kr, er overført til prosjektet. Det resterende skulle overføres om ti dager, den 25. juni. Men av brev fra IT Fornebu i dag fremgår det at staten gjennom SIVA i mars forpliktet seg på over 240 mill. kr. Hvis dette er riktig, er det desto mer avgjørende at Stortingets forutsetninger er overholdt – hvis ikke foreligger det et virkelig problem.

Forslaget fra representanten Sponheim på vegne av flere partier og grupper i Stortinget innebærer at Regjeringen i realiteten – hvis det skulle bli vedtatt – får ti dager til en gjennomgang før den etter avtalen skal innbetale resten av beløpet den 25. juni.

Representanten Rudihagen påstod at dette var en omkamp om IT Fornebu. Nei, når styremedlemmer nå trekker seg fra IT Fornebu, og statsråden i brev bekrefter at det er fremdriftsproblemer, gjør ikke Stortinget annet enn sin plikt når det bores i dette. Det er ikke spørsmål om en omkamp.

Jeg har all respekt for representantene Rudihagen og Hedstrøm, men finansministeren svarte ikke på Jon Lille-tuns spørsmål om han kan garantere at forutsetningene var innfridd den 13. mars, da staten forpliktet seg til 240 mill. kr. Finansministeren viste bare til en redegjørelse som – så vidt jeg forsto – skulle komme i forbindelse med budsjettet til høsten. Derfor gjentar jeg spørsmålet: Kan statsråden – og ikke representanter for de to nevnte partiene i Stortinget – forsikre at forutsetningene fra Stortinget var innfridd den 13. mars, da staten i realiteten forpliktet seg? Hvis det i ettertid skulle vise seg at de forutsetningene ikke var innfridd, oppstår det et gigantisk problem både i forhold til Stortinget og i forhold til IT Fornebu, som i så fall truer med rettssak.

Lars Sponheim (V): Er det noe som har preget denne saken gjennom hele perioden, også under den forrige regjeringen, er det det meget harde trykket fra Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet om at Stortingets vilje i saken skulle etterleves. Derfor er det naturlig, når Arbeiderpartiet selv har fått regjeringsmakt og kan sitte i førersetet for å drive fram denne saken, at Regjeringen er påpasselig – og det regner jeg med at den har vært – nettopp med å etterleve disse forutsetningene.

Hvilke sentrale forutsetninger var det stortingsflertallet av Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet satte? Jeg vil trekke fram spesielt to forhold som jeg regner med at statsråden vil bekrefte at han hadde full oversikt over og kan garantere lå til grunn for den avtalen som ble inngått den 13. mars.

Det er altså to forhold. Det ene er det som skal skje rundt nettbasert utdanning, det andre det som skal skje rundt nyskaping av nye bedrifter der ute, det de selv har kalt «Spinno på norsk», en slags finsk modell. Og i den oversendelsen som er kommet til Stortinget fra kommunalministeren, med et følgebrev fra SIVA, sies det pr. 31. mai noe om hvordan progresjonen er for de ulike områdene. Jeg skal ta for meg de to områdene som har stått sentralt. Først nettbasert utdanning:

«IT Fornebu Knowation AS var et av initiativene som ble satt igang for realiseringen av denne målsettingen. På grunn av bl.a. manglende kapitaltilgang i dette markedet primo 2001 fikk ikke dette selskapet den veksten man hadde håpet på.»

Dette skriver statens operatør tilbake til Regjeringen.

Og så til en nyskaping, Spinno på norsk, som er skisert. Der er konklusjonen som staten selv gir tilbake til Regjeringen:

«Tiltaket er på idéstadiet; viktig å finne ut om modellen er anvendbart.»

Det er altså den informasjonen som Regjeringen får pr. utgangen av mai. Da er det enda større grunn til å be statsråden klarere: Hva visste man da man forpliktet seg juridisk og hadde full ryggdekning i å gjennomføre Stortingets vedtak pr. 13. mars?

Statsråd Karl Eirik Schjøtt-Pedersen: Jeg sa i mitt tidligere innlegg at Stortingets forutsetninger selvsagt legges til grunn når det gjelder Regjeringens oppfølging og arbeid med IT Fornebu. Jeg har fra Kommunal- og regionaldepartementet fått opplyst at alle forutsetninger var i orden på det tidspunkt beslutning ble fattet.

Videre har jeg – som jeg også har sagt i mine tidligere innlegg – lagt til grunn at Stortinget har ønske om en nærmere redegjørelse. Som jeg sa, vil den bli gitt i budsjettframlegget for kommende år, men jeg antar at Stortinget også vil kunne få en grundigere redegjørelse, slik jeg antar at det er ønske om.

Jeg sier meg lei for at jeg fortsatt ikke har fått svar fra representanten Petersen på spørsmålet om skatt. Petersen legger til grunn en manøver som man ofte gjør når man ikke har svar på et spørsmål. Petersen har fortsatt ikke svart på om Høyre legger til grunn en reduksjon av skatnivået fra BNP totalt, eller fra BNP for Fastlands-Nor-

ge. Det utgjør en ganske betydelig differanse. Siden Petersen nå har fått et klart svar på det spørsmål han stilte, forutsetter og forventer jeg at han kanskje kan bidra med et like klart svar tilbake på det spørsmål som jeg har stilt.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sakene nr. 3–10.

(Votering, se sidene 4028–4072)

Gunnar Breimo hadde her overtatt presidentplassen.

S a k n r . 1 1

Forslag fra stortingsrepresentant Britt Hildeng på vegne av Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti oversendt fra Odelstingets møte 28. mai 2001 (Jf. Innst. O. nr. 115):

«Stortinget ber Regjeringen legge fram en opptrappingsplan med statlig finansiering for bygging av billige utleieboliger, studentboliger og lavinnskuddsboliger for førstegangsetablerere i statsbudsjettet for 2002.»

Carl I. Hagen (Frp): Jeg vil veldig kort si at vi synes at dette var en jobb som burde overlates til det nyvalgte Stortinget. Det har vi gitt uttrykk for i et møte hos stortingspresidenten.

Samtidig synes vi det ville vært naturlig at man hadde innhentet noen synspunkter på hvem som bør velges inn i dette fra litt forskjellige andre. Derfor vil vi ved å stemme mot forslaget markere at vi synes det ble litt for mange partipolitikere.*

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 11.

(Votering, se side 4072)

S a k n r . 1 2

Forslag fra stortingsrepresentant Per-Kristian Foss på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre oversendt fra Odelstingets møte 28. mai 2001 (Jf. Innst. O. nr. 115):

«Stortinget ber Regjeringen instruere ligningskontorene om å legge til grunn at klager på dagens ligningstakster skal tas til følge ved at takst maksimalt settes til 30 pst. av husets tekniske verdi eller 30 pst. av observerbar markedspris hvis dagens ligningstakst overgår dette.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

(Votering, se side 4073)

S a k n r . 1 3

Forslag fra stortingsrepresentant Per-Kristian Foss på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet og representanten

* Innlegget gjelder saken på tilleggsdagsordenen, jf. Carl I. Hagens kommentar på neste side.

Karl N. Meløysund oversendt fra Odelstingets møte 28. mai 2001 (Jf. Innst. O. nr. 115):

«Stortinget ber Regjeringen legge til grunn at formuesskatten og fordelsbeskatningen av egen bolig skal avvikles gradvis i løpet av 4 år, og fremme forslag i statsbudsjettet for 2002 til 1. trinn i en slik fireårig avviklingsplan.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 4073)

S a k n r . 1 4

Forslag fra stortingsrepresentant Valgerd Svarstad Haugland på vegne av Kristelig Folkeparti og Venstre oversendt fra Odelstingets møte 28. mai 2001 (Jf. Innst. O. nr. 115):

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag til nytt system for boligtaksering basert på brannforsikringstakst/fullverdiforsikringstakst, der inntektsbeskatningen av fordel ved å bo i egen bolig og fritidshjem opphører, og boliger av normal standard unngår boligskatt.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 4073)

S a k n r . 1 5

Forslag fra stortingsrepresentant Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 28. mai 2001 (Jf. Innst. O. nr. 106):

«Stortinget ber Regjeringen fremme en stortingsmelding som gir en oversikt over rammebetingelser for petroleumsvirksomheten til internasjonalt konkurrerende oljeselskaper i Norge, på Norges kontinentalsokkel, samt andre territorier og kontinentalsokler.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 4073)

S a k n r . 1 6

Forslag fra stortingsrepresentant Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 28. mai 2001 (Jf. Innst. O. nr. 106):

«Stortinget ber Regjeringen fremme en sak som utreder og/eller fremmer forslag om systemer/modeller for en varierende marginalsatt avhengig av oljeprisen, slik at marginalsatten reduseres når råoljeprisen er lav.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 4073)

S a k n r . 1 7

Forslag fra stortingsrepresentant Øystein Djupedal på vegne av Sosialistisk Venstreparti oversendt fra Odelstingets møte 28. mai 2001 (Jf. Innst. O. nr. 106):

«Stortinget ber Regjeringen å fremme forslag om endring av kapitalavskrivningsreglene for virksomhet på sokkelen, slik at disse blir mer i samsvar med installasjonenes faktiske levetid, i løpet året.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 4073)

S a k n r . 1 8

Innstilling fra Stortingets presidentskap om opprettelse av en fast delegasjon til den Interparlamentariske Union (IPU)

(Innst. S. nr. 350 (2000-2001))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 4074)

S a k e n p å t i l l e g g s d a g s o r d e n e n :

Innstilling fra Stortingets presidentskap om valg av medlemmer til styret for domstoladministrasjonen (Innst. S. nr. 351 (2000-2001))

Stortingspresident Kirsti Kolle Grøndahl: Bare en kort merknad på vegne av Presidentskapet.

I innstillingen er det opplyst at endringene i domstoloven som er bakgrunnen for innstillingen, ventes å ville bli sanksjonert i dag. Jeg kan nå bekrefte at lovbeslutningen er sanksjonert i statsråd i dag. I henhold til denne lovbeslutningen skal det opprettes en sentral, frittstående domstoladministrasjon som skal ledes av et styre. Kongen skal oppnevne fem av styremedlemmene, og Stortinget skal velge to medlemmer, med personlige varamedlemmer. Presidentskapet innstiller på at Ole Henrik Magga og Turid Moldenæs blir valgt som medlemmer, med henholdsvis Oluf Arntsen og Ragna Berget Jørgensen som varamedlemmer. Valget gjelder for fire år, regnet fra 1. august i år.

Jeg anbefaler at innstillingen blir bifalt.

Carl I. Hagen (Frp): Jeg viser til det innlegget jeg holdt under sak nr. 11, og som hørte hjemme her. Det ble selvsagt fremført på grunn av en inkurie, som det pleier å hete. Jeg vil bare vise til det glimrende innlegget under sak nr. 11, og anbefaler Fremskrittspartiets gruppe om å stemme mot innstillingen.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til saken på tilleggsdagsordenen.
(Votering, se side 4074)

Kirsti Kolle Grøndahl gjeninntok her presidentplassen.

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte **presidenten:** Da er vi klare til å votere over sakene på dagens kart.

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde innstillet:

I statsbudsjettet for 2001 blir det gjort følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
739		Andre utgifter	
	61	Tilskot til driftsavtalar, blir auka med frå kr 202 000 000 til kr 206 000 000	4 000 000
2711		Diverse tiltak i fylkeshelsetensta m.v.	
	71	Refusjon psykologhjelp, blir auka med frå kr 154 000 000 til kr 158 000 000	4 000 000
2755		Helsetenesta i kommunane	
	62	Tilskot til fastlønsordning fysioterapeutar, <i>kan nyttast under post 71</i> , blir auka med frå kr 173 000 000 til kr 178 000 000	5 000 000
	71	Refusjon fysioterapi, <i>kan nyttast under post 62</i> , blir auka med frå kr 846 000 000 til kr 876 000 000	30 000 000

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten er det satt fram tre forslag. Det er:

- forslag nr. 1, fra Ansgar Gabrielsen på vegne av Høyre
- forslag nr. 2, fra Morten Lund på vegne av Senterpartiet
- forslag nr. 3, fra Øystein Djupedal på vegne av Sosialistisk Venstreparti

Det voteres først over forslag nr. 3, fra Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag om å delta i en rettet emisjon mot dagens eiere i Telenor ASA. Forslaget må inneholde en økonomisk ramme for den statlige deltakelsen.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble mot 6 stemmer ikke bifalt.

Presidenten: Forslag nr. 2, fra Senterpartiet, tas opp til votering. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede og foreslå en ny organisering av det statlige eierskapet i selskaper som er organisert som aksjeselskaper og som driver forretningsvirksomhet.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Senterpartiet ble med 91 mot 15 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.48.01)

Presidenten: Forslag nr. 1, fra Høyre, tas opp til votering. Forslaget lyder:

«Regjeringen får fullmakt til å selge statens eierandel i Telenor gjennom en kombinasjon av emisjon og direkte salg av statens aksjer.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre ble med 84 mot 27 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.48.18)

Komiteen hadde innstillet:

Stortinget samtykker i at Regjeringen får fullmakt til å redusere statens eierandel i Telenor ASA ned mot 34 pst. gjennom en kombinasjon av emisjon og direkte nedslag av statens aksjer.

Presidenten: Høyre har varslet at de nå vil støtte innstillingen subsidiært.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 98 mot 12 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 20.48.54)

Votering i sak nr. 3

Komiteen hadde innstillet:

Dokument nr. 8:98 (2000-2001) – forslag fra stortingsrepresentant Inger Stolt-Nielsen om tiltak som kan sikre norske sjøfolks konkurransedyktighet innenfor det regelverk som gjelder for EU-området – vert lagt ved møtkeboka.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 4

Komiteen hadde innstillet:

St.meld. nr. 2 (2000-2001) – Revidert nasjonalbudsjett 2001 – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 5

Presidenten: Til sak nr. 5 er det satt fram i alt 121 forslag.

Det er:

- forslag nr. 1, fra Valgerd Svarstad Haugland på vegne av Kristelig Folkeparti, Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre
- forslag nr. 2, fra Valgerd Svarstad Haugland på vegne av Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen
- forslag nr. 3, fra Valgerd Svarstad Haugland på vegne av Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen
- forslagene nr. 4–6, fra Valgerd Svarstad Haugland på vegne av Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen
- forslag nr. 7, fra Valgerd Svarstad Haugland på vegne av Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen
- forslag nr. 8, fra Per-Kristian Foss på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen
- forslag nr. 9, fra Valgerd Svarstad Haugland, på vegne av Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og representanten Steinar Bastesen
- forslagene nr. 10–12, fra Per-Kristian Foss på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen
- forslagene nr. 13–15, fra Per-Kristian Foss på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen
- forslagene nr. 16–18, fra Valgerd Svarstad Haugland på vegne av Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen
- forslag nr. 19, fra Per-Kristian Foss på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti
- forslagene nr. 20 og 21, fra Per-Kristian Foss på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre
- forslagene nr. 22–32, fra Per-Kristian Foss på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen
- forslag nr. 33, fra Valgerd Svarstad Haugland på vegne av Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen
- forslagene nr. 34–36, fra Per-Kristian Foss på vegne av Høyre og Fremskrittspartiet
- forslag nr. 37, fra Per-Kristian Foss på vegne av Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen
- forslagene nr. 38–40, fra Valgerd Svarstad Haugland på vegne av Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre
- forslag nr. 41, fra Valgerd Svarstad Haugland på vegne av Kristelig Folkeparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen
- forslag nr. 42, fra Per-Kristian Foss på vegne av Høyre, Venstre og representanten Steinar Bastesen
- forslag nr. 43, fra Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen
- forslag nr. 44, fra Valgerd Svarstad Haugland på vegne av Kristelig Folkeparti og Senterpartiet
- forslag nr. 45, fra Valgerd Svarstad Haugland på vegne av Kristelig Folkeparti og Venstre
- forslag nr. 46, fra Per-Kristian Foss på vegne av Høyre og Sosialistisk Venstreparti
- forslag nr. 47, fra Per-Kristian Foss på vegne av Høyre og Venstre
- forslagene nr. 48–51, fra Per-Kristian Foss, på vegne av Høyre og representanten Steinar Bastesen
- forslag nr. 52, fra Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti
- forslagene nr. 53–56, fra Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen
- forslagene nr. 57–59 og 99, fra Per-Kristian Foss på vegne av Høyre
- forslagene nr. 60–76 og 107–116, fra Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet
- forslag nr. 77, fra Odd Roger Enoksen på vegne av Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen
- forslag nr. 78, fra Odd Roger Enoksen på vegne av Senterpartiet og representanten Steinar Bastesen
- forslagene nr. 79–82, fra Øystein Djupedal på vegne av Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen
- forslagene nr. 83 og 84, fra Odd Roger Enoksen på vegne av Senterpartiet
- forslagene nr. 86–91 og 118, fra Øystein Djupedal på vegne av Sosialistisk Venstreparti
- forslagene nr. 92 og 93, fra Terje Johansen på vegne av Venstre
- forslagene nr. 94–98, fra representanten Steinar Bastesen
- forslagene nr. 100–106, fra representanten Inger Stolt-Nielsen, er trukket

- forslag nr. 117, fra Morten Lund på vegne av Senterpartiet
- forslag nr. 119, fra Dag Terje Andersen på vegne av Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre
- forslag nr. 120, fra Lars Sponheim på vegne av Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representantene Vidar Kleppe og Steinar Bastesen
- forslag nr. 121, fra Odd Roger Enoksen på vegne av Senterpartiet
- forslag nr. 122, fra Jørn L. Stang på vegne av representanten Vidar Kleppe og seg selv

Forslagene nr. 1–98 er inn tatt i innstillingen, mens de øvrige er omdelt i salen.

Før vi går til votering vil presidenten gjøre oppmerksom på at det i forståelse med de involverte partier ikke vil bli åpnet for oppsplitting av mindretallsforslag ved voteringen. Når vi kommer til voteringen over innstillingens forslag til vedtak, er partiene innstilt på å avstå fra den stemmegivning de normalt ville foretatt – dette for at vi skal slippe en svært tidkrevende og til dels komplisert votering hvor resultatet likevel er gitt.

Presidenten vil understreke den selvfølgelige forutsetning at når partiene aksepterer en slik voteringspraksis, må dette ikke bli brukt mot et parti ved en senere anledning.

Da skulle vi være klare for votering. Det voteres først over mindretallsforslagene og så over innstillingens forslag til vedtak.

Vi starter med forslag nr. 122, fra representantene Jørn L. Stang og Vidar Kleppe. Forslaget lyder:

«Kap. Post Formål
1320 30 Statens vegvesen – Riksveg investeringer forhøyes med 3,3 milliarder

Kap. Post Formål
2309 01 Tilfeldige utgifter – Driftsutgifter nedsettes med 3,3 milliarder

E6 Oslo – Svinesund (stamvegrute 1) forseres utbyggingen til fire felts motorveg fra fylkesgrensen Akershus/Østfold til riksgrensen på Svinesund, uten bompengefinansiering. Parallelt med utbygging av E6 i Sverige.

E18 Oslo – Ørje forseres utbyggingen til motorveg klasse A til riksgrensen ved Ørje, uten bompengefinansiering.

E18 og E6 Oslo – Vinterbro forbedres trafikkårene slik at flaskehalsene fjernes.

E18 Oslo – Kristiansand (stamvegrute 7) forseres utbyggingen av strekningen med en fullverdig motorveg, uten bompengefinansiering.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra representantene Jørn L. Stang og Vidar Kleppe ble mot 3 stemmer ikke bifalt.

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 94–98, fra representanten Steinar Bastesen.

Forslag nr. 94 lyder:

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
263		Universitetet i Tromsø:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 778 076 000 til kr 850 876 000	72 800 000
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 204 813 000 til kr 212 313 000	7 500 000
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328):	
	60	Tilskuddsordning for museer, forhøyes med fra kr 142 329 000 til kr 157 433 000	15 114 000

Forslag nr. 95 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med forslag til en refusjonsstøtteordning for sjøfolk som med virkning fra 1. juli 2001, omfatter:

1. Bøyselastere tas inn i refusjonsstøtteordningen.
2. Norske ferger i internasjonal trafikk tas inn i refusjonsstøtteordningen.

Stortinget ber Regjeringen utrede og komme tilbake med forslag om at satsen for refusjonsstøtte heves fra 12 til 20 pst., og at denne økningen også gis virkning fra 1. juli 2001.»

Forslag nr. 96 lyder:

«I Stortingets vedtak 28. november 2000 om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, kval- og selvangstnæringa for 2001 gjøres følgende endring:

II første ledd skal lyde:

Produktavgifta skal fram til 1. juli 2001 være på 3,8 pst. Fra dette tidspunkt skal avgifta være på 3,2 pst.»

Forslag nr. 97 lyder:

«Stortinget forutsetter at Regjeringen i statsbudsjettet for 2002 kommer med en avklaring av finansieringen av oppmerkingen av skipsleia mellom ytre og indre hovedled sør for Vega.»

Forslag nr. 98 lyder:

«I Stortingets budsjettvedtak av 28. november 2000 om CO₂-avgift på mineralske produkter gjøres følgende endringer:

§ 2 nr. 1 bokstav c oppheves.

§ 3 nr. 2 ny bokstav f skal lyde:

f. Godstransport i innenriks sjøfart.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra representanten Steinar Bastesen ble mot 2 stemmer ikke bifalt.

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 92 og 93, fra Venstre.

Forslag nr. 92 lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
260		Universitetet i Oslo:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 2 254 902 000 til kr 2 483 902 000	229 000 000
261		Universitetet i Bergen:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 1 363 282 000 til kr 1 490 782 000	127 500 000
262		Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 1 743 012 000 til kr 1 896 512 000	153 500 000
263		Universitetet i Tromsø:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 778 076 000 til kr 853 876 000	75 800 000
270		Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter:	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid, forhøyes med fra kr 53 370 000 til kr 58 370 000	5 000 000
320		Allmenne kulturformål:	
	81	Kulturell skolesekk, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 10 000 000 til kr 22 000 000	12 000 000
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328):	
	60	Tilskuddsordning for museer, forhøyes med fra kr 142 329 000 til kr 155 443 000	13 114 000
961		Reiselivstiltak:	
	70	Tilskudd til internasjonal markedsføring, forhøyes med fra kr 99 500 000 til kr 109 500 000	10 000 000
1320 (NY)		Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
	71	Tilskudd til særskilte kollektivprosjekter, bevilges med	25 000 000
2309		Tilfeldige utgifter (jf. kap. 5309):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 8 126 353 000 til kr 5 307 343 000»	2 819 010 000

Forslag nr. 93 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å frita fjernvarmeprodusenter for merverdiavgift i statsbudsjettet for 2002.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Venstre ble mot 4 stemmer ikke bifalt.

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 86, 87, 89 og 90, fra Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 86 lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
100		Utenriksdepartementet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 339 892 000 til kr 342 892 000	3 000 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
	71	Diverse tilskudd, forhøyes med	2 000 000
		fra kr 27 320 000 til kr 29 320 000	
221		Tilskudd til grunnskolen (jf. kap. 3221):	
	67	Tilskudd til kommunale musikk- og kulturskoler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	10 000 000
		fra kr 83 500 000 til kr 93 500 000	
239		Andre formål i videregående opplæring:	
	60	Utlånsordning for skolebøker i videregående skole, forhøyes med	200 000 000
		fra kr 100 000 000 til kr 300 000 000	
285		Norges forskningsråd:	
	52	Forskningsformål, forhøyes med	100 000 000
		fra kr 639 020 000 til kr 889 020 000	
324		Teater- og operaformål (jf. kap. 3324):	
	78	Ymse faste tiltak, forhøyes med	500 000
		fra kr 25 904 000 til kr 26 404 000	
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326):	
	78	Ymse faste tiltak, forhøyes med	500 000
		fra kr 67 645 000 til kr 68 145 000	
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328):	
	60	Tilskuddsordning for museer, forhøyes med	7 114 000
		fra kr 142 329 000 til kr 149 443 000	
334		Film- og medieformål (jf. kap. 3334):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	2 000 000
		fra kr 93 097 000 til kr 95 097 000	
440		Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440):	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med	10 588 000
		fra kr 4 803 911 000 til kr 4 814 499 000	
571		Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571):	
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572 post 64</i> , forhøyes med	50 000 000
		fra kr 3 206 000 000 til kr 3 256 000 000	
581		Bolig- og bomiljøtiltak:	
	75	Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	200 000 000
		fra kr 591 000 000 til kr 791 000 000	
614		Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere mv.:	
	63	Utvikling av sosialtjenesten og rusmiddeltiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	74 100 000
		fra kr 148 700 000 til kr 222 800 000	
730		Fylkeskommunenes helsetjeneste:	
	60	Innsatsstyrt finansiering av sykehus, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	159 000 000
		fra kr 12 422 000 000 til kr 12 263 000 000	
	62	Tilskudd til regionsykehus, forhøyes med	94 800 000
		fra kr 1 870 000 000 til kr 1 964 800 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet:	
	63	Særskilte tiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	2 000 000
		fra kr 14 500 000 til kr 16 500 000	
856		Barnehager:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med.....	1 000 000
		fra kr 13 624 000 til kr 14 624 000	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning, kan nyttes under kap. 844 post 70</i> , forhøyes med	260 000 000
		fra kr 4 941 191 000 til kr 5 201 191 000	
1100		Landbruksdepartementet (jf. kap. 4100):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	2 000 000
		fra kr 105 725 000 til kr 107 725 000	
1107		Statens dyrehelsetilsyn (jf. kap. 4107):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	25 000 000
		fra kr 192 492 000 til kr 217 492 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1350		Jernbaneverket (jf. kap. 4350):	
	30	Investeringer i linjen, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i> , forhøyes med fra kr 1 061 609 000 til kr 1 613 309 000	551 700 000
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427):	
	33	Statlige erverv, barskogvern, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 30 489 000 til kr 32 489 000	2 000 000
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429):	
	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 60</i> , forhøyes med fra kr 89 684 000 til kr 96 684 000	7 000 000
1441 (NY)		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441):	
	38	Vansjø/Hobølvassdraget, bevilges med	3 000 000
	39	Opprydningstiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 24 640 000 til kr 39 640 000	15 000 000
1592		Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede:	
	70	Arbidsmarkedstiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under kap.1591 post 70</i> , forhøyes med fra kr 2 517 840 000 til kr 3 022 161 000	504 321 000
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarets overkommando (jf. kap. 4725):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 1 623 417 000 til kr 1 573 417 000	50 000 000
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760):	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 6 318 461 000 til kr 5 518 461 000	800 000 000
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon:	
	72	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 263 000 000 til kr 338 000 000	75 000 000
1830		Energiforskning (jf. kap. 4829):	
	50	Norges forskningsråd, forhøyes med fra kr 181 448 000 til kr 206 448 000	25 000 000
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310):	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 4 413 700 000 til kr 4 919 700 000	506 000 000
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 5440):	
	30	Investeringer, forhøyes med fra kr 16 200 000 000 til kr 17 528 000 000	1 328 000 000
2790		Andre helsetiltak:	
	72	Sykebehandling i utlandet, nedsettes med fra kr 13 000 000 til kr 237 000 000	250 000 000
5521		Merverdiavgift og avgift på investeringer mv.:	
	70	Avgift, reduseres med fra kr 126 271 000 000 til kr 125 051 000 000	1 220 000 000
5536		Avgift på motorvogner m.m.:	
	76	Avgift på bensin, forhøyes med fra kr 9 091 000 000 til kr 9 585 000 000»	494 000 000

Forslag nr. 87 lyder:

«I Stortingets vedtak av 28. november 2000 om avgift på bensin skal I § 1 første ledd lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på bensin. Avgift betales med følgende beløp pr. liter:

- a) For blyholdig bensin med blyinnhold over 0,05 g/l: kr 4,85,

- b) For blyholdig bensin med blyinnhold 0,05 g/l eller under: kr 4,31,

- c) For blyfri bensin: kr 4,06.»

Forslag nr. 89 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gi en vurdering av konsekvensene av å inkludere statens utgifter i petroleumssektoren i det oljekorrigerte underskuddet, i forbindelse med Nasjonalbudsjettet for 2002.»

Forslag nr. 90 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å instruere statens representanter i alle bedriftsstyrer i at ingen toppledere skal ha en etterlønnsavtale som er større enn 1 års-lønn.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti ble mot 6 stemmer ikke bifalt.

Presidenten: Det votes over forslag nr. 88, fra Sosialistisk Venstreparti.

Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen avvikle ordningen med å innrapportere penger brukt til flyktninger i Norge som ODA-godkjente u-hjelpsmidler.»

Kristelig Folkeparti har varslet at de vil støtte dette forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble med 85 mot 28 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 20.55.06)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 91, fra Sosialistisk Venstreparti.

Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge fram en plan for økt tilgang på arbeidskraft i forbindelse med statsbudsjettet for 2002.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 83 og 84, fra Senterpartiet. Forslag nr. 83 lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
320		Allmenne kulturformål:	
	60	Kulturbygg og bredbånd i folkebibliotekene, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 58 300 000 til kr 68 300 000	10 000 000
440		Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440):	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med fra kr 4 803 911 000 til kr 4 846 999 000	43 088 000
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320)	
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i> , forhøyes med fra kr 4 075 528 000 til kr 4 275 528 000	200 000 000
2600		Trygdeetaten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 3 868 200 000 til kr 3 891 700 000»	23 500 000

Forslag nr. 84 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere saksbehandlingsgangen og saksbehandlingsressursene i Rikstrygdeverket med tanke på å redusere muligheten for trygdemisbruk.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Senterpartiet ble med 106 mot 8 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.55.44)

Presidenten: Forslag nr. 117, fra Senterpartiet, er i løpet av debatten omgjort til et oversendelsesforslag. Forslaget lyder da i endret form:

«Det henstilles til Regjeringen å gjøre unntak fra Avhendingsforskriften – vedtatt ved kgl. res. 19.12.1997 – slik at Studentsamskipnaden i Trondheim kan overta tomt fra NTNU til omforent pris for bygging av 300 studentboliger.»

Presidenten foreslår at forslaget oversendes Regjeringen uten realitetsvotering. – Det anses vedtatt.

Presidenten: Det votes så over forslag nr. 121, fra Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget legger til grunn at ingen fylkeskommune skal være tvunget til å redusere aktiviteten ved sine fylkessykehus annet halvår 2001 på grunn av trang økonomi. Eventuelt underskudd som opparbeides i 2001, basert på vanlig aktivitet ved sykehusene, skal dekkes i forbindelse med sykehusoppkjøret mellom staten og fylkeskommunene.»

Dette forslaget støttes også av Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Tverrpolitisk Folkevalgte.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Senterpartiet bifaltes med 61 mot 52 stemmer.*

(Voteringsutskrift kl. 20.56.23)

* Se ny votering over forslaget, side 4051

Presidenten: Det voterer over forslagene nr. 79–82, fra Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen.

Forslag nr. 79 lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
320		Allmenne kulturformål:	
	50	Norsk kulturfond, forhøyes med fra kr 225 262 000 til kr 228 262 000	3 000 000
	78	Ymse faste tiltak, forhøyes med fra kr 19 875 000 til kr 21 575 000	1 700 000
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom (jf. kap. 3322):	
	50	Utsmykking av offentlige bygg, forhøyes med fra kr 4 365 000 til kr 5 365 000	1 000 000
324		Teater- og operaformål (jf. kap. 3324):	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner, forhøyes med fra kr 167 764 000 til kr 169 916 000	2 152 000
335		Pressestøtte:	
	71	Produksjonstilskudd, forhøyes med fra kr 180 000 000 til kr 195 000 000	15 000 000
571		Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571):	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, forhøyes med fra kr 28 510 007 000 til kr 31 195 916 000	2 685 909 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572):	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, forhøyes med fra kr 15 966 100 000 til kr 16 605 191 000	639 091 000
900		Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 3900):	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 46 800 000 til kr 66 800 000	20 000 000
1442		Miljødata, forurensning og miljøeffektivitet:	
	70	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon, forbruk og lokal Agenda 21, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 51 925 000 til kr 58 925 000	7 000 000
1790		Kystvakten (jf. kap. 4790):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 553 473 000 til kr 603 473 000	50 000 000
1810		Oljedirektoratet (jf. kap. 4810):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 229 150 000 til kr 229 650 000	500 000
2711		Diverse tiltak i fylkeshelsetjenesten mv.:	
	75	Opptreningsinstitusjoner, forhøyes med fra kr 480 650 000 til kr 506 650 000»	26 000 000

Forslag nr. 80 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å videreføre gruppeinndelingen for opptreningsinstitusjonene i gruppe 1 og gruppe 2 inntil nye og gjennomarbeidede forskrifter foreligger.»

Forslag nr. 81 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å tildele opptreningsinstitusjoner i samme gruppe samme refusjons-sats.»

Forslag nr. 82 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen ta initiativ til at det etableres en Miljøpakke Groruddalen etter mønster av Miljøbyen Gamle Oslo og Miljøpakke Grenland.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen ble mot 8 stemmer ikke bifalt.

Presidenten: Det voterer over forslag nr. 78, fra Senterpartiet og representanten Steinar Bastesen.

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
571		Rammetilskudd til kommunene	
	64	Skjønnstilskudd forhøyes med fra kr 3 206 000 000 til kr 3 306 000 000	100 000 000
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
	23	Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i> , forhøyes med fra kr 6 083 199 000 til kr 6 633 199 000	550 000 000
	31	Rassikring, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 23 og 30</i> , forhøyes med fra kr 145 000 000 til kr 395 000 000»	250 000 000

Votering:

Forslaget fra Senterpartiet og representanten Steinar Bastesen ble med 104 mot 10 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 20.57.04)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 77, fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen.

Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen forby import og omsetning av genmat, i første omgang ved å innføre et midlertidig forbud (moratorium) i 10 år.»

Votering:

Forslaget fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen ble med 76 mot 32 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 20.57.21)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 60–76, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 60 lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
239		Andre formål i videregående opplæring:	
	73	Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College, forhøyes med fra kr 18 951 000 til kr 24 951 000	6 000 000
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281):	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 33 231 000 til kr 133 231 000	100 000 000
282		Privat høyskoleutdanning:	
	70	Tilskudd, forhøyes med fra kr 395 794 000 til kr 402 594 000	6 800 000
294		Kirkelig administrasjon (jf. kap. 3294):	
	71	Tilskudd til kirkelige formål, forhøyes med fra kr 76 760 000 til kr 81 760 000	5 000 000
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328):	
	60	Tilskuddsordning for museer, forhøyes med fra kr 142 329 000 til kr 144 193 000	1 864 000
440		Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440):	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med fra kr 4 803 911 000 til kr 4 937 499 000	133 588 000
571		Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571):	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, forhøyes med fra kr 28 510 007 000 til kr 29 965 916 000	1 455 909 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572):	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, forhøyes med fra kr 15 966 100 000 til kr 16 718 191 000	752 091 000
730		Fylkeskommunenes helsetjeneste:	
	60	Innsatsstyrt finansiering av sykehus, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 12 422 000 000 til kr 12 326 000 000	96 000 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i> , forhøyes med fra kr 4 075 528 000 til kr 6 075 528 000	2 000 000 000
1422		Biomangfold, friluftsliv og kulturminner:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 11 249 000 til kr 12 749 000	1 500 000
1443		Statens beredskapsansvar mot akutt forurensning:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 30 806 000 til kr 52 806 000	22 000 000
1465		Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk:	
	21	Betaling for statsoppdraget, forhøyes med fra kr 345 690 000 til kr 349 608 000	3 918 000
1760 (NY)		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760)	
	90	Jagerfly, bevilges med	30 000 000 000
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310):	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 4 413 700 000 til kr 4 414 700 000	1 000 000
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 809 000 000 til kr 824 000 000	15 000 000
2711		Diverse tiltak i fylkeshelsetjenesten mv.:	
	75	Opptreningsinstitusjoner, forhøyes med fra kr 480 650 000 til kr 589 150 000	108 500 000
2750		Syketransport mv.:	
	77	Syketransport, forhøyes med fra kr 1 152 000 000 til kr 1 395 800 000	243 800 000
5536		Avgift på motorvogner m.m.:	
	76	Avgift på bensin, nedsettes med fra kr 9 091 000 000 til kr 6 391 000 000	2 700 000 000
	77	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift), nedsettes med fra kr 4 203 000 000 til kr 3 588 000 000	615 000 000
5541		Avgift på elektrisk kraft:	
	70	Forbruksavgift, nedsettes med fra kr 6 530 000 000 til kr 5 920 000 000»	610 000 000

Forslag nr. 61 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å sørge for en automatisk utsendelse av personer som søker om asyl i Norge, når de kommer fra land hvor det åpenbart ikke er noen politisk forfølgelse av innbyggerne, for eksempel fra Somalia, Nord-Irak og Øst-Europa, samt personer som kommer til Norge via et tredjeland.»

Forslag nr. 62 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for at sykehusenes utgifter til Enbrel og Remicade dekkes med 100 pst. ISF.»

Forslag nr. 63 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forslaget til statsbudsjett for 2002 innarbeide en endring i overføringssystemet til barnehager bestående i at dagens statlige og kommunale støtte til barnehager slås sammen og fordeles med likt beløp pr. barnehagebarn pr. time uavhengig av barnehagens eierskap.»

Forslag nr. 64 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen snarest mulig legge frem forslag om at arbeidsgivers utgifter til etablering og drift av personalbarnehager fritas for arbeidsgiveravgift og inntektsbeskatning.»

Forslag nr. 65 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen opprette et fond for deltagelse i utviklingen av og anskaffelsen av 60 nye jagerfly. Regjeringen gis fullmakt til å utforme vedtekter for fondets kapitalforvaltning, organisering og gjennomføring av fondets formål.»

Forslag nr. 66 lyder:

«Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til avgift på motorvogner V avgift på bensin med følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på bensin. Avgift betales med følgende beløp pr. liter:

- For blyholdig bensin med blyinnhold over 0,05 g/l: kr.1,76
- For blyholdig bensin med blyinnhold 0,05 g/l eller under: kr.1,22
- For blyfri bensin: kr.0,97.»

Forslag nr. 67 lyder:

«Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til avgift på motorvogner VI avgift på mineralolje til

fremdrift av motorvogn (autodieselavgift) med følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med kr 1,66 pr. liter mineralolje til framdrift av motorvogn.»

Forslag nr. 68 lyder:

«Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om forbruksavgift på elektrisk kraft for budsjetterminen 2001 med følgende endringer:

§ 1 første og annet ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 om særavgifter betales avgift til statskassen på elektrisk kraft som leveres eller innføres til bruk her i landet. Avgift skal betales også ved uttak av elektrisk kraft til eget bruk. Avgiftssatsen er 6,8 øre pr. kWh.

Avgift oppkreves ikke for industri, bergverk, arbeidsmarkedsbedrifter som utøver industriproduksjon og veksthusnæringen.»

Forslag nr. 69 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen, i forbindelse med fremlegget til statsbudsjett for 2002, innpasse etablering av radiografutdanning i Buskerud fra høsten 2002 i sitt budsjettforslag.»

Forslag nr. 70 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om at lov av 14. juni 1985 nr. 68 om oppdrett av fisk, skalldyr m.v. oppheves.»

Forslag nr. 71 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme de lovendingsforslag i sentralbankloven som er nødvendig for å sikre Norges Bank operativ uavhengighet i forhold til Finansdepartementet.»

Forslag nr. 72 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i Nasjonalbudsjettet for 2002 vurdere spørsmålet om Norges Banks forvaltning av Statens Petroleumsfond bør skje ved egen aktiv aksjeforvaltning, eller om forvaltningen fortsatt bør baseres på å sette oppdraget ut på anbud.»

Forslag nr. 73 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede ulike modeller for omorganisering av Folketrygdfondet med sikte på en endring av statens eierskapshåndtering og forvaltning av kapital og med sikte på å fondsbasere deler av pensjonsforpliktelsene i folketrygden.»

Forslag nr. 74 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme de nødvendige forslag for å oppheve statens forkjøpsrett av kraftanlegg.»

Forslag nr. 75 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme de nødvendige forslag slik at ordningen med hjemfall til staten av private kraftverk oppheves idet eiendomsretten til kraftverkene forblir hos nåværende eiere på permanent basis.»

Forslag nr. 76 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Nasjonalbudsjettet for 2002 fremme nødvendige forslag til endringer i kraftskattesystemet slik at man oppnår internasjonal harmonisering av skatter og avgifter.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 97 mot 17 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.57.43)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 107–110, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 107 lyder:

«Stortinget gir Regjeringen fullmakt til å endre våpeninstruksen slik at operasjonsleder/operativ uteleder skal være den som gir tillatelse til bevæpning med skytevåpen.»

Her vil presidenten gjøre oppmerksom på at det er varslet en endring fra «skal» til «kan».

Forslag nr. 108 lyder:

«Stortinget gir Regjeringen fullmakt til å endre våpeninstruksen slik at politiet gis anledning til å benytte pepperspray.»

Forslag nr. 109 lyder:

«Stortinget gir Regjeringen fullmakt til å endre våpeninstruksen slik at fremskutt lagring av våpen i kupé blir gjennomført i samtlige politidistrikt.»

Forslag nr. 110 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2002 legge frem en redegjørelse vedrørende våpensituasjonen i politiet, samt foreslå de nødvendige bevilgninger slik at alle polititjenestemenn sikres personlig håndvåpen (revolver og MP5) samt tilstrekkelig våpentrening.»

Høyre har varslet sin støtte til disse fire forslagene.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet – med den foretatte rettelse i forslag nr. 107 – ble med 79 mot 35 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.58.16)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 111, fra Fremskrittspartiet.

Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2002 fremme forslag om tilstrekkelige midler slik at alle politihøyskolestudenter som uteksamineres våren 2002 sikres jobb.»

Her har Høyre, Venstre og Tverrpolitisk Folkevalgte varslet sin støtte.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 76 mot 37 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.58.38)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 112–116, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 112 lyder:

(Presidenten)

«Stortinget gir Regjeringen fullmakt til å gi politiet utvidet tillatelse til å foreta ransaking av personer og biler.»

Forslag nr. 113 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen minst doble antall politipatruljer i Oslo på kvelds- og nattetid ut året.»

Forslag nr. 114 lyder:

«For statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap. 441 Oslo politidistrikt Driftsutgifter,

forhøyes med 20 412 000

Fra kr 1 015 400 000 til kr 1 035 812 000.»

Forslag nr. 115 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for at et tilstrekkelig antall politibiler pansres.»

Forslag nr. 116 lyder:

«For statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap. 441 Oslo politidistrikt

45 (NY) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold (pansring av biler),

forhøyes med 4 000 000

Fra kr 0 til kr 4 000 000.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 97 mot 17 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.59.00)

Presidenten: Det voterer over forslagene nr. 57–59, fra Høyre.

Forslag nr. 57 lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
197		Bistand til ikke-ODA-godkjente land og internasjonale miljøtiltak:	
	70	Tilskudd til atomikkerhetstiltak og samarbeidsprogrammet med Sentral- og Øst-Europa, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 379 631 000 til kr 411 131 000	31 500 000
240		Private skoler m.v.:	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 1 198 674 000 til kr 1 231 874 000	33 200 000
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328):	
	60	Tilskuddsordning for museer, forhøyes med fra kr 142 329 000 til kr 147 193 000	4 864 000
335		Pressestøtte:	
	71	Produksjonstilskudd, nedsettes med fra kr 180 000 000 til kr 88 000 000	92 000 000
	73	Anvendt medieforskning og etterutdanning, nedsettes med fra kr 12 674 000 til kr 6 337 000	6 337 000
	75	Tilskudd til samiske aviser, nedsettes med fra kr 10 000 000 til kr 5 000 000	5 000 000
	76	Tilskudd til ymse publikasjoner, nedsettes med fra kr 35 500 000 til kr 17 750 000	17 750 000
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark, nedsettes med fra kr 1 485 000 til kr 742 500	742 500
730		Fylkeskommunenes helsetjeneste:	
	62	Tilskudd til regionsykehus, forhøyes med fra kr 1 870 000 000 til kr 2 114 800 000	244 800 000
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. (jf. kap. 4150):	
	50	Fondsavsetninger, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 1 604 560 000 til kr 1 454 560 000	150 000 000
	73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 1 747 370 000 til kr 1 637 370 000	110 000 000
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 6 771 524 000 til kr 6 584 524 000	187 000 000
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i> , forhøyes med fra kr 4 075 528 000 til kr 4 575 528 000	500 000 000
1510		Fylkesmannsembetene (jf. kap. 4510):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 731 732 000 til kr 696 732 000	35 000 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310):	
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 428 700 000 til kr 443 700 000	15 000 000
2420		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620):	
	50	Utviklingstilskudd, fond, nedsettes med fra kr 161 000 000 til kr 151 000 000	10 000 000
2425		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og fylkeskommunene:	
	51	Distriktsutviklingstilskudd, fond, <i>kan nyttes under kap. 551 post 51</i> , nedsettes med fra kr 793 400 000 til kr 593 400 000	200 000 000
2600		Trygdeetaten:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 3 868 200 000 til kr 3 804 700 000	63 500 000
5521		Merverdiavgift og avgift på investeringer m.v.:	
	70	Avgift, forhøyes med fra kr 126 271 000 000 til kr 129 580 000 000»	3 309 000 000

Forslag nr. 58 lyder:

«I Stortingets vedtak 28. november 2000 nr. 1245 om merverdiavgift og avgift på investeringer m.v. for budsjetterminen 2001 gjøres følgende endringer:

I

Vedtaket kapittel I § 2 og § 3 oppheves.

II

Endringene får virkning straks.»

Forslag nr. 59 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme et nytt forslag til organisering av den statlige sosial- og helseforvaltning i tråd med merknadene i Innst. S. nr. 325 (2000-2001). Krefregisteret og Bioteknologinemndas sekretariat beholder sin uavhengige og frittstående stilling. Det opprettes ikke et nasjonalt folkehelseinstitutt.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Høyre ble med 98 mot 16 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.59.22)

Presidenten: Det voteres så over forslag nr. 99, fra Høyre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem en gjennomgang av erfaringene med tiltakssonen i Finnmark

og Nord-Troms og samtidig vurdere omlegginger og mulige utvidelser.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 118, fra Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med sammenslåingen av den statlige sosial- og helseforvaltning om at Bioteknologinemndas sekretariat beholder sin uavhengige og frittstående stilling.»

Presidenten forstår at Fremskrittspartiet og Arbeiderpartiet her vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble med 58 mot 56 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.04.46)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 53, 54, 55 og 56, fra Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen.

Forslag nr. 53 lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
279		Norges veterinærhøgskole (jf. kap. 3279):	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 2 030 000 til kr 15 030 000	13 000 000
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser:	
	60	Oppstartingsstilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 1 582 000 000 til kr 1 777 000 000	195 000 000
730		Fylkeskommunenes helsetjeneste:	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
	62	Tilskudd til regionsykehus, forhøyes med fra kr 1 870 000 000 til kr 2 064 800 000	194 800 000
	64	Tilskudd til utstyr på sykehus, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 764 000 000 til kr 964 000 000	200 000 000
1592		Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede:	
	70	Arbeidsmarkedstiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under kap.1591 post 70</i> , forhøyes med fra kr 2 517 840 000 til kr 3 012 161 000	494 321 000
5521		Merverdiavgift og avgift på investeringer m.v.:	
	70	Avgift, nedsettes med fra kr 126 271 000 000 til kr 125 680 000 000»	591 000 000

Forslag nr. 54 lyder:

«I Stortingets vedtak 28. november 2000 nr. 1245 om merverdiavgift og avgift på investeringer m.v. for budsjettterminen 2001 gjøres følgende endringer:

I

Vedtaket kapittel I § 1 nytt annet punktum skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det betales 23 pst. avgift etter bestemmelsene i lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift.

Vedtaket kapittel 1 § 3 oppheves.

II

Endringene får virkning straks.»

Forslag nr. 55 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gi en generell utvidet frist til 31. desember 2001 med hensyn til at kommunene skal erstatte midlertidige lokaler med permanen-

te. Det foretas således ingen endring av kommunenes investeringsramme på dette felt nå.»

Forslag nr. 56 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gi ordinær blåresept-refusjon (blåreseptforskriftens § 9) for legemiddelet Aricept.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen ble med 94 mot 20 stemmer ikke bifalt. (Voteringsutskrift kl. 21.01.11)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 52, fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
263		Universitetet i Tromsø:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 778 076 000 til kr 849 576 000»	71 500 000

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti ble med 92 mot 22 stemmer ikke bifalt. (Voteringsutskrift kl. 21.01.28)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 48 og 49, fra Høyre og representanten Steinar Bastesen.

Forslag nr. 48 lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
155		Miljø og naturressursforvaltning:	
	70	Tilskudd til miljø og naturressursforvaltning, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 310 000 000 til kr 320 000 000	10 000 000
228		Kvalitetsutvikling i grunnskolen (jf. kap. 3228):	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 326 585 000 til kr 376 585 000	50 000 000
238		Kvalitetsutvikling i videregående opplæring (jf. kap. 3238):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 84 552 000 til kr 109 552 000	25 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
282		Privat høyskoleutdanning:	
	70	Tilskudd, forhøyes med fra kr 395 794 000 til kr 398 794 000	3 000 000
286		Fondet for forskning og nyskaping (jf. kap. 3286):	
	90	Fondskapital, forhøyes med fra kr 3 500 000 000 til kr 11 000 000 000	7 500 000 000
1441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441):	
	39	Opprydningstiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 24 640 000 til kr 29 640 000	5 000 000
1830		Energiforskning (jf. kap. 4829):	
	50	Norges forskningsråd, forhøyes med fra kr 181 448 000 til kr 186 448 000	5 000 000
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310):	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 4 413 700 000 til kr 4 449 700 000	36 000 000
5536		Avgift på motorvogner m.m.:	
	76	Avgift på bensin, nedsettes med fra kr 9 091 000 000 til kr 8 856 000 000	235 000 000
	77	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift), nedsettes med fra kr 4 203 000 000 til kr 4 043 000 000	160 000 000
5541		Avgift på elektrisk kraft:	
	70	Forbruksavgift, nedsettes med fra kr 6 530 000 000 til kr 6 195 000 000»	335 000 000

Forslag nr. 49 lyder:

«I Stortingets vedtak av 28. november 2000 om avgift på motorvogner B. V avgift på bensin gjøres følgende endringer:

I § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på bensin. Avgift betales med følgende beløp pr. liter:

a) For blyholdig bensin med blyinnhold over 0,05 g/l: kr 4,25

b) For blyholdig bensin med blyinnhold 0,05 g/l eller under: kr 3,71
c) For blyfri bensin: kr 3,46»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Høyre og representanten Steinar Bastesen ble med 93 mot 20 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 21.01.45)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 47, fra Høyre og Venstre. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
614		Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmisbrukere m.v.:	
(NY)	65	Boligtilbud for rusmisbrukere, <i>kan overføres</i> , bevilges med	20 000 000»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre og Venstre ble med 93 mot 21 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 21.02.02)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 46, fra Høyre og Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 204 813 000 til kr 211 813 000»	7 000 000

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre og Sosialistisk Venstreparti ble med 92 mot 22 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 21.02.19)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 45, fra Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommunene	
	64	Skjønnstilskudd, forhøyes med	75 000 000
		fra kr 3 206 000 000 til kr 3 281 000 000»	

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 88 mot 24 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 21.02.35)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 44, fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
263		Universitetet i Tromsø:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med	72 300 000
		fra kr 778 076 000 til kr 850 376 000»	

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet ble med 87 mot 26 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 21.02.54)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 43, fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2600		Trygdeetaten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med.....	36 500 000
		fra kr 3 868 200 000 til kr 3 904 700 000»	

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen ble med 88 mot 25 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 21.03.10)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 42, fra Høyre, Venstre og representanten Steinar Bastesen. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
249		Andre tiltak i utdanningen	
	75	Særskilt tilskudd til toppidrettsgymnas, forhøyes med	1 200 000
		fra kr 10 928 000 til kr 12 128 000»	

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre, Venstre og representanten Steinar

Bastesen ble med 89 mot 24 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 21.03.26)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 41, fra Kristelig Folkeparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
440		Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440):	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med fra kr 4 803 911 000 til kr 4 834 499 000»	30 588 000

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen ble med 90 mot 23 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.03.43)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 38, 39 og 40, fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre. Forslag nr. 38 lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlige rom	
	78	Ymse faste tiltak, forhøyes med fra kr 35 634 000 til kr 36 934 000	1 300 000
571		Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571):	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, forhøyes med fra kr 28 510 007 000 til kr 30 045 916 000	1 535 909 000
739		Andre utgifter (jf. kap. 3739):	
	64	Tilskudd til RIT 2000, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 125 900 000 til kr 89 300 000	36 600 000
1064		Havnetjenesten (jf. kap. 4064):	
	60	Tilskudd til fiskerihavneanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 24, 30, 33 og 45</i> , nedsettes med fra kr 50 000 000 til kr 44 000 000	6 000 000
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
(NY)	70	Tilskudd til kollektivtrafikk, bevilges med	75 000 000
1592		Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede:	
	70	Arbeidsmarkedstiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under kap.1591 post 70</i> , forhøyes med fra kr 2 517 840 000 til kr 2 565 040 000»	47 200 000

Forslag nr. 39 lyder:

«Stortinget samtykker i at tilsagnsfullmakt på kap. 1064 post 60 Tilskudd til fiskerihavneanlegg økes med 6 mill. kroner i 2001, fra 7 mill. kroner til 13 mill. kroner.»

Forslag nr. 40 lyder:

«Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2001 kan gi tilsagn for inntil 494,321 mill. kroner utover gitt bevilgning under kap. 1592 post 70.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre ble med 86 mot 28 stemmer ikke bifalt. (Voteringsutskrift kl. 21.04.02)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 37, fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281):	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 33 231 000 til kr 83 231 000»	50 000 000

Her har Fremskrittspartiet varslet sin subsidiære støtte.

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 34 og 36, fra Høyre og Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 34 lyder:

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen ble med 69 mot 45 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.04.21)

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
249		Andre tiltak i utdanningen:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kannyttes under postene 60 og 70</i> , nedsettes med fra kr 164 743 000 til kr 142 243 000	22 500 000
856		Barnehager:	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning, kan nyttes under kap. 844 post 70</i> , forhøyes med fra kr 4 941 191 000 til kr 5 181 191 000»	240 000 000

Forslag nr. 36 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i statsbudsjettet for 2002 fremme forslag om en forsøksordning i tråd med Stortingets vedtak ved behandling av Innst. S. nr. 178 (2000-2001).»

nansieringen slik at statens og kommunenes tilskudd samles i et statlig øremerket tilskudd som følger barnet til den barnehagen foreldrene velger, uavhengig av om den er drevet av kommunen eller private.»

Her er det varslet støtte fra Kristelig Folkeparti og Tverrpolitisk Folkevalgte.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Høyre og Fremskrittspartiet ble med 81 mot 33 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.04.41)

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre og Fremskrittspartiet ble med 62 mot 52 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.05.02)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 35, fra Høyre og Fremskrittspartiet.

Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i budsjettet for 2002 legge frem forslag om en omlegging av barnehagefi-

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 33, fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
253		Folkehøgskoler	
	70	Tilskudd til andre folkehøgskoler, <i>kan nyttes under post 60</i> , forhøyes med fra kr 362 530 000 til kr 367 230 000	4 700 000
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 204 813 000 til kr 206 313 000	1 500 000
1064 (NY)	34	Havnetjenester (jf. kap. 4064) bevilges med	5 000 000»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen ble med 81 mot 33 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.05.19)

Presidenten: Det voteres over Forslagene nr. 22–29 og nr. 31 og 32, fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen.

Forslag nr. 22 lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
430		Kriminalomsorg (jf. kap. 3430):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 1 369 492 000 til kr 1 421 192 000	51 700 000
5536		Avgift på motorvogner m.m.:	
	71	Engangsavgift på motorvogner m.m., nedsettes med fra kr 10 418 000 000 til kr 10 093 000 000	325 000 000
5580		Avgift på flyging av passasjerer:	
	72	Avgift, nedsettes med fra kr 1 490 000 000 til kr 1 202 000 000»	288 000 000

Forslag nr. 23 lyder:

«I Stortingets vedtak av 28. november 2000 om avgift på motorvogner m.m. for budsjetterminen 2001 gjøres følgende endring:

I

B – I. Engangsavgift på motorvogner m.m.

§ 2 skal lyde:

Avgiften betales etter følgende avgiftsgrupper og satser:

Avgiftsgruppe a:

1. Personbiler,
2. varebiler klasse 1 og
3. busser under 6 meter med inntil 17 seteplasser:

kr 29,50	pr kg av de første 1 150 kg av vektavgiftsgrunnlaget,
kr 59,01	pr kg av de neste 250 kg av vektavgiftsgrunnlaget,
kr 118,03	pr kg av de neste 100 kg av vektavgiftsgrunnlaget,
kr 137,27	pr kg av resten (vektavgift),
Dessuten:	
kr 8,71	pr cm ³ av de første 1 200 cm ³ av slagvolumet,
kr 22,81	pr cm ³ av de neste 600 cm ³ av slagvolumet,
kr 53,65	pr cm ³ av de neste 400 cm ³ av slagvolumet, og
kr 67,02	pr cm ³ av resten (slagvolumavgift),
Dessuten:	
kr 113,97	pr kW av de første 65 kW av motoreffekten,
Kr 415,67	pr kW av de neste 25 kW av motoreffekten,
Kr 831,62	pr kW av de neste 40 kW av motoreffekten,
Kr 1 407,29	pr kW av resten (motoreffektavgift).

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2001.»

Forslag nr. 24 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet 2002 legge frem forslag om å likestille vektårsavgiften mellom de forskjellige fjæringssystemer.»

Forslag nr. 25 lyder:

«Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til

vedtak om avgift på flyging av passasjerer for budsjetterminen 2001 med følgende endringer:

II § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på ervervsmessig flyging fra norske lufthavner med kr 64 pr. passasjer.»

Forslag nr. 26 lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429):		
	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 60</i> , forhøyes med		3 000 000
		fra kr 89 684 000 til kr 92 684 000		
2450		Luftfartsverket (jf. kap. 5450, 5491 og 5603):		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	-2 405 600 000	
		2 Inntekter regionale flyplasser	-212 300 000	
		3 Fra reguleringsfondet	-81 200 000	
		4 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 692 000 000	
		5 Driftsutgifter regionale flyplasser, <i>overslagsbevilgning</i>	209 000 000	
		6 Avskrivninger	335 900 000	
		7 Renter av statens kapital	35 100 000	
		8 Til investeringsformål	364 100 000	
		Sum	-63 000 000	
4610		Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 1610):		
	4	Gebyr for registrering av småbåter, nedsettes med		6 000 000
		fra kr 13 500 000 til kr 7 500 000		
5450		Luftfartsverket (jf. kap. 2450):		
	35	Til investeringsformål, forhøyes med		24 100 000
		fra kr 340 000 000 til kr 364 100 000		
5526		Avgift på alkohol:		
	71	Produktavgift på brennevin, vin m.m., nedsettes med		84 000 000
		fra kr 4 863 000 000 til kr 4 779 000 000		
	72	Produktavgift på øl, nedsettes med		121 000 000
		fra kr 3 923 000 000 til kr 3 802 000 000		
5542		Avgift på mineralolje m.v.:		
	70	Avgift på mineralolje, nedsettes med		150 000 000
		fra kr 693 000 000 til kr 543 000 000»		

Forslag nr. 27 lyder:

«Regjeringen får fullmakt til å fordele reduksjonen under kap. 2309 Tilfeldige utgifter post 1 Driftsutgifter med 743 mill. kroner, som følge av bortfall av behovet for kompensasjon for innføring av merverdiavgift på tjenester, jf. Finansdepartementets brev 23. mai 2001.»

Forslag nr. 28 lyder:

«I Stortingets vedtak av 28. november om avgift på alkohol for 2001 gjøres følgende endringer:

Nytt II skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal avgiftssatsen i § 1 første ledd nr. 1-4 være:

1. Drikk med alkoholstyrke over 22 volumprosent alkohol; 6,34 kr pr. volumprosent og liter.
2. Drikk med alkoholstyrke 15-22 volumprosent alkohol; 3,29 kr pr. volumprosent og liter.
3. Drikk med alkoholstyrke over 4,75 og under 15 volumprosent alkohol; 3,29 kr pr. volumprosent og liter.
4. Drikk med alkoholstyrke;
 - a. til og med 0,7 volumprosent alkohol avgiftpålegges etter regelverket for alkoholfrie drikkevarer,

- b. over 0,7 til og med 2,75 volumprosent alkohol; 2,26 kr pr. liter,
- c. over 2,75 til og med 3,75 volumprosent alkohol; 8,51 kr pr. liter,
- d. over 3,75 til og med 4,75 volumprosent alkohol; 14,73 kr pr. liter.»

Forslag nr. 29 lyder:

«I Stortingets vedtak av 28. november 2000 om grunnavgift på fyringsolje for budsjetterminen 2001 gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 2001 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på mineralolje med kr 0,195 pr. liter. Avgift skal også, etter departementets nærmere bestemmelse, svares av annen mineralolje dersom denne oljen kan benyttes som fyringsolje.»

Forslag nr. 31 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i statsbudsjettet for 2002 fremme forslag om endringer i avskrivningsreglene, basert på at disse skal fastsettes ut fra tilsvarende satser i andre land og dokumentasjon av driftsmidlers økonomiske levetid. Stortinget ber videre Re-

gjeringen legge frem forslag om at endringene gjennomføres med virkning for inntektsåret 2001.»

Forslag nr. 32 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å utvide ordningen med kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner ved kjøp av visse tjenester til å gjelde kjøp av alle tjenester. Stortinget ber videre Regjeringen foreta de nødvendige tiltak for å sørge for at kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuners kjøp av visse tjenester fra registrerte næringsdrivende skjer direkte til den institusjon/budsjettenhet som har anskaffet tjenesten.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen ble med 80 mot 34 stemmer ikke bifalt. (Voteringsutskrift kl. 21.05.42)

Presidenten: Forslag nr. 30 blir etter forslagsstillernes ønske forandret til et oversendelsesforslag. Forslaget lyder i endret form:

«Det henstilles Regjeringen å foreta en evaluering av endringene i merverdiavgiftsregelverket fra 1. januar 1998 for utleie og leasing av personkjøretøy, for å kartlegge effektene for bransjen og virkningen for sta-

tens inntekter samlet sett. Evalueringen bes lagt frem for Stortinget sammen med eventuelle forslag til justeringer av reglene.»

Presidenten foreslår at dette forslaget oversendes Regjeringen uten realitetsvotering. – Det anses vedtatt.

Det voterer over forslagene nr. 20 og 21, fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre.

Forslag nr. 20 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen innlemme tilskuddet til SFO i rammetilskuddet iht. Stortingets vedtak ved behandlingen av Innst. S. nr. 252 (1999-2000).»

Forslag nr. 21 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å konkurranseutsette alt statlig kjøp av utbyggings-, vedlikeholds- og driftstjenester innen vegsektoren.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre ble med 76 mot 38 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.06.13)

Presidenten: Det voterer over forslag nr. 19, fra Høyre, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
731		Rikshospitalet	
	50	Statstilskudd, forhøyes med	37 300 000
		fra kr 1 251 500 000 til kr 1 288 800 000»	

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti ble med 74 mot 40 stemmer ikke bifalt. (Voteringsutskrift kl. 21.06.30)

Presidenten: Det voterer over forslagene nr. 16, 17 og 18, fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen. Forslag nr. 16 lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
739		Andre utgifter (jf. kap. 3739):	
	21	Forsøk og utvikling i sykehussektoren, <i>kan nyttes under post 65</i> , nedsettes med	8 400 000
		fra kr 87 550 000 til kr 79 150 000	
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760):	
	47	Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 1 og 44</i> , nedsettes med	90 000 000
		fra kr 1 039 108 000 til kr 949 108 000»	

Forslag nr. 17 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem en egen sak om omorganisering av den sentrale sosial- og helseforvaltningen for Stortinget.»

Forslag nr. 18 lyder:

«Stortinget ber om at Regjeringen i budsjettet for 2002 bevilger de nødvendige midler for å få ryddet opp på tomten etter Norsk Koksverk i Mo i Rana.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen ble med 77 mot 37 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.06.48)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 13–15, fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen.

Forslag nr. 13 lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
102		Særavtale i utenriksstjenesten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 141 647 000 til kr 145 147 000	3 500 000
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429):	
(NY)	22	Fartøyvern, <i>kan overføres</i> , bevilges med	7 000 000»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2002 legge fram forslag til endringer i beskatningen av opsjoner slik at fordelene av opsjonen beregnes forholdsmessig over den perioden den opparbeides. Dette innebærer at arbeidsgiveravgift og skatt beregnes som om fordelene av opsjonen ble utbetalt jevnt over opsjonens løpetid og ikke bare i det inntektsåret opsjonen utøves.»

Forslag nr. 15 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2002 legge fram forslag til endringer i beskatningen av opsjoner i arbeidsforhold slik at det gis adgang til å utsette beskatningen til aksjene selges.

Fordelen av tildelte aksjeopsjoner beregnes ved utøvelse av opsjonen.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen ble med 75 mot 39 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.07.05)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 10 og 12, fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen:

Forslag nr. 10 lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2309		Tilfeldige utgifter (jf. kap. 5309):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med fra kr 8 126 353 000 til kr 4 814 343 000»	3 312 010 000

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gi ordinær blåreseptrefusjon (blåreseptforskriftens § 9) til leukotrienantagonister (Singulair) etter forskrivning av relevant spesialist.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen ble med 73 mot 41 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.07.28)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 9, fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og representanten Steinar Bastesen. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
221		Tilskudd til grunnskolen (jf. kap. 3221):	
	67	Tilskudd til kommunale musikk- og kulturskoler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 83 500 000 til kr 88 500 000»	5 000 000

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpar-

tiet og representanten Steinar Bastesen ble med 72 mot 42 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.07.44)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 8, fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem en gjennomgang av hvordan kontakten mellom departement og konkurransetilsyn har vært praktisert og forslag til regelverk for denne kontakten for fremtiden i forbindelse med statsbudsjettet for 2002.»

Her har Kristelig Folkeparti og Senterpartiet varslet støtte.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen bifaltes med 69 mot 45 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 21.08.07)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 7, fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
860		Forbrukerrådet (jf. kap. 3860)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 69 143 000 til kr 73 743 000»	4 600 000

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen ble med 74 mot 39 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.08.25)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 4 og 5, fra Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen.

Forslag nr. 4 lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
614		Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere mv.:	
	63	Utvikling av sosialtjenesten og rusmiddeltiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 148 700 000 til kr 212 800 000»	64 100 000

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for at kabelleggingsfartøyer skal omfattes av refusjonsordningen for norske sjøfolk.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen ble med 66 mot 48 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.08.45)

Presidenten: Forslag nr. 6, fra Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen er trukket.

Det votes over forslag nr. 3, fra Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2445		Statsbygg (jf. kap. 5445):	
	32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 32 013 000 til kr 42 013 000»	10 000 000

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen ble med 60 mot 54 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.09.06)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 2, fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
323		Musikkformål (jf. kap. 3323):	
	70	Nasjonale institusjoner, forhøyes med fra kr 133 332 000 til kr 137 296 000»	3 964 000

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen ble med 58 mot 56 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.09.23)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 1, fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for en praktisering av samordningsloven slik at ingen kan tape på å ha opptjent pensjonspoeng i folketrygden.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre bifaltes med 58 mot 56 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 21.09.42)

Presidenten: Det votes så over forslag nr. 120, fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre, representanten Vidar Kleppe og representanten Steinar Bastesen. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utsette ytterligere innbetaling av aksjekapital til selskapene i IT-Fornebuprojektet til prosjektet er gjennomgått med tanke på Stortingets forutsetninger om innhold og framdrift.

Det forutsettes videre at nyskappings-, forsknings- og undervisningsdelen ikke er svekket i forhold til eiendomsutvikling.»

V o t e r i n g s t a v l e n e viste at 62 representanter stemte mot forslaget og 52 for forslaget.

Anne Brit Stråtveit (KrF) (fra salen): Jeg stemte feil.

Per Kristian Foss (H) (fra salen): Jeg stemte feil.

Odd Roger Enoksen (Sp) (fra salen): Nå har jeg lyst til å si at jeg også stemte feil.

Presidenten: Presidenten vil ikke ha noe imot å ta voteringen om igjen, hvis det skulle bli bedt om det. Bli det bedt om at vi tar voteringen om igjen? Det gjør det. Da tar vi om igjen voteringen over forslag nr. 120.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre, representanten Vidar Kleppe og representanten Steinar Bastesen ble med 58 mot 56 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.11.15)

Per-Kristian Foss (H): Det gjelder forslag nr. 121, som er behandlet og votert over. Jeg tør likevel anmode om at voteringen kan tas på nytt. Jeg tror dessverre at stemmerådgivningen var litt ufullstendig, og som følge av det falt jeg for den svakhet ikke å reise meg. Det tror jeg nok dessverre hadde en viss signalvirkning, som gav et galt utfall. Det er altså forslag nr. 121, fra Senterpartiet, og det gjelder sykehus og oppgjør, en debatt som i hovedsak utspant seg i Stortinget i går. Jeg har grunn til å tro at en rekke representanter kan ha stemt feil når det gjelder det forslaget, så jeg tør anmode aller nådigst, selv om det er i seneste laget, om at voteringen kan tas på nytt.

Presidenten: Det betyr at Høyre vil stemme for dette forslaget, er det riktig oppfattet?

Per-Kristian Foss (fra salen): Nei, imot.

Presidenten: Høyre vil stemme imot forslaget. Ja, da tror presidenten for så vidt at hun ikke blandet Høyre inn i dem som ville støtte forslaget, men hvem som hadde skyld og ikke skyld, det får vi ta ved en senere anledning. Da tar vi forslag nr. 121, fra Senterpartiet om igjen, hvis ikke salen har noe imot det – det har den ikke. Det er Senterpartiets forslag nr. 121, og det er varslet støtte fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Tverrpolitisk Folkevalgte.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Senterpartiet ble med 59 mot 55 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.13.01)

Presidenten: Vi går så over til å votere over komiteens innstilling.

For å spare litt tid vil presidenten foreslå at vi refererer innstillingen ganske fortløpende uten å nevne kapittelnummerne, og slik at vi bare stopper opp når vi skal ha en votering.

Komiteen hadde innstillet:

I

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2		Hans Kongelige Høyhet Kronprinsen:	
	1	(NY) Apanasje, bevilges med	2 100 000
11		Slottet, Bygdø kongsgård og Oscarshall (jf. kap. 3011):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	800 000
		fra kr 38 136 000 til kr 38 936 000	
20		Statsministerens kontor (jf. kap. 3020):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	3 000 000
		fra kr 45 720 000 til kr 48 720 000	
21		Statsrådet (jf. kap. 3021):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	4 500 000
		fra kr 78 000 000 til kr 82 500 000	
101		Utenriksstasjonene (jf. kap. 3101):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	3 500 000
		fra kr 784 290 000 til kr 787 790 000	
102		Særavtale i utenrikstjenesten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	1 000 000
		fra kr 141 647 000 til kr 142 647 000	
115		Presse-, kultur- og informasjonsformål:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	900 000
		fra kr 20 025 000 til kr 20 925 000	
116		Deltaking i internasjonale organisasjoner:	
	71	Låne- og tilskuddsordningen under EØS-avtalen, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	100 000 000
		fra kr 194 856 000 til kr 94 856 000	
140		Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	900 000
		fra kr 118 940 000 til kr 119 840 000	
141		Direktoratet for utviklingssamarbeid (NORAD):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	4 000 000
		fra kr 157 860 000 til kr 161 860 000	
142		NORADs administrasjon av utenriksstasjonene:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	4 500 000
		fra kr 188 415 000 til kr 192 915 000	
143		Utenriksdepartementets administrasjon av utenriksstasjonene:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	8 500 000
		fra kr 94 800 000 til kr 103 300 000	
150		Bistand til prioriterte land og regioner:	
	70	Bistand til Afrika, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	35 000 000
		fra kr 1 540 000 000 til kr 1 575 000 000	
	71	Bistand til Asia, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	20 000 000
		fra kr 370 000 000 til kr 390 000 000	
	72	Bistand til Mellom-Amerika, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	3 000 000
		fra kr 127 000 000 til kr 130 000 000	
	73	Bistand til Midtøsten, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	20 000 000
		fra kr 170 000 000 til kr 190 000 000	
154		Opplysningsarbeid, organisasjonsliv og mellomfolkelig samarbeid:	
	50	Fredskorpset, forhøyes med	8 000 000
		fra kr 19 000 000 til kr 27 000 000	
155		Miljø og naturressursforvaltning:	
	70	Tilskudd til miljø og naturressursforvaltning, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	20 000 000
		fra kr 310 000 000 til kr 330 000 000	
159		Tilskudd til ymse hjelpetiltak:	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 40 466 000 til kr 24 286 000	16 180 000
161		Generelle bidrag – FN-organisasjoner:	
	70	Tilskudd til FN-organisasjoner, forhøyes med fra kr 2 229 500 000 til kr 2 244 500 000	15 000 000
163		Generelle bidrag – finansinstitusjoner:	
	70	Innskudd i finansinstitusjoner, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 1 091 500 000 til kr 1 038 500 000	53 000 000
191		Menneskerettigheter, humanitær bistand og flyktningetiltak:	
	70	Tilskudd til menneskerettigheter, humanitær bistand og flyktningetiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 1 238 000 000 til kr 1 288 000 000	50 000 000
192		Fred, forsoning og demokrati:	
	70	Tilskudd til generelle tiltak for fred, forsoning og demokrati, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 98 000 000 til kr 123 000 000	25 000 000
195		Tiltak for flyktninger i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA):	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 857 119 000 til kr 712 399 000	144 720 000
197		Bistand til ikke-ODA-godkjente land og internasjonale miljøtiltak:	
	70	Tilskudd til atomsikkerhetstiltak og samarbeidsprogrammet med Sentral- og Øst- Europa, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 379 631 000 til kr 378 131 000	1 500 000
198		Frivillige bidrag FN-operasjoner:	
	70	(NY) Tilskudd til fredsbevarende operasjoner og internasjonal strafferettspleie, bevilges med	27 000 000
210		Tilskudd til trossamfunn m.m. og privateide skole- og kirkebygg:	
	70	Tilskudd til trossamfunn og livssynssamfunn, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 106 796 000 til kr 85 996 000	20 800 000
229		Andre formål i grunnskolen:	
	72	(NY) Tilskudd til Lycée Francais René (Den franske skolen i Oslo) og Deutsche Schule Oslo – Max Tau (Den tyske skolen i Oslo), bevilges med	5 000 000
239		Andre formål i videregående opplæring:	
	73	Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College, forhøyes med fra kr 18 951 000 til kr 21 451 000	2 500 000
240		Private skoler m.v.:	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 1 198 674 000 til kr 1 223 674 000	25 000 000
249		Andre tiltak i utdanningen:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under postene 60 og 70</i> , nedsettes med fra kr 164 743 000 til kr 141 743 000	23 000 000
	70	Tilskudd til IKT-tiltak, <i>kan nyttes under post 21</i> , forhøyes med fra kr 2 811 000 til kr 25 811 000	23 000 000
253		Folkehøgskoler:	
	70	Tilskudd til andre folkehøgskoler, <i>kan nyttes under post 60</i> , nedsettes med fra kr 362 530 000 til kr 357 230 000	5 300 000
254		Tilskudd til voksenopplæring (jf. kap. 3254):	
	60	Tilskudd til norskopplæring for innvandrere, forhøyes med fra kr 405 314 000 til kr 652 314 000	247 000 000
	62	Tilskudd til grunnskoleopplæring for innvandrere 16-20 år, forhøyes med fra kr 58 648 000 til kr 94 648 000	36 000 000
260		Universitetet i Oslo:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 2 254 902 000 til kr 2 473 902 000	219 000 000
261		Universitetet i Bergen:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 1 363 282 000 til kr 1 483 282 000	120 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
262		Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 1 743 012 000 til kr 1 892 012 000	149 000 000
263		Universitetet i Tromsø:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 778 076 000 til kr 849 076 000	71 000 000
279		Norges veterinærhøgskole (jf. kap. 3279):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 155 351 000 til kr 157 351 000	2 000 000
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 519 461 000 til kr 616 461 000	97 000 000
	30	Fellesmidler, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 30 900 000 til kr 28 900 000	2 000 000
	77	(NY) Tilskudd til Falstadsenteret, bevilges med Fondet for forskning og nyskaping (jf. kap. 3286):	2 000 000
286	90	Fondskapital, forhøyes med fra kr 3 500 000 000 til kr 6 000 000 000	2 500 000 000
288		Internasjonale samarbeidstiltak:	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, forhøyes med fra kr 90 026 000 til kr 98 368 000	8 342 000
294		Kirkelig administrasjon (jf. kap. 3294):	
	71	Tilskudd til kirkelige formål, forhøyes med fra kr 76 760 000 til kr 77 460 000	700 000
	73	(NY) Nidarosdomen, bevilges med Allmenne kulturformål:	1 500 000
320	62	(NY) Tilskudd til idrettsanlegg i Oslo, bevilges med 78 Ymse faste tiltak, nedsettes med fra kr 19 875 000 til kr 19 575 000	8 000 000 300 000
	81	Kulturell skolesekk, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 10 000 000 til kr 17 000 000	7 000 000
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom (jf. kap. 3322):	
	72	Knutepunktinstitusjoner, forhøyes med fra kr 26 386 000 til kr 26 649 000	263 000
	78	Ymse faste tiltak, forhøyes med fra kr 35 634 000 til kr 35 934 000	300 000
323		Musikkformål (jf. kap. 3323):	
	70	Nasjonale institusjoner, forhøyes med fra kr 133 332 000 til kr 135 046 000	1 714 000
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner, forhøyes med fra kr 88 963 000 til kr 89 973 000	1 010 000
324		Teater- og operaformål (jf. kap. 3324):	
	70	Nasjonale institusjoner, forhøyes med fra kr 463 554 000 til kr 469 818 000	6 264 000
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner, forhøyes med fra kr 167 764 000 til kr 169 716 000	1 952 000
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328):	
	60	Tilskuddsordning for museer, forhøyes med fra kr 142 329 000 til kr 147 443 000	5 114 000
	70	Nasjonale institusjoner, forhøyes med fra kr 143 777 000 til kr 145 560 000	1 783 000
	72	Knutepunktinstitusjoner, forhøyes med fra kr 16 086 000 til kr 16 236 000	150 000
400		Justisdepartementet (jf. kap. 3400):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 198 023 000 til kr 196 323 000	1 700 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
430		Kriminalomsorg (jf. kap. 3430):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 1 369 492 000 til kr 1 396 192 000	26 700 000
440		Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440):	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med fra kr 4 803 911 000 til kr 4 831 999 000	28 088 000
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 37 149 000 til kr 54 473 000	17 324 000
441		Oslo politidistrikt (jf. kap. 3441):	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i> , forhøyes med fra kr 1 015 400 000 til kr 1 015 812 000	412 000
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 17 550 000 til kr 944 000	16 606 000
451		Sivilt beredskap (jf. kap. 3451):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 250 120 000 til kr 256 120 000	6 000 000
461		Særskilte ulykkeskommisjoner:	
	1	(NY) Driftsutgifter, bevilges med	7 500 000
466		Advokatutgifter m.m.:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 318 737 000 til kr 301 935 000	16 802 000
470		Fri rettshjelp (jf. kap. 3470):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 3 906 000 til kr 4 083 000	177 000
	70	Fri sakførsel, forhøyes med fra kr 197 012 000 til kr 205 196 000	8 184 000
	71	Fritt rettsråd, forhøyes med fra kr 121 387 000 til kr 126 666 000	5 279 000
500		Kommunal- og regionaldepartementet (jf. kap. 3500):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 135 479 000 til kr 138 479 000	3 000 000
502		Valgutgifter:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 95 985 000 til kr 110 585 000	14 600 000
520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 3520):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 270 843 000 til kr 297 843 000	27 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, nedsettes med fra kr 1 190 133 000 til kr 928 133 000	262 000 000
521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521):	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 2 016 986 000 til kr 2 064 736 000	47 750 000
524		Utlendingsnemda:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 55 345 000 til kr 64 345 000	9 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling, nedsettes med fra kr 43 834 000 til kr 41 334 000	2 500 000
552		Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling:	
	56	Omstilling og nyskaping, fond, forhøyes med fra kr 79 000 000 til kr 89 000 000	10 000 000
571		Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571):	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, forhøyes med fra kr 28 510 007 000 til kr 29 795 916 000	1 285 909 000
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572 post 64</i> , forhøyes med fra kr 3 206 000 000 til kr 3 231 000 000	25 000 000
	68	Forsøk med rammefinansiering av øremerkede tilskudd, forhøyes med	2 930 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 865 110 000 til kr 868 040 000	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572):	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, forhøyes med	389 091 000
		fra kr 15 966 100 000 til kr 16 355 191 000	
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser:	
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag, forhøyes med	126 000 000
		fra kr 708 000 000 til kr 834 000 000	
600		Sosial- og helsedepartementet (jf. kap. 3600):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	10 000 000
		fra kr 158 900 000 til kr 168 900 000	
604		Etat for rådssekretariater og enkelte helse- og sosialfaglige oppgaver m.v. (jf. kap. 3604):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	12 500 000
		fra kr 42 100 000 til kr 54 600 000	
610		Rusmiddeldirektoratet (jf. kap. 3610):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	900 000
		fra kr 27 180 000 til kr 26 280 000	
612		Statens institutt for rusmiddelforskning og dokumentasjon (jf. kap. 3612):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	900 000
		fra kr 21 480 000 til kr 22 380 000	
614		Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere m.v.:	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	2 500 000
		fra kr 32 100 000 til kr 29 600 000	
	63	Utvikling av sosialtjenesten og rusmiddeltiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	19 100 000
		fra kr 148 700 000 til kr 167 800 000	
616		Statens klinikk for narkomane (jf. kap. 3616):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	300 000
		fra kr 20 530 000 til kr 20 830 000	
673		Tiltak for funksjonshemmede:	
	65	Psykisk utviklingshemmede med sikringsdom, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	15 000 000
		fra kr 35 000 000 til kr 50 000 000	
675		Tiltak for eldre og funksjonshemmede:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	200 000
		fra kr 13 000 000 til kr 12 800 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med	700 000
		fra kr 34 600 000 til kr 35 300 000	
	50	Norges forskningsråd, nedsettes med	700 000
		fra kr 23 400 000 til kr 22 700 000	
676		Kompetansesentra for funksjonshemmede:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	5 200 000
		fra kr 11 700 000 til kr 6 500 000	
700		Statens helsetilsyn og fylkeslegene (jf. kap. 3700):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	2 700 000
		fra kr 231 350 000 til kr 234 050 000	
701		Forsknings- og forsøksvirksomhet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	30 000
		fra kr 129 700 000 til kr 129 670 000	
711		Statens rettsstoksikologiske institutt (jf. kap. 3711):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	4 000 000
		fra kr 45 960 000 til kr 49 960 000	
719		Helsefremmende og forebyggende arbeid:	
	50	Norges forskningsråd, nedsettes med	400 000
		fra kr 25 900 000 til kr 25 500 000	
730		Fylkeskommunenes helsetjeneste:	
	60	Innsatsstyrt finansiering av sykehus, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	558 000 000
		fra kr 12 422 000 000 til kr 11 864 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	61	Refusjon poliklinisk virksomhet ved sykehus m.v., <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 3 173 500 000 til kr 3 203 500 000	30 000 000
	62	Tilskudd til regionsykehus, nedsettes med fra kr 1 870 000 000 til kr 1 864 800 000	5 200 000
	67	Andre tilskudd, forhøyes med fra kr 46 200 000 til kr 51 400 000	5 200 000
731		Rikshospitalet:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 1 251 500 000 til kr 1 318 800 000	67 300 000
734		Det norske Radiumhospital:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 296 400 000 til kr 361 700 000	65 300 000
735		Statens senter for epilepsi (jf. kap. 3735):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 127 140 000 til kr 129 240 000	2 100 000
737		Barnesykehus (jf. kap. 3737):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 43 180 000 til kr 42 480 000	700 000
738		Helsetjenesten på Svalbard (jf. kap. 3738):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 12 500 000 til kr 14 000 000	1 500 000
739		Andre utgifter (jf. kap. 3739):	
	21	Forsøk og utvikling i sykehussektoren, <i>kan nyttes under post 65</i> , forhøyes med fra kr 87 550 000 til kr 154 650 000	67 100 000
	50	Norges forskningsråd, nedsettes med fra kr 35 136 000 til kr 34 766 000	370 000
	64	Tilskudd til RIT 2000, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 125 900 000 til kr 99 300 000	26 600 000
	90	(NY) Innskuddskapital regionale helseforetak, bevilges med	500 000
750		Statens legemiddelkontroll (jf. kap. 3750 og 5578):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 99 150 000 til kr 100 150 000	1 000 000
830		Foreldreveiledning og samlivstiltak:	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 6 850 000 til kr 3 550 000	3 300 000
	70	(NY) Tilskudd, bevilges med	3 300 000
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 61 030 000 til kr 67 530 000	6 500 000
	64	Tilskudd for enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 95 432 000 til kr 170 432 000	75 000 000
856		Barnehager:	
	61	(NY) Stimuleringstiltak, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	12 000 000
	64	Prøveprosjekt Oslo indre Øst, forhøyes med fra kr 11 000 000 til kr 14 500 000	3 500 000
860		Forbrukerrådet (jf. kap. 3860):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 69 143 000 til kr 70 743 000	1 600 000
866		Statens institutt for forbruksforskning:	
	50	Basisbevilgning, forhøyes med fra kr 17 551 000 til kr 17 751 000	200 000
868		Forbrukerombudet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 9 436 000 til kr 11 186 000	1 750 000
900		Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 3900):	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 105 751 000 til kr 121 751 000	16 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med..... fra kr 46 800 000 til kr 118 800 000	72 000 000
902		Justervesenet (jf. kap. 3902):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 74 900 000 til kr 79 900 000	5 000 000
941		Sjøfartsdirektoratet (jf. kap. 3941):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 192 270 000 til kr 195 870 000	3 600 000
943		Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk:	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 290 000 000 til kr 310 000 000	20 000 000
951		Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S:	
	70	Tilskudd, forhøyes med fra kr 61 000 000 til kr 136 000 000	75 000 000
962		Omstillingstiltak:	
	71	(NY) Omstillingstilskudd til Sør-Varanger, <i>kan overføres</i> , bevilges med	5 000 000
966		Støtte til skipsbygging:	
	50	(NY) Overføring til fond for støtte ved skipskontrakter, bevilges med	1 000 000 000
971		Eksportfinans ASA:	
	90	(NY) Kjøp av aksjer, bevilges med	410 000 000
990		Industri- og forsyningsberedskap (jf. kap. 3990):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 13 010 000 til kr 17 710 000	4 700 000
1030		Fiskeridirektoratet (jf. kap. 4030):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 258 724 000 til kr 266 724 000	8 000 000
1060		Kystadministrasjon (jf. kap. 4060):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 80 567 000 til kr 126 567 000	46 000 000
1064		Havnetjenesten (jf. kap. 4064):	
	60	Tilskudd til fiskerihavneanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 24, 30, 33 og 45</i> , nedsettes med fra kr 50 000 000 til kr 34 000 000	16 000 000
1067		Trafikksentraler (jf. kap. 4067):	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 6 526 000 til kr 16 346 000	9 820 000
1100		Landbruksdepartementet (jf. kap. 4100):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 105 725 000 til kr 112 725 000	7 000 000
1107		Statens dyrehelsetilsyn (jf. kap. 4107):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 192 492 000 til kr 212 492 000	20 000 000
	70	Tilskudd til veterinær beredskap, nedsettes med fra kr 40 000 000 til kr 20 000 000	20 000 000
1114		Statens næringsmiddeltilsyn (jf. kap. 4114):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 179 891 000 til kr 214 891 000	35 000 000
1140		Miljø- og næringstiltak i jordbruket:	
	77	Miljørettet prosjektarbeid m.m., <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 36 102 000 til kr 37 502 000	1 400 000
1143		Statens landbruksforvaltning (jf. kap. 4143):	
	72	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 100 000 til kr 3 100 000	3 000 000
1310		Flytransport:	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Godtgjørelse for innenlandske flyruter, <i>kan nyttes under kap. 1311 post 71</i> , forhøyes med fra kr 387 800 000 til kr 393 000 000	5 200 000
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
	31	Rassikring, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 23 og 30</i> , forhøyes med fra kr 145 000 000 til kr 215 000 000	70 000 000
1350		Jernbaneverket (jf. kap. 4350):	
	23	Drift og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i> , nedsettes med fra kr 2 779 812 000 til kr 2 739 812 000	40 000 000
	30	Investeringer i linjen, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i> , forhøyes med fra kr 1 061 609 000 til kr 1 123 309 000	61 700 000
1351		Overføringer til NSB BA:	
	70	Betaling for persontransporttjenester, forhøyes med fra kr 987 000 000 til kr 1 215 000 000	228 000 000
1353		Etablering av NSB BA (jf. kap. 4353):	
	90	(NY) Egenkapital, bevilges med	2 135 000 000
1354		Statens jernbanetilsyn:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 12 185 000 til kr 19 485 000	7 300 000
1400		Miljøverndepartementet (jf. kap. 4400):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 125 525 000 til kr 125 175 000	350 000
1422		Biomangfold, friluftsliv og kulturminner:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 11 249 000 til kr 14 249 000	3 000 000
1425		Vilt- og fisketiltak (jf. kap. 4425):	
	65	Fallvilt, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 8 000 000 til kr 9 000 000	1 000 000
	70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 11 000 000 til kr 13 500 000	2 500 000
	71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 21 145 000 til kr 23 145 000	2 000 000
1426		Statens naturoppsyn (jf. kap. 4426):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 48 311 000 til kr 51 311 000	3 000 000
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 107 548 000 til kr 112 548 000	5 000 000
	60	Kommunal naturforvaltning, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 2 012 000 til kr 512 000	1 500 000
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429):	
	22	(NY) Fartøyvern, bevilges med	1 000 000
	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 60</i> , forhøyes med fra kr 89 684 000 til kr 91 684 000	2 000 000
1441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441):	
	73	Tilskudd til biloppsamlingssystemet, forhøyes med fra kr 91 443 000 til kr 95 043 000	3 600 000
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 136 152 000 til kr 151 272 000	15 120 000
	76	Refusjonsordninger, nedsettes med fra kr 66 000 000 til kr 56 000 000	10 000 000
1443		Statens beredskapsansvar mot akutt forurensning:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 30 806 000 til kr 32 806 000	2 000 000
1463		Regional og lokal planlegging:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	1 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 31 115 000 til kr 30 115 000	
1465	75	(NY) Miljøvennlig byutvikling, <i>kan overføres</i> , bevilges med	1 000 000
		Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk:	
	21	Betaling for statsoppdraget, forhøyes med	2 418 000
		fra kr 345 690 000 til kr 348 108 000	
1470		Internasjonalt samarbeid, tiltak for luftmiljø og polarforvaltning (jf. kap. 4470):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	1 000 000
		fra kr 24 620 000 til kr 25 620 000	
	71	Internasjonale organisasjoner, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	800 000
		fra kr 30 885 000 til kr 31 685 000	
	73	(NY) Miljøtiltak i nikkerverkene på Kola, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i> , bevilges med	43 200 000
1471		Norsk Polarinstitutt (jf. kap. 4471):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	779 000
		fra kr 113 243 000 til kr 112 464 000	
1500		Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 4500):	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med	4 000 000
		fra kr 79 431 000 til kr 83 431 000	
1502		Tilskudd til kompetanseutvikling:	
	1	(NY) Driftsutgifter, bevilges med	2 030 000
	70	(NY) Tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i> , bevilges med	18 500 000
1520		Statskonsult – Direktoratet for forvaltningsutvikling (jf. kap. 4520):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	20 174 000
		fra kr 79 691 000 til kr 99 865 000	
	21	(NY) Spesielle driftsutgifter, bevilges med	20 450 000
1521		Statens informasjonstjeneste:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	20 174 000
		fra kr 20 174 000 til kr 0	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	20 046 000
		fra kr 20 046 000 til kr 0	
1522		Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 4522):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	3 350 000
		fra kr 267 331 000 til kr 270 681 000	
1542		Tilskudd til Statens Pensjonskasse og Pensjonsordningen for apoteketaten:	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	313 742 000
		fra kr 6 351 613 000 til kr 6 037 871 000	
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	1 000 000
		fra kr 76 150 000 til kr 75 150 000	
	72	For lærere i grunnskolen, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	243 258 000
		fra kr 243 258 000 til kr 0	
1544		Boliglån til statsansatte:	
	90	Lån, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	2 500 000 000
		fra kr 1 500 000 000 til kr 4 000 000 000	
1550		Konkurransetilsynet (jf. kap. 4550):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	8 300 000
		fra kr 66 576 000 til kr 74 876 000	
1575		Arbeidsmiljøtiltak:	
	71	(NY) Tilskudd til Leverandørenes Utviklings- og Kompetansesenter (LUKS), bevilges med	1 200 000
1580		Bygg utenfor husleieordningen:	
	31	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	24 000 000
		fra kr 633 585 000 til kr 609 585 000	
1582		Utvikling av Fornebuområdet:	
	35	(NY) Innløsning av areal til nasjonalt IT- og kunnskapssenter, <i>kan overføres</i> , bevilges med	3 500 000
1590		Aetat (jf. kap. 4590):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	7 800 000
		fra kr 1 543 064 000 til kr 1 550 864 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
1592		Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede:	
	70	Arbidsmarkedstiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under kap.1591 post 70</i> , forhøyes med	474 321 000
		fra kr 2 517 840 000 til kr 2 992 161 000	
1600		Finansdepartementet (jf. kap. 4600):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	1 000 000
		fra kr 194 450 000 til kr 195 450 000	
1610		Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 4610):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	6 000 000
		fra kr 778 900 000 til kr 784 900 000	
1618		Skatteetaten (jf. kap. 4618):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	1 700 000
		fra kr 2 892 750 000 til kr 2 891 050 000	
1620		Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 4620):	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med	15 000 000
		fra kr 91 000 000 til kr 106 000 000	
1635		Oppgjør av skattefordelingstvist m.v.:	
	60	(NY) Betaling til kommuner med beløp til gode, bevilges med	25 300 000
	70	(NY) Tilbakebetaling av skatt, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	304 200 000
1800		Olje- og energidepartementet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	2 700 000
		fra kr 101 250 000 til kr 98 550 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 4820 og 4829):	
	74	(NY) Kompensasjon for tapt produksjon, bevilges med	260 000
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon:	
	90	(NY) Innskuddskapital, Enova SF, bevilges med	5 000 000
2309		Tilfeldige utgifter (jf. kap. 5309):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	2 619 010 000
		fra kr 8 126 353 000 til kr 5 507 343 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310):	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	6 000 000
		fra kr 4 413 700 000 til kr 4 419 700 000	
	72	Rentestønad, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	94 000 000
		fra kr 1 498 000 000 til kr 1 404 000 000	
2412		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og 5615):	
	90	Lån til Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	1 700 000 000
		fra kr 12 574 000 000 til kr 10 874 000 000	
2425		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og fylkeskommunene:	
	74	(NY) Dekning av tap på risikolån og garantier, bevilges med	1 100 000
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 5440):	
	22	Fjerningsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	10 000 000
		fra kr 70 000 000 til kr 80 000 000	
	30	Investeringer, forhøyes med	3 900 000 000
		fra kr 16 200 000 000 til kr 20 100 000 000	
	50	Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond, nedsettes med	8 000 000
		fra kr 600 000 000 til kr 592 000 000	
2442		Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen:	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	90 000 000
		fra kr 150 000 000 til kr 240 000 000	
2445		Statsbygg (jf. kap. 5445):	
	32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	7 000 000
		fra kr 32 013 000 til kr 39 013 000	
2450		Luftfartsverket (jf. kap. 5450, 5491 og 5603):	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	-2 405 600 000
		2 Inntekter regionale flyplasser.....	-212 300 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		3 Fra reguleringsfondet	-81 200 000
		4 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 692 000 000
		5 Driftsutgifter regionale flyplasser, <i>overslagsbevilgning</i>	209 000 000
		6 Avskrivninger	335 900 000
		7 Renter av statens kapital	35 100 000
		8 Til investeringsformål	314 100 000
		Sum	-113 000 000
	30	Flyplassanlegg, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	50 000 000
		fra kr 700 000 000 til kr 650 000 000	
2465		Statens kartverk (jf. kap. 5491 og 5603):	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	-529 948 000
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	506 006 000
		3 Avskrivninger	20 549 000
		4 Renter av statens kapital	3 311 000
		Sum	-82 000
2490		NVE Anlegg (jf. kap. 5490):	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	-42 000 000
		2 Driftsutgifter	42 000 000
		3 Avskrivninger	3 970 000
		4 Renter	1 540 000
		Sum	5 510 000
2543		Ytelser til yrkesrettet attføring:	
	70	Attføringspenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	135 000 000
		fra kr 4 784 000 000 til kr 4 919 000 000	
	71	Attføringsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	135 000 000
		fra kr 1 351 000 000 til kr 1 486 000 000	
2600		Trygdeetaten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	29 500 000
		fra kr 3 868 200 000 til kr 3 897 700 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	6 700 000
		fra kr 37 600 000 til kr 30 900 000	
2603		Trygderetten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	800 000
		fra kr 39 000 000 til kr 39 800 000	
2650		Sykepenger:	
	70	Sykepenger for arbeidstakere m.v., <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	849 000 000
		fra kr 22 685 000 000 til kr 21 836 000 000	
2660		Uførhet:	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	280 000 000
		fra kr 13 118 000 000 til kr 12 838 000 000	
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	220 000 000
		fra kr 18 965 000 000 til kr 18 745 000 000	
2663		Medisinsk rehabilitering m.v.:	
	70	Rehabiliteringspenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	180 000 000
		fra kr 4 635 000 000 til kr 4 815 000 000	
	74	Tilskudd til biler, forhøyes med	8 000 000
		fra kr 900 000 000 til kr 908 000 000	
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler, forhøyes med	20 000 000
		fra kr 2 662 000 000 til kr 2 682 000 000	
2683		Stønad til enslig mor eller far (jf. kap. 5701):	
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	140 000 000
		fra kr 2 020 000 000 til kr 2 160 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
2711		Diverse tiltak i fylkeshelsetjenesten m.v.:	
	74	Tilskudd til Glittreklinikken m.fl., forhøyes med fra kr 100 000 000 til kr 102 200 000	2 200 000
	75	Opptreningsinstitusjoner, forhøyes med fra kr 480 650 000 til kr 505 650 000	25 000 000
2750		Syketransport m.v.:	
	77	Syketransport, forhøyes med fra kr 1 152 000 000 til kr 1 391 800 000	239 800 000

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2751		Medisiner m.v.:	
	70	Legemidler, forhøyes med fra kr 6 011 000 000 til kr 6 141 000 000	130 000 000
	72	Sykepleieartikler, forhøyes med fra kr 921 000 000 til kr 929 000 000	8 000 000
	73	Ortopediske hjelpemidler m.v., forhøyes med fra kr 475 000 000 til kr 479 000 000	4 000 000

Presidenten: Her foreligger et avvikende forslag. Det er forslag nr. 119, fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre. Forslaget lyder:

«Det bevilges 20 mill. kroner, i tillegg til innstillingen, til styrking av blåreseptforskriftens § 9. Kap. 2751 post 70 forhøyes med 150 mill. kroner, fra kr 6 011 000 000 til kr 6 161 000 000.»

Det dreier seg om post 70, og presidenten har grunn til å tro at dette vil bli enstemmig.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre bifaltes enstemmig.

Presidenten: Etter dette bortfaller innstillingens forslag til vedtak til kap. 2751, post 70.

Det votes over de øvrige poster under kap. 2751, og det er postene 72 og 73.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det votes så over forslag nr. 11, fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gi preparatene Celebra og Vioxx refusjon etter blåreseptforskriftens § 9.»

Dette forslaget vil også bli støttet av Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen bifaltes med 70 mot 43 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 21.15.23)

Videre var innstillet:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2752		Refusjon av egenbetaling:	
	70	Refusjon av egenbetaling, forhøyes med fra kr 1 795 000 000 til kr 1 804 000 000	9 000 000
2755		Helsetjeneste i kommunene:	
	70	Refusjon allmennlegehjelp, <i>kan nyttes under post 61</i> , forhøyes med fra kr 2 044 000 000 til kr 2 054 000 000	10 000 000
3221		Tilskudd til grunnskolen (jf. kap. 221):	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, forhøyes med fra kr 24 395 000 til kr 48 595 000	24 200 000
3254		Tilskudd til voksenopplæring (jf. kap. 254):	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, forhøyes med fra kr 57 112 000 til kr 60 212 000	3 100 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
3410		Rettsgebyr (jf. kap. 410):	
	1	Rettsgebyr, nedsettes med fra kr 698 100 000 til kr 694 170 000	3 930 000
3451		Sivilt beredskap (jf. kap. 451):	
	3	Diverse inntekter, forhøyes med fra kr 9 270 000 til kr 15 270 000	6 000 000
3520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 520):	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, nedsettes med fra kr 674 187 000 til kr 502 087 000	172 100 000
3860		Forbrukerrådet (jf. kap. 860):	
	1	Salg av Forbrukerrapporten, nedsettes med fra kr 14 971 000 til kr 11 471 000	3 500 000
3900		Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 900):	
	90	Salg av aksjer, forhøyes med fra kr 10 000 000 til kr 741 000 000	731 000 000
3902		Justervesenet (jf. kap. 902):	
	3	Kontroll- og godkjenningssgebyr, forhøyes med fra kr 14 300 000 til kr 19 300 000	5 000 000
3904		Brønnøysundregistrene (jf. kap. 904):	
	1	Gebyrinntekter, nedsettes med fra kr 378 600 000 til kr 371 100 000	7 500 000
3990		Industri- og forsyningsberedskap (jf. kap. 990):	
	1	Salgsinntekter, forhøyes med fra kr 6 800 000 til kr 11 500 000	4 700 000
4067		Trafikksentraler (jf. kap. 1067):	
	3	(NY) Refusjon Europipe, bevilges med	9 820 000
4107		Statens dyrehelsetilsyn (jf. kap. 1107):	
	3	Gebyr- og analyseinntekter m.m., nedsettes med fra kr 19 303 000 til kr 16 803 000	2 500 000
4114		Statens næringsmiddeltilsyn (jf. kap. 1114):	
	1	Gebyr og analyseinntekter m.m., forhøyes med fra kr 174 942 000 til kr 209 942 000	35 000 000
4140		Miljø- og næringstiltak i jordbruket (jf. kap. 1140):	
	1	(NY) Refusjoner, bevilges med	1 400 000
	90	(NY) Avdrag, bevilges med	40 000
4143		Statens landbruksforvaltning (jf. kap. 1143):	
	1	Driftsinntekter m.m, forhøyes med fra kr 22 329 000 til kr 26 729 000	4 400 000
	80	Renteinntekter, nedsettes med fra kr 1 759 000 til kr 59 000	1 700 000
4145		Jordskifteverket (jf. kap. 1145):	
	1	Saks- og gebyrinntekter, nedsettes med fra kr 15 247 000 til kr 12 247 000	3 000 000
4164		Avikling av Statens Landbruksbank:	
	40	(NY) Salg av eiendom, bevilges med	90 300 000
4352		NSB Gardermobanen AS (jf. kap. 1352):	
	90	(NY) Lån, bevilges med	1 118 626 000
4353		NSB BA (jf. kap. 1353):	
	90	(NY) Nedbetaling av lån, bevilges med	2 135 000 000
4425		Refusjoner fra Viltfondet og Statens fiskefond (jf. kap. 1425):	
	51	Viltfondet, forhøyes med fra kr 55 645 000 til kr 58 645 000	3 000 000
	52	Statens fiskefond, forhøyes med fra kr 27 000 000 til kr 29 500 000	2 500 000
4442		Miljødata, forurensning og miljøeffektivitet (jf. kap. 1442):	
	90	Salg av aksjer, forhøyes med fra kr 500 000 til kr 3 049 000	2 549 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
4471		Norsk Polarinstitutt (jf. kap. 1471):	
	4	Refusjon fra Svalbardbudsjettet, nedsettes med fra kr 3 229 000 til kr 2 450 000	779 000
4618		Skatteetaten (jf. kap. 1618):	
	6	Økonomitjenester, nedsettes med fra kr 13 700 000 til kr 11 000 000	2 700 000
4620		Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 1620):	
	2	Spesialoppdrag, forhøyes med fra kr 91 000 000 til kr 106 000 000	15 000 000
4829		Konsesjonsavgiftsfondet (jf. kap. 1820 og 1830):	
	50	Overføring fra fondet, forhøyes med fra kr 116 900 000 til kr 117 160 000	260 000
4860		Statsforetak under Olje- og energidepartementet:	
	80	Inntekter fra oppgjørsordningen for utenlandshandelen med kraft, forhøyes med fra kr 80 000 000 til kr 103 000 000	23 000 000
5311		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, lån til landbruksformål (jf. kap. 2411):	
	1	(NY) Gebyr, bevilges med	7 500 000
	90	(NY) Avdrag, bevilges med	4 337 500 000
5312		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412):	
	90	Avdrag, forhøyes med fra kr 5 710 000 000 til kr 6 030 000 000	320 000 000
5320		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 2420):	
	50	Tilbakeføring av utviklingstilskudd, forhøyes med fra kr 5 000 000 til kr 32 100 000	27 100 000
	51	Tilbakeføring fra tapsfond, forhøyes med fra kr 5 000 000 til kr 13 400 000	8 400 000
5326		SIVA (jf. kap. 2426):	
	71	Låneprovisjon, forhøyes med fra kr 2 150 000 til kr 2 650 000	500 000
5350		Tilbakeføring av midler fra Statens Banksikringsfond:	
	50	Overføringer, forhøyes med fra kr 4 284 800 000 til kr 4 316 000 000	31 200 000
5352		Tilbakeføring av midler fra Statens Bankinvesteringsfond:	
	90	(NY) Salg av aksjer, bevilges med	7 749 967 000
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 2440):	
	24	Driftsresultat:	
	1	Driftsinntekter	149 900 000 000
	2	Driftsutgifter	-20 000 000 000
	3	Lete- og feltutviklingsutgifter	-2 000 000 000
	4	Avskrivninger	-19 500 000 000
	5	Renter	-8 400 000 000
		Sum	<u>100 000 000 000</u>
	30	Avskrivninger, forhøyes med fra kr 18 200 000 000 til kr 19 500 000 000	1 300 000 000
	80	Renter, forhøyes med fra kr 8 300 000 000 til kr 8 400 000 000	100 000 000
5446		Salg av eiendom, Fornebu:	
	1	Leieinntekter, Fornebu, forhøyes med fra kr 2 000 000 til kr 15 000 000	13 000 000
	40	Salgsinntekter, Fornebu, forhøyes med fra kr 654 300 000 til kr 698 000 000	43 700 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5450		Luftfartsverket (jf. kap. 2450):	
	35	Til investeringsformål, nedsettes med fra kr 340 000 000 til kr 314 100 000	25 900 000
5460		Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (jf. kap. 2460):	
	50	Tilbakeføring fra risikoavsetningsfond for SUS/Baltikum-ordningen, forhøyes med fra kr 5 000 000 til kr 11 600 000	6 600 000
5465		Statens kartverk (jf. kap. 2465, 5491 og 5603):	
	1	(NY) Salg av anleggsmidler, bevilges med	3 918 000
5490		NVE Anlegg (jf. kap. 2490):	
	80	Renter, forhøyes med fra kr 1 240 000 til kr 1 540 000	300 000
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift (jf. kap. 2445-2481):	
	30	Avskrivninger, nedsettes med fra kr 693 630 000 til kr 673 448 000	20 182 000
5521		Merverdiavgift og avgift på investeringer m.v.:	
	70	Avgift, forhøyes med fra kr 126 271 000 000 til kr 128 100 000 000	1 829 000 000
5536		Avgift på motorvogner m.m.:	
	71	Engangsavgift på motorvogner m.m., nedsettes med fra kr 10 418 000 000 til kr 10 343 000 000	75 000 000
	73	Vektårsavgift, nedsettes med fra kr 345 000 000 til kr 343 000 000	2 000 000
5578		Avgift på farmasøytiske spesialpreparater (jf. kap. 750):	
	70	Registreringsavgift, nedsettes med fra kr 57 920 000 til kr 54 920 000	3 000 000
	71	Kontrollavgift, forhøyes med fra kr 33 030 000 til kr 37 030 000	4 000 000
5608		Renter av lån til statsforetak under Olje- og energidepartementet:	
	80	Renter, Statnett SF, forhøyes med fra kr 96 000 000 til kr 120 000 000	24 000 000
5613		Renter fra SIVA:	
	80	Renter, forhøyes med fra kr 54 925 000 til kr 55 600 000	675 000
5615		Renter fra Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412):	
	80	Renter, nedsettes med fra kr 5 995 000 000 til kr 5 726 000 000	269 000 000
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410):	
	80	Renter, nedsettes med fra kr 4 941 000 000 til kr 4 748 000 000	193 000 000
5620		Renter og utbytte fra Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 2420):	
	83	Utbytte, grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen, forhøyes med fra kr 30 000 000 til kr 39 000 000	9 000 000
	84	Utbytte fra SND Invest AS, forhøyes med fra kr 90 000 000 til kr 112 200 000	22 200 000
	85	Rentemargin, risikolåneordningen, forhøyes med fra kr 5 000 000 til kr 13 300 000	8 300 000
5623		Aksjer i SAS Norge ASA:	
	80	Utbytte, forhøyes med fra kr 50 000 000 til kr 98 700 000	48 700 000
5656		Aksjer i selskaper under Nærings- og handelsdepartementets forvaltning:	
	80	Utbytte, forhøyes med fra kr 1 377 000 000 til kr 1 530 000 000	153 000 000
5680		Utbytte fra statsforetak under Olje- og energidepartementet:	
	81	Utbytte, Statkraft SF, forhøyes med fra kr 562 500 000 til kr 631 000 000	68 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5685		Aksjer i Den norske stats oljeselskap a.s:	
	80	Utbytte, forhøyes med	1 668 000 000
		fra kr 4 000 000 000 til kr 5 668 000 000	
5691		Avkastning på bevilget kapital i Statens Bankinvesteringsfond:	
	80	Avkastning på bevilget kapital, forhøyes med	220 193 000
		fra kr 1 217 276 000 til kr 1 437 469 000	

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet i 2001 kan overskride bevilgninger mot tilsvarende merinntekter under kapitler og poster som angitt i tabellen nedenfor:

Fullmakt til å overskride bevilgninger under	mot tilsvarende merinntekter under
Kap. 268 post 1	Kap. 3268 post 11
Kap. 269 post 1	Kap. 3269 post 11
Kap. 273 post 1	Kap. 3273 post 11
Kap. 278 post 1	Kap. 3278 post 11
Kap. 279 post 1	Kap. 3279 post 11
Kap. 295 post 1	Kap. 3295 post 04

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet i 2001 kan:

1. gi tilsagn for inntil 3 000 000 kroner utover gitt bevilgning på kap. 210 Tilskudd til trossamfunn m.m. og privateide skole- og kirkebygg, post 75.
2. gi tilsagn om tilskudd til kommunale musikk- og kulturskoler for 1. halvår 2002 (2. halvdel av skoleåret 2001-2002) etter de satsene som blir fastsatt 2. halvår 2001 (1. halvdel av skoleåret 2001-2002), jf. kap. 221 post 67.

IV

Fullmakter vedrørende fast eiendom

Stortinget samtykker i at universitetene kan nytte inntekter ved salg av eiendommer til kjøp og vedlikehold av andre eiendommer til undervisnings- og forskningsformål.

V

Andre fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. det innføres nettobudsjettering ved statlige høyskoler og vitenskapelige høyskoler så snart det lar seg praktisk gjennomføre, tidligst fra 1. januar 2002.

2. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet kan overføre Ørland meieriskole til Sør-Trøndelag fylkeskommune fra tidligst 1. august 2001.
3. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet kan delfinansiere Restprosjektene over kap. 262 post 50 og ved salg av eiendom.

VI

Salg av aksjer

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2001 kan selge statens aksjer i filmproduksjonsselskapet Norsk Film AS.

VII

Fullmakt til å avvikle og opprette virksomheter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet kan:

1. opprette Norsk filmfond og Norsk filmutvikling fra det tidspunkt departementet bestemmer.
2. avvikle Audiovisuelt produksjonsfond per 30. juni 2001 og overføre fondets midler til nytt fond, Norsk filmfond.
3. avvikle Statens studiesenter for film per 31. desember 2001 og overføre studiesenterets budsjettmidler og personale til ny statlig virksomhet, Norsk filmutvikling.

VIII

Tilføyelse av stikkord

Stortinget samtykker i at kap. 334 Film- og medieformål, post 73 Norsk Film AS i 2001 endres til kap. 334 Film- og medieformål, post 73 Norsk Film AS, *kan nyttes under post 71.*

IX

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Justisdepartementet i 2001 kan gi nye betingede tilsagn om tilskudd for videre bobehandling for 7 000 000 kroner under ordningen med utgifter til bobehandling, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 25 000 000 kroner.

X

Endringer på Svalbardbudsjettet

På Svalbardbudsjettet for 2001 blir det gjort disse endringene under kap. 20 Statens bygninger i Longyearbyen:

Bevilgningen på post 1 forhøyes med 1 500 000 kroner fra 10 947 000 kroner til 12 447 000 kroner.

Bevilgningen på post 45 nedsettes med 1 500 000 kroner fra 1 875 000 kroner til 375 000 kroner.

XI

Tilføyelse av stikkord

Stortinget samtykker i at:

1. kap. 500 Kommunal- og regionaldepartementet, post 22 KOSTRA – rapporteringssystem for kommunene og fylkeskommunene får stikkordet *kan overføres*.
2. kap. 521 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere, post 71 Kunnskapsutvikling får stikkordet *kan overføres*.

XII

Fullmakter vedrørende RIT 2000

Stortinget samtykker i at:

1. dersom den planlagte utredningen av Dragvoll- alternativet viser at det ikke er grunnlag for å gå videre med dette, gis Sosial- og helsedepartementet og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet fullmakt til å igangsette arbeidet med fase 1 av RIT 2000-prosjektet innenfor en kostnadsramme på 4 538 mill. kroner.
2. dersom Sør-Trøndelag fylkeskommune står som eier når dette eventuelt er aktuelt, gis Sosial- og helsedepartementet og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet fullmakt til å inngå avtale med Sør-Trøndelag fylkeskommune om at fylkeskommunen kan igangsette arbeidet med fase 1 innenfor den fastsatte kostnadsrammen.

XIII

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Sosial- og helsedepartementet i 2001 kan gi tilsagn utover gitt bevilgning for inntil 362 mill. kroner under kap. 743 Statlige stimulerings tiltak for psykisk helsevern, postene 64 Omstrukturering og utbygging av psykisk helsevern for voksne og 65 Utbygging av psykisk helsevern for barn og ungdom.

XIV

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Sosial- og helsedepartementet i 2001 kan overskride bevilgningen under kap. 2600 post 1 mot tilsvarende merinntekter under kap. 5701 Diverse inntekter post 1 Administrasjonsvederlag, post 4 Tolketjenester og post 5 Oppdragsinntekter.

XV

Andre fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. det av avgiftspliktig omsetning ved apotekene fra 1. juli 2001 skal svares avgift etter disse satser:

Av de første 15 000 000 kroner:	ingen avgift
Av de neste 8 000 000 kroner:	1,5 pst. avgift
Av de neste 10 000 000 kroner:	3,0 pst. avgift
Av resten:	3,5 pst. avgift

Det gis et bunnfradrag på 6 mill. kroner for hvert filialapotek i avgiftsgrunnlaget.

2. Sosial- og helsedepartementet i 2001 kan:
 - a) kreditere statskassens mellomværende med Rikshospitalets apotek og debitere konto for forskyvnin-ger i balansen med 2 765 699,63 kroner.
 - b) kreditere statskassens mellomværende med Rikshospitalets apotek og debitere konto for forskyvnin-ger i balansen med 1 571 031,40 kroner.
 - c) debitere statskassens mellomværende med Radiumhospitalets apotek og kreditere konto for for-skyvninger i balansen med 1 963 447,96 kroner.

XVI

Folketrygdytelse

Stortinget samtykker i at det med virkning fra 1. januar 2001 skal følgende ytelse etter folketrygdloven utgjøre:

2a-2.	Hjelpestønad etter lovens § 6-4 til uføre som må ha tilsyn og pleie ³⁾	11 232
-------	---	--------

XVII

Omdisponeringsfullmakt

Stortinget samtykker i at departementenes bevilgninger settes ned med til sammen 100 mill. kroner i forbindelse med høyere refusjon av sykepenge enn opprinnelig lagt til grunn ved omleggingen til direkte refusjon av sykepenge for statlige virksomheter fra 1. januar 2000. Finansdepartementet får fullmakt til å fordele beløpene på departementsområdene i tråd med tabellen nedenfor:

Departement	Kroner
Utenriksdepartementet	-600 000
Justisdepartementet	-14 810 000
Sosial- og helsedepartementet	-15 480 000
Fiskeridepartementet	-1 930 000
Landbruksdepartementet	-1 601 000
Samferdselsdepartementet	-14 250 000
Miljøverndepartementet	-1 180 000
Finansdepartementet	-8 410 000
Forsvarsdepartementet	-12 930 000
Kirke-, utdannings- og forsknings- departementet	-18 200 000
Kulturdepartementet	-930 000
Nærings- og handelsdepartementet ..	-849 000
Olje- og energidepartementet	-600 000
Barne- og familiedepartementet	-290 000
Kommunal- og regionaldepartementet	-1 155 000
Arbeids- og administrasjonsdeparte- mentet	-6 785 000
Sum	-100 000 000

Departementene får fullmakt til å foreta den endelige fordelingen av beløpene på kapitler og poster.

XVIII
Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2001 kan gi Statens nærings- og distriktsutviklingsfond fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 40 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 144,7 mill. kroner.

XIX
Salg av aksjer

Nærings- og handelsdepartementet gis fullmakt til å selge alle statens aksjer i Norsk Medisinaldepot ASA etter det opplegg som går fram av St.prp. nr. 84 (2000-2001). Gjennomføringen av salget forutsetter Konkurransetilsynets godkjenning av bedriftservervet.

XX
Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at tilsagnsfullmakt på kap. 1064 post 60 Tilskudd til fiskerihavneanlegg økes med 16 mill. kroner i 2001, fra 7 mill. kroner til 23 mill. kroner.

XXI
Fullmakt til sletting av grunnfond

Stortinget samtykker i at grunnfondet i Statens Landbruksbank slettes.

XXII
Fullmakt til salg av aksjer

Stortinget samtykker i at Landbruksdepartementet kan selge inntil 66 pst. av aksjene i Veterinærmedisinsk Oppdragscenter, VESO.

XXIII
Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

- rammen for tilsagn utover bevilgning for 2001 blir økt med 6,0 mill. kroner fra 173,844 mill. kroner til 179,844 mill. kroner under kap. 1427 post 33 Statlig erverv, barskogvern.
- rammen for tilsagn utover bevilgning for 2001 blir økt med 5,256 mill. kroner fra 69,9 mill. kroner til 75,156 mill. kroner under kap. 2422 post 90 Statens miljøfond, lån.
- rammen for tilsagn utover bevilgning for 2001 blir redusert med 44,2 mill. kroner, fra 270 mill. kroner til 225,8 mill. kroner under kap. 1470 post 73 Miljøtiltak i nikkerverkene på Kola.

XXIV
Tilføyelse av stikkord

Stortinget samtykker i at kap. 1470 post 73 Miljøtiltak i nikkerverkene på Kola, får stikkordet *kan nyttes under kap. 1470 post 1.*

XXV
Fullmakter som berører Statsbygg direkte

Stortinget samtykker i at Statsbygg i budsjetterminen 2001 kan:

- slutte avtaler om kjøp av prosjekteringstjenester innenfor den anslåtte utgiftsrammen for inntil 110 mill. kroner i forbindelse med forprosjektet for nytt operabygg.
- selge felt O på Gimlemoen for 5 mill. kroner til Kristiansand kommune, og at salgssummen kan benyttes til å delfinansiere vegprosjektet i tilknytning til Gimlemoenområdet.

XXVI
Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at tilsagnsfullmakten under kap. 1592 post 70 reduseres med 427,121 mill. kroner fra 900,061 mill. kroner til 472,940 mill. kroner.

XXVII
Oppgjør av skattefordelingstvist mv.

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet frafaller tilbakebetalingskravene som følge av utbetaling på vegne av kommuner og fylkeskommuner til Norsk Hydro ASA og Norsk Hydro Produksjon AS, jf. omtale av kap. 1635 Oppgjør av skattefordelingstvist m.v.

XXVIII
Kompensasjon for merverdiavgift på tjenester

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2001 fordeler kompensasjon på 461 894 000 kroner til departementene som følge av innføringen av merverdiavgift på tjenester. Departementene kompenseres med følgende beløp:

Departement	Beløp i 1 000 kroner
Utenriksdepartementet	1 261
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	76 441
Kulturdepartementet	4 200
Justisdepartementet	23 853
Kommunal- og regionaldepartementet	13 475
Sosial- og helsedepartementet	42 836
Barne- og familiedepartementet	2 373
Nærings- og handelsdepartementet	14 216
Fiskeridepartementet	3 785
Landbruksdepartementet	18 597
Samferdselsdepartementet	87 276

Departement	Beløp i 1 000 kroner
Miljøverndepartementet	34 552
Arbeids- og administrasjonsdepartementet	22 481
Finansdepartementet	41 700
Forsvarsdepartementet	68 100
Olje- og energidepartementet	6 748
Sum	461 894

Av beløpet omdisponeres 210 000 000 kroner fra kap. 2309 Tilfeldige utgifter, post 1 Driftsutgifter til poster som kompenseres for merverdiavgift på tjenester.

XXIX

*Kap. 5536 Avgift på motorvogn m.m. post 71
Engangsavgift på motorvogn m.m.*

Fra 1. juli 2001 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 28. november 2000 om engangsavgift på motorvogn m.m. for budsjetterminen 2001:

§ 2 avgiftsgruppe c skal lyde:

Avgiftsgruppe c:

Campingbiler:

13 pst. av avgiften under avgiftsgruppe a.

XXX

Kap. 5580 Avgift på flyging av passasjerer, post 72

Fra 1. juli 2001 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 28. november 2000 om avgift på flyging av passasjerer for budsjetterminen 2001:

II. § 2 bokstav ny bokstav f skal lyde:

f. Flyging til lufthavn på Svalbard.

XXXI

Fullmakt til å iverksette tollreduksjoner

Finansdepartementet gis fullmakt til å iverksette de tollreduksjoner som følger av frihandelsavtalen mellom EFTA-landene og Mexico.

XXXII

*Korreksjon i det sentrale statsregnskapet –
Finansdepartementet*

Finansdepartementet gis fullmakt til å korrigere differanse i det sentrale statsregnskapet på 4 001 802,60 kroner ved postering mot konto for forskyvninger i balansen.

XXXIII

Salg av aksjer

Stortinget samtykker i at 66 pst. av aksjene i Arcus AS blir solgt til Sucra AS i samsvar med inngåtte avtaler.

XXXIV

Unntak for investeringsavgift

A

I Stortingets vedtak av 28. november 2000 om merverdiavgift og avgift på investeringer mv. for budsjetterminen 2001 skal vedtakets kapittel II § 1 nytt annet ledd lyde:

Tjenesteytere som blir merverdiavgiftspliktige etter første halvår 2001 som følge av lov 21. desember 2000 nr. 113 om endringer i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift med senere endringer, skal ikke betale avgift på investeringer mv.

B

Endringene får virkning fra 1. juli 2001.

II

XXXV

Legemidlene Enbrel og Remicade

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med nytt forslag til finansiering på grunnlag av en helhetlig vurdering av legemidlene Enbrel og Remicade, som inkluderer fordeler og ulemper for den enkelte pasient ved disse to preparatene, i statsbudsjettet for 2002.

XXXVI

Hjemmebasert dialyse/DRG-systemet

Stortinget ber Regjeringen sørge for at Rikstrykdeverket gis hjemmel til å dekke kostnadene til dialysevæske og forbruksvarer ved hjemmebasert posedialyse over polikliniksatsene med virkning fra 1. juli 2001. Regjeringen bes snarest mulig om å gjennomgå og utbedre DRG-systemet for dialysebehandling.

XXXVII

Vilkår for røntgeninstitutter

Stortinget ber Regjeringen sørge for at Stortingets vedtak av 3. mai 2001 om like vilkår for private og offentlige røntgeninstitutter blir gjennomført etter forutsetningene.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Til XXXVIII foreligger det en endring som komiteens leder har redegjort for under debatten. Etter dette skal XXXVIII lyde:

XXXVIII

GIEK

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2001 under Garanti-Instituttet for Eksportkreditt kan øke garantirammen for nye garantier og gammelt an-

(Presidenten)

svar med kr 5 000 000 000, fra kr 30 000 000 000 til kr 35 000 000 000, for tilsagn om nye garantier ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor samfunnsdelen og inkludert gammel alminnelig ordning.

V o t e r i n g :

Komiteens endrede innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

XXXIX

Teknologirådet

Stortinget ber Regjeringen om å legge spørsmålet om endringer av mandat, vedtekter og sekretariatsfunksjon for Teknologirådet frem som egen sak.

XL

Innsparingsfullmakt

Stortinget samtykker i at det spares inn 50 mill. kroner på departementenes utgiftsrammer. Regjeringen gis fullmakt til å foreta den endelige fordelingen av beløpet. Innsparingen spesifiseres på kapitler og poster og Stortinget orienteres om fordelingen i forbindelse med ny saldering av 2001-budsjettet i høst. Innsparingen tas foreløpig ved å redusere kap. 2309 Tilfeldige utgifter, med 50 mill. kroner. Når beløpet er fordelt på kapitler og poster, tilbakeføres 50 mill. kroner til kap. 2309.

XLI

Norsk Reiselivshøyskole

Stortinget ber Regjeringen godkjenne Norsk Reiselivshøyskole for statsstøtte.

XLII

Skattefradrag for FoU-utgifter

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2002 legge fram forslag om et skattefradrag for bedriftenes FoU-utgifter i tråd med Hervik-utvalgets forslag og merknadene i denne innstillingen.

XLIII

Utredning av næringslovgivningen

Stortinget ber Regjeringen ta initiativ til en uavhengig og tverrfaglig utredning av næringslovgivningen for små og mellomstore bedrifter med sikte på forbedringer som kan stimulere til næringsutvikling og nyskaping.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

XLIV

Kompensasjonsordning for merverdiavgift

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om at kompensasjonsordningen for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner utvides til å gjelde alle tjenester.

Presidenten: Her er det Kristelig Folkeparti, Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Tverrpolitisk Folkevalgte som står bak innstillingen.

Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble med 57 mot 56 stemmer ikke bifalt.

(Voteringutskrift kl. 21.17.21)

Votering i sak nr. 6

Komiteen hadde innstillet:

St.meld. nr. 3 (2000-2001) – Statsrekneskapen medregna folketrygda for 2000 – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 7

Komiteen hadde innstillet:

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 44/2001 og 45/2001 av 31. januar 2001 om endring av vedlegg IX til EØS-avtalen (direktiver om elektroniske penger).

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 8

Presidenten: Under debatten er det satt fram fire forslag. Det er

- forslagene nr. 1 og 2, fra Valgerd Svarstad Haugland på vegne av Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre
- forslagene nr. 3 og 4, fra Øystein Djupedal på vegne av Sosialistisk Venstreparti

Forslagene nr. 3 og 4, fra Sosialistisk Venstreparti, tas opp til votering.

Forslag nr. 3 lyder:

- «1. Stortinget ber Regjeringen umiddelbart trekke ut Petroleumsfondets investeringer i Singapore-bedriften *Singapore Technologies Engineering*.

2. Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med retningslinjer for plassering av Oljefondet i utlandet som sikrer at hensyn til menneskerettigheter og miljø blir lagt til grunn for investeringsvalg.
3. Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av hvordan bedrifter som staten har betydelige eierandeler i, kan sertifiseres etter standardene SA 8000 og ISO 14001.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen trekke ut Petroleumsfondets investeringer i bedriftene Unocal og Total Fina Elf grunnet bedriftenes anvendelse av tvangsarbeid i prosjekter i Burma.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti ble mot 6 stemmer ikke bifalt.

Presidenten: Forslagene nr. 1 og 2, fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, tas opp til votering.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utarbeide en rapporteringsordning og en uttrekningsmekanisme for Petroleumsfondet som innebærer at investeringer kan trekkes ut eller selskaper utelukkes når det viser seg at investeringene er i strid med grunnleggende menneskerettigheter, fundamentale miljøhensyn og konvensjoner som Norge har undertegnet. Det må lages en liste over slike kriterier som lar seg praktisere.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen ta initiativ internasjonalt for videreutvikling av verktøy for etablering av etiske retningslinjer for menneskerettigheter og miljø, bl.a. gjennom samarbeid med organisasjoner og forum for investorer som ønsker å ta slike hensyn i forvaltningen. På basis av erfaringene internasjonalt og fra vårt eget miljøfond ber Stortinget om en fornyet vurdering med sikte på etablering av slike etiske retningslinjer i løpet av 2002.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre ble med 75 mot 37 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.18.59)

Komiteen hadde innstillet:

Dokument nr. 8:79 (2000-2001) – forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Djupedal og Kristin Halvorsen om en forvaltning av Petroleumsfondet som ivaretar grunnleggende hensyn til både miljøet og menneskerettigheter – bifalles ikke.

V o t e r i n g s t a v l e n e viste at det var avgitt 84 stemmer for komiteens innstilling og 12 stemmer mot.
(Voteringsutskrift kl. 21.19.29)

Signe Øye (A) (fra salen): Jeg stemte feil. Jeg skulle stemt for.

Steinar Bastesen (TF) (fra salen): Jeg skulle ha stemt imot.

Presidenten: Da skulle stemmetallene bli det samme. Innstillingen bifaltes altså med 84 mot 12 stemmer.

Votering i sak nr. 9

Komiteen hadde innstillet:

Dokument nr. 8:92 (2000-2001) – forslag frå stortingsrepresentantane Siv Jensen og Øystein Hedstrøm om å unnta bedrifter som blir momspliktige 1. juli 2001 frå investeringsavgift – vert å leggje ved protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 10

Presidenten: Under debatten har Per-Kristian Foss satt fram et forslag på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen snarest fremme forslag til endringer i merverdiavgiftsloven slik at utleie av båtplasser ikke blir pålagt merverdiavgift.»

Komiteen hadde innstillet:

Dokument nr. 8:104 (2000-2001) – forslag fra stortingsrepresentantene Kenneth Svendsen og Per Erik Monsen om å likestille privat utleie av båtplasser og båtforeninger når det gjelder merverdiavgiftsplikt – avvises.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom innstillingen og forslaget fra Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen bifaltes innstillingen med 75 mot 38 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 21.20.50)

Votering i sak nr. 11

Presidenten: Det votes over forslag fra stortingsrepresentant Britt Hildeng på vegne av Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti oversendt fra Odelstingets møte 28. mai 2001:

«Stortinget ber Regjeringen legge fram en opptrappingsplan med statlig finansiering for bygging av billige utleieboliger, studentboliger og lavinnskuddsboliger for førstegangsetablerere i statsbudsjettet for 2002.»
Senterpartiet vil stemme for dette forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti bifaltes med 79 mot 34 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 21.21.59)

Votering i sak nr. 12

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Per-Kristian Foss på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre oversendt fra Odelstingets møte 28. mai 2001:

«Stortinget ber Regjeringen instruere ligningskontorene om å legge til grunn at klager på dagens ligningstakster skal tas til følge ved at takst maksimalt settes til 30 pst. av husets tekniske verdi eller 30 pst. av observerbar markedspris hvis dagens ligningstakst overgår dette.»

Arbeiderpartiet har varslet at de vil stemme for.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 13

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Per-Kristian Foss på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet og representanten Karl N. Meløysund oversendt fra Odelstingets møte 28. mai 2001:

«Stortinget ber Regjeringen legge til grunn at formuesskatten og fordelsbeskatningen av egen bolig skal avvikles gradvis i løpet av 4 år, og fremme forslag i statsbudsjettet for 2002 til 1. trinn i en slik fireårig avviklingsplan.»

V o t e r i n g s t a v l e n e viste at det var avgitt 71 stemmer mot forslaget og 38 stemmer for.
(Voteringsutskrift kl. 21.22.44)

Odd Einar Dørum (V) (fra salen): Jeg stemte feil, jeg skulle stemt for.

Presidenten: Det innebærer at det ble avgitt 70 stemmer mot forslaget og 39 for.

Votering i sak nr. 14

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Valgerd Svarstad Haugland på vegne av Kris-

telig Folkeparti og Venstre oversendt fra Odelstingets møte 28. mai 2001:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag til nytt system for boligtaksering basert på brannforsikringstakst/fullverdiforsikringstakst, der inntektsbeskatningen av fordel ved å bo i egen bolig og fritidshjem opphører, og boliger av normal standard unngår boligskatt.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 87 mot 23 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 21.23.12)

Votering i sak nr. 15

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 28. mai 2001:

«Stortinget ber Regjeringen fremme en stortingsmelding som gir en oversikt over rammebetingelser for petroleumsvirksomheten til internasjonalt konkurrerende oljeselskaper i Norge, på Norges kontinentalsokkel, samt andre territorier og kontinentalsokler.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 93 mot 17 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 21.23.32)

Votering i sak nr. 16

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 28. mai 2001:

«Stortinget ber Regjeringen fremme en sak som utreder og/eller fremmer forslag om systemer/modeller for en varierende marginalsatt avhengig av oljepriisen, slik at marginalsatten reduseres når råoljepriisen er lav.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 95 mot 17 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 21.23.52)

Votering i sak nr. 17

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Øystein Djupedal på vegne av Sosialistisk Venstreparti oversendt fra Odelstingets møte 28. mai 2001:

«Stortinget ber Regjeringen å fremme forslag om endring av kapitalavskrivningsreglene for virksomhet på sokkelen, slik at disse blir mer i samsvar med installasjonenes faktiske levetid, i løpet av året.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble mot 6 stemmer ikke bifalt.

Votering i sak nr. 18

Komiteen hadde innstillet:

1. Stortinget oppretter en fast delegasjon til Den Interparlamentariske Union (IPU) bestående av fire medlemmer med personlige varamedlemmer som velges for fire år om gangen første år i stortingsperioden.
2. I tillegg utpeker medlemmene av den faste delegasjonen, i samråd med partigruppene, to medlemmer på rotasjonsbasis foran hver konferanse.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

S a k n r . 1 9*Referat*

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Vi skal nå votere over saken på tilleggsdagsordenen, dagsorden nr. 104.

Komiteen hadde innstillet:

Som medlemmer og varamedlemmer til styret for domstoladministrasjonen velges for perioden 1. august 2001 – 31. juli 2005:

1. Ole Henrik Magga, Kautokeino. Varamedlem: Oluf Arntsen, Kristiansand S.
2. Turid Moldenæs, Tromsø. Varamedlem: Ragna Berget Jørgensen, Bærum.

Presidenten: Fremskrittspartiet ønsker å stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 89 mot 19 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 21.25.32)

Stortingspresident Kirsti Kolle Grøndahl: Det 145. storting, som er det fjerde storting i denne valgperioden, har holdt 104 møter i plenum, 46 møter i Odelstinget og 16 møter i Lagtinget.

Den siste delen av sesjonen har vært preget av Stortingets arbeid med viktige og omfattende reformer som vil prege samfunnet vårt i årene som kommer: sykehusreform, politireform, endret oppgavefordeling for fylker, stat og kommune, omfattende omlegginger av Forsvaret, viktige endringer i domstoladministrasjonen og en stor reform når det gjelder høyere utdanning.

Stortinget har også vedtatt reformer for sitt eget arbeid. Budsjettreformen er gjort permanent, åpne høringer skal være regelen og ikke unntak i komiteenes arbeid. Representantenes arbeidsvilkår skal bedres, og det foretas en grundig vurdering av alle sider ved Stortingets kontrollvirksomhet.

I løpet av den siste fireårsperioden er det i tillegg gjort små og store endringer i vårt eget regelverk, forretningsordenen, som har hatt betydning for det daglige arbeidet her i huset.

De tørre tall kan fortelle oss at komiteene har vært gjennom et arbeidsomt år. De har avgitt 351 innstillinger til Stortinget og 132 til Odelstinget, mens Regjeringen har bidratt med sitt ved å holde 17 redegjørelser og fremme 97 stortingsproposisjoner, 53 stortingsmeldinger og 105 odelstingsproposisjoner. Til gjengjeld har Regjeringen måttet besvare 535 spørretimespørsmål, om lag 440 skriftlige spørsmål og 23 interpellasjoner.

Representantenes egne bidrag til arbeidsbyrden har bl.a. vært 133 Dokument nr. 8-forslag, og det er rekord, mens det er lagt igjen 21 grunnlovsforslag, som overlates til det kommende storting å behandle.

Da dette trolig er det siste ordinære stortingsmøtet i denne sesjonen og i denne valgperioden, vil presidenten takke alle som har bidratt til at Stortinget har kunnet utføre sitt arbeid som folkevalgt organ, ikke minst de ansatte i huset, men også pressen, som bidrar til at iallfall noe av det vi driver med her i huset, kommer ut til dem som har valgt oss.

Jeg vil også takke de regjeringene som har sittet i perioden, for samarbeidet og mange harde tak gjennom fire år.

Siden dette er det siste møtet jeg leder i Stortinget, vil jeg takke dere for samarbeid og nødvendig overbærenhet. Mye kunne sies, helst til hver enkelt. La meg si det kort: Jeg kommer til å savne dere og dette huset.

Før møtet heves oppfordrer presidenten representantene til å underskrive Stortingets og avdelingenes protokoller. Lagtingsprotokollen er utlagt i lagtingssalen, mens protokollen for Stortinget og Odelstinget vil bli lagt ut på bordet i salen senere. Der kan dere underskrive dem etter at Odelstinget har holdt sitt – håper jeg – korte møte.

Carl I. Hagen (Frp) (fra salen): President!

Carl I. Hagen (Frp): Ærede president! I denne fireårsperioden har jeg hatt gleden av i mesteparten av tiden å lede den nest største stortingsgruppen, etter Arbeiderpartiet. Og fordi jeg også har vært den representant som fra tid til annen har tillatt meg å være uenig med presidenten i enkeltsaker, og også tatt ordet flest ganger etter møtets slutt, vil jeg benytte denne siste anledning til å få lov å si et hjertelig takk for de åtte årene som stortingspresident Kirsti Kolle Grøndahl har ledet Stortinget. Det har vært gjort på en utmerket måte på tross av noen få enkeltsaker. Derfor synes jeg også at jeg er berettiget til å si at stortingspresident Kirsti Kolle Grøndahl virkelig har fått sitt navn inn i historien gjennom den reformvirksomhet som har vært gjennomført i de siste åtte årene. Det

har vært innført spontanspørretime, det har vært innført skriftlige spørsmål, og det har vært innført nye voteringsordninger. Dette møtet hadde i gamle dager vart minst to timer lenger, til opplysning for dem som ikke har vært her så lenge som enkelte av oss. Det har vært en enorm besparelse.

Stortingspresident Kolle Grøndahl har også tatt initiativ til et grunnlovsseminar, som har medført større interesse for den type spørsmål. Det har blitt nedsatt – etter hennes initiativ – et grunnlovsutvalg, som er i arbeid, og som allerede har avgitt en delinnstilling og gjennomført høringer.

Det har også vært gjennomført andre betydelige reformer. Jeg vil få lov til å takke og gratulere stortingspresiden-

dent Kirsti Kolle Grøndahl med meget godt utført arbeid. Hun vil få sin plass i Stortingets historie.

Og helt til slutt ærede president, fordi vi av og til har tillatt oss å være litt uenige når det gjelder ditt ivrige engasjement for den såkalte kvinnesaken og kvinnerepresentasjon, er det en spesiell glede for meg å ønske stortingspresident Kolle Grøndahl lykke til som fylkesmann! (Munterhet i salen)

(Akklamasjon i salen)

Presidenten: Dette var høyst ureglementert, men takk for dom orda! (Munterhet i salen)

God sommer!

Møtet hevet kl. 21.30.

Stortingets forhandlingsprotokoll ble deretter underkrevet av de tilstedeværende representanter:

Kirsti Kolle Grøndahl, Erna Solberg, Erik Dalheim, Odd Holten, Lars Sponheim, Reidun Gravdahl, Bendiks H. Arnesen, Inger Stolt-Nielsen, Terje Johansen, Annelise Høegh, Sigvald Oppebøen Hansen, Dag Terje Andersen, Anne Brit Stråtveit, Sonja Irene Sjøli, Ursula Evje, Jan Tore Sanner, Odd Einar Dørum, Jorunn Ringstad, Harald T. Nesvik, Marit Nybakk, Siv Jensen, Ansgar Gabrielsen, Steinar Bastesen, Astrid Marie Nistad, Ane Sofie Tømmerås, Øyvind Vaksdal, Kai Ekanger, Ingebrigt S. Sørfohn, Thore Aksel Nistad, Ola T. Lånke, Rigmor Kofoed-Larsen, Grethe Fosli, Ola D. Gløtvold, Karin Kjølmoen, Signe Øye, Gunnar Skaug, Inge Lønning, Christopher Stensaker, Karin Andersen, John I. Alvheim,

Per Erik Monsen, Berit Brørby, Øystein Hedstrøm, Kenneth Svendsen, Per-Kristian Foss, Oddvard Nilsen, Kjell Magne Bondevik, Karin Lian, Britt Hildeng, Marit Tinglestad, Torny Pedersen, Bjørn Hernæs, Ottar Kaldhol, Sigrun Eng, Hill-Marta Solberg, Gunnar Breimo, Johan J. Jakobsen, Aud Gaundal, Anne Helen Rui, Tom Thoresen, Odd Eriksen, Kjellaug Nakkim, Ole Johs. Brunæs, Einar Olav Skogholt, Jørn L. Stang, Frank Willy Larsen, Jan Petersen, Lars Gunnar Lie, Modulf Aukan, Anne Enger Lahnstein, Randi Karlstrøm, Gudmund Restad, Asmund Kristoffersen, Børge Brende, Einar Steensnæs, Kristin Halvorsen, Morten Lund, Are Næss, Leif Helge Kongshaug, Marthe Scharning Lund, Odd Roger Enoksen, Vidar Kleppe, Jan Simonsen og Inge Myrvoll.